

2017

INOVACIJE NA TRDNI PODLAGI

INOVATIVNA SEDANJOST, STABILNA PRIHODNOST.

Naša temeljna naloga je skrb za zanesljivost delovanja slovenskega elektroenergetskega sistema. Obvladujemo izzive in premišljeno investiramo v obratovanje sistema, vzdrževanje obstoječih in gradnjo novih prenosnih zmogljivosti ter načrtovanje in izvajanje strateških inovacij. Zavedamo se sinergijske povezanosti naših temeljnih dejavnosti, s katerimi ustvarjamo vrednost za ključne deležnike.

OBRATOVANJE

Iz sodobnega in mednarodno vpetega republiškega centra vodimo in nadziramo elektroenergetski sistem Slovenije. Vzdržujemo ravnovesje med proizvodnjo in prevzemom električne energije ter izvajamo sistemske storitve.

INFRASTRUKTURA

Z vzdrževanjem, gradnjo in posodabljanjem infrastrukture elektroenergetskega omrežja zadovoljujemo naraščajoče potrebe po električni energiji ter zagotavljamo njen varen in učinkovit prenos. Naši vzdrževalci na terenu skrbijo za brezhibno stanje in hitro odpravo motenj.

STRATEŠKE INOVACIJE

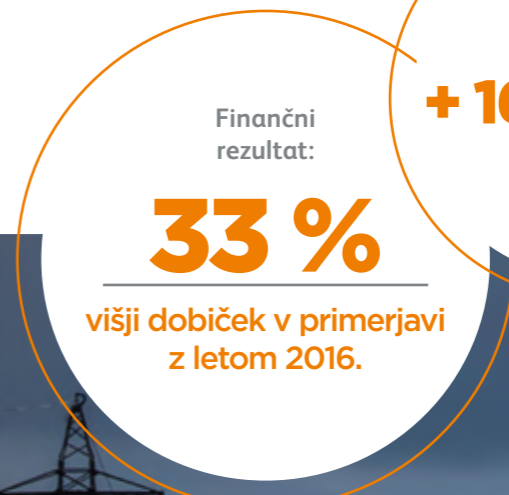
Trajno zavezanost k inovacijam izkazujemo s povezovanjem in sodelovanjem v večjih raziskovalnih, razvojnih in pilotnih projektih, za katere pridobivamo nepovratna sredstva evropskih in drugih skladov. Pri tem sodelujemo z mednarodnimi in domačimi deležniki in sooblikujemo razvoj elektroenergetike.

MOČNEJŠI. KER: PAMETNEJŠI.

Za družbo ELES je bilo 2017 leto presežkov. Tako na finančnem kot na nefinančnem področju poslovanja smo dokazali, da obvladujemo obstoječe tehnologije prenosa električne energije, hkrati pa smo sposobni inovativnega pogleda v prihodnost ter sooblikovanja strateških usmeritev in poslovnih modelov.

Več:

ELES v letu 2017

SIGNALE IZ OKOLJA SKRBNO SPREMLJAMO, JIH OSMIŠLJAMO TER SE NANJE USTREZNO ODZIVAMO.

Elektroenergetika je ekosistem, njegovi akterji s svojimi dejavnostmi medsebojno sovplivamo, tako na nacionalni ravni kot prek državnih meja. Pozitivne potrditve iz okolja so pomembna spodbuda za naše prihodnje delovanje.

Več:

Predstavitev družbe ELES →

Korporativno upravljanje →

WEC – World Energy Council, Trilemma Index 2017:

2. mesto

Slovenije med 125-imi državami z vidika energetske varnosti in zanesljivosti;

ENTSO-E, Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja:

64 %

električne energije v Sloveniji je proizvedene iz nizkoogljičnih virov;

Energetski koncept Slovenije:

Pravi cilji,

ki prinašajo velike izzive - **podnebna trajnost, zanesljivost, konkurenčnost.**

USMERITVE NAŠEGA DELOVANJA: CELOVITO, PREMIŠLJENO IN POVEZOVALNO.

Za soočanje z izzivi prihodnje oskrbe z električno energijo potrebujemo celovit in uravnotežen, trajnosten pogled na temeljne dejavnosti ELES. Svoje poslovanje spremljamo z uresničevanjem ciljev na ekonomskem, družbenem in okoljskem področju.

Več:

Trajnostno poslovanje →

→ Več:
Ekonomija: Finančna uspešnost poslovanja

→ Več:
Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo

→ Več:
Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi

Ekonomija

- > poslovni prihodki:
185,8 mio EUR
(14 % več kot v 2016);
- > čisti prihodki iz prodaje:
178,1 mio EUR
(16 % več kot v 2016);
- > EBIT:
16,9 mio EUR
(13 % več);
- > EBITDA:
49,9 mio EUR
(10 % več);

- > čisti poslovni izid
16,8 mio EUR
(33 % več);
- > dodana vrednost na zaposlenega:
149,4 tisoč EUR
(8 % več);
- > ROE: **5,4** (2016: 3,7);
- > ROA: **2,5** (2016: 1,9);
- > neto finančni dolg: zmanjšan za
23 mio EUR.

Zaposleni in družba

Zaposleni:

- > Število zaposlenih:
566;
- > zadovoljstvo z različnimi vidiki dela:
4,70
(skupna ocena po 6-stopenjski lestvici);
- > nizka fluktuacija;
- > izobrazbena struktura:
72 %
zaposlenih ima vsaj višjo strokovno izobrazbo;
- > ciljno izobraževanje in usposabljanje:
9.378 ur
(17 ur na zaposlenega).

Družba:

- > **sodelovanje** v strokovnih razpravah;
- > **krepitev** energetske in sevalne pismenosti;
- > **ozaveščanje** o vlogi Republiškega Centra vodenja.

Okolje

Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi naše dejavnosti:

- > gradnja elektroenergetskih objektov:
upoštevanje okoljskih vidikov, učinkovita raba materialov,
- > vzdrževanje elektroenergetskih objektov:
ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- > **monitoring** elektromagnetnega sevanja,
- > **učinkovita raba** energije in vode.

1.1 ELES V LETU 2017

- 1.1.1 Ključni kazalniki poslovanja
- 1.1.2 Pomembnejši dogodki
- 1.1.3 Nagovor direktorja

1.2 PREDSTAVITEV DRUŽBE ELES

- 1.2.1 Poslanstvo, vizija in vrednote
- 1.2.2 Dejavnost
- 1.2.3 Organizacijska struktura
- 1.2.4 Skupina ELES
- 1.2.5 Ključni deležniki
- 1.2.6 Strateške usmeritve do leta 2020
- 1.2.7 Vplivi na poslovanje v letu 2017 in prihodnje napovedi

1.3 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

- 1.3.1 Upravljavska struktura
- 1.3.2 Izjava o upravljanju
- 1.3.3 Poročilo predsednika Nadzornega sveta
- 1.3.4 Integrirani sistem upravljanja
- 1.3.5 Korporativna integriteta
- 1.3.6 Korporativna varnost
- 1.3.7 Notranja revizija
- 1.3.8 Upravljanje s tveganji

2.1 NAŠE DEJAVNOSTI IN USTVARJANJE VREDNOSTI

- 2.1.1 Zanesljivo obratovanje sistema
- 2.1.2 Širitev in vzdrževanje omrežja
- 2.1.3 Strateške inovacije

2.2 TRAJNOSTNO POSLOVANJE

- 2.2.1 Ekonomija: Finančna uspešnost poslovanja
- 2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo
- 2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi

3.1 REVIZORJEVO POROČILO

3.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA DRUŽBE

3.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

3.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI

- 3.4.1 Bilanca stanja
- 3.4.2 Izkaz poslovnega izida
- 3.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
- 3.4.4 Izkaz gibanja kapitala
- 3.4.5 Izkaz denarnih tokov

3.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE ELES

- 3.5.1 Poročajoča družba
- 3.5.2 Izjava o skladnosti
- 3.5.3 Računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodskih izkazov
- 3.5.4 Podlage za merjenje
- 3.5.5 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev
- 3.5.6 Razkritja postavk bilance stanja
- 3.5.7 Razkritja postavk izkaza poslovnega izida
- 3.5.8 Razkritja k izkazu denarnih tokov
- 3.5.9 Posli s povezanimi osebami
- 3.5.10 Finančna tveganja
- 3.5.11 Računovodski izkazi po dejavnostih
- 3.5.12 Pojasnilo o odstopanju od računovodskih standardov
- 3.5.13 Ostala pojasnila
- 3.5.14 Dogodki po datumu bilance stanja

4.1 RAZVOJ CELOVITEGA RAZMIŠLJANJA IN KORPORATIVNEGA POROČANJA DRUŽBE ELES

- 4.1.1 Izvedeni koraki
- 4.1.2 Načrtovani koraki

4.2 POROČANJE O NEFINANČNEM POSLOVANJU

4.3 SKLADNOST S SMERNICAMI TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI

KAZALO TABEL, GRAFOV IN SHEM

KAZALO TABEL

- Tabela 1:** Prenosno omrežje družbe ELES v letih 2017 in 2016
- Tabela 2:** Preglednica odvisnih družb in obvladovane družbe ter povezav za ustvarjanje vrednosti v Skupini ELES
- Tabela 3:** Ciljne vrednosti za obdobje veljavnosti DSP 2016–2020 - ekonomski kazalniki
- Tabela 4:** Ciljne vrednosti za obdobje veljavnosti DSP 2016–2020 - tehnični kazalniki
- Tabela 5:** Plan po ključnih strateških ciljih za leto 2018
- Tabela 6:** Ključni ekonomski kazalci za Slovenijo
- Tabela 7:** Shematski prikaz kategorizacije tveganj po pomembnosti
- Tabela 8:** Preglednica ključnih evropskih in mednarodnih projektov, v katerih sodelujemo ali jih vodimo, ter njihove povezave z ustvarjanjem vrednosti družbe ELES in s sodelovanjem z deležniki
- Tabela 9:** Investicijska vlaganja po skupinah
- Tabela 10:** Javna naročila od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2017
- Tabela 11:** Investicijska vlaganja v letu 2017
- Tabela 12:** Prezemi v letu 2017
- Tabela 13:** Ključni kazalniki poslovanja
- Tabela 14:** Kazalniki finančnega poslovanja
- Tabela 15:** Primerjava ekonomskih kazalnikov 2016-2017
- Tabela 16:** Primerjava tehničnih kazalnikov 2016-2017
- Tabela 17:** Bonitetna ocena ELES 2013-2017
- Tabela 18:** Vpliv reguliranega donosa na uspešnost poslovanja
- Tabela 19:** Podatki o zaposlenih
- Tabela 20:** Prihodi in odhodi zaposlenih po spolu in starostnih skupinah
- Tabela 21:** Število zaposlenih po lokacijah
- Tabela 22:** Izobrazbena struktura
- Tabela 23:** Ure in strošek izobraževanja
- Tabela 24:** Bolniške odsotnosti
- Tabela 25:** Koriščenje starševskega dopusta
- Tabela 26:** Nezgode pri delu
- Tabela 27:** Dodatno pokojninsko zavarovanje
- Tabela 28:** Poraba materialov

KAZALO GRAFOV

- Graf 1:** Odnos deležnikov do družbe ELES
- Graf 2:** Profil (trenutna ocena) tveganj v primerjavi z vrednostmi določenimi v apetitu za prevzemanje tveganj po področjih v letu 2017
- Graf 3:** Razporeditev tveganj
- Graf 4:** Trajanje dolgotrajnih prekinitiv posameznega prevzemno-predajnega mesta
- Graf 5:** Oddaja električne energije v prenosno omrežje med letoma 2008 in 2017 (v GWh)
- Graf 6:** Struktura oddaje električne energije v prenosno omrežje v letih 2017 in 2016 (v %)
- Graf 7:** Oddaja električne energije v prenosno omrežje v letu 2017 po mesecih
- Graf 8:** Prevzem električne energije iz prenosnega omrežja med letoma 2008 in 2017 (v GWh)
- Graf 9:** Struktura prevzema električne energije iz prenosnega omrežja v letih 2017 in 2016 (v %)
- Graf 10:** Prevzem električne energije iz prenosnega omrežja v letu 2017 po mesecih
- Graf 11:** Najvišji in najnižji prevzem električne energije iz prenosnega omrežja v letu 2017

- Graf 12:** Oddaja in prevzem električne energije iz tujine med letom 2008 in 2017 (v GWh)
- Graf 13:** Struktura oddaje in prevzema električne energije iz tujine v letih 2017 in 2016 (v %)
- Graf 15:** Potek finančne dobrobiti in količin izravnave sistema
- Graf 16:** Neto finančni dolg (NFD)
- Graf 17:** Neto finančni dolg / EBITDA
- Graf 18:** Neto finančni dolg / kapital
- Graf 19:** Celotni prihodki, celotni odhodki in čisti poslovni izid
- Graf 20:** Struktura celotnih prihodkov in odhodkov
- Graf 21:** Poslovni prihodki, odhodki in poslovni izid iz poslovanja
- Graf 22:** Struktura poslovnih prihodkov in odhodkov
- Graf 23:** Struktura prihodkov iz uporabe prenosnega sistema za leti 2017 in 2016 ter LN 2017
- Graf 24:** Struktura odhodkov iz uporabe prenosnega sistema za leti 2017 in 2016 ter LN 2017
- Graf 25:** Struktura stroškov delovanja in vzdrževanja z amortizacijo
- Graf 26:** Sestava sredstev družbe ELES od leta 2013 do 2017 (v %)
- Graf 27:** Sestava obveznosti do virov sredstev družbe ELES od leta 2013 do 2017 (v %)
- Graf 28:** Izkaz denarnih tokov (IDT)
- Graf 29:** Doseganje korigiranega reguliranega donosa (v %)
- Graf 30:** Izobraževanje ob delu
- Graf 31:** Število opravljenih ur poletnega študentskega dela
- Graf 32:** Zadovoljstvo zaposlenih v družbi ELES po posameznih vidikih dela
- Graf 33:** Merjenje delovnih vrednot
- Graf 34:** Sponzorstva in donacije po namenu
- Graf 35:** Okoljska vlaganja od leta 2015 do 2017
- Graf 36:** Gnezdenje ptic na stebrih visokonapetostnih daljnovodov v osrednji Sloveniji
- Graf 37:** Poraba energije
- Graf 38:** Poraba energije glede na namen
- Graf 39:** Prihranek električne energije pri uporabi zunanje razsvetljave od 2015 do 2017
- Graf 40:** Poraba vode
- Graf 41:** Skupna količina SF6 v VN napravah
- Graf 42:** Količina zajetega, recikliranega in ponovno uporabljenega plina SF6 v VN napravah
- Graf 43:** Odpadna voda v letu 2017
- Graf 44:** Količine nevarnih odpadkov
- Graf 45:** Količina nenevarnih odpadkov
- Graf 46:** Količina komunalnih odpadkov

KAZALO SHEM

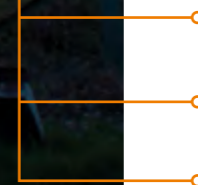
- Shema 1:** Zemljevid deležnikov družbe ELES
- Shema 2:** Ocene meril (v %)
- Shema 3:** Ocena tveganosti v letih 2016 in 2017 v primerjavi s sprejemljivo stopnjo tveganja
- Shema 4:** Fizični pretoki električne energije s sosednjimi EES v letu 2017
- Shema 5:** Potek daljnovodov v območju Natura 2000
- Shema 6:** Ogljični odtis po področjih

1 O DRUŽBI ELES

Prenašamo energijo, ohranjamo ravnovesje.

1 2 3 4

1.1 ELES V LETU 2017

1.1.1 KLJUČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

DEJAVNOST

Dolžina DV: 2.893 km
Število postaj (TP/RTP): 45
Prezem EE: 13.149 GWh
Oddaja EE: 13.952 GWh

FINANČNI PODATKI

Poslovni prihodki: 185,8 milijonov EUR
EBIT: 16,9 milijonov EUR
EBITDA: 49,9 milijonov EUR
Čisti poslovni izid: 16,8 milijonov EUR
Kapital: 331,7 milijonov EUR

ZAPOSLENI

Število: 566
% žensk: 22
Zadovoljstvo: 4,70 točke
Št. ur izobraževanja/zaposlenega: 17

OKOLJE

Izdatki in vlaganja (v tisoč EUR): 619,94
Recikliranje plina SF₆: 23,5 kg
Ogljični odtis: 193.733 ton CO₂
% DV v območju Natura 2000: 14,4

1.1.2 POMEMBNEJŠI DOGODKI

JANUAR

13. JANUAR – Nadzorni svet družbe ELES je na redni seji mag. Aleksandru Mervarju podelil nov petletni mandat direktorja družbe.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 742898

20. JANUAR – Mednarodni konzorcij pod vodstvom italijanskega podjetja Engineering, v katerem sodeluje tudi ELES, je prepričal Evropsko komisijo in pridobil evropska sredstva za projekt na področju zaščite kritične infrastrukture – Defender. Cilj projekta je vzpostavitev sistema ugotavljanja medsebojne odvisnosti in implementacija podatkov, ki se generirajo na vseh ravneh in vrstah infrastrukture in storitev družbe ELES.

FEBRUAR

1. FEBRUAR – Zaživela je nova spletna stran družbe ELES, ki sledi sodobnim smernicam spletnega oblikovanja in zagotavljanja pozitivne uporabniške izkušnje.

SINCRO.GRID

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

17. FEBRUAR – Evropska komisija je med prijavitelji na drugi razpis za sredstva programa Instrument za povezovanje Evrope izbrala 18 ključnih projektov. Med projekti pametnih omrežij je bil izbran projekt SINCRO.GRID, ki ga koordinira družba ELES, v njem pa sodelujejo tudi družbe HOPS, SODO in HEP-ODS.

28. FEBRUAR – V Beričevem se je začela gradnja 1. faze Tehnološkega središča ELES, v katerem bo družba ELES lahko zagotovila bistveno višji nivo zanesljivosti obratovanja elektroenergetskega sistema; tako z vidika zanesljivosti delovanja tehničnih sistemov daljinskega vodenja kot z vidika zagotavljanja varnosti samega objekta.

MAREC

2. MAREC – Končal se je transport novega 300 MVA transformatorja, ki bo v RTP Divača nadomestil okvarjeni transformator.

15. MAREC – Družba ELES je prejela nagrado Slovenian Grand Security Award v kategoriji Najbolj varno podjetje.

17. MAREC – Družba ELES je prejela soglasje Ministrstva za infrastrukturo k Razvojnemu načrtu 2017-2026.

29. IN 30. MAREC – Zunanji presojevalci iz podjetja SIQ so v Elesu izvedli redno zunanjo presojo integriranega sistema upravljanja v skladu s standardi ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001. Presoja je pokazala, da ELES izvaja, vzdržuje in razvija sistem vodenja kakovosti, sistem ravnanja z okoljem, sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu ter sistem vodenja varovanja informacij skladno z zahtevami omenjenih standardov.

APRIL

2. APRIL – Zaradi odprave napake na strelvodni vrvi na daljnovodu 2 x 110 kV Ajdovščina – Divača 1 in 2 smo med 7.02 in 7.44 izklopili poškodovani daljnovod. Ob izklopu daljnovoda je bilo uspešno vzpostavljeno otočno obratovanje na področju severne Primorske. Sanacijo poškodbe so zaposleni v družbi ELES odpravili zelo hitro in učinkovito, tako da je izklop daljnovoda trajal le 42 minut.

MAJ

1. MAJ – Zaradi zelo uspešne in strme rasti raziskovalno inovacijske dejavnosti v družbi ELES, je direktor družbe ustanovil novo Področje za strateške inovacije. S tem je dokončno uveljavil strateško usmeritev trajnega, sistematičnega in profesionalno organiziranega dela na področju inovativnih projektov, inovativnih programov in institucionalnega sodelovanja na ravni Evropske skupnosti kot ključnih segmentov prihodnjega razvoja družbe ELES. Direktor Področja za strateške inovacije je postal mag. Uroš Salobir.

22. MAJ – Predstavniki družb ELES, HOPS, SODO in HEP-ODS so v Bruslju podpisali pogodbo o dodelitvi nepovratnih sredstev za projekt SINCRO.GRID. Pogodbo z direktorjem agencije INEA Dirkom Beckersom je kot predstavnik koordinatorja projekta podpisal direktor družbe ELES, mag. Aleksander Mervar.

27. MAJ – Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je izdala soglasje k Metodologiji skupnega modela omrežja. Namen metodologije je opisati zahteve in postopke za pripravo t. i. individualnih modelov omrežja s strani posameznega systemskega operaterja, ki bodo omogočali izračun čezmejnih prenosnih zmogljivosti in tudi izdelavo analiz sigurnosti obratovanja elektroenergetskih sistemov.

31. MAJ – Direktor družbe ELES je začasno zamrznil aktivnosti v okviru projekta prehoda 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo-Divača. O odločitvi je direktor družbe ELES obvestil tako Ministrstvo za infrastrukturo kot tudi predstavnike civilne iniciative Zaščitimo otroke pred sevanjem.

31. MAJ – Družba ELES je prejela certifikat za Učečo se organizacijo, ki ga podeljuje Life Learning Academia (organizacija za certificiranje in vodenje strokovnih in povezovalnih procesov na področju znanj).

JUNIJ

15. JUNIJ – Družba ELES je v sodelovanju z distribucijskimi podjetji zagotovila študijo Priprava GIS podatkov o območjih napajanja iz prenosnih in distribucijskih RTP v Sloveniji. V okviru študije Priprava GIS podatkov o območjih napajanja iz prenosnih in distribucijskih RTP v Sloveniji, ki jo je pripravil Elektroinštitut Milan Vidmar, so bile izdelane karte, ki prikazujejo, iz katere distribucijske in prenosne razdelilne transformatorske postaje se napajajo porabniki na posameznem območju.

JULIJ

10. JULIJ – Direktorji družb so v Opatiji svečano podpisali mednarodni dogovor o sodelovanju na projektu SINCRO.GRID.

17. IN 18. JULIJ – V Ljubljani je v okviru evropskega projekta Defender, v katerem aktivno sodeluje tudi družba ELES, potekala dvodnevna delavnica na temo pregleda obstoječih in neznanih fizičnih ter kibernetičnih groženj kritični energetske infrastrukture.

AVGUST

3. AVGUST – V družbi ELES smo pričeli z aktivnostmi v sklopu projekta »Aktivni odjemalec«, ki smo ga skupaj z devetimi drugimi slovenskimi partnerji prijavi na razpis Javne agencije SPIRIT.

30. AVGUST – V okviru programa Družini prijazno podjetje smo v družbi ELES letos drugič organizirali Dan odprtih vrat za otroke zaposlenih. Tokrat so si otroci in starši ogledali Muzej elektroprenosa v Laškem.

SEPTEMBER

5. SEPTEMBER – Konzorcij projekta TDX-ASSIST je podpisal pogodbo z Evropsko komisijo za izvedbo projekta, katerega glavni cilj je oblikovanje in razvoj novih, sodobnih, varnih informacijsko - komunikacijskih orodij in tehnik, ki omogočajo izmenjavo informacij in podatkov med različnimi deležniki znotraj elektroenergetskega sektorja (TSO, DSO, udeleženci na trgu z električno energijo). Družba ELES je aktivno vključena v tri delovne sklope.

6. SEPTEMBER – ELES je organiziral strokovni posvet, na katerem smo osvetlili pomembnost vloge pametnih omrežij v okviru Energetskega koncepta Slovenije.

15. SEPTEMBER – V sodelovanju z Elektroinštitutom Milana Vidmarja, Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani in GEN energijo je družba ELES že šesto leto zapored na Elektrofestu energetske opismenjevala več kot 400 dijakov.

21. SEPTEMBER – Konzorcij projekta FutureFlow je z odliko prejel revizijo Evropske komisije ob zaključku prve triade projekta. Predstavnik Evropske komisije je izrazil veliko zadovoljstvo z doseženimi rezultati ter pohvalil družbo ELES kot koordinatorja projekta.

OKTOBER

2. OKTOBER – Na družbenih omrežjih smo predstavili nov video, s katerim želimo javnost ozaveštevati o pomenu električne energije za naše vsakdanje življenje, ter jo seznaniti z vlogo družb ELES v slovenskem elektroenergetskem sistemu.

13. OKTOBER – ELES in družba Elektro Maribor sta na Ptuju predstavila projekt Premakni porabo, ki se odvija v okviru slovensko-japonskega partnerstva (www.premakni-porabo.si).

28. NOVEMBER – V Turiški vasi pri Slovenj Gradcu so družbe ELES, Elektro Maribor in Kolektor Sisteh v okviru slovensko-japonskega projekta NEDO predstavile prvi vgrajeni regulacijski transformator slovenskega proizvajalca.

NOVEMBER

16. IN 17. NOVEMBER – V Mariboru je potekala tradicionalna strateška konferenca, namenjena preverjanju, kako uspešno v družbi uresničujemo zastavljene cilje in postavitvi novih. Prvi dan je bil namenjen predstavitvi izzivov, ki ELES čakajo v prihodnje, ter delavnici o vrednoti zavzetosti, ki je tudi rdeča nit letošnjih strokovnih vsebin konference, drugi dan pa je bil namenjen pregledu izpolnjevanja ključnih ciljev po posameznih področjih, ki si jih je ELES zastavil v poslovnem načrtu do leta 2020.

22. NOVEMBER – Konzorcij projekta OSMOSE je podpisal pogodbo z Evropsko komisijo za izvedbo projekta, v okviru katerega bo ELES vodil eno od štirih demonstracij, ki bo med Slovenijo in Italijo razvijala nove mehanizme čezmejnega sodelovanja na področju izravnalnih trgov električne energije.

28. NOVEMBER – V okviru predstavitve sodelovanja Slovenije in Hrvaške na področju pametnih omrežij, ki sta jo v Bruslju gostila evropska poslanca Franc Bogovič iz Slovenije in Davor Škrlec s Hrvaške, je bil predstavljen tudi projekt SINCRO.GRID.

DECEMBER

19. DECEMBER – V okviru projekta krepitev energetske pismenosti EN-LITE, ki ga v družbi ELES podpiramo že od začetka delovanja, so objavili iSevanje (www.i-sevanje.si) – interaktivno izobraževalno-ozaveščevalno gradivo o sevanju v vsakdanjem življenju.

1.1.3 NAGOVOR DIREKTORJA

MOČNEJŠI. KER: PAMETNEJŠI

RAZVIJAMO PRENOSNO OMREŽJE PRIHODNOSTI

Leto 2017 - kaj ga je zaznamovalo?

Leto 2017 je za ELES obdobje, v katerem smo dokazali, da poslovno obvladujemo stare tehnologije prenosa električne energije in smo hkrati sposobni presegati omejitve preteklosti s tehnologijami in poslovnimi procesi, ki bodo omogočili, da bo ELES čez leta v okvirih izvajanja svojega poslanstva povsem drugačen, kot je danes. A ob tem bo močnejši; tudi zato, ker bo pametnejši. Drugo leto poslovanja v okviru izpolnjevanja strateških ciljev, določenih z Dolgoročnim strateškim planom 2016 – 2020, potrjenim na seji Vlade Republike Slovenije, že kaže rezultate.

Poslovnega leta 2017 se bomo spominjali po:

- 1) odličnih rezultatih poslovanja družbe ELES,
- 2) dobrem poslovanju celotne skupine ELES,
- 3) uresničevanju ciljev, določenih z Dolgoročnim strateškim planom poslovanja 2016 – 2020,
- 4) povečani investicijski aktivnosti s prioritarnimi investicijami s področja pametnih omrežij,
- 5) intenzivni mednarodni aktivnosti, nadgrajeni z uspehi pri pridobivanju sredstev iz skladov Evropske unije,
- 6) nadaljevanju začelih aktivnosti iz leta 2010, katerih cilj je ustvariti okolje za celovito poslovno razmišljanje in ustvarjanje vrednosti za ključne deležnike na kratek in dolgi rok prek sodelovanja in proaktivnega iskanja sinergij med dejavnostmi/organizacijskimi enotami znotraj družbe in z zunanjimi domačimi in tujimi deležniki.

Obstaja pa tudi nekaj nerealiziranih ciljev, katere smo si zastavili v letu 2017. Pregled slednjih, vzroke za njihovo nedoseganje, navajam na koncu tega nagovora.

Rezultati poslovanja in doseganje ciljnih vrednosti strateških kazalnikov

V letu 2017 smo dosegli najvišji čisti poslovni izid, odkar upoštevamo metodologijo Agencije za energijo, ko presežke prihodkov nad regulativno priznanimi stroški in donosom razmejujemo na časovne razmejitve. Čisti poslovni izid znaša 16,8 milijonov EUR in je za 33 % višji kot leta 2016 in za 100 % višji, kot leta 2013 (prvo leto zadnjih petih let). Donos na kapital znaša 5,4 % in je za 44 % višji kot leta 2016 ter za 145 % višji, kot leta 2013.

V letu 2017 smo investirali za 49,5 milijonov evrov, kar je na letnem nivoju največ v zadnjih petih letih. Investicijska vlaganja leta 2017 so bila za 43 % višja kot v predhodnem letu.

V letu 2017 smo imeli najvišji prevzem/oddajo električne energije v zadnjih petih letih, v višini 23,05 TWh. Glede na predhodno leto smo beležili 2,6 % povečanje, glede na leto 2013 pa kar 7,1 %.

Od 13-ih strateških kazalnikov smo pri 9-ih kazalnikih dosegli boljše rezultate, kot so njihove ciljne vrednosti, pri dveh kazalnikih so odstopanja minimalna (manj kot 1 %), pri dveh kazalnikih pa so odstopanja nekoliko večja, kar pojasnjujem na koncu svojega nagovora.

Izjemno zadovoljen sem tudi s poslovanjem skupine ELES. Na nivoju skupine smo v letu 2017 dosegli 19,6 mio EUR čistega poslovnega izida, za 41 % več kot leta 2016, oziroma za 22,5 milijonov evrov več kot leta 2013, ko smo imeli na nivoju skupine negativni izid v višini 2,8 milijonov evrov. ROE skupine za leto 2017 znaša 5,7 % in je za 39 % višji kot v letu 2016.

Če povzamem: poročamo o letu presežkov tako na finančnem kot na nefinančnem področju.

Vlaganja v projekte pametnega prenosnega omrežja – ciljno investiranje

Konec leta 2016 smo Ministrstvu za infrastrukturo poslali v presojo desetletni Razvojni načrt prenosnega sistema (2017 – 2026), na katerega smo dobili soglasje marca 2017. Od predvidenih 519 milijonov evrov vlaganj planiramo 103 milijone evrov za investicije v pametna omrežja. Ker je ena izmed ključnih dejavnosti družbe ELES izvajanje raziskav, razvoja in inovacij, v zadnjih letih nadgrajena z vstopanjem v večje mednarodne razvojno-raziskovalne projekte, za katere smo uspeli pridobiti tudi nepovratna sredstva iz različnih evropskih in nacionalnih skladov, sem se v maju leta 2017 odločil, da vzpostavim tudi novo Področje za strateške inovacije, ki skrbi za koordinacijo izvajanja strateških inovacij. S tem smo nadgradili trajno naravnost družbe k inovativnosti. Leto 2017 je tako po moji oceni prelomno, zato tudi podnaslov Letnega poročila 2017 - »Razvijamo prenosno omrežje prihodnosti«! V poslovnem delu so podrobno predstavljeni vsi projekti iz skupine »pametnih« omrežij, uvodoma pa je poudarjena vrednost, ki jo ustvarjajo pri izvajanju naših jedrnih dejavnosti (obratovanje sistema, širitev in vzdrževanje omrežja, strateške inovacije), s katerimi uresničujemo svoje poslanstvo.

Vodenje družbe, obvladovanje tveganj, poslovna odličnost

Kot direktor družbe sem po Aktu o ustanovitvi ELES edini zastopnik družbe, odgovoren za zakonitost in uspešnost njenega delovanja. V okviru pravil, kot jih določa urejen, pregleden in na intranetni strani družbe objavljen integriran sistem upravljanja in nadzora poslovanja, po katerem so aktivnosti in odgovornosti razdeljene med nosilce treh linij obrambe, določena pooblastila prenašam na linijske vodje družbe.

Oktobra 2013 sem sprejel Poslovnik o načinu vodenja družbe ELES, d.o.o. Na njegovi osnovi pri vodenju družbe iščem skupne odločitve, konsenze, usmeritve, posvetovanja preko naslednjih delovnih teles:

- strateška konferenca,
- kolegij direktorja družbe,
- tehnično-razvojni kolegij direktorja družbe,
- strokovni sveti direktorja družbe,
- svet direktorja družbe za upravljanje v kriznih in izrednih razmerah.

V rednih časovnih presledkih se posvetujem s svetom delavcev in predstavniki reprezentativnih sindikatov. Vsako leto obiščem vse dislocirane enote – centre za infrastrukturo prenosnega omrežja; cilj obiskov je seznanitev zaposlenih s preteklimi pomembnimi dogodki in aktivnosti družbe, načrti za prihodnje, oceno položaja zaposlenih.

Pri vodenju, načrtovanju, izvajanju, spremljanju, analiziranju in kontroliranju poslovanja in delovanja družbe v največji možni meri zagovarjam in zahtevam implementacijo načela štirih ali več oči.

Poslovanje družbe usmerjam v duhu Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, skladno s priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga, seveda tam, kjer je to mogoče in logično glede na specifičnost poslovanja ELES.

Tudi v letu 2017 smo izvedli anketo zadovoljstva in klime zaposlenih. Dobljeni rezultati ankete mi dodatno služijo pri presoji pravilnosti ravnanja širšega vodstva družbe.

Od leta 2015 dalje imamo uveden celovit sistem korporativne integritete, vsako leto izpopolnjujemo sistem obvladovanja tveganj, s pomočjo notranje revizije, kot t.i. »tretja obrambna linija« pridobivam neodvisne in nepristranske informacije ter mnenja o stanju in delovanju sistema notranjih kontrol – ukrepov za obvladovanje tveganj.

V letu 2017 smo precej časa, aktivnosti in sredstev namenili uvajanju korporativne varnosti, ki je z vidika pomena družbe ELES, kot najpomembnejše infrastrukture družbe v naši državi, zelo pomembno področje, saj je podjetje zaradi širokega vpliva podvrženo zelo raznolikim tveganjem. Tveganj ne zaznavamo le kot možne varnostne dogodke v svetu in pri nas ter naravne nesreče, ampak tudi kot najrazličnejša negativna odstopanja v okolju ali interno, ki bi lahko ogrozila katerokoli pomembno funkcijo družbe ELES.

Preko sistema letne samoocelitve poslovne odličnosti po modelu EFQM spremljam izpolnjevanje strateškega cilja, da v letu 2020 dosežemo oceno 600 točk. Glede na rezultate samoocelitve v letu 2017 smo na dobri poti, da ta strateški cilj tudi dosežemo.

Trajnostna usmeritev poslovanja z visoko stopnjo družbene odgovornosti

ELES je steber trajnosti delovanja Slovenije. Že s tem je izpostavljena naša izjemna družbena odgovornost. Kot direktor družbe se zato trudim, da so vse aktivnosti zastavljene in prepoznane kot trajnostne.

Vzdrževanje ravnovesja med tremi stebri trajnosti, gospodarskim in družbenim razvojem ter skrbjo za varstvo okolja, je v gospodarskih družbah v 100 % državni lasti pogosto zelo zahtevno. Pričakovanja določenih deležnikov so pogosto zaradi narave lastništva pretirana. V letu 2017 smo odgovorno presojali stroške družbene odgovornosti tako, da smo upoštevali tako pomen deležnikov za razvoj Elesa kot njegovo poslovno trajnostno moč.

ELES usmerjam v celovito razmišljanje in ustvarjanje vrednosti za ključne deležnike na kratek in dolgi rok prek sodelovanja in proaktivnega iskanja sinergij med dejavnostmi/organizacijskimi enotami znotraj družbe in z zunanjimi deležniki, tako domačimi in tujimi. Integriran sistem upravljanja je ELES uvedel že pred leti, sedaj nadaljuje z razvojem korporativnega poročanja, ki gre v smeri sodobnih trendov celovitega/integriranega poročanja, skladno z načeli IIRC (International Integrated Reporting Council). Cilj je,

da okolju celovito in zato še jasneje pokažemo, kje vse se čutijo pozitivni trajnostni učinki našega temeljnega delovanja.

Spremembe so v zadnjih letih stalnica delovanja ELES, vendar so zame najpomembnejša stalnica ELES zaposleni, ti so s svojim znanjem, idejami ter zavzetostjo in predanostjo poslanstvu ELES v središču ustvarjanja vrednosti. V zadnjem času pa postaja vse pomembnejša tudi njihova prožnost v razmišljanju in delovanju. To je namreč osrednjega pomena za prihodnost elektroenergetike (ne le za ELES kot njeno hrbtenico, ampak za celotno slovensko elektroenergetiko), ki služi odjemalcem električne energije vse ure, vse dni v letu. Ravno ta vrednota je v javnosti premalo prepoznana in si v prihodnje zasluži večje izpostavljenosti.

Menim, da je vsebina tega letnega poročila najboljši izkaz mojih predhodno zapisanih trditev, ocen in misli.

Nedoseganje zastavljenih ciljev

Neuspešni smo bili pri realizaciji odplačnega prevzema 110 kV omrežja v lasti drugih pravnih oseb. Razlog je v nestrinjanju sedanjih lastnikov, da je lahko prodajna cena največ v višini neodpisane vrednosti zadnji dan v mesecu, v katerem se sklence pogodba o odplačnem prenosu. Razlog v takšnem stališču ELES sta določili 5. odstavek 35. člena in 6. odstavek 39. člena Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje. V kolikor bi ELES odkupoval ta sredstva po vrednosti, višji od neodpisane vrednosti, bi jih moral sočasno ob aktivaciji slabiti, kar bi bremenilo čisti poslovni izid. Agenciji za energijo Republike Slovenije bomo zato predlagali, da v novem Aktu spremeni predhodno navedeni določili in sicer: »Če ELES prevzame sredstvo od elektrooperaterja, ki je za sredstvo že prejel amortizacijo in donos iz omrežnine, ta elektrooperater proda sredstvo po neodpisani vrednosti sredstva, saj bi v primeru, da bi bila prodajna vrednost sredstva višja, na račun razlike med neodpisano vrednostjo in prodajno vrednostjo prodajalec (elektrooperater) neupravičeno ustvaril dobiček. Drugi

lastniki (proizvajalci električne energije in odjemalci), pa lahko sredstva, ki so predmet prevzema in za katera niso prejeli amortizacije in donosa iz omrežnine, prodajo po ocenjeni vrednosti.« Zaradi nerealizacije prevzema 110 kV omrežja v višini 10,6 milijonov evrov smo v povezavi z regulativno metodologijo beležili za 0,6 mio evrov slabši čisti poslovni izid, od tega 0,4 mio evrov na račun nerealiziranega donosa in 0,2 mio evrov na račun nižje priznanih stroškov delovanja in vzdrževanja. ELES se je na prevzem 110 kV omrežja ustrezno pripravil, zaposlil dodatne kadre, kupil določeno dodatno opremo.

V Dolgoročnem strateškem planu poslovanja za obdobje 2016–2020 smo določili nabor in ciljne vrednosti ključnih ekonomskih in tehničnih kazalnikov za spremljanje uspešnosti poslovanja v obdobju veljavnosti dokumenta DSP 2016–2020. Opredeljenih imamo sedem ekonomskih in šest tehničnih kazalnikov. V letu 2017 smo pri devetih kazalnikih presegli ciljne vrednosti, pri štirih kazalnikih nam tega ni uspelo: doseganje korigiranega reguliranega donosa, delež izgub na preneseno MWh električne energije, investicijska vlaganja na konico odjema in razpoložljivost telekomunikacijske opreme za potrebe delovanja prenosnega omrežja. Pri zadnjih dveh kazalnikih gre za minimalna odstopanja. Nedoseganje korigiranega reguliranega donosa je posledica nižje realiziranih prihodkov od usredstvenih lastnih proizvodov in storitev, nižji dobiček od nereguliranih dejavnosti v primerjavi s planom ter višjih stroškov storitev, katere smo imeli zaradi angažiranja zunanjih svetovalcev pri prijavih na EU projekte sofinanciranja investicij. Preseganje deleža izgub na prenosnem omrežju je posledica nedokončanja daljnovoda Divača – Nova Gorica na delu trasi, ki poteka preko občine Renče.

Ljubljana, 18. 5. 2018

ELES, d.o.o.
direktor
mag. Aleksander Mervar

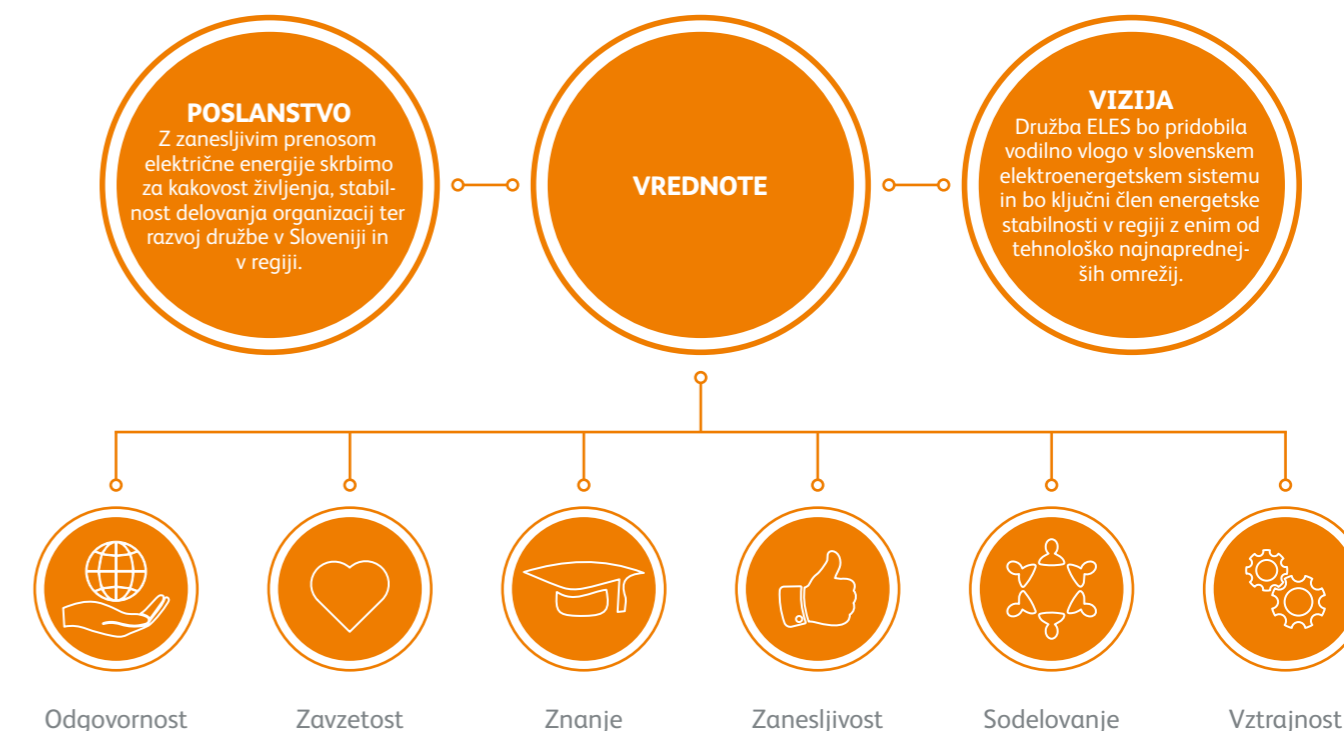
1.2 PREDSTAVITEV DRUŽBE ELES

OSEBNA IZKAZNICA

Ime podjetja	ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja
Skrajšano ime	ELES, d.o.o.
Sedež podjetja	Hajdrihova ulica 2, Ljubljana
Elektronski naslov	info@eles.si
Spletno mesto	http://www.eles.si
Šifra glavne dejavnosti	35.120 prenos električne energije
Ustanovitev podjetja	november 1990
Registracija	Okrožno sodišče v Ljubljani, št. vložka 1/09227/00
Identifikacijska številka za DDV	SI20874731
Matična številka	5427223
Osnovni kapital	177.469.516,00 EUR
Poslovni računi	Nova Ljubljanska banka d. d., Ljubljana: 02924-0017900956 Unicredit Banka Slovenija: 29000-0052003012 Abanka d.d.: 05100-8012150406 BKS Bank AG: 3500 1000 1404 278 Sberbank Banka d.d.: 3000 0001 0104 138 SKB d.d.: SI56 0316 0100 1310 506
Ustanovitelj in lastnik	100 odstotkov Republika Slovenija
Direktor	mag. Aleksander Mervar

1.2.1 POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Družba ELES ima izključno pravico za **opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja na območju Republike Slovenije**. S strokovnim pristopom, znanjem in napredno tehnologijo že več kot 90 let skrbimo za varen, zanesljiv in neprekinjen prenos električne energije po Sloveniji in prek meja. S tem povezujemo ljudi in zagotavljamo kakovost življenja.

1.2.2 DEJAVNOST

V družbi ELES zagotavljamo **varen, zanesljiv in neprekinjen prenos električne energije**. Smo varuhi slovenskega elektroenergetskega sistema, tesno povezanega s prenosnimi omrežji sosednjih držav in vpetega v evropski energetski sistem. Odgovorni smo za to, **da je električna energija vedno na voljo** ter da lahko odjemalci z njeno pomočjo vsak trenutek v dnevu uresničujejo svoje potrebe in želje.

Skrbimo za **brezhibno delovanje vseh daljnovodov na 400 kV in 220 kV napetostnem nivoju ter za del 110 kV prenosnega omrežja**. Operaterji v republiškem centru vodenja in treh območnih centrih vodenja pa **upravljajo in nadzirajo slovenski elektroenergetski sistem** ter nenehno zagotavljajo ravnovesje elektroenergetskega sistema.

PRENOSNA DEJAVNOST

[1]

Na prenosno omrežje družbe ELES so priključene elektrarne, ki vanj oddajajo proizvedeno električno energijo.

[2]

Električna energija se po visokonapetostnem prenosnem omrežju preko razdelilnih transformatorskih postaj prenaša na omrežja nižjih napetosti.

[3]

Električno energijo iz prenosnega omrežja nato prevzame pet distribucijskih podjetij v okviru SODO, pet večjih porabnikov t. i. neposrednih odjemalcev in štirje večji porabniki (železarne in Talum) s statusom zaprtega distribucijskega sistema.

VODENJE ELEKTROENERGETSKEGA SISTEMA

[4]

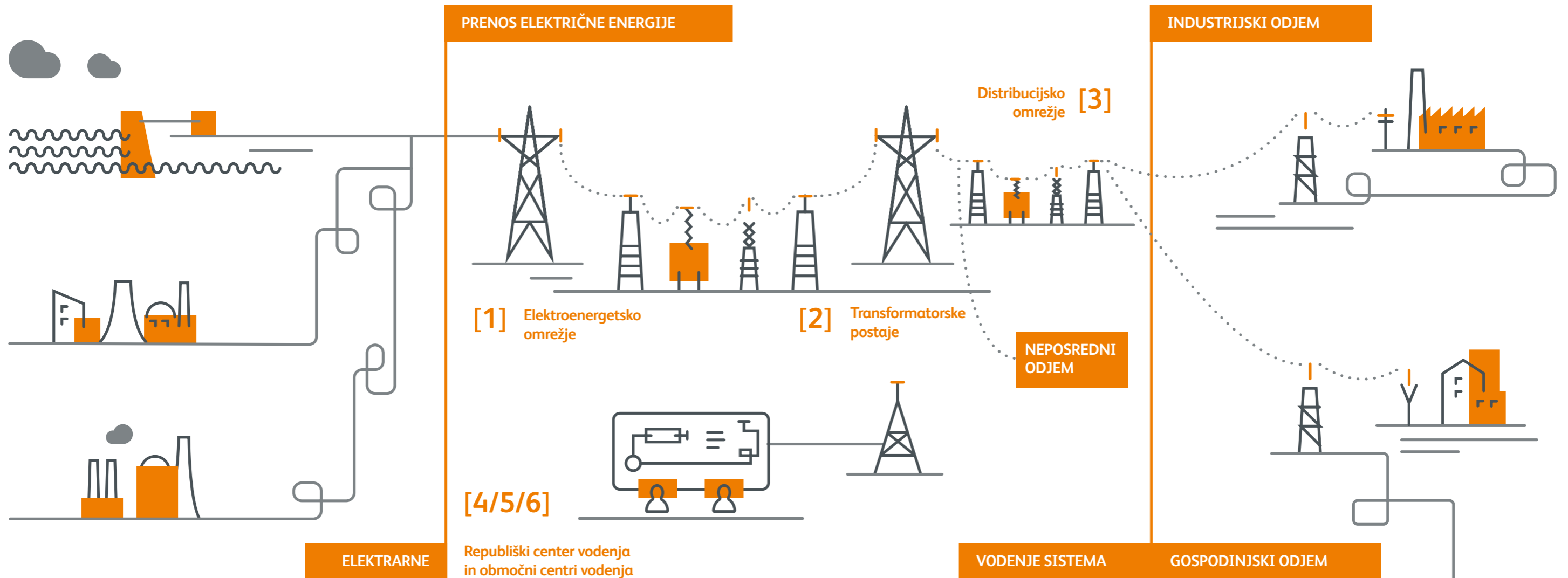
ELES kot sistemski operater zagotavlja stabilno in varno obratovanje elektroenergetskega sistema in s tem omogoča varen in nemoten prenos električne energije od proizvodnih virov do porabnikov in izmenjave s tujimi omrežji.

[5]

Pričakovani vozni redi porabe in proizvodnje električne energije se izdelajo pod zakonitostmi trga z električno energijo. V realnem času ELES izravnava vsa odstopanja med trenutno porabo in proizvodnjo s pomočjo sistemskih storitev ter pokriva izgube v sistemu. Pričakovane bilance moči v elektroenergetskem sistemu ves čas preverja tudi na podlagi lastnih napovedi porabe in proizvodnje razpršenih virov.

[6]

Operaterji v republiškem centru vodenja (RCV) in treh območnih centrih vodenja (OCV) v Beričevem, Novi Gorici in Mariboru s pomočjo naj-sodobnejših tehnologij in orodij za nadzor in upravljanje elektroenergetskega sistema zagotavljajo stabilno in varno obratovanje slovenskega elektroenergetskega sistema. Delajo 24 ur na dan in vse dni v tednu, zato da je električna energija odjemalcem vedno na voljo.

Prenosno omrežje družbe ELES

Skupna **sistemska dolžina** daljnovodov družbe ELES je 2.893 km, od tega je 21 km kablovodov. V omrežju imamo 45 postaj, od tega 35 razdelilno transformatorskih postaj (RTP), eno razdelilno postajo (RP), eno transformatorsko postajo (TP), dve elektro napajalni postaji (ENP) in šest 110 kV stikališč v HE/ČHE/TE. Skupna moč energetskih transformatorjev, katerih

vloga je transformacija električne energije med nape-
tostnimi nivoji 110 kV, 220 kV in 400 kV je 4.584,5 MVA, moč prečnega transformatorja, katerega vloga je regulacija pretokov električne energije v določenih daljnovodih, pa je 1.200 MVA. Skupna moč energetskih in prečnega transformatorja je 5.784,5 MVA. Optično omrežje družbe ELES je dolgo 1.698 km.

Tabela 1: Prenosno omrežje družbe ELES v letih 2017 in 2016

PRENOSNO OMREŽJE	LETO 2017	LETO 2016
Napetostni nivo	110 kV	110 kV
Dolžina daljnovodov (v km)	1.896	1.862
Število energetskih transformatorjev	6	6
220 kV		
Napetostni nivo	220 kV	220 kV
Dolžina daljnovodov (v km)	328	328
Število energetskih transformatorjev	10	10
400 kV		
Napetostni nivo	400 kV	400 kV
Dolžina daljnovodov (v km)	669	669
Število energetskih transformatorjev	11	11
SKUPAJ		
Dolžina daljnovodov (v km)	2.893	2.859
Število energetskih in prečnih transformatorjev	26	27

Skladnost z regulativnimi zahtevami

Poslovanje družbe ELES regulira nacionalni regulator, agencija, kot je določeno v EZ-1 in podzakonskih aktih. Po upravljavski plati delovanje družbe ELES regulira Ministrstvo za infrastrukturo. Naša stalna skrb je zato usmerjena v zagotavljanje skladnosti poslovanja z zakonodajnimi in regulativnimi okvirji.

Priznani prihodki: Priznane regulirane prihodke določi agencija za prihodnje 3-letno regulativno obdobje v letu pred začetkom regulativnega obdobja. Namenjeni so pokritju upravičenih stroškov sistemskega operaterja. Regulirane prihodke tekočega obdobja zmanjšujejo presežki prihodkov iz preteklih let in drugi prihodki. Na prvem mestu reguliranih prihodkov je **omrežnina**, ki jo uporabniki omrežja plačujemo skupaj s stroški porabljene električne energije. Na drugem mestu so **avkcijski prihodki**. Te ustvarjamo na avkcijah, na katerih dodeljemo čezmejne prenosne zmogljivosti (ČPZ) za trgovanje z električno energijo. Naše omrežje ni le omrežje za zagotavljanje oskrbe z električno energijo domačim odjemalcem, temveč tudi tranzitno omrežje trgovcem, ki kupujejo in/ali prodajajo električno energijo v tujini. Ti prihodki so regulirani po evropski zakonodaji.

Upravičeni stroški električne energije: Upravičeni stroški električne energije vključujejo stroške, povezane z električno energijo za izravnavo sistema, stroške zakupa sistemskih storitev in stroške električne energije za pokrivanje izgub v prenosnem omrežju. Pri vseh postopkih, vezanih na zakup sistemskih storitev in pokrivanje izgub v prenosnem omrežju, družba ELES uresničuje cilje zagotavljanja maksimalne transparentnosti in konkurenčnosti navedenih postopkov. Doseganje teh ciljev je podlaga za priznanje stroškov s strani agencije.

Stroški delovanja in vzdrževanja: Stroški delovanja in vzdrževanja omrežja so glavni upravičeni stroški, kajti le z rednimi vzdrževalnimi deli lahko omrežje ohranjamo v brezhibni

kondiciji. Delijo se na nadzorovane in nenadzorovane stroške. **Nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja** agencija določi na podlagi gibanj teh stroškov v preteklosti ter v odvisnosti od obsega omrežja. Te agencija korigira še s faktorjem učinkovitosti in inflacijo. Njihova omejena višina je določena za posamezna leta regulativnega obdobja. **Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja** so stroški, na katere družba ELES ne more vplivati in se v celoti pokrijejo z reguliranimi prihodki.

Regulirani donos na sredstva: To je upravičen strošek, saj se z donosom krijejo obresti od najetih kreditov, davek iz dohodka pravnih oseb in reguliran dobiček, s katerim razpolaga lastnik. Določi se na podlagi regulativne baze sredstev in stopnje tehtanega povprečnega stroška kapitala.

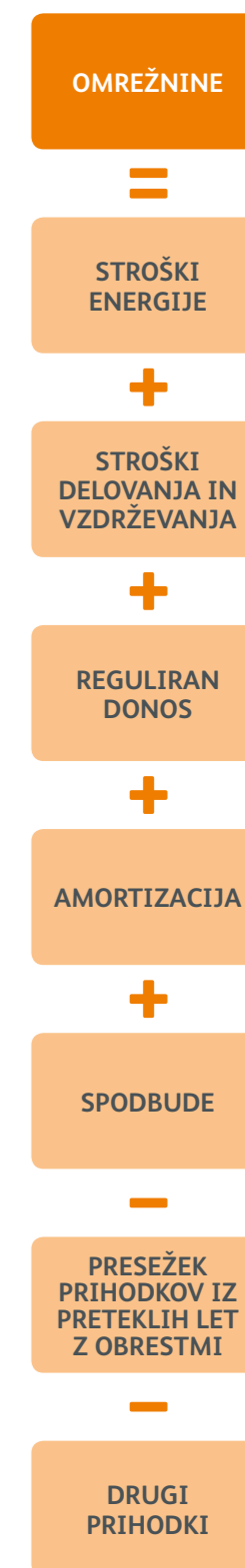
Amortizacija: Upravičen strošek predstavlja amortizacija tistih sredstev, ki so po določbah agencije opredeljena kot potrebna za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja in katerih amortizacija upravičeno bremeni končnega potrošnika.

Spodbude: Spodbude so Elesu priznane v primeru nižjih realiziranih stroškov, kot so dejansko upravičeni, pri prihranku pri nakupu sistemskih storitev, brezplačno prevzetih evropskih sredstvih, prav tako se spodbujajo naložbe v pametna omrežja.

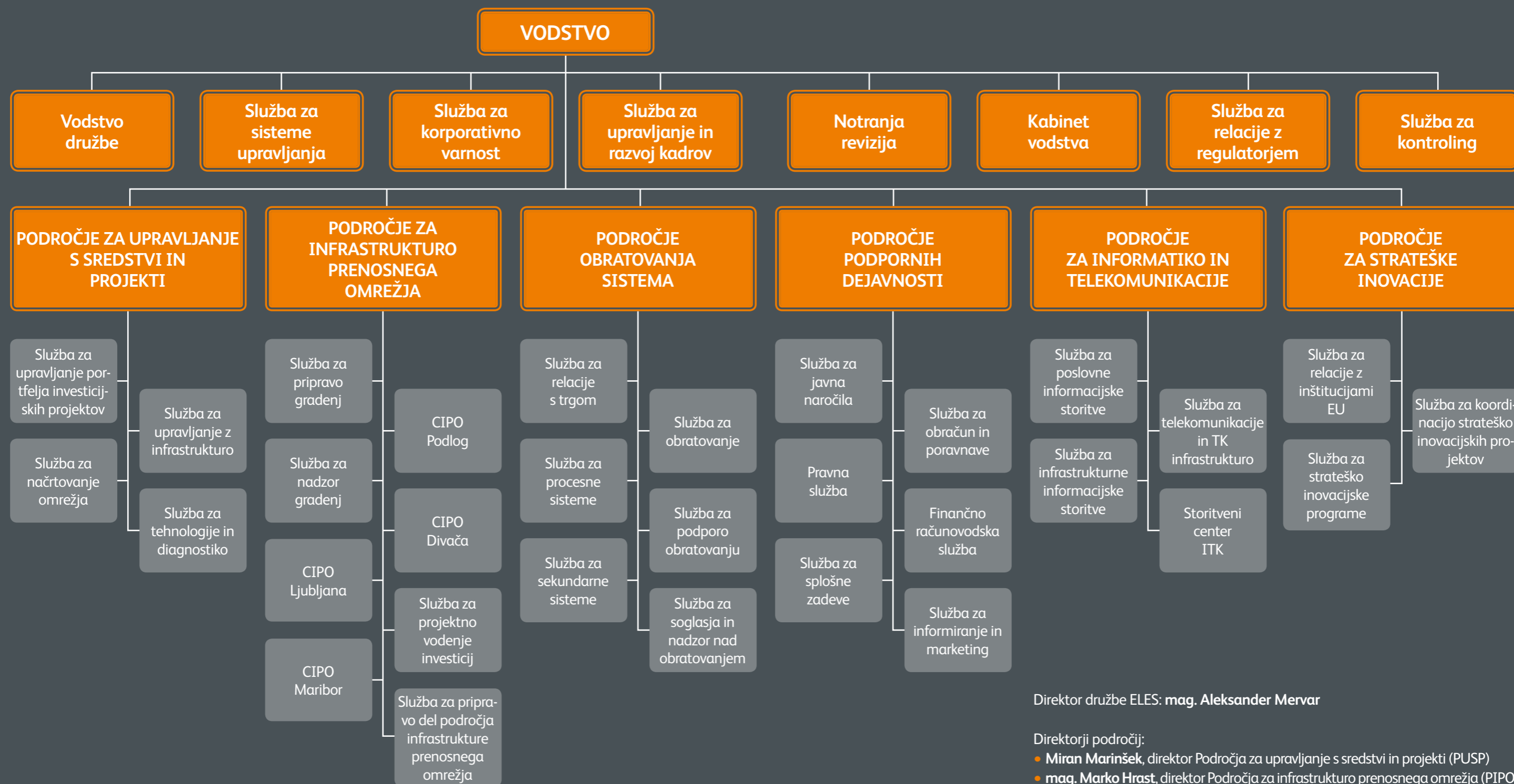
Presežek prihodkov iz preteklih let z obrestmi: Presežek prihodkov nad upravičenimi stroški iz preteklih let z obrestmi agencija obravnava kot vir za pokrivanje upravičenih stroškov v tekočem in naslednjih letih. Presežek prihodkov iz preteklih let znižuje omrežnino v naslednjih letih.

Drugi prihodki: Drugi prihodki vključujejo prihodke električne energije za izravnavo sistema in druge prihodke, ki niso vezani na uporabo prenosnega omrežja.

Način izračuna reguliranih prihodkov

1.2.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Direktor družbe ELES: **mag. Aleksander Mervar**

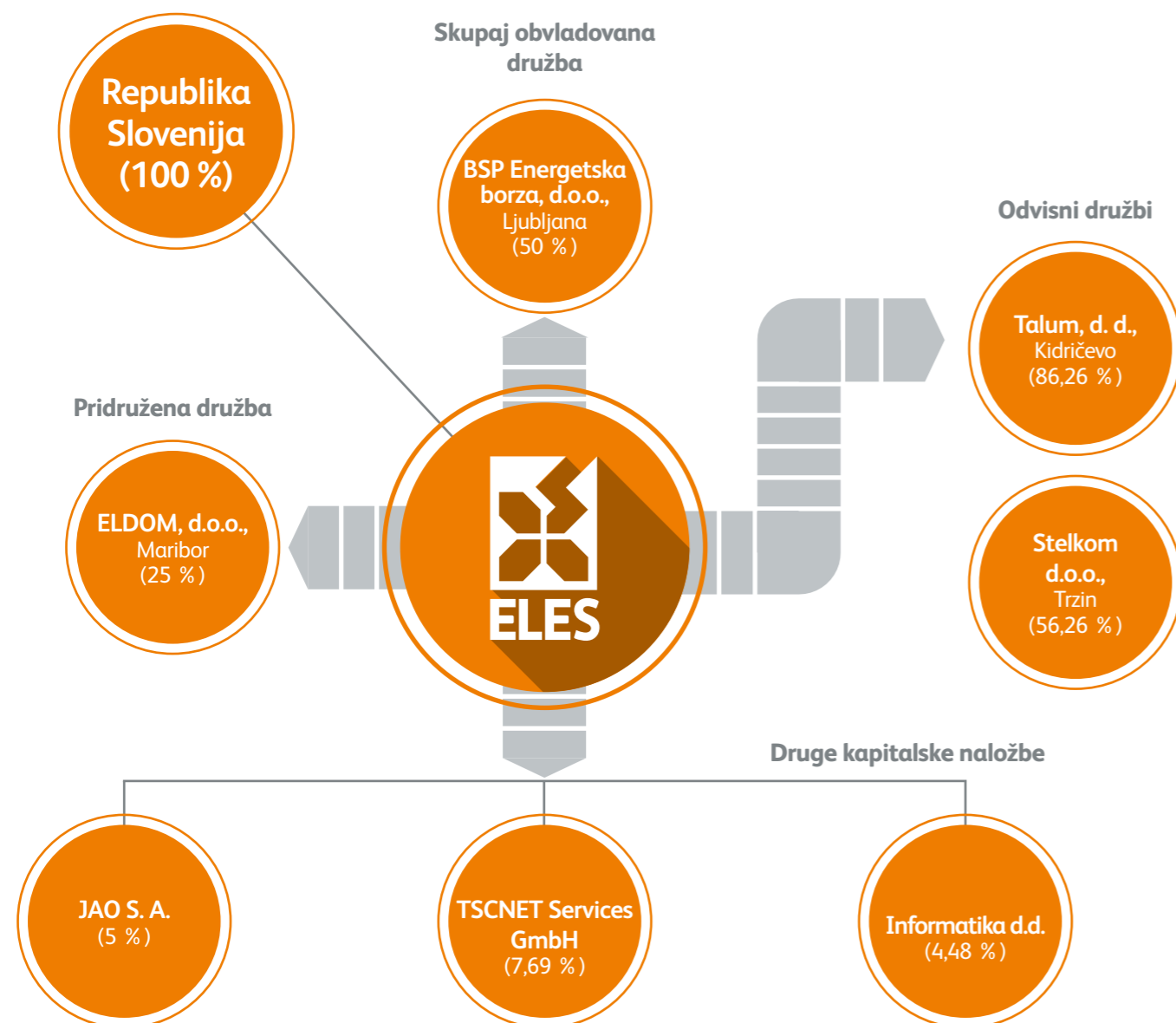
Direktorji področij:

- **Miran Marinšek**, direktor Področja za upravljanje s sredstvi in projekti (PUSP)
- **mag. Marko Hrast**, direktor Področja za infrastrukturo prenosnega omrežja (PIPO)
- **Jurij Klančnik**, direktor Področja za obratovanje (POS)
- **mag. Rudi Brce**, direktor Področja podpornih dejavnosti (PPD)
- **mag. Venčeslav Perko**, direktor Področja za informatiko in telekomunikacije (PITK)
- **mag. Uroš Salobir**, direktor Področja za strateške inovacije (PSI)

1.2.4 SKUPINA ELES

Skupino ELES sestavljajo obvladujoča družba ELES, d.o.o. (v nadaljevanju družba ELES) ter odvisni družbi TALUM d.d. Kidričevo in Stelkom d.o.o.

BSP d.o.o. je prikazan kot skupaj obvladovana družba, vendar pa zanj ne opravljamo polne konsolidacije (v konsolidacijo je vključeno po kapitalski metodi), ker družba ELES nima prevladujočega vpliva niti v lastništvu niti v upravljanju.

Pomembne kapitalske povezave družbe ELES, d.o.o. na dan 31. 12. 2017

Matična družba	ELES, d.o.o.
Ustanovitelj in lastnik	Republika Slovenija
Lastniški delež	100 %
Odvisni družbi	
Ime družbe	Talum d.d., Kidričevo
Sedež	Tovarniška cesta 10, Kidričevo
Osnovna dejavnost	Proizvodnja aluminija, aluminijevih zlitin in izdelkov iz aluminija
Lastniški delež	86,26 %
Ime družbe	Stelkom d.o.o.
Sedež	Špruha 19, Trzin
Osnovna dejavnost	Ponudba elektronskih komunikacijskih storitev
Lastniški delež	56,26 %
Skupaj obvladovana družba	
Ime družbe	BSP Energetska borza, d.o.o.
Sedež	Dunajska cesta 156, Ljubljana
Osnovna dejavnost	Izvajanje borzne dejavnosti za slovenski trg električne energije
Lastniški delež	50 %
Pridružena družba	
Ime družbe	Eldom d.o.o.
Sedež	Vetrinjska ulica 2, Maribor
Osnovna dejavnost	Upravljanje objektov in turističnih kapacitet, čiščenje in vzdrževanje prostorov, gostinstvo in organizirana prehrana, turizem in receptorske storitve
Lastniški delež	25 %

Sinergije dejavnosti v Skupini ELES za ustvarjanje vrednosti

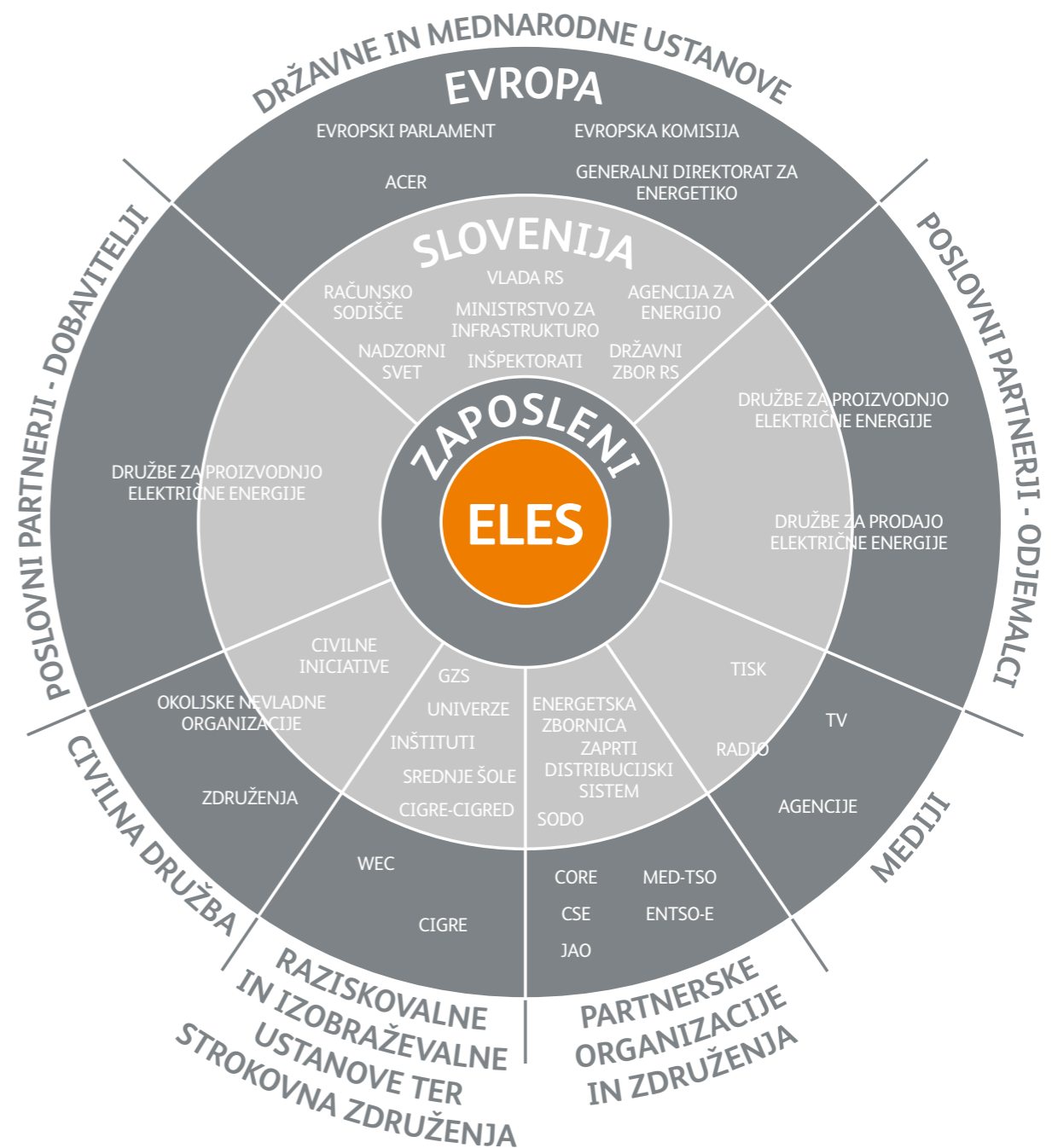
Tabela 2: Preglednica odvisnih družb in obvladovane družbe ter povezav za ustvarjanje vrednosti v Skupini ELES

Družba (in logotip)	Osnovna dejavnost	Vodstvo	Lastniški delež družbe ELES	Sinergija med dejavnostmi za ustvarjanje vrednosti
ODVISNI DRUŽBI				
Talum d. d., Kidričevo 	proizvodnja aluminija, aluminijevih zlitin in izdelkov iz aluminija	predsednik uprave: Marko Drobnič	86,26 %	podpora sistemskemu operaterju v primeru potreb po izravninah ob nestabilnostih v omrežju; razvoj storitev dinamičnega prilagajanja odjema (sodelovanje v mednarodnem razvojnem projektu FutureFlow, več o tem v poglavju 2.1.3 Strateške inovacije)
Stelkom d.o.o. 	ponudnik elektroenergetskih komunikacijskih storitev, ustanovljen z namenom združevanja tehničnih virov ter trženja komunikacijskih storitev in omrežij	direktor: Igor Maher	56,26 %	zagotavljanje zanesljivih informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter storitev v procesu naraščajoče digitalizacije dejavnosti prenosa električne energije
SKUPAJ OBVLADOVANA DRUŽBA				
BSP Energetska borza, d.o.o. 	visokokakovostne in celovite storitve likvidnega, konkurenčnega in preglednega borznega trga z električno energijo	direktor: mag. Anže Predovnik	50 %	skupna prizadevanja za integracijo trgov v sosednjih državah in regijah (enotni evropski trg električne energije) prek mehanizma spajanja trgov oziroma prek implicitnih avkcij

1.2.5 KLJUČNI DELEŽNIKI

V družbi ELES se zavedamo, da je eden od ključnih pogojev za uspešno poslovanje **odgovornega odnosa do naših deležnikov**. Za lažje načrtovanje in izvajanje odnosov z njimi smo jih razdelili na **8 glavnih skupin**, od katerih ima vsaka svoje podskupine. Zaposleni so ključni deležniki družbe, saj na njih temelji uspešnost poslovanja družbe, zato je odnosom z njimi namenjeno posebno poglavje (2.2.2).

Shema 1: Zemljevid deležnikov družbe ELES

Ključni deležniki in odnosi z njimi

Z deležniki vzdržujemo in krepimo dobre odnose, varujemo njihove poslovne skrivnosti in smo vedno pripravljeni na iskanje skupnih rešitev. Komuniciramo odprto in transparentno ter skladno s sprejeto komunikacijsko strategijo.

Državne in mednarodne ustanove

ELES kot družba, ki deluje v slovenskem in evropskem prostoru, dosledno upošteva tako usmeritve in zakonodajo domačih regulatorjev in lastnikov kot tudi mednarodnih inštitucij. Državne in mednarodne ustanove so naši pomembni deležniki.

Lokalne skupnosti

Za opravljanje dejavnosti potrebujemo infrastrukturo – daljnovode, transformatorske in razdelilne postaje ter optično omrežje. Zavedamo se, da s postavljanjem in vzdrževanjem te infrastrukture posegamo v življenje lokalnih skupnosti. Njihovo razumevanje naše dejavnosti in sprejemanje elektroenergetskih objektov v njihovem okolju je ključno za uspešno delovanje družbe ELES. Lokalne skupnosti obravnavamo kot pomembnega deležnika v postopkih gradnje novih elektroenergetskih objektov in tudi njihovega vzdrževanja.

Poslovni partnerji

Proizvajalci električne energije, ki nam zagotavljajo sistemske storitve in energijo za pokrivanje izgub v prenosnem sistemu, so pomemben **dobavitelj** družbe ELES. Poleg njih med dobavitelje štejemo tudi druge poslovne partnerje, ki nam dobavljajo gradbene storitve, gradbeni ali pisarniški material ter druge izdelke in storitve za naše delovanje. Dobavitelje vključujemo tudi v politike sistemov upravljanja družbe ELES, saj morajo podpisati izjavo, da so seznanjeni s politiko ravnanja z okoljem ter politiko sistema varnosti in zdravja pri delu družbe ELES.

Odjemalci družbe ELES so družbe za proizvodnjo električne energije, družbe za prodajo električne energije in večji porabniki, ki električno energijo prevzemajo neposredno iz prenosnega elektroenergetskega omrežja. Uspešnost njihovega delovanja in poslovanja je močno odvisna od zanesljivosti ELESovega omrežja.

Ker delovanje družbe ELES ni omejeno le na slovenski prostor, saj je omrežje družbe povezano s prenosnimi omrežji sosednjih držav, so sistemski operaterji prenosnih omrežij sosednjih držav in vseh drugih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, povezanih v ENTSO-E, prav tako pomemben poslovni partner družbe ELES.

Mediji

Mediji so pomemben člen pri vzpostavljanju vezi med družbo ELES in širšo javnostjo, zato z njimi komuniciramo proaktivno in transparentno. O pomembnih dogodkih v zvezi z družbo jih obveščamo s sporočili za javnost in obveščanjem prek naše spletne strani. Na novinarska vprašanja odgovarjamo ažurno, z namenom, da javnost dobi pravočasne in točne informacije. Cilj tovrstnega komuniciranja je, da javnost dobi pravočasne in točne informacije.

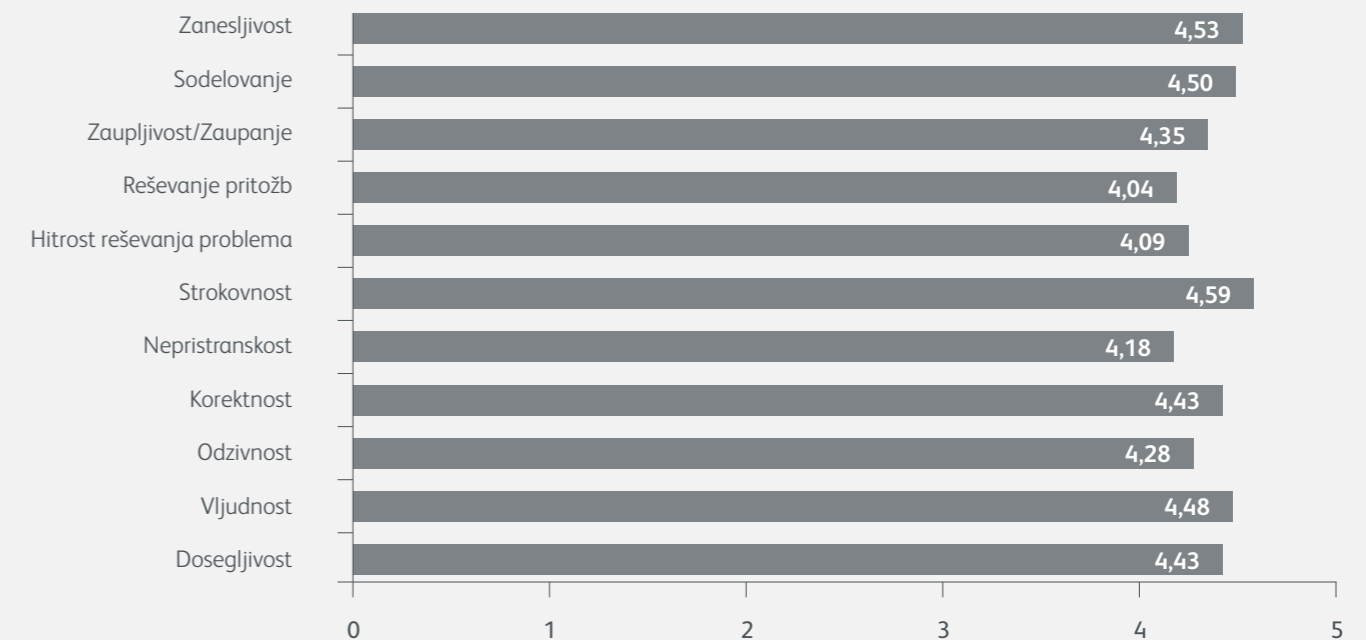
Merjenje zadovoljstva deležnikov

Na podlagi zemljevida deležnikov družbe ELES smo v letu 2017 prvič izvedli anonimno anketiranje deležnikov, v katerem smo k izpolnitvi pozvali 357 sloven-

skih pravnih oseb, organizacij in društev. Pridobili smo 145 popolnih odgovorov (38 % vseh pozvanih deležnikov).

Graf 1: Odnos deležnikov do družbe ELES

Kako bi ocenili spodnje navedbe, povezane z vašim odnosom do družbe ELES?

Deležniki so najboljše ocenili Strokovnost družbe ELES (4,59), najslabše pa Reševanje pritožb (4,04). Povprečna ocena vseh odgovorov je 4,35, kar ocenjujemo kot zelo visoko. Na vprašanja o pohvali/graji glede odnosa z družbo smo pridobili 58 pohval ter samo 14 vsebinskih pripomb. Iz odgovorov so bile zaznane tudi vrednote družbe, kot so zavzetost, sodelovanje in znanje. Anketiranje deležnikov bo postala stalna aktivnost v družbi, na podlagi primerjav in izsledkov pa bomo sprejemali ukrepe za izboljševanje naših odnosov do ključnih deležnikov, za katere ustvarjamo vrednost na kratek, srednji in dolgi rok.

Sodelovanje v organizacijah in združenjih

Družba ELES je včlanjena v številne organizacije in združenja tako v Sloveniji kot v tujini. Sodelovanje v organizacijah in strokovnih združenjih je odlična priložnost za izmenjavo znanja, izkušenj in dobrih praks ter vzpostavljanje tesnejših vezi z našimi pomembnimi deležniki.

Strokovna združenja in organizacije v katerih smo aktivni v Sloveniji:

- Društvo ekonomistov elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije,
- Društvo novinarjev Slovenije,
- Elektrotehniška zveza Slovenije,
- Energetska zbornica Slovenije,
- Evropski inštitut za skladnost in etiko poslovanja,
- Zeleno omrežje Slovenije,
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- Inštitut za gospodarsko pravo,
- Inštitut za korporativne varnosti,
- Inženirska zbornica Slovenije,
- Klub tajnic Ljubljane in okolice,
- Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo Pametna mesta in skupnosti – SRIP PMiS,
- Slovenski inštitut za revizijo,
- Slovenski inštitut za standardizacijo,
- Slovensko društvo informatika,
- Slovensko društvo za odnose z javnostmi,
- Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje – SBRA,
- Slovensko inovacijsko stičišče – SIS EGIZ,
- Slovensko združenje za kakovost,
- Slovensko združenje za projektni management,
- Združenje svetov delavcev Slovenije,
- Združenje delodajalcev Slovenije,
- Združenje nadzornikov,
- Združenje seniorjev Slovenije – managerjev in strokovnjakov.

Strokovna združenja in organizacije v katerih smo aktivni v tujini:

- Council on Large Electric Systems – CIGRE,
- European Committee for Electrotechnical Standardization – CENELEC,
- European Network of Transmission System Operators for Electricity – ENTSO-E,
- European Sustainable Energy Innovation Alliance – ESEIA,
- European Utilities Telecom Council – EUTC,
- Institute of Electrical and Electronics Engineers – IEEE,
- International Association for Energy Economics – IAEE,
- International Transmission Operations & Maintenance Study – ITOMS,
- International Transmission Asset Management Study – ITAMS,
- International Electrotechnical Commission – IEC,
- Joint Allocation Office – JAO,
- Mediterranean System Operator Security Cooperation – TSC,
- Regional Security Cooperation Initiative – RSCI,
- Transmission System operator Security Operators – MED TSO.

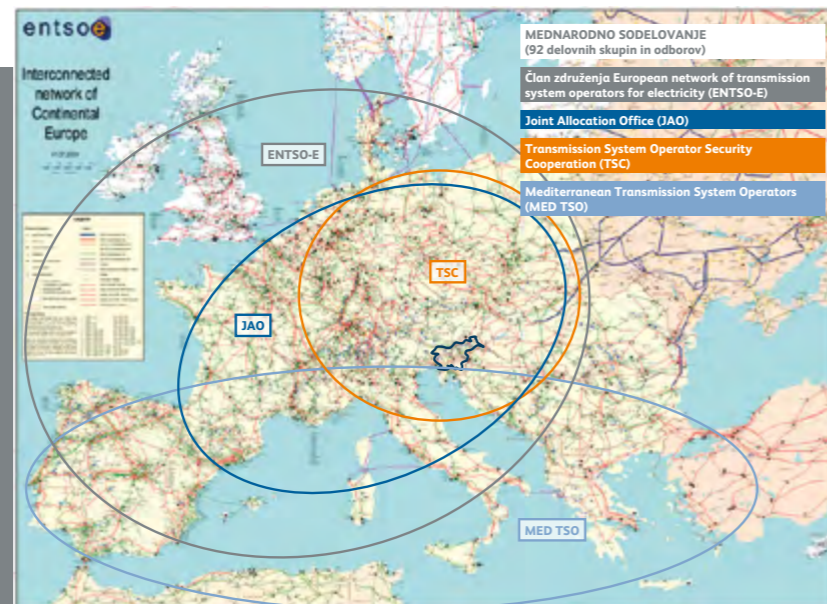
1.2.6 STRATEŠKE USMERITVE DO LETA 2020

Smer razvoja družbe ELES določata strateška dokumenta Dolgoročni strateški plan poslovanja javnega podjetja ELES, d.o.o. za obdobje 2016–2020 in Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije od leta 2017 do leta 2026. Dokumenta upoštevata napovedi gospodarskih gibanj in tehnološke spremembe na področju elektroenergetike. Ker je poslovanje družbe močno regulirano tako s strani slovenske kot evropske zakonodaje, podrobno spremljamo dogajanje na regulativnem področju in se po potrebi v procese aktivno vključujemo. To izvajamo s ciljem, da se pravočasno pripravimo na uvajanje zahtevanih sprememb ali izvajanje novih nalog.

Dolgoročni strateški plan za obdobje 2016 - 2020

Strateške usmeritve, ki si jih je družba ELES zastavila v Dolgoročnem strateškem planu (DSP) poslovanja za obdobje 2016–2020, so odziv na izzive in spoznanja, ki izhajajo iz celovite in poglobljene analize zunanega in notranjega okolja. Prvič v zgodovini družbe pa je DSP sprejela tudi Vlada Republike Slovenije, kar dokumentu daje še večjo težo.

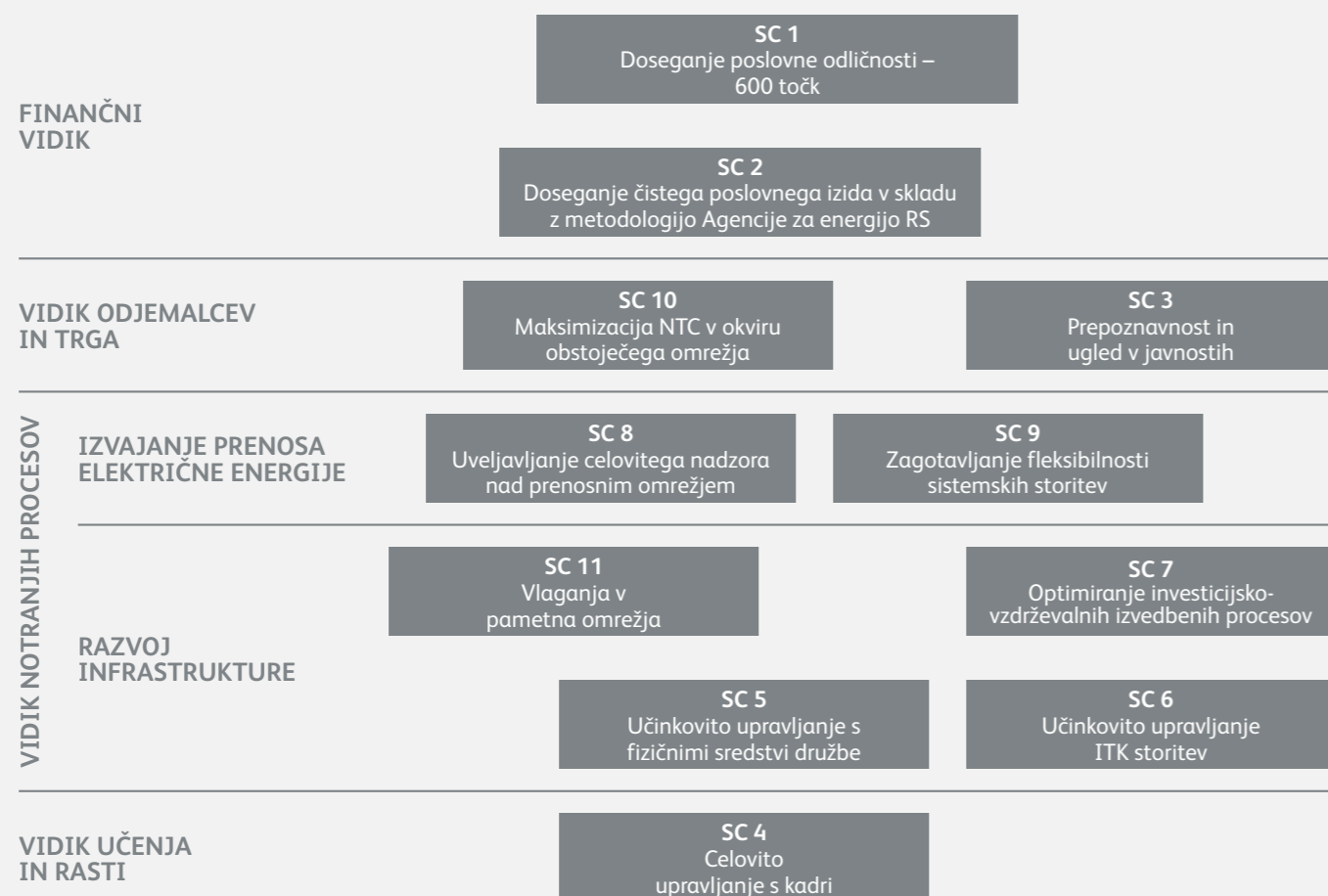
Izjemnega pomena za družbo ELES je sodelovanje v Evropskem združenju sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja (European Network of Transmission System Operators for Electricity, ENTSO-E), ki zagotavlja varno obratovanje ter tehnično optimalen in okolju prijazen razvoj vseevropskega prenosnega omrežja s ciljem zagotoviti enotni evropski trg z električno energijo.

Glavne strateške usmeritve razvoja družbe ELES do leta 2020

Enajst strateških ciljev smo glede na vidike strateške uspešnosti razdelili v štiri skupine. Za vse strateške cilje smo opredelili tudi podcilje in strateške kazalnike, ki omogočajo nadzor uresničevanja strateških ciljev, nosilcem ciljev pa omogočajo lažje načrtovanje aktivnosti za njihovo izpolnjevanje.

Štiri skupine in enajst strateških ciljev družbe ELES

Novembra 2017 smo izvedli 8. strateško konferenco, na kateri smo preverili uresničevanje strategije za doseganje strateških ciljev in kazalnikov, ki izkazujejo stopnjo doseganja strateških ciljev. Najpomembnejši strateški kazalniki, s katerimi spremljamo uspešnost izvajanja strategije, so ekonomski in tehnični kazalniki. Le-ti so s ciljnimi vrednostmi predstavljeni v nadaljevanju.

V DSP 2016–2020 smo določili strateški cilj 2 »Doseganje čistega poslovnega izida, skladno z metodologijo Agencije za energijo«.

Doseganje predhodno navedenega strateškega cilja je mogoče samo ob izpolnjevanju številnih ciljev na ravni procesov, v precejšnji meri je odvisno tudi od številnih zunanjih dejavnikov. Zato imamo v družbi

vpeljan sistem spremljanja več kot 400 procesnih kazalnikov, poleg tega pa s strateškimi poslovnimi načrti določimo tudi »strateške kazalnike«.

Določili smo nabor in ciljne vrednosti ključnih ekonomskih in tehničnih kazalnikov za spremljanje uspešnosti poslovanja v obdobju veljavnosti dokumenta DSP 2016–2020.

Ciljne vrednosti kazalnikov smo določili na podlagi dveh dejstev:

- 1) ELES je med prvimi tremi ali najmanj na povprečju vseh (8) analiziranih sistemskih operaterjev prenosnih elektroenergetskih omrežij v državah članicah EU;
- 2) doseganje vrednosti kazalnikov, ki izboljšujejo poslovanje.

EKONOMSKI KAZALNIKI

Tabela 3: Ciljne vrednosti za obdobje veljavnosti DSP 2016–2020 - ekonomski kazalniki

Kazalnik	Ciljne vrednosti kazalnika
Doseganje reguliranega donosa (v %)	Leto 2016: 90 % Leto 2017: 95 % Leta 2018–2020: 100 %
Donos na kapital (ROE) (v %)	Leta 2016–2018: 3 % Leti 2019–2020: 3,5 %
Donos na korigirana sredstva (ROA) (v %)	Ne manj kot 2 %
Odhodki na preneseno električno energijo (EUR/MWh EE)	Nižja vrednost kazalnika kot znaša povprečje vseh TSO
Zmožnost vračila najetih posojil	Enaka ali nižja vrednost od 4
Investicijska vlaganja na konico odjema EUR/MW konico odjema	Enaka ali višja vrednost kazalnika kot znaša povprečje vseh TSO
Doseganje primerljivih cen zakupa moči za sekundarno in terciarno regulacijo (v %)	Leta 2016 do 2018: po obstoječih pogodbah Leto 2019: 140 % Leto 2020: 120 %

TEHNIČNI KAZALNIKI

Tabela 4: Ciljne vrednosti za obdobje veljavnosti DSP 2016–2020 - tehnični kazalniki

Kazalnik	Ciljne vrednosti kazalnika
Preseganje dopustnih napetosti (400 kV = 425 kV, 220 kV = 245 kV) (ure)	Največ 50 % povprečja ur preseganja napetosti v letih 2011 do 2015
Nedobavljena energija zaradi izpada elementov prenosnega omrežja (MWh EE)	Ne več kot 0,01 %
Količina prenesene električne energije na normirano dolžino prenosnega omrežja (MWh/km)	Enaka ali višja vrednost kazalnika kot znaša povprečje prvih treh TSO
Delež izgub pri prenosu električne energije (v %)	Enaka ali nižja vrednost kazalnika kot znaša povprečje vseh TSO
Razpoložljiv NTC glede na dogovorjen NTC s posameznimi TSO (APG, TERNA, HOPS)	Smer Avstrija - R Slovenija: NTC 950 MW Leto 2016: 80 % Leti 2017–2018: 90 % Leti 2019–2020: 100 % Smer Hrvaška - R Slovenija: NTC 1200 MW Leti 2016–2017: 85 % Leti 2018–2019: 90 % Leto 2020: 95 % Smer R Slovenija - Italija: NTC 530 MW Leto 2016: 75 % Leti 2017–2018: 85 % Leti 2019–2020: 95 %
Ustrezno zagotavljanje razpoložljivih in zanesljivih zvez za potrebe delovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja RS	Trajno: 99,995 % razpoložljivost delovanja telekomunikacijskih zvez.

Realizacija strateških ciljev je podrobno prikazana v poglavju 2.2.1 (Ekonomija: finančna uspešnost poslovanja).

Plan za leto 2018

Osnove in izhodišča za izdelavo letnega načrta družbe ELES za leto 2018 z dodatkom za naslednji dve leti so v opredeljeni v DSP 2016-2020. Upoštevali smo tudi Načrt razvoja prenosnega omrežja RS v obdobju 2017-2026 (sprejet na MzI 3. 3. 2017), ter Naložbeni načrt systemskega operaterja prenosa električne energije od leta 2016 do leta 2018.

V letu 2018 bodo prizadevanja družbe ELES usmerjena v:

- nadaljevanje izvajanja usmeritve k dvigovanju poslovne odličnosti ob spoštovanju ciljnih vrednot, delovanju v skladu z etičnim kodeksom in smernicami korporativne integritete;
- nadaljnji razvoj sistema upravljanja s sredstvi ob upoštevanju obvladovanja tveganj;
- realizacijo prioritarnih strateških investicij in rekonstrukcij v postavljenih rokih ob hkratnem zagotavljanju ustreznih virov financiranja;
- dokončanje prenove celovitega modela upravljanja s tveganji;
- proaktivne odnose z javnostmi in civilnimi iniciativami;
- pripravo na trajnostno poročanje kot osnovo za porast ugleda družbe v javnosti;
- nadaljnje uvajanje metod in prijemov za učinkovito upravljanje in razvoj kadrov;
- poslovanje v okvirih, kot jih je določila agencija za regulativno obdobje 2016–2018;
- spremljanje usmeritev, aktivno sodelovanje v mednarodnih združenjih iz področja delovanja systemskih operaterjev prenosnih elektroenergetskih omrežij;
- učinkovito upravljanje s kapitalskimi naložbami družbe;
- upoštevanje usmeritev in kodeksa upravljanja izdanega s strani upravljavca kapitalskih naložb Republike Slovenije.

Tabela 5: Plan po ključnih strateških ciljih za leto 2018

Ključni strateški cilji do leta 2020	Kazalnik	Ciljna vrednost za leto 2018
SC 1 Doseganje poslovne odličnosti – 600 točk.	Skupna ocena samoocnitve po modelu odličnosti EFQM (točke) Stopnja izpostavljenosti tveganj družbe (toleranca do tveganj) %	550 točk 5 % odstopanje
SC 2 Doseganje čistega poslovnega izida v skladu z metodologijo Agencije za energijo RS.	Doseganje reguliranega donosa (v %) Donos na kapital (ROE) (v %) Donos na korigirana sredstva (ROA) (v %) Odhodki na preneseno električno energijo (EUR/MWh EE) Doseganje primerljivih cen zakupa moči za sekundarno in terciarno regulacijo (v %) Zmožnost vračila najetih posojil Investicijska vlaganja na konico odjema EUR/MW konico odjema	100 % 3 % Ne manj kot 2 % Nižja vrednost kazalnika kot znaša povprečje vseh TSO Enaka ali višja vrednost kazalnika kot znaša povprečje vseh TSO Enaka ali nižja vrednost od 4 Po obstoječih pogodbah
SC 3 Prepoznavnost in ugled v javnostih.	Intervjuji vodilnih v domačih ali tujih tiskanih, elektronskih medijih (število) Predavanja na strokovnih simpozijih, seminarjih, doma in v tujini Sredstva donacij/pomoči/sponzorstev za kulturne/humanitarne/znanstvene namene/izobraževanje mladih/individualni športniki v vseh sredstvih za te namene	10 ali več letno 10 ali več letno 60 %
SC 4 Celovito upravljanje s kadri.	Izpolnjevanje pogojev glede na zahtevane pogoje sistemiziranih DM (%) Merjenje zadovoljstva zaposlenih in organizacijske klime v družbi (ocena)	94,25 % Zadovoljstvo: 4,50; Organizacijska klima: 4,30
SC 5 Učinkovito upravljanje s fizičnimi sredstvi družbe.	Proces upravljanja s sredstvi (sestavljen kazalnik) v % Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev glede na povprečje primerljivih TSO (%)	3 150 %
SC 6 Učinkovito upravljanje ITK storitev.	100 % zagotavljanje razpoložljivih in zanesljivih zvez za potrebe delovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja RS (%) Brezpapirno poslovanje in elektronsko arhiviranje (%)	99,995 % razpoložljivost delovanja storitev Zmanjšanje števila priponk v e-pošti 20 % letno Zmanjšanje tiskanja letno 15 % Zajem dokumentov vhodne pošte v letu 2018 100 % Interna in zunanja pošta v letu 2018 70 % v e-obliki in vsako leto povečanje še za 10 %
SC 7 Optimiranje investicijsko – vzdrževalnih izvedbenih procesov.	Vrednost izvedbe rekonstrukcijskih del z lastnimi resursi brez upoštevanja stroškov porabljenega blaga (v EUR) % realizacije veljavnega Naložbenega načrta (%)	15 % rast letno glede na leto 2017 60 %
SC 8 Uveljavljanje celovitega nadzora nad prenosnim omrežjem s prevzemanjem obstoječega omrežja, uveljavljanjem enotnih kriterijev priključevanja ter vstopanjem v investicije/rekonstrukcije na meji prenosnega in distribucijskega omrežja.	Prevzem 110 kV omrežja skladno z Uredbo po 4. odstavku 35. člena EZ-1 (%) Nadzor nad celotnim 110 kV omrežjem, ki ni v lasti ELES-a (%)	100 % 75 %
SC 9 Zagotavljanje fleksibilnosti systemskih storitev.	Delež proizvodnih enot, vključenih v nudenje primarne regulacije (% od vseh proizvodnih enot)	75 %
SC 10 Maksimizacija NTC v okviru obstoječega omrežja.	Razpoložljiv NTC glede na dogovorjen NTC s posameznih TSO (% za vsako mejo in izbrano smer)	Smer Avstrija–RS: 90 % Smer Hrvaška–RS: 85 % Smer RS–Italija: 85 %
SC 11 Vlaganja v pametna omrežja.	Delež pokritosti prenosnega omrežja s SUMO (%)	50 %/80 %

Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije od leta 2017 do leta 2026

Strateški dokument, ki določa smernice razvoja prenosnega omrežja, je Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije od leta 2017 do leta 2026. V njem je opredeljena glavna infrastruktura, ki jo je potrebno do leta 2026 zgraditi ali posodobiti, če želimo odjemalcem tudi v bodoče zagotoviti zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo. Pri pripravi načrta so bile upoštevane dolgoročne projekcije rasti prevzema električne energije iz prenosnega omrežja, predvidena gradnja novih proizvodnih enot, širitev distribucijskega omrežja in projekcija razvoja prenosnega elektroenergetskega sistema v Evropi. Izhodišča za nabor obnovitvenih in novih investicij so bila pripravljena na podlagi rezultatov lastnih analiz, analiz zunanjih institucij, razvojnih kriterijev, načrta obnove in tehnološke prenove elektroenergetskih elementov v objektih prenosnega omrežja, potreb proizvajalcev in odjemalcev električne energije, kriterijev za zanesljivo in varno obratovanje prenosnega omrežja ter mednarodnih sporazumov in mednarodnih pogodb.

Poleg aktivnosti na področju pametnih omrežij, razvojno-raziskovalnem področju in področju učinkovitega upravljanja s sredstvi bo ELES za zagotovitev varnega in zanesljivega obratovanja prenosnega omrežja v naslednjem desetletnem obdobju zgradil oziroma rekonstruiral več objektov, med katerimi so najpomembnejši:

- izgradnja dvosistemskega daljnovoda 2 x 400 kV Cirkovce–Pince, vključno z novo 400 kV RTP Cirkovce;
- izgradnja dvosistemskega daljnovoda 2 x 220 kV Zagrad–Ravne, prav tako z 220/110 kV RTP Ravne;
- vgradnja kompenzacijskih naprav v RTP Divača, Beričevo in Cirkovce v okviru projekta SINCRO.GRID;
- vgradnja hranilnikov električne energije v RTP Okroglo in RTP Pekre v sklopu projekta SINCRO.GRID;
- dokončanje daljnovoda 2 x 110 kV Divača-Gorice skozi naselje Renče;
- daljnovod 2 x 110 kV Brestanica-Hudo;
- kablovod 110 kV Koper-Izola-Lucija.

Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije je nov Razvojni načrt prenosnega sistema za obdobje od leta 2017 do leta 2026 potrdilo marca 2017.

1.2.7 VPLIVI NA POSLOVANJE V LETU 2017 IN PRIHODNJE NAPOVEDI

Na uresničevanje poslanstva in ustvarjanje vrednosti družbe ELES vplivajo dogajanja v zunanjem okolju, ki jih lahko razdelimo na gospodarska, regulativna in druga dogajanja oziroma vplive. Na kratko povze-

mamo ključne dejavnike vpliva v letu 2017 in opredelimo, katere vplive prepoznavamo kot bistvene v prihodnjem obdobju.

Dogajanje v gospodarskem okolju (ključni ekonomski kazalci)

Tabela 6: Ključni ekonomski kazalci za Slovenijo

Kazalnik za RS Slovenijo	2017	napoved 2018	napoved 2019	napoved 2020
BDP (realna rast, %)	5,0	5,1	3,8	3,2
Zaposlenost (rast, %)	2,8	2,4	1,5	0,8
Brezposelnost (stopnja, %)	9,5	8,0	7,2	6,7
Inflacija (%)	1,4	1,5	1,9	2,3
Povprečna bruto plača RS (nominalna rast, %)	2,7	4,0	4,5	4,3
Povprečna bruto plača RS (realna rast, %)	1,3	2,5	2,6	2,0
Produktivnost dela - BDP na zaposlenega (realna rast, %)	2,2	2,7	2,2	2,4
Bruto investicije v osnovna sredstva	10,3	10,0	8,5	7,5

Vir: Pomladanska napoved gibanj 2018, www.umar.gov.si.

Lani je Urad za makroekonomske analize in razvoj podal realno rast domačega proizvoda za leto 2016, ki je znašala 2,5 % in obenem napovedal okrepitev v letu 2017 na 3,6 %. Iz letošnje napovedi rasti BDP vidimo, da je bila dejanska rast v letu 2017 še višja, kar 5 %. Tudi napoved za leto 2018 je obetajoča, saj se predvideva, da se bo visoka in široko osnovana rast nadaljevala tudi v letu 2018 (napoved 5,1 %). Tudi ostali ključni ekonomski kazalniki kažejo, da se bodo v večji meri pozitivna gibanja nadaljevala. V naslednjih letih bo naraščala domača končna potrošnja, kar pomeni nadaljnjo krepitev trošenja gospodarstva. Visoko zaupanje potrošnikov in podjetij v gospodarstvo bi lahko ob nadaljevanju ugodnih pogojev vodilo do višje rasti investicij in zasebne potrošnje.

Gibanje bruto domačega proizvoda ima vpliv na poslovanje družbe. Distribucijska podjetja nakazujejo, da obstaja odvisnost gibanja distribuirane električne energije od gibanja bruto domačega proizvoda in da se v prihodnjih letih pričakuje postopno povečevanje distribucije električne energije. Operater prenosnega sistema pa mora zagotoviti nemoten pretok električne energije, ne glede na morebitne večje stroške obratovanja ter obenem ustrezno vzdrževati in posodabljati energetska infrastrukturo ali celo povečati zmogljivost daljnovodov, kar v prihodnosti lahko pomeni tudi večja investicijska vlaganja v elektroenergetsko infrastrukturo od načrtovane.

Stanje, novosti in napovedi sprememb v regulativnem okolju

Družba ELES je pri svojem poslovanju tudi v letu 2017 upoštevala vse zakonske podlage, ki urejajo področje delovanja sistemskega operaterja prenosnega omrežja. Pomembnejših sprememb na področju zakonodaje, ki bi vplivale na delovanje družbe, v letu 2017 ni bilo.

Pravni okvir našega delovanja: Osnovni pravni okvir za delovanje družbe ELES predstavljajo Energetski zakon (EZ-1), Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS) in Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine.

Pri poslovanju poleg domače zakonodaje upoštevamo tudi zahteve evropskih uredb in direktiv ter drugih aktov, ki se nanašajo na poslovanje sistemskih operaterjev prenosnih elektroenergetskih omrežij.

Novosti glede projektov skupnega pomena: Evropska komisija je v novembru 2017, na podlagi Uredbe (EU) št. 347/2013 predstavila **ново delegirano Uredbo o uvedbi tretjega seznama projektov skupnega interesa in na seznam uvrstila tudi nekatere projekte družbe ELES**, in sicer:

- povezava Žerjavinec (HR)/Heviz (HU)–Cirkovce (SI): daljnovod 2 x 400 kV Cirkovce–Pinče;
- projekt skupnega interesa Italije in Slovenije za povezavo Salgareda (IT)–Divača–Beričevo (SI): HVDC 500 kV Beričevo–Divača–Salgareda;
- projekt SINCRO.GRID s tematskega področja pametnih omrežij.

Novosti iz tretjega svežnja evropske energetske regulative: S tretjim svežnjem evropske energetske regulative je bilo sprejetih tudi **osem novih uredb, ki se nanašajo predvsem na prenosna elektroenergetska omrežja**. Njihov namen je izpolnitev treh evropskih ciljev na področju energetike, in sicer:

- zagotavljanje sigurnosti obratovanja elektroenergetskega sistema in dobave električne energije,
- omogočanje enotnega vseevropskega trga z električno energijo ter

- doseganje zastavljenih ciljev glede zmanjšanja onesnaževanja.

Družba ELES je s tem dobila **novе naloge, ki jih mora izvajati ali vpeljati v obstoječo prakso**.

Priprava novega regulativnega okvirja družbe ELES: Jeseni 2018 bo agencija z odločbo določila regulativni okvir družbe ELES za obdobje 2019–2021, v katerem bo vrednostno opredelila načrtovane upravičene stroške po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovane omrežnine, načrtovane druge prihodke iz izvajanja dejavnosti elektrooperaterja ter presežek ali primanjkljaj iz preteklih let. S tem bo **opredelila prihodke družbe ELES s področja regulirane dejavnosti**.

Pred izdajo navedene odločbe bo agencija izdala nov Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje, v katerem bosta najverjetneje **na novo opredeljena spodbujanje naložb v pametna omrežja ter upravičeni stroški delovanja in vzdrževanja s področja pametnih omrežij**, ki do sedaj niso bili posebej opredeljeni, temveč so bili zajeti v nadzorovanih stroških delovanja in vzdrževanja. Pričakujemo tudi, da bo zvišala enkratno stimulacijo na brezplačno prevzeta evropska sredstva (sedaj znaša 0,5 % od neodpisane vrednosti na zadnji dan leta, ko je sredstvo predano v uporabo), da se elektrooperaterjem pokrijejo vsaj dodatni stroški, povezani s pridobivanjem brezplačnih sredstev.

Za določitev regulativnega okvira za obdobje 2019–2021 smo Agenciji za energijo 31. 1. 2018 predložili »Naložbeni načrt sistemskega operaterja prenosa električne energije od leta 2019 do leta 2021« ter 22. 11. 2017 in 1. 2. 2018 še podatke za regulativno obdobje od 1. 1. 2019 dalje.

Zaradi uvajanja novih tehnologij, ki bodo omogočale aktivnejšo vlogo odjemalcev in s tem nadaljnji razvoj maloprodajnega trga in za pravilno porazdelitev stroškov uporabe omrežja je **agencija pred izdajo novega Akta izvedla tudi dve javni posvetovanji, na katerih so predstavniki družbe ELES aktivno sodelovali**.

1.3 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

1.3.1 UPRAVLJAVSKA STRUKTURA

Družbo ELES upravljajo skupščina, direktor družbe in nadzorni svet.

Skupščina

Republika Slovenija svoje ustanoviteljske pravice uresničuje preko Vlade republike Slovenije, njihovo realizacijo pa nadzira preko ministrstva, pristojnega za energetiko.

Direktor

Direktor družbe ELES je mag. Aleksander Mervar.

Nadzorni svet

Nadzorni svet do 20. 8. 2017	ELES, d.o.o.
Predsednik nadzornega sveta	Andrej Prebil
Namestnik predsednika	Milan Krajnik
Člani nadzornega sveta	mag. Matevž Marc dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Simon Volk Andrej Semprimožnik

Nadzorni svet od 21. 8. 2017 do 7. 9. 2017	ELES, d.o.o.
Predsednik nadzornega sveta	Andrej Prebil
Član nadzornega sveta	dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Simon Volk Andrej Semprimožnik

Nadzorni svet od 8. 9. 2017 do 19. 10. 2017	ELES, d.o.o.
Predsednik nadzornega sveta	Andrej Prebil
Člani nadzornega sveta	mag. Matevž Marc Milan Krajnik dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Simon Volk Andrej Semprimožnik

Nadzorni svet od 20. 10. 2017 do 31. 12. 2017	ELES, d.o.o.
Predsednik nadzornega sveta	Andrej Prebil
Namestnik predsednika	Milan Krajnik
Člani nadzornega sveta	mag. Matevž Marc dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Simon Volk Andrej Semprimožnik

Revizijska komisija nadzornega sveta od 1. 1. 2017 do 20. 8. 2017	
Predsednik komisije	Milan Krajnik
Član komisije	mag. Matevž Marc dr. Janja Hojnik
Zunanja članica komisije	Darinka Virant

Revizijska komisija nadzornega sveta od 21. 8. 2017 do 17. 9. 2017	
Član komisije	dr. Janja Hojnik
Zunanja članica komisije	Darinka Virant

Revizijska komisija nadzornega sveta od 18. 9. 2017 do 31. 12. 2017	
Predsednik komisije	Milan Krajnik
Član komisije	mag. Matevž Marc dr. Janja Hojnik
Zunanja članica komisije	Darinka Virant

Komisija za razvoj, strategijo in investicijske projekte družbe ELES od 1. 1. 2017 do 20. 8. 2017	
Predsednik komisije	mag. Matevž Marc
Član komisije	dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Andrej Semprimožnik
Zunanji član komisije	Bogdan Trop

Komisija za razvoj, strategijo in investicijske projekte družbe ELES od 21. 8. 2017 do 17. 9. 2017	
Član komisije	dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Andrej Semprimožnik
Zunanji član komisije	Bogdan Trop

Komisija za razvoj, strategijo in investicijske projekte družbe ELES od 18. 9. 2017 do 31. 12. 2017	
Predsednik komisije	mag. Matevž Marc
Član komisije	dr. Janja Hojnik
Predstavnika zaposlenih	Andrej Semprimožnik
Zunanji član komisije	Bogdan Trop

Kadrovska komisija od 1. 1. 2017 do 20. 8. 2017	
Predsednik komisije	Andrej Prebil
Član komisije	Milan Krajnik dr. Janja Hojnik

Kadrovska komisija od 21. 8. 2017 do 17. 9. 2017	
Predsednik komisije	Andrej Prebil
Član komisije	dr. Janja Hojnik

Kadrovska komisija od 18. 9. 2017 do 31. 12. 2017	
Predsednik komisije	Andrej Prebil
Član komisije	Milan Krajnik dr. Janja Hojnik

1.3.2 IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba ELES, d.o.o., Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana (ELES), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

1. Skladnost upravljanja

Direktor družbe in nadzorni svet družbe ELES izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2017 skladno z zakoni, z Aktom o ustanovitvi družbe ELES, d.o.o., z dne 12. 1. 2017 (Akt o ustanovitvi ELES), s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, sprejetim s strani Slovenskega državnega holdinga, d.d. (SDH), maja 2017 ter Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga z maja 2017 (Priporočila SDH). Direktor družbe in nad-

zorni svet družbe ELES izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu ZGD-1, EZ-1 in slovenskimi računovodskimi standardi.

Izjava o upravljanju je sestavni del letnega poročila za leto 2017 in je dostopna na spletni strani www.eles.si tudi kot ločen dokument in ne le kot del letnega poročila družbe.

2. Izjava o skladnosti s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d.d., ter s priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga

Skladno s točko 3.4.1 Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d.d., je družba ELES sklenila prostovoljno uporabljati omenjeni kodeks. Kodeks in Priporočila SDH sta javno dostopna na spletni strani SDH.

Družba je pri poslovanju ob upoštevanju dejavnosti družbe in drugih posebnosti družbe v večji meri upoštevala ta kodeks. V letu 2017 ni v celoti realizirala naslednjih priporočil kodeksa SDH:

- Priporočilo št. 3.6: Družba ELES nima izdelane politike raznolikosti, saj člane nadzornega sveta potrdi Vlada RS, uprava družbe pa je enočlanska.
- Priporočilo št. 8.5: družba ELES bo izdelala in objavila finančni koledar na svoji spletni strani.

Družba v letu 2017 ni v celoti realizirala priporočil in pričakovanj SDH:

- Priporočilo št. 1 in 2: družba ELES zaradi značilnosti regulirane dejavnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja ne more upoštevati vseh rokov in načinov načrtovanja ter poročanja, zahtevanih s strani SDH, zato je Ministrstvo za infrastrukturo določilo novelirane roke in načine načrtovanja ter poročanja, da jih bo ELES lahko upošteval pri svojem poslovanju.
- Priporočilo št. 4: družba ELES ima stroške uravnotežene s poslovnimi procesi, ki pa so vezani tudi na številne nove naloge, izhajajoče iz evropske zakonodaje/regulative, prevzema 110 kV omrežja v lasti drugih pravnih oseb in spremenjene strategije razvoja prenosnega omrežja, kar se vse uvršča med izjemne primere po priporočilih in pričakovanjih SDH. Družba ELES bo na svoji spletni strani objavljala podatke o izplačilih regresa, božičnice, morebitne 13. plače in podjetniško kolektivno pogodbo tako za družbo ELES kot podjetja v skupini ELES.
- Priporočilo št. 6.: Dokumenti, ki se obravnavajo na skupščini, so poslovna skrivnost, zato teh gradiv družba ne objavlja na svojih spletnih straneh. Je pa vsa zainteresirana javnost pravočasno in ustrezno obveščena o vseh pomembnih sklepih skupščine ELES.

3. Prenova Akta o ustanovitvi

V januarju je Vlada RS kot predstavnik edinega lastnika družbe ELES sprejela prenovljen Akt o ustanovitvi družbe ELES, s katerim je družbo preoblikovala iz javnega podjetja v gospodarsko družbo.

4. Sodoben sistem upravljanja in nadzora poslovanja

Družba ELES ima vzpostavljeno **sodobno ureditev sistema upravljanja in nadzora poslovanja**, po katerem so **aktivnosti in odgovornosti razdeljene med nosilce treh linij obrambe**, ki medsebojno sodelujejo in poročajo:

- direktor družbe zagotavlja ustrezno notranje okolje s korporativno kulturo od zgoraj navzdol, področni direktorji pa v okviru prve linije obrambe na podlagi ocene tveganj poslovanja oblikujejo in izvajajo notranje kontrolne ukrepe, s katerimi zagotavljajo doseganje ciljev in skladnost poslovanja;
- pri tem se opirajo na drugo linijo obrambe, ki je okvir za opredeljevanje in spremljanje poslovanja v sestavi: sistem upravljanja, upravljanje tveganj, korporativne integritete, korporativne varnosti, pravnih zadev, upravljanja in razvoja kadrov, relacije z regulatorjem, kontrolinga in odnosov z javnostmi;
- notranja revizija kot tretja linija obrambe naknadno ugotavlja predvsem skladnost in smotrnost poslovanja.

Družba ELES poroča oziroma **sodeluje tudi z zunanjimi nadzorno-inšpekcijskimi organi**: od nadzornega sveta družbe in njegovih komisij prek Vlade RS oziroma resornega ministrstva za infrastrukturo, pristojnega za energijo, Evropskega združenja sistemskih operaterjev prenosnega omrežja (ENTSO-E), Evropske komisije, zunanjega revizorja računovodskih izkazov po ZGD, Slovenskega državnega holdinga (SDH), Državne revizijske komisije, Komisije za preprečevanje korupcije, Računskega sodišča do regulatorjev Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER) in Agencije za energijo, ki določa oziroma regulira poslovno-izidno uspešnost družbe, ob navedbi zgolj najpomembnejših deležnikov.

Po EZ-1 je Republika Slovenija edina družbenica družbe ELES. Na podlagi EZ-1 in Akta o ustanovitvi ELES svoje ustanoviteljske pravice uresničuje prek Vlade Republike Slovenije.

5. Sestava in komisije Nadzornega sveta

Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ELES sestavlja šest članov. Ustanovitelj imenuje štiri člane, dva člana pa sta predstavnika delavcev in ju imenuje svet delavcev družbe ELES. Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so lahko ponovno imenovani.

Vsi člani nadzornega sveta so v skladu s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države za leto 2017 podali izjave o izpolnjevanju kriterijev neodvisnosti (izjave so objavljene na spletni strani družbe www.eles.si).

Nadzorni svet je imel v letu 2017 naslednje komisije:

- revizijsko komisijo nadzornega sveta,
- komisijo za razvoj, strategijo in investicijske projekte družbe ELES,
- komisijo za nadzor nad poslovanjem družbe TALUM, d.d.

Naloge in pristojnosti nadzornega sveta določajo: ZGD-1, Akt o ustanovitvi ELES, Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe ELES in Politika upravljanja družbe ELES. Sestava in delovanje nadzornega sveta in njegovih komisij v letu 2017 so predstavljene v poročilu o delu nadzornega sveta družbe ELES, d.o.o. za leto 2017, ki je del letnega poročila družbe ELES za leto 2017. Prejemki članov Nadzornega sveta so predstavljeni v Računovodskem poročilu (poglavje 3.5.9).

6. Vloga direktorja družbe

V skladu z Aktom o ustanovitvi ELES direktor družbe vodi poslovanje in delo družbe, zastopa družbo in je odgovoren za zakonitost poslovanja. Direktor družbe je sprejel Poslovnik o načinu vodenja družbe ELES, d.o.o.

Direktor družbe pri upravljanju družbe sodeluje z naslednjimi delovnimi telesi:

- strateška konferenca,
- kolegij direktorja družbe,
- tehnično-razvojni kolegij direktorja družbe,
- strokovni sveti direktorja družbe,
- svet direktorja družbe za upravljanje v kriznih in izrednih razmerah.

V rednih časovnih presledkih se direktor družbe posvetuje tudi s svetom delavcev in predstavniki reprezentativnih sindikatov. Vsako leto obišče vse dislocirane enote – centre za infrastrukturo prenosnega omrežja; cilj obiskov je seznanitev zaposlenih s preteklimi pomembnimi dogodki in aktivnosti družbe, načrti za prihodnje, oceno položaja zaposlenih, itd. Pri upravljanju, načrtovanju, izvajanju, spremljanju, analiziranju in kontroliranju poslovanja in delovanja družbe se v največji možni meri implementira načelo štirih ali več oči. Od 1. 1. 2018 dalje se bo dvakrat letno udeleževal kolegijev področij. Aktivnosti, ki so najbolj zaznamovale družbo ELES v letu 2017, so predstavljene v nagovoru direktorja družbe, ki je sestavni del letnega poročila družbe ELES za leto 2017. Prejemki direktorja družbe so predstavljeni v Računovodskem poročilu (poglavje 3.5.9).

7. Politike integriranega sistema upravljanja

Družba ELES ima vzpostavljene politike za vse segmente integriranega sistema upravljanja, ki se prek vodstvenega pregleda redno pregledujejo in ustrezno dopolnjujejo. Politike upravljanja sestavljajo:

- politika kakovosti in poslovne odličnosti po modelu EFQM (ki je med drugim uvrščena kot strateški cilj v novi dolgoročni strateški plan poslovanja 2016-2020),
- politika upravljanja s tveganji,
- politika upravljanja s sredstvi,
- politika ravnanja z okoljem,
- politika varovanja informacij,
- politika varnosti in zdravja pri delu,
- kadrovska politika,
- politika komuniciranja in druge poslovne politike.

Izvajajo se integrirane presoje (notranje in zunanje) certificiranih sistemov upravljanja po mednarodnih standardih ISO 9001 za sistem vodenja kakovosti, ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem, ISO 27001 za sistem vodenja varovanja informacij, OHSAS 18001 za sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu, ISO 17020 za ugotavljanje skladnosti in ISO 31000 za Risk Management, ki so med pglavitnimi viri priložnosti za nenehne izboljšave in s tem tudi doseganja začrtane vizije družbe ELES, da pridobi vodilno vlogo v slovenskem elektroenergetskem sistemu.

8. Sistem korporativne integritete

Družba ELES je z imenovanjem pooblaščenca za korporativno integriteto ter s sprejetjem pravilnika o korporativni integriteti in pravilnika o izvajanju nadzora nad zagotavljanjem korporativne integritete v svoje poslovanje tudi formalno uvedla celovit sistem korporativne integritete. Sistem korporativne integritete so v svoje poslovanje uvedle tudi odvisne družbe v skupini ELES, in sicer TALUM, Stelkom in skupaj obvladovana družba BSP.

Namen pravilnika o korporativni integriteti je zagotoviti ničelno toleranco do prevar, nezakonitih in neetičnih dejanj. S pravilnikom o izvajanju nadzora nad zagotavljanjem korporativne integritete se določajo postopki za imenovanje in delovanje pooblaščenca za korporativno integriteto, reden nadzor nad zagotavljanjem korporativne integritete, obravnavanje prijav kršitev korporativne integritete, zaščite prijaviteljev kršitev korporativne integritete, obveznosti poročanja in internega obveščanja o stanju korporativne integritete v družbi. S tem je dana možnost sporočanja pomanjklivosti in nepravilnosti (kršitev) pri poslovanju prek e-pošte ali anonimno prek klasične pošte na naslov pooblaščenca za korporativno integriteto. Tako se želi še dodatno opozoriti, da so za družbo ELES preprečevanje korupcije, spoštovanje pravil konkurence in drugih pravil poslovanja med prednostnimi cilji in vrednotami družbe.

9. Obvladovanje tveganj

Obvladovanje tveganj v družbi ELES temelji na izpolnjevanju zahtev standarda ISO 31000:2009 Risk Management-Principles and Guidelines in politike družbe o obvladovanju tveganj. Za delovanje, spremljanje in razvoj sistema upravljanja s tveganji je zadolžen svet za sisteme upravljanja, ki ga vodi direktor družbe. Člani sveta za sisteme upravljanja so poleg direktorja družbe še koordinatorji direktorja družbe za upravljanje s tveganji, revidiranje (zgolj in samo v okviru možnosti, ki jih predvidevajo mednarodni standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju), sisteme upravljanja, korporativno integriteto ter oseba iz službe za sisteme upravljanja, zadolžena za izdelavo, pošiljanje in hranjenje zapisnikov.

Svet za sisteme upravljanja spremlja delovanje in razvoj sistema obvladovanja tveganj in sprejema usmeritve za njegovo delovanje, opredeljuje glavne skupine in področja tveganj družbe, določa obseg in globino obravnave tveganj ter še sprejemljivo stopnjo tveganja, opredeljuje tveganja na ravni družbe, obravnava ter sprejema katalog tveganj in poročila o napredku.

Pristojnosti, pooblastila in način delovanja sveta za sisteme upravljanja so opredeljena v poslovniku delovanja sveta za sisteme upravljanja. Svet za sisteme upravljanja lahko imenuje tim za tveganja. Člani tima za tveganja so predstavniki posameznih področij in samostojnih služb vodstva družbe, vodi pa ga koordinator direktorja družbe za upravljanje s tveganji.

Naloge tima za tveganja so: koordiniranje aktivnosti za pospeševanje in implementacijo sistema obvladovanja tveganj po področjih in samostojnih službah vodstva ter izdelkov sistema obvladovanja tveganj v svojih organizacijskih enotah po usmeritvah sveta za sisteme upravljanja. Podrobnejši organizacijski okvir obvladovanja tveganj je določen s poslovnikom sistema upravljanja družbe in drugimi internimi predpisi družbe, navodili in obveznimi obrazci.

Družba ELES zagotavlja vpeljan sistem obvladovanja tveganj z izdelanim in redno posodobljenim katalogom tveganj, oceno pomembnosti tveganja, merili za vrednotenje tveganj, analiziranjem in poročanjem glede strateških in procesnih tveganj z uporabo aplikacije Silver Bullet Risk – SBR.

10. Notranja revizija in sistem notranjih kontrol

Notranja revizija se izvaja zaradi obvladovanja in odkrivanja tveganj ter svetovanja izboljšav. Namenjena je povečevanju koristi in izboljševanju delovanja družbe s **spodbujanjem premišljenega, urejenega načina delovanja na področjih upravljanja, ravnanja s tveganji in njihovega obvladovanja**. Z notranjo revizijo direktor družbe pridobiva neodvisno in nepristransko informacijo ter mnenje o stanju in delovanju sistema notranjih kontrol – ukrepov za obvladovanje tveganj. Z delovanjem notranje revizije direktor družbe in direktorji področij niso razrešeni odgovornosti za vzpostavitev in delovanje ukrepov (notranjih kontrol) za obvladovanje tveganj, ki ogrožajo delovanje družbe.

Družba ELES ima **vzpostavljen sistem notranjih kontrol**, ki je sestavljen iz pravil in postopkov, opredeljenih v internih predpisih družbe, sprejetih na svetu za sisteme upravljanja, in drugih pisnih usmeritvah direktorja družbe, organizacijske strukture, opredeljene v Pravilniku o organizaciji ELES, d.o.o., sistema pristojnosti (odgovornosti) in pooblastil, opredeljenih v Aktu o sistemizaciji vrste del in delovnih mest družbe ELES, d.o.o. in izdanih pooblastilih direktorja družbe.

Z uvedenim sistemom notranjih kontrol se **zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij za pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov**, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavlja upoštevanje zakonodaje.

Družba ELES je pri svojem poslovanju v letu 2017 upoštevala vse zakonske podlage, ki urejajo področje delovanja systemskega operaterja prenosnega omrežja.

Ljubljana, 18. 5. 2018

ELES, d.o.o.
direktor
mag. Aleksander Mervar

1.3.3 POROČILO PREDSEDNIKA NADZORNEGA SVETA

1. Člani Nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe ELES, d.o.o. se je v letu 2017 sestel na petih (5) rednih sejah in na treh (3) korespondenčnih sejah, kjer je sprejel triinsedemdeset (73) sklepov. Na 226. redni seji je bil opravičeno odsoten mag. Matevž Marc. Na ostalih sejah so bili prisotni oz. so sodelovali vsi člani nadzornega sveta.

ELES, d.o.o. (v nadaljevanju: družba) je v tem letu tekoče izvajal svoje naloge in vsebine, nadzorni svet v nadzorni funkciji pa zagotavljal pogoje ter usmerjal k izpolnjevanju poslovnih in strateških ciljev.

Nadzorni svet je v letu 2017 obravnaval:

- tekoče poslovne odločitve družbe, mesečne, trimesečne, polletne in devetmesečne rezultate poslovanja;
- preko obdobjnih poročil tudi poslovanje družb v Skupini ELES;
- letno poročilo za leto 2016, ki ga je nato na svoji 224. seji tudi podrobneje in v celoti obravnaval ter podal nanj pozitivno mnenje;
- predlog direktorja družbe o pokrivanju bilančne izgube;
- predlog revizijske komisije, da za revizijo računovodskih izkazov za poslovno leto 2018 za revizijo računovodskih izkazov družbe in skupine nadaljuje delo revizijska družba Deloitte Revizija, d.o.o. iz Ljubljane;
- predloge sklepov za redno letno skupščino;
- predlog direktorja družbe za podpis pogodbe za prodajo električne energije potrebne za izvajanje negativne terciarne regulacije frekvence v letu 2018 in podal soglasje;
- predlog direktorja družbe za (so)podpis pogodbe o kreditu BSP d.o.o., kjer ELES sodeluje kot solidarni porok družbi BSP in informacijo, da se družbi BSP d.o.o. izda, za leto 2018, poročstvo v višini 1,75 mio EUR;
- predlog Načrta dela Notranje revizije za leto 2018 in podal soglasje;
- predlog nove Temeljne listine Notranje revizije in jo potrdil;
- Letni načrt 2018 družbe ELES, d.o.o. in srednjeročni načrt 2019–2020 in nanj podal tudi soglasje.

Na podlagi 2. odstavka 21. člena Prečiščenega besedila Akta o ustanovitvi družbe ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, je bil Nadzorni svet sprotno seznanjen s spremembami pogodb in je podal tudi ustrezna soglasja.

Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Prečiščenega besedila Akta o ustanovitvi družbe ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, je potrebno soglasje Nadzornega sveta za Seznam investicij s področja informatike ocenjene vrednosti nad 50 tisoč EUR brez DDV. V ta namen je Nadzorni svet najprej sprejel »Seznam investicij s področja informatike za leto 2017, ocenjene vrednosti nad 50 tisoč EUR brez DDV« in na to tekoče spremljal potek teh investicij.

Ker je direktorju družbe v tem letu potekel mandat, je Nadzorni svet sprejel sklep, s katerim je ponovno imenoval mag. Aleksandra Mervarja na nov mandat.

Nadzorni svet je sprotno preverjal izvajanje letnega načrta družbe in označil, da je bilo poslovanje družbe v letu 2017 dobro.

Nadzorni svet je preko Komisije za razvoj, strategijo in investicijske projekte družbe ELES spremljal potek prevzemanja 110 kV omrežja in problematiko določanja vrednosti elementov prevzema ter aktivnosti družbe za poenotenje metodologije za določitev vrednosti, četrletne načrte objav javnih naročil in njihovo realizacijo ter problematiko izdaje okoljevarstvenega soglasja za DV 2x400 kV Cirkovce – Pince. Prav tako je na vsaki seji tudi podrobneje spremljal največje projekte družbe.

Nadzorni svet je preko Revizijske komisije nadzornega sveta podrobneje spremljal potek revidiranja računovodskih izkazov in ugotovitve zunanjega revizorja. Revizijska komisija je bila seznanjena s katalogom tveganj in s tem sistemom obvladovanja tveganj in njegovimi posodobitvami v družbi. Spremljala je delo notranje revizije in obravnavala letni načrt notranje revizije za leto 2018. Prav tako je obravnavala stanje in napredek na področju korporativne integritete, pregled realizacije priporočil Notranje revizije, četrletne informacije o poslovanju družbe in skupine.

Nadzorni svet se je seznanil z Letnim poročilom družbe za leto 2016, z revizorskim mnenjem in Konsolidiranim letnim poročilom za leto 2016 skupine ELES in na podlagi seznanitve s poročilom Revizijske komisije nadzornega sveta podal pozitivno mnenje k Letnemu poročilu družbe ELES, d.o.o. za leto 2016 z revizorskim mnenjem in Konsolidiranemu letnemu poročilu 2016 skupine ELES z revizorskim mnenjem.

Nadzorni svet je pregledal in podal soglasje k Letnemu načrtu 2018 družbe ELES, d.o.o. in srednjeročnemu načrtu 2019–2020 in se seznanil s Srednjeročnim načrtom skupine ELES 2018–2020.

Nadzorni svet je v izvedel tudi samoocenjevanje in pregledal ter obravnaval analizo te samoocene.

Ljubljana, 18. 5. 2018

Nadzorni svet ELES, d.o.o.
predsednik
Andrej Prebil

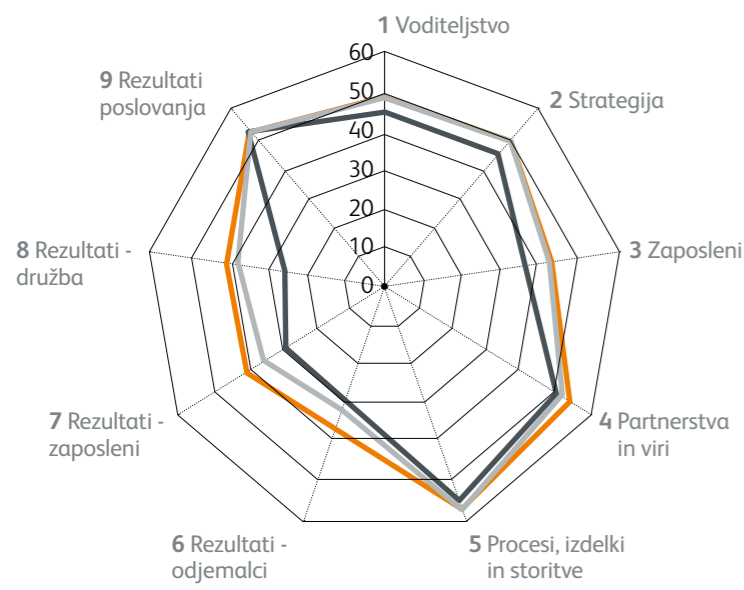

1.3.4 INTEGRIRANI SISTEM UPRAVLJANJA

Skozi procesni model udejanjamo **integrirani sistem upravljanja družbe**, ki na podlagi uveljavljenih modelov in procesnega pristopa s svojim delovanjem vodstvu zagotavlja **metodološko podporo pri organizacijskem razvoju družbe**. V družbi imamo **vzpostavljene politike za vse segmente integrirane sistema upravljanja**, ki jih redno pregledujemo in ustrezno dopolnjujemo. Vrsto let izvajamo integrirane presoje certificiranih sistemov upravljanja (za ISO 9001, SIST EN ISO 14001, BS ISO/IEC 27001, SIST-TS BS OHSAS 18001, SIST EN ISO/IEC 17020), ki so eden od poglobitnih virov priložnosti za nenehne izboljšave, hkrati pa upoštevamo tudi načela in smernice drugih standardov (ISO 31001, ISO 55001, ...).

Po opravljeni analizi vrzeli smo v letu 2017 izvedli prehod na novi izdaji standardov SIST EN ISO 9001 in 14001 z letnico 2015. V ta namen smo najprej izvedli dodatno usposabljanje notranjih presojevalcev, sledila je izvedba notranje presoje v skladu z novima verzijama standardov, v letu 2018 pa se bomo po novih dveh standardih tudi certificirali. Predloge za izboljšave zadnja leta črpamo tudi iz projekta poslovne odličnosti po modelu PRSPO/EFQM (European Foundation for Quality Management) 2013.

Shema 2: Ocene meril (v %)

V letu 2017 smo po posameznih sistemih upravljanja v družbi ELES izvedli naslednje aktivnosti:

- **Sistem kakovosti:** Nadaljevali smo z izboljševanjem upravljanja in prenovo poslovnih procesov s poudarkom na merjenjih in iskanju pravih kazalnikov za uspešnost in učinkovitost procesov. S pomočjo orodja Microsoft Reporting Services smo informatizirali strateške kazalnike.
- **Sistem ravnanja z okoljem:** Uvedene so bile systemske izboljšave povezane s spremljanjem pravnih predpisov varstva okolja, z obvladovanjem okoljskih vidikov in določanjem okoljskih ciljev. Izboljšave so bile uvedene na podlagi dobrih praks znotraj družbe in usmeritev novega standarda sistema ravnanja z okoljem.
- **Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu:** Zavedamo se, da varnost in zdravje pri delu ni le zakonska in družbena obveznost, temveč temeljna naloga družbe, da zaposlenim zagotovi varno in zdravo delovno okolje ter prepreči oziroma zmanjša število poškodb in bolezni. S tem družba ohranja in krepi zdravje zaposlenih, povečuje njihovo zadovoljstvo pri delu in njihov prispevek k doseganju boljšega ekonomskega učinka. Z namenom uspešnega obvladovanja delovanja se sistematično spremljajo in realizirajo ukrepi posameznih notranjih in zunanjih presoj, kakor tudi kazalniki obvladovanja varnosti in zdravja pri delu v družbi.
- **Poslovna odličnost:** V letu 2017 smo že petič pripravili menedžerski dokument kot interno vlogo za priznanje za odličnost in njegovo samoocenitev. Pri samoocenitvi za leto 2016 smo dosegli 467 točk, s čimer smo rezultat iz prejšnjega leta izboljšali za 26 točk. Poslovna odličnost ostaja kot cilj tudi v »Dolgoročnem strateškem planu poslovanja javnega podjetja ELES, d. o. o. za obdobje let 2016 do 2020« (v nadaljevanju DSP 2016–2020), ko naj bi v letu 2020 dosegli 600 točk. Doseženi rezultati po posameznih merilih po modelu EFQM so razvidni iz diagrama.

1.3.5 KORPORATIVNA INTEGRITETA

Družba ELES ima na podlagi slovenskih smernic korporativne integritete vzpostavljen **sistem korporativne integritete**, ki je kot eno temeljnih načel družbeno odgovornega delovanja **uvrščen med strateške cilje družbe v DSP 2016–2020**.

Cilji, ki jih želi družba s tem doseči, so **zagotoviti ničelno toleranco do prevar, nezakonitih in neetičnih dejanj, čim večjo transparentnost pri poslovanju, uveljavljanje in spoštovanje dobrih poslovnih običajev in veljavnih priporočil, zmanjševanje tveganj korupcije in spodbujanje poslovne morale pri vsakodnevnem poslovanju**.

Ukrepi, ki jih je družba ELES sprejela za doseganje zastavljenih ciljev, so:

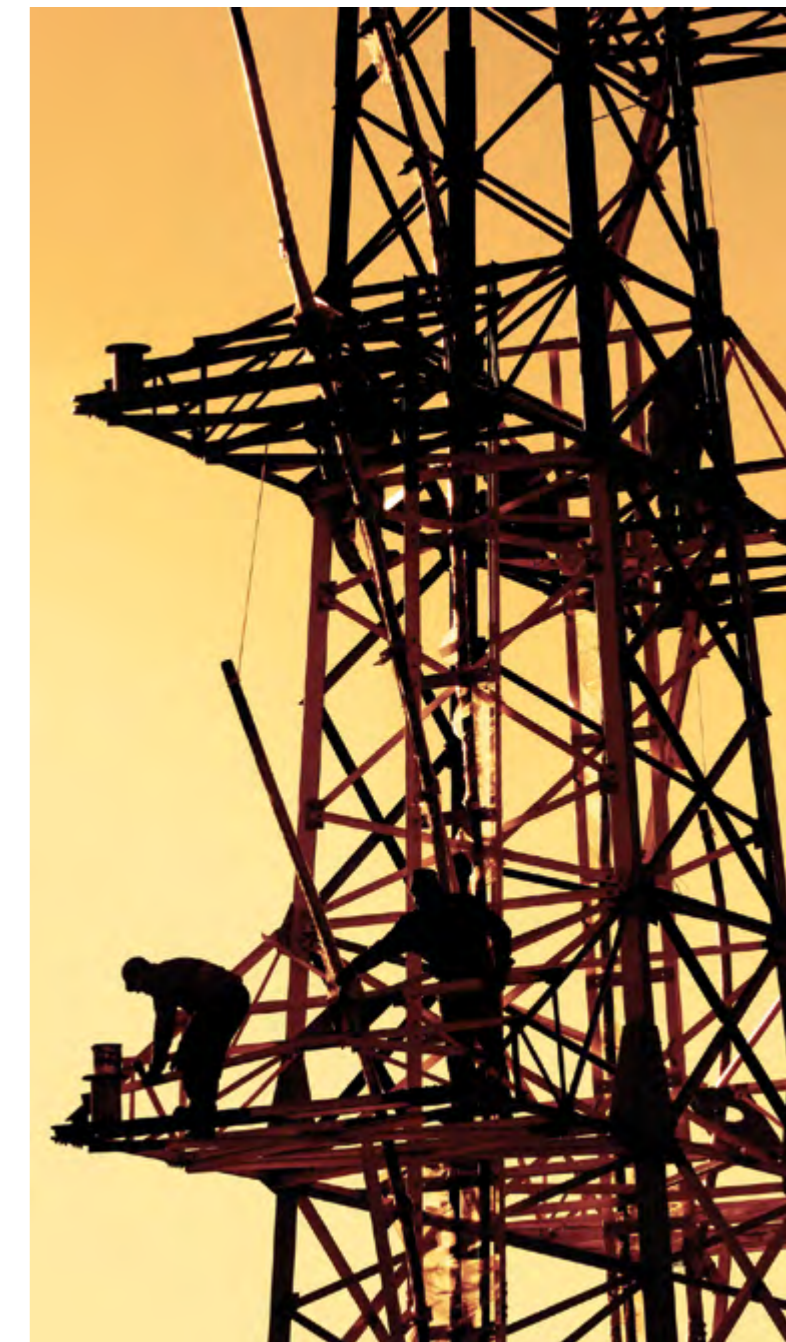
1. imenovanje pooblaščenca za korporativno integriteto;
2. uveljavitev pravil s področja korporativne integritete in vzpostavitve odgovornosti za kršitve;
3. dvig zavesti o pomembnosti korporativne integritete s pomočjo ozaveščanja interne javnosti;
4. neodvisni nadzor preko:
 - a. sistema anonimnih prijav in obravnav kršitev korporativne integritete,
 - b. rednega spremljanja skladnosti in etičnosti poslovanja;
5. merjenje uspešnosti vzpostavljenega sistema na podlagi ugotovljenih kršitev;
6. redno poročanje in obveščanje o stanju korporativne integritete v družbi.

Vzpostavljen sistem v celoti **izpolnjuje priporočila za Opozorjanje na nepravilnosti in nezakonitosti (whistleblowing)**, ki so dana v priporočilih Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države SDH in v priporočilih za revizijske komisije Združenja nadzornikov Slovenije v primeru, če so prijave kršitev podane v dobri veri.

V letu 2017 so bile skladno s Pravilnikom o korporativni integriteti vložene tri prijave kršitev. V obravnavi prijav domnevne kršitve in nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Tveganja korporativne integritete so v družbi ELES, glede na vzpostavljen sistem upravljanja in nadzora poslovanja opisan v izjavi o upravljanju družbe, ustrezno obvladana.

Sistem korporativne integritete so v svoje poslovanje uvedle tudi odvisne družbe v skupini ELES, in sicer TALUM, Stelkom in skupaj obvladovana družba BSP.

1.3.6 KORPORATIVNA VARNOST

Korporativna varnost je za družbo ELES zelo pomembno področje, saj na delovanje podjetja vplivajo različni dejavniki ogrožanja, kot so na primer različni varnostni dogodki v svetu in pri nas, naravne nesreče in najrazličnejša negativna odstopanja v družbi.

Za korporativno varnost v Elesu skrbi **Služba korporativno varnost (SKV)**. Med njene najpomembnejše naloge sodijo skrb za:

- poslovno varnost družbe oziroma njeno neprekinjeno delovanje,
- kibernetiko varnost ter
- varnost zaposlenih in premoženja družbe.

Sistem korporativne varnosti v družbi ELES obsega **prepoznavanje vseh notranjih in zunanjih tveganj, ki bi lahko ogrozila varnost kritične infrastrukture državnega pomena ali zaposlenih** in s tem ogrozila delovanje družbe, sistematično načrtovanje ter določanje pravnih, organizacijskih, kadrovskih in tehničnih ukrepov, ki so namenjeni ohranitvi reda, spoštovanju zakonov in internih predpisov ter varnosti zaposlenih in premoženja družbe. Urejen je tako, da ob skrbi za zagotavljanje dogovorjene varnosti v podjetju ne ovira izvajanja poslovnih procesov, ki potekajo v Elesu.

Pomembna naloga Službe za korporativno varnost je tudi **skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu**. Aktivnosti na tem področju so podrobneje predstavljene v poglavju 2.2.2 (Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo).

Družba ELES je tudi upravljavec elektroenergetskih objektov, katerih del po sklepu Vlade Republike Slovenije predstavlja kritično infrastrukturo državnega pomena. Služba za korporativno varnost tako izpolnjuje zahteve Vlade o **organiziranem obveznem varovanju elektroenergetske infrastrukture**, vzpostavlja in izvaja ukrepe zaščite in s tem zagotavlja varnost zaposlenih, objektov, infrastrukture in omogoča neprekinjeno zagotavljanje storitev.

V letu 2017 je SKV pričela z **vzpostavitvijo integralnega varnostnega sistema, katerega center predstavlja varnostni nadzorni center (VNC) družbe ELES**. V VNC bodo integrirani varnostni sistemi in mehanizmi zaščite, zaznave, prepoznave, identifikacije varnostnih incidentov in intervencije za odpravo le-teh. S sistemom vzpostavitve integralnega varnostnega sistema ter avtonomne hrambe, dostopa in obdelave arhiviranih podatkov bo zadoščeno tako določilom Zakona o kritični infrastrukturi kot tudi Zakona o varstvu osebnih podatkov.

1.3.7 NOTRANJA REVIZIJA

Notranja revizija deluje kot samostojna in neodvisna enota v vodstvu družbe, organizacijsko je podrejena neposredno direktorju družbe, funkcijsko pa revizijski komisiji nadzornega sveta. Poslanstvo udejanja z oblikovanjem zagotovil glede **obstoja in delovanja notranjih kontrol ukrepov za obvladovanje pomembnih tveganj, ki lahko ogrozijo doseganje ciljev družbe**, in priporoča izboljšave. Položaj, odgovornosti in pooblastila notranje revizije so določeni s temeljno listino, ki jo potrjuje nadzorni svet. Njeno delovanje opredeljuje notranji organizacijski predpis, revidiranje pa poteka na podlagi letnega plana s soglasjem nadzornega sveta in skladno z mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

1.3.8 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

(1.) Sistematizacija upravljanja s tveganji

Upravljanje s tveganji je **integrirano v sistem upravljanja družbe**, kar zagotavlja obvladovanje tveganj v celotni organizacijski strukturi družbe ELES. **Tveganja ugotavljajo, analizirajo in obvladujejo skrbniki na nivoju procesov in delovnih tokov**. Na operativni ravni gre torej za **pristop 'od spodaj navzgor'**, zaradi katerega je **odgovornost za obvladovanje tveganj neločljivo povezana z odgovornostjo za doseganje ciljev**. Skladno s tako ureditvijo tudi v Letnem poročilu družbe ELES o **ključnih dejavnikih oziroma vplivih (na primer regulativnih, gospodarskih, tehničnih itd.) na izvajanje posameznih dejavnosti družbe ELES poročamo v Poslovnem poročilu**, kjer navajamo izvedene aktivnosti in dosežene rezultate po dejavnostih (poglavje 2.1) oziroma poročamo o vidikih našega trajnostnega poslovanja (poglavje 2.2: ekonomski, družbeni in okoljski vidiki trajnostnega poslovanja).

Delovanje, spremljanje in razvoj sistema upravljanja s tveganji, ki ga obravnavamo na Svetu za sistem upravljanja, vodi direktor družbe na nivoju direktorjev področij in/ali sponzorjev procesov. Na strateški ravni, torej **'od zgoraj navzdol'** je **opredeljena**

Notranja revizija sodeluje z vodstvom družbe, saj poroča na kolegijih direktorja družbe, in Revizijsko komisijo nadzornega sveta, ki ji redno poroča o svojem delu ter ugotovitvah, priporočilih in njihovi realizaciji.

Tudi v letu 2017 je uspešno izpolnjevala svoje poslanstvo kot tretja linija obrambe v sistemu korporativnega nadzora družbe.

enotna metodologija obvladovanja tveganj, ki predvideva jasno določanje vlog in odgovornosti v zvezi s tveganji, opredeljevanje ukrepov, periodiko posodabljanja strukture tveganj in ukrepov ter spremljanje napredka njihovega obvladovanja. Ocenjevanje tveganj in njihovo rangiranje zagotavlja, da **se ukvarjamo s ključnimi tveganji**, ostala pa analiziramo ob posodabljanju ustreznosti strukture glede na stanje doseganja ciljev in konkretne okoliščine poslovanja.

Podrobneje je obvladovanje tveganj urejeno v internih predpisih (organizacijski predpis in navodila) in poteka v sklopu kataloga tveganj, ki je informacijsko podprt z aplikacijo Silver Bullet Risk. Izjema pri tem so le tveganja varnosti in zdravja pri delu, ki jih zaradi drugačne metodologije zaenkrat vodimo v ločenem katalogu.

Obvladovanje tveganj v družbi ELES temelji na izpolnjevanju zahtev standarda ISO 31000, politike družbe o obvladovanju tveganj in strateških usmeritvah upravljanja tveganj, ki jih sprejmemo na vsakoletnih strateških konferencah.

(2.) Vrste tveganj

V družbi ELES obravnavamo več vrst tveganj:

- **operativna tveganja** na procesih, delovnih tokovih in posameznih aktivnostih;
- **strateška tveganja** kot najaktualnejša tveganja določenega obdobja, ki ogrožajo realizacijo strateških ciljev;
- **tveganja varovanja informacij**;
- **okoljska tveganja**;
- **tveganja**, ki ogrožajo varnost in zdravje pri delu.

Omenjena tveganja so v Krovni strukturi tveganj povezana v sklop 24 glavnih skupin tveganj, razdeljenih na sedem področij:

Vsa prepoznana tveganja ocenimo. Za ocenjevanje uporabljamo **kvalitativno lestvico**, pri čemer obseg škode in pogostost tveganja ocenjujemo z ocenami od 1 do 5. Ocena tveganja je zmnožek ocene obsega

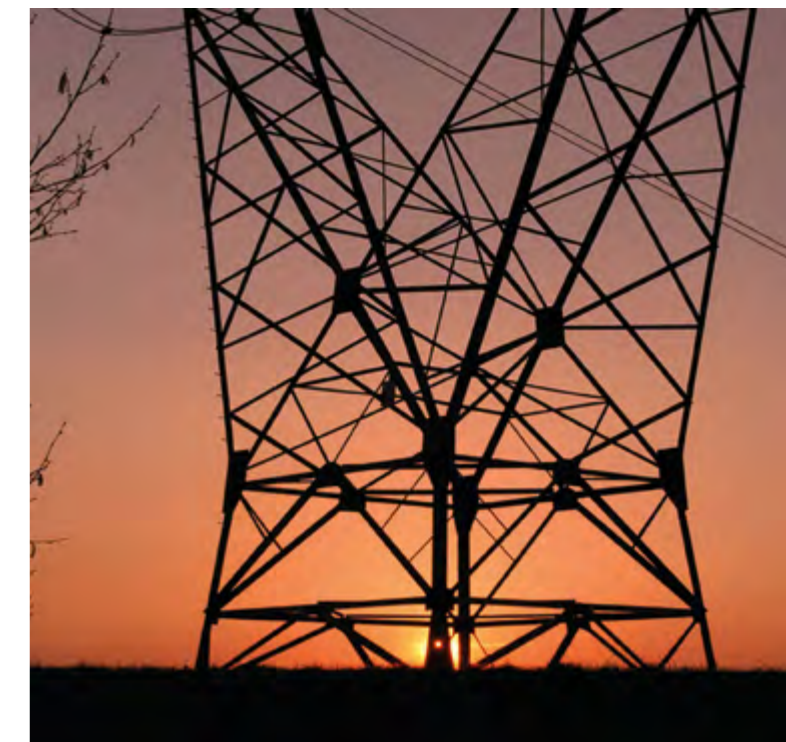
škode in pogostosti. Na podlagi tako ocenjenih tveganj Svet za sisteme upravljanja opredeli še sprejemljivo raven tveganj.

Tabela 7: Shematski prikaz kategorizacije tveganj po pomembnosti

		POGOSTOST TVEGANJA				
		ZELO REDKO (do 1X na 10 let)	REDKO (do 1X na 5 let)	VČASIH (do 1X na 2 leti)	POGOSTO (do 1X letno)	ZELO POGOSTO (več kot 1X letno)
Ocena		1	2	3	4	5
OBSEG ŠKODE	KATASTROFALNO (>5 mio EUR)	5	10	15	20	25
	VISOKO (1mio – 5 mio EUR)	4	8	12	16	20
	POVPREČNO (100.000 – 1 mio EUR)	3	6	9	12	15
	NIZKO (10.000 – 100.000 EUR)	2	4	6	8	10
	NEPOMEMBNO (<10.000 EUR)	1	2	3	4	5

- ekstremno visoka stopnja tveganja (nesprejemljiva) = 17 – 25
- visoka stopnja tveganja (nesprejemljiva) = 9 – 16 in ocena obsega škode 4 ali 5
- srednja stopnja tveganja (dopustna, znosno, prenesljivo, sprejemljivo) zmerno tveganje = 5 – 8
- nizka stopnja tveganja (sprejemljiva) = 0 – 4

Izbrana tveganja **ocenimo tudi kvantitativno**. Za ključna tveganja izbrana med najvišje ocenjenimi tveganji, ki bi lahko imela katastrofalne posledice na delovanje družbe, s pomočjo metode tvegane vrednosti (Value at Risk, VaR) izračunavamo najslabši možni negativni učinek uresničitve teh tveganj z likvidnostnega (vpliv na denarni tok) in solventnostnega vidika (vpliv na znižanje vrednosti družbe). To je pomembno za optimalno vzdrževanje razpoložljivih denarnih sredstev in s tem izognitev večjim finančnim pretresom ter vzdrževanje optimalne velikosti kapitala za stabilno delovanje družbe.

(3.) Ključne aktivnosti v letu 2017

V letu 2017 smo sledili strateškim usmeritvam upravljanja tveganj, spremljali zunanje in notranje dejavnike in prepoznavali tveganja, ki bi lahko vplivala na delovanje družbe. Redno smo posodabljali katalog tveganj, preverjali sprejemljivo stopnjo tveganj in odstopanja od sprejemljive stopnje ter po potrebi sprejemali ustrezne ukrepe, ki so zagotovili nemo-teno, stabilno, ciljno usmerjeno delovanje družbe. Sistem je zagotovil, da so bila ključna tveganja prepoznana, ocenjena in obvladovana. V letu 2017 je družba proučila in sprejela model za kvantifikacijo tveganj. Vsem spremembam se je prilagajal tudi informacijski sistem. Ves čas smo si prizadevali tudi za krepitev kulture odgovornega ravnanja s tveganji.

V okviru sprejetja Dolgoročnega strateškega plana poslovanja družbe Eles, d.o.o. za obdobje 2016 do 2020 so bili v sklopu strateškega cilja Doseganje poslovne odličnosti sprejeti naslednji podcilji za obvladovanje tveganj:

- Uskladitev kategorij in metodik različnih vrst tveganj za obravnavo pomembnih tveganj na nivoju družbe na skupnem imenovalcu znotraj sistemov upravljanja in korporativne integritete.
- Opredelitev vrste in načina izkazovanja kazalnikov uspešnosti obvladovanja tveganj in ciljne vrednosti tolerančnih odklonov.
- Usposobitev in uporaba aplikacije Silver Bullet Risk pri obvladovanju tveganj.

Vsi zastavljeni cilj so bili v letu 2017 realizirani.

Redna letna prenova kataloga tveganj

Da bi se prepričali, v kolikšni meri družba sledi spremembam na širšem področju energetike in v sami družbi, ki se ji mora prilagajati, in s tem novo nastalim tveganjem, je bila izvedena posodobitev kataloga tveganj.

Na 158. seji dne 14. 3. 2017 je Svet za sisteme upravljanja sprejel odločitev, da se sprejemljiva stopnja tveganja ob redni letni prenovi kataloga ne spreminja in ostaja enaka kot v letu 2016 in sicer ob pogoju, da ocena obsega škode ne dosega ocene 4 ali 5.

Ob tej prenovi kataloga je bilo v začetni obravnavi prepoznanih in ocenjenih 455 tveganj (leta 2016: 479). Po opredelitvi še sprejemljive stopnje tveganja so sponzorji in skrbniki poglobljeno obravnavali 118 tveganj ali 26 % vseh prepoznanih tveganj (leta 2016: 173 ali 36 %) ter zanje oblikovali ukrepe obvladovanja in ocenili preostalo tveganje, ki predstavlja stopnjo tveganja po uvedenih ukrepih. Opredeljeni ukrepi znižujejo stopnjo izpostavljenosti poslovanja družbe za 49 % (leta 2016: 54 %) iz prvotne povprečne ocene tveganosti 9,97 (leta 2016: 11,10) na oceno 5,10 (leta 2016: 5,05) preostalega tveganja.

Kljub opredeljenim ukrepom ostaja 35 (leta 2016: 36) tveganj, od tega 11 tveganj (leta 2016: 11), ki so še vedno ocenjena s skupno oceno 9 ali več in 24 tveganj (leta 2016: 25) z obsegom škode 4 ali 5. To so predvsem tveganja, ki jih družba sama ne more obvladovati s svojimi ukrepi, saj so vir oz. vzrok teh tveganj zunanji dejavniki, na katere lahko družba le minimalno ali sploh ne more vplivati oziroma se jim izogniti, izhajajo pa iz aktivnosti, ki jih družba mora izvajati.

Preveritev napredka pri obvladovanju tveganj in poročilo o napredku

Po izvedbi redne letne prenove Kataloga tveganj marca 2017 je bila septembra zaključena še preveritev napredka pri obvladovanju tveganj. Izmerjen je bil z določitvijo stopnje realizacije ukrepov, na podlagi podatkov o uresničenih tveganjih v obdobju po redni letni posodobitvi Kataloga tveganj in na podlagi v tem obdobju zaznanih novih tveganj, zaznanih potreb po nujni spremembi že določenih ukrepov za izboljšanje obvladovanja prepoznanih tveganj, ali potreb po določitvi novih ukrepov, ki so jih nosilci tveganj vnesli v aplikacijo SBR.

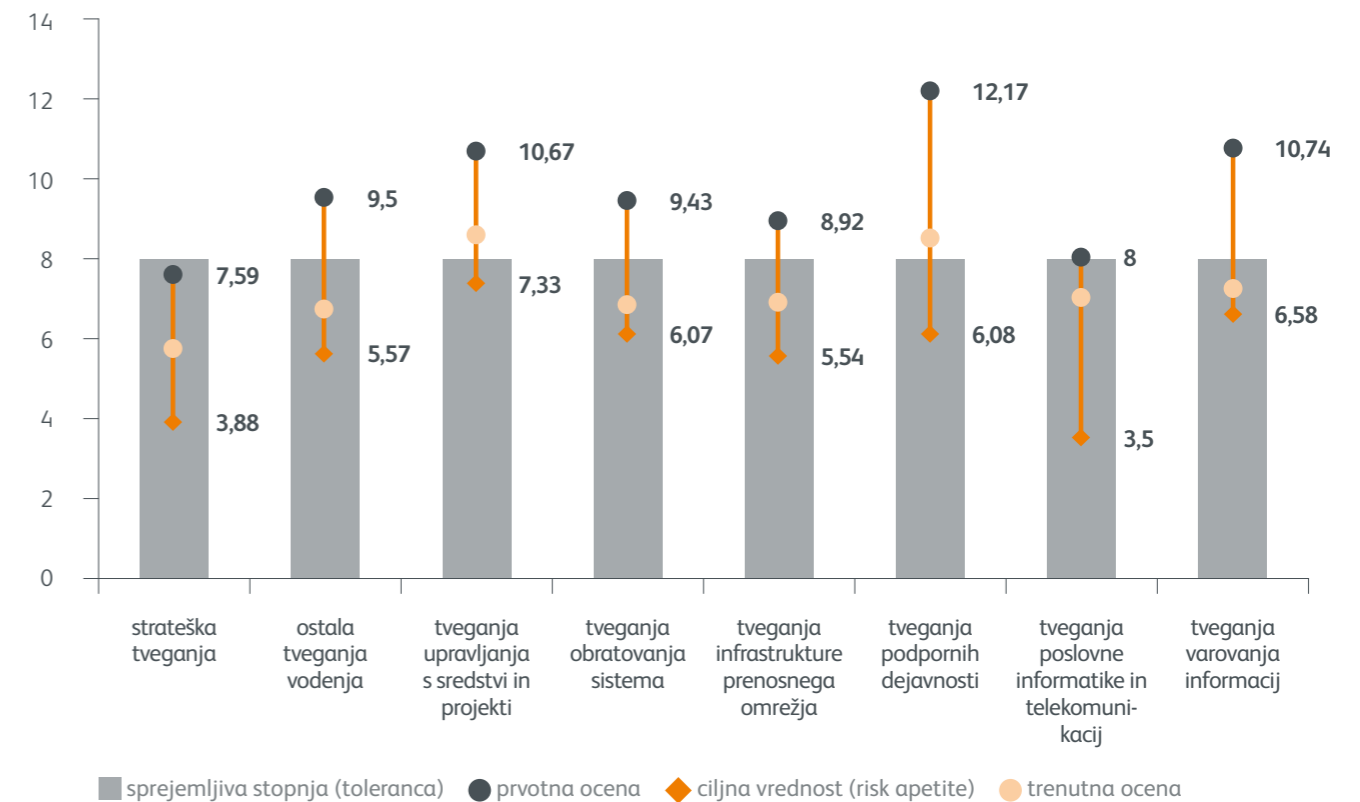
Na podlagi analize vnesenih podatkov je bilo pripravljeno poročilo o napredku. Rezultati preveritve napredka pri obvladovanju tveganj družbe so pokazali, da družba uspešno obvladuje tveganja. Po stanju na dan 27. 9. 2017 je bilo v povprečju realiziranih 63,78 % (leta 2016: 68,3 %) vseh določenih ukrepov za boljše obvladovanje tveganj in s tem izboljšana ocena tveganosti družbe iz 9,86 (leta 2016: 11,10) na 7,2 (leta 2016: 6,83).

Majhno število uresničenih tveganj (leta 2017: 12 od skupno 441 vseh prepoznanih tveganj, leto 2016: 10 od skupno 479 vseh prepoznanih tveganj), v večini katerih gre za tveganja, ki jih družba tudi s sprejetimi ukrepi sama ne more obvladovati (na primer sklepanje služnostnih pogodb, nesoglasja lastnikov zemljišč za dostop do delovišč, nejasna zakonodaja, zaostrene razmere na trgu), in njihove posledice, kažejo na kvaliteten in dobro delujoč notranji kontrolni sistem in učinkovitost ukrepov za boljše obvladovanje tveganj.

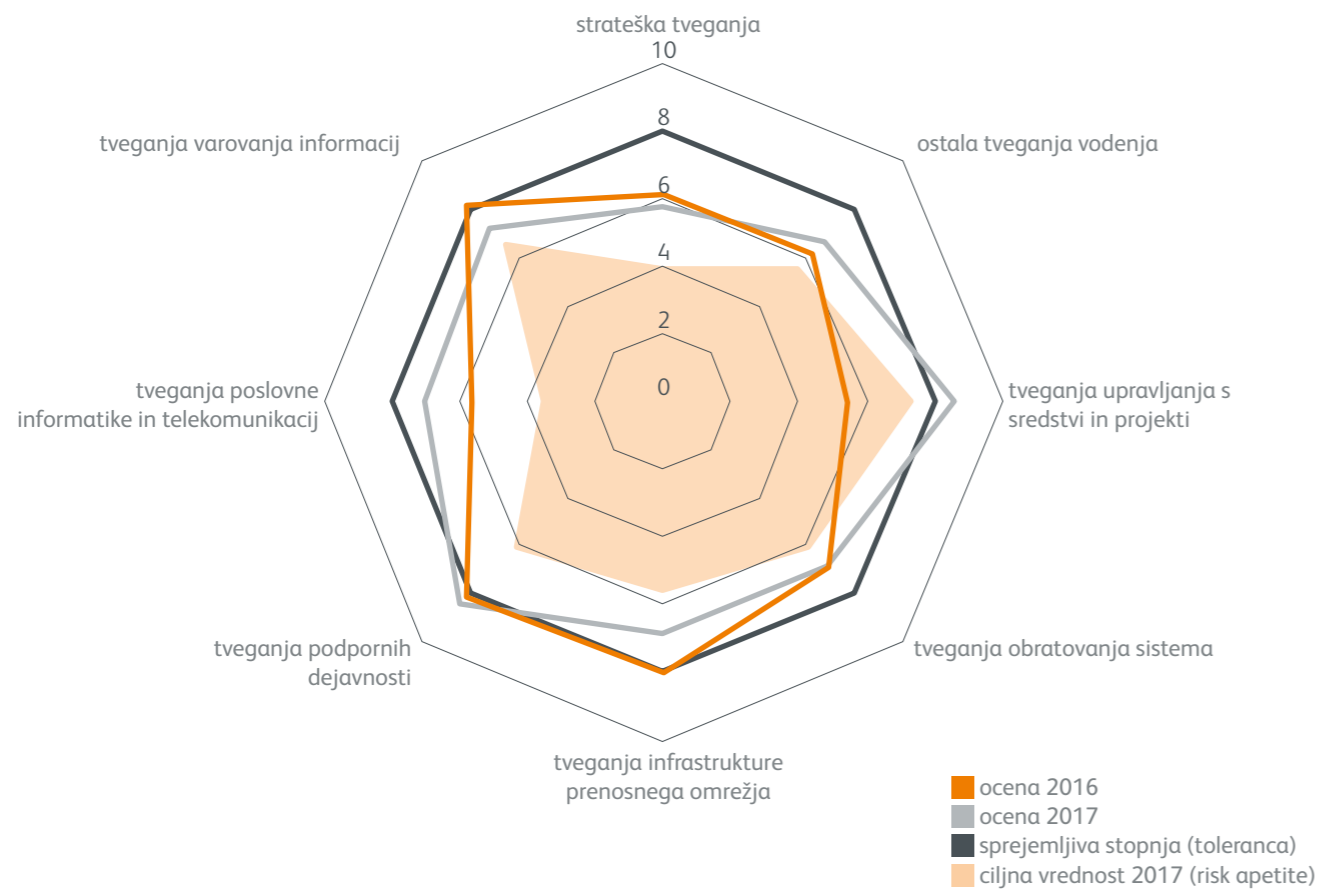
Iz prepoznanih novih, preoblikovanih in ponovno ocenjenih starih tveganj in ukrepov pa lahko sklepamo, da se družba uspešno prilagaja nenehno spreminjajočim se notranjim in zunanjim dejavnikom, pravočasno zaznava nova potencialna tveganja in se uspešno varuje pred njihovo uresničitvijo. Rezultati kažejo, da ocena tveganosti družbe zaradi tveganj, katerih vzrok so zunanji dejavniki, sicer ostaja na ravni iz leta 2016. Iz prvotne ocene tveganosti pa lahko sklepamo, da se ta z vsakoletnim izboljševanjem notranjega kontrolnega sistema iz leta v leto izboljšuje.

Vzpostavljen sistem obvladovanja tveganj družbe je v letu 2017 omogočal uspešno obvladovanje tveganj in s tem doseganje zastavljenih poslovnih in strateških ciljev družbe.

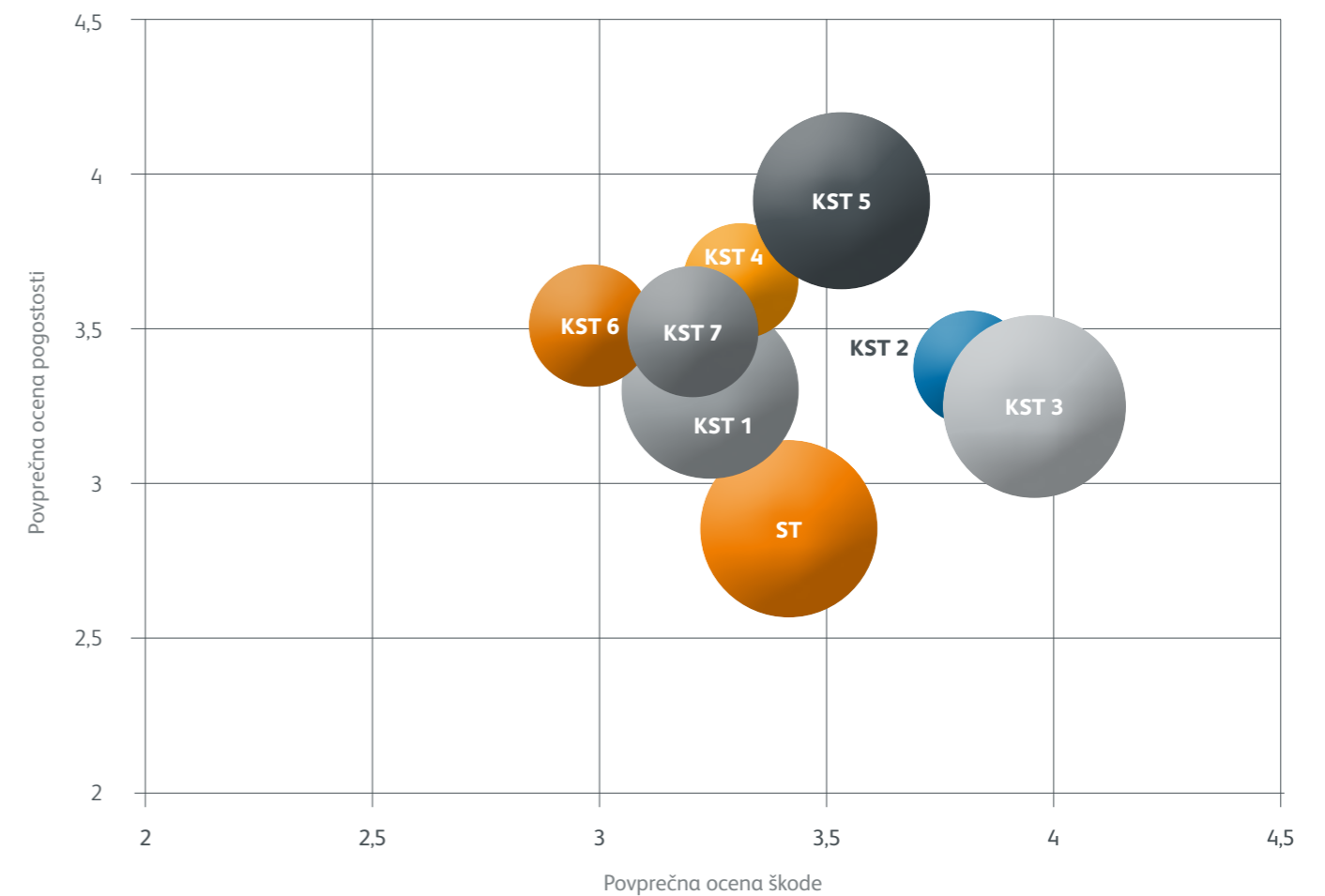
Graf 2: Profil (trenutna ocena) tveganj v primerjavi z vrednostmi določenimi v apetitu za prevzemanje tveganj po področjih v letu 2017

Shema 3: Ocena tveganosti v letih 2016 in 2017 v primerjavi s sprejemljivo stopnjo tveganja

Graf 3: Razporeditev tveganj

Legenda stopenj obsega škode:

- 1 Nepomembno (< 10.000 EUR)
- 2 Nizko (10.000 – 100.000 EUR)
- 3 Povprečno (100.000 – 1 mio EUR)
- 4 Visoko (1 mio – 5 mio EUR)
- 5 Katastrofalno (> 5 mio EUR)

Legenda stopenj pogostosti škode:

- 1 Zelo redko (do 1x na 10 let)
- 2 Redko (do 1x na 5 let)
- 3 Včasih (do 1x na 2 leti)
- 4 Pogosto (do 1x letno)
- 5 Zelo pogosto (več kot 1x letno)

Opremljen in izračunan je bil tudi kazalnik stopnje izpostavljenosti tveganjem družbe (toleranca do tveganj) TdT = (skupna ocena preostalega tveganja/sprejemljiva raven tveganj) X 100 = 5,1/8 X 100 = 63,75 (leto 2016: 63). Ciljna vrednost tega kazalnika mora biti manjša ali največ enaka 100. Iz izračuna je razvidno, da je bila ciljna vrednost tolerance do tveganj, ki smo si jo določili, tudi v letu 2017 dosežena.

Kvantifikacija tveganj (učinki uresničitve prevedeni v denarno enoto)

V letu 2017 je bila prvič izvedena kvantifikacija izbranih ključnih tveganj na način, da:

- so bili potencialni učinki uresničitve posameznih tveganj prevedeni v denarno enoto,
- tveganja na ta način primerjana med seboj in agregirana na celotni nivo družbe,
- rezultati pa so bili povezani s finančno funkcijo.

Rezultat je bil po metodi VaR izračunan najslabši možni negativni učinek uresničitve teh tveganj z likvidnostnega (vpliv na denarni tok) in solventnostnega vidika (vpliv na znižanje vrednosti družbe), kar je pomembno za optimalno vzdrževanje razpoložljivih denarnih sredstev in s tem izognitev večjim finančnim pretresom ter vzdrževanje optimalne velikosti kapitala za stabilno delovanje družbe.

Iz izračunov je razvidno, da ima družba v trenutnih razmerah zadovoljive likvidnostne zaloge ter dovolj kapitala, kljub temu pa lahko srednjeročna uresničitve posameznih tveganj zelo poslabša njeno poslovanje. Družba ima namreč v svojem poslovnem modelu tveganja, ki lahko znatno vplivajo na poslovanje, zato ne more poslovati brez finančnih zalog, prav tako se je ne sme preobremeniti z nadpovprečnimi investicijami, dolgom ali razvojno investicijskim bremenom. S tega vidika je potrebna izredna pazljivost, da se družbi ne nalagajo dodatne (investicijske) obveznosti izven njene dejavnosti, ki lahko preko večjega vzvoda potencirajo učinek tveganj in zmanjšajo robustnost družbe ter s tem systemskega omrežja.

Dostop do Silver Bullet Risk aplikacije

V letu 2017 je bil nosilec tveganj omogočen on-line dostop do kataloga tveganj v Silver Bullet Risk aplikaciji, kar jim je omogočilo ažurno vnašanje sprememb ob nastanku. S sprotnim evidentiranjem sprememb tako Katalog tveganj v vsakem trenutku odraža dejansko stanje na področju obvladovanja tveganj. S tem je bilo omogočeno spremljanje rezultatov obvladovanja tveganj kadarkoli in ne le ob redni letni prenovi kataloga na dan 31. 3., oziroma preveritvi napredka pri obvladovanju tveganj na dan 30. 9.

Izdelava poročil in analiz za Nadzorni svet

Za Revizijsko komisijo Nadzornega Sveta so bila poleg predpisanih poročil izdelana tudi vsa dodatno zahtevana poročila oziroma analize, na podlagi katerih je nadzorovala upravljanje s tveganji v družbi.

Sodelovanje z odvisnimi oziroma pridruženimi družbami

V letu 2017 je družba pomagala oziroma svetovala tudi pri vzpostavitvi oziroma nadgradnji sistema upravljanja tveganj v nekaterih svojih odvisnih oziroma pridruženih družbah.

(4.) Upravljanje ključnih tveganj po posameznih področjih v letu 2017

V letu 2017 smo izpostavili pomen pravega razumevanja, kaj je ključno tveganje za družbo, in zavzeli stališče, da so širše gledano ključna tveganja tista, ki bi povzročila hude motnje v izvajanju osnovne dejavnosti družbe. Te bi imele vpliv ne samo na družbo, temveč na delovanje celotnega gospodarstva v regiji, zaradi medregionalnega povezovanja nacionalnih prenosnih sistemov pa tudi na druge regije. Znotraj družbe smo opredelili kot ključna tveganja družbe:

- neustrezno definiranje organizacijskih predpisov ter posledično neustrezno izvajanje procesov s strani zaposlenih in
- neupoštevanje sprejetega sistema upravljanja družbe pri sprejemanju odločitev na različnih nivojih vodenja.

Najpomembnejša tveganja v družbi ELES ostajajo tveganja, povezana s temeljno dejavnostjo systemskega operaterja prenosnega omrežja – zagotavljanjem stabilnega in kakovostnega prenosa električne energije. Med njimi izstopajo:

- tveganja v povezavi s spremembo pristojnosti nacionalnih systemskih operaterjev z nadaljnjim razvojem skupnega evropskega trga,
- tveganja v povezavi z obnovljivimi viri energije, ki se priključujejo na prenosni sistem in vplivajo na stabilno, kakovostno delovanje sistema,
- tveganja, ki jih prinaša trg elektroenergetske proizvodnje.

Obvladovali jih bomo:

- s spremljanjem in aktivno udeležbo pri pripravi zakonodaje s tega področja,
- z aktivnim sodelovanjem pri razvoju inovacij na področju varnega in zanesljivega prenosa električne energije,
- posvetili še več pozornosti vzdrževanju kritične infrastrukture, ki je zaradi vse večje vpetosti v vseevropsko omrežje pomembna ne samo lokalno, temveč vseevropsko, njeno nedelovanje pa lahko povzroči hude posledice tudi izven območja njenega delovanja.

(5.) Cilji razvoja sistema upravljanja s tveganji

Tudi v letu 2018 bomo največ pozornosti posvečali:

- tveganjem, povezanim z izvajanjem temeljne dejavnosti družbe, to je z zagotavljanjem zanesljivega prenosa električne energije,
- finančnim tveganjem,

ter se skušali prilagoditi vsem prihajajočim spremembam na tem področju tako, da le te ne bodo vplivale na zastavljene cilje družbe.

Tveganja bomo ocenjevali kvalitativno in kvantitativno, izboljševali bomo sistem obvladovanja tveganj ter nadgrajevali informacijsko podporo upravljanju tveganj.

2

POSLOVNO POROČILO

Temeljna dejavnost in poslanstvo družbe ELES je varno in zanesljivo obratovanje elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Zagotavljamo ga 24 ur na dan, vse dni v letu.

2.1 NAŠE DEJAVNOSTI IN USTVARJANJE VREDNOSTI

Naloga družbe ELES, kot sistemskega operaterja prenosnega elektroenergetskega omrežja v Republiki Sloveniji, je **skrb za zanesljivost delovanja slovenskega elektroenergetskega sistema**. Da lahko omejene naloge uspešno izvajamo in ustvarjamo vrednost za naše ključne deležnike, moramo skrbeti za:

- neprekinjeno obratovanje sistema,
- dobro kondicijo obstoječih visokonapetostnih daljnovodnih povezav in pripadajočih elektroenergetskih objektov,
- načrtovanje in gradnjo novih visokonapetostnih daljnovodnih povezav in visokonapetostnih naprav ter za
- razvoj in uvajanje inovacij, ki so potrebne zaradi vedno večjih sprememb na področju elektroenergetike.

Za uspešno ustvarjanje vrednosti družbe ELES je potrebno **sodelovanje in iskanje sinergij med ključnimi dejavnostmi**, ki jih opravljamo in katerih rezultate za leto 2017 predstavljamo v nadaljevanju. Poleg tehniško-razvojnih vidikov načrtovanja in izvajanja naših jedrnih dejavnosti (poglavje 2.1) nas pri ustvarjanju vrednosti za deležnike vodita tudi odgovornost za trajnostno poslovanje z ekonomskega, družbenega in okoljskega zornega kota (poglavje 2.2.).

Poudarki dejavnosti, ki so v letu 2017 zaznamovale naše ustvarjanje vrednosti

Družba ELES kot sistemski operater prenosnega omrežja obvladuje in se prilagaja številnim spremembam, ki vplivajo na vodenje obratovanja EES, na vzdrževanje obstoječih in gradnjo novih prenosnih zmogljivosti, vključno z investicijskimi vlaganji, ter na načrtovanje in izvajanje strateških inovacij.

Glavna področja medsebojno povezanih izzivov ter priložnosti in tveganj za naše jedrne dejavnosti v letu 2017:

- **Obvladovanje zahtevnih obratovalnih stanj:** V preteklem letu smo bili nekajkrat soočeni z zahtevnimi obratovalnimi stanji, ki so bila posledica hujših vremenskih razmer in ranljivosti prenosnega omrežja. Vsa stanja smo uspešno in učinkovito obvladovali, tudi zaradi intenzivnih priprav na tovrstne situacije, strokovno in praktično usposobljenih ekip ter tesnega sodelovanja z distribucijskimi podjetji, proizvodnjo in ostalimi partnerji.

V začetku aprila je bilo treba zaradi nujnih vzdrževalnih del na 110 kV povezavi med Divačo in Ajdovščino, ki je edina napajalna povezava za odjem na območju severne Primorske, to povezavo izklopiti. Napajanje odjema smo zagotovili z vzpostavitvijo t.i. obojnega obratovanja hidroelektrarn na reki Soči z odjemom na območju severne Primorske.

V decembru je bilo zaradi posledic močnega vetra poškodovanih več daljnovodov. Izpadi so povzročili tudi prekinitve napajanja odjema. V tesnem sodelovanju z distribucijskimi podjetji smo posledice odpravili v najkrajšem možnem času.

- **Vseevropski mehanizem izmenjave nenamernih odstopanj:** Zaradi neposrednih koristi mehanizma INC je ELES v letu 2017 pospešeno nadaljeval z aktivnostmi, ki bodo omogočile čim hitrejšo priključitev k vseevropskemu mehanizmu izmenjave nenamernih odstopanj (IGCC). Pričakujemo, da bi se to lahko zgodilo v začetku leta 2019.

- **Spajanje trgov:** V letu 2017 smo pomembno napredovali pri spojitvi slovenskega in hrvaškega trga z električno energijo za dan vnaprej, prizadevali smo si tudi za korake k spojitvi trgov znotraj dneva in posledično implementacijo ciljnega modela dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti znotraj dneva.

- **Integracija OVE v omrežje:** V slovenskem EES predstavljajo velik del nepredvidljivih OVE sončne elektrarne (SE). V letu 2017 smo z lastnim znanjem določili mrežo referenčnih SE in se s proizvajalci in distribucijskimi podjetji dogovorili za **izmenjavo 94 meritev proizvodnje SE zelo blizu realnega časa**.

- **Načrtovanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti:** Na področju smernic za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti prek mednarodnih delovnih skupin sodelujemo pri razvoju metodologij za izračun optimalnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti za dan vnaprej in znotraj dneva. Leto 2017 je bilo za vse operaterje prenosnih sistemov zahtevno leto, polno izzivov na področju razvoja novih metodologij skupnega/usklajenega izračuna in dodeljevanje prenosnih zmogljivosti tako za krajše kot za daljše časovno obdobje.

- **Implementacija omrežnih kodeksov:** Velik del razvoja in raziskav je v letu 2017 zaznamoval začetek implementacije omrežnih kodeksov. Evropski operaterji prenosnih omrežij smo zadržani za razvoj okoli 140 novih metodologij in njihovo vpeljavo v obstoječe ali nove procese dela. Strokovnjaki ELES smo zato vključeni v regijske in vseevropske projekte na tem področju, kot so MARI, PICASSO, IN, XBID, DsaRAa itd.

- **Razvoj pametnih omrežij (evropski in mednarodni projekti):** Med pomembnejšimi razvojnimi projekti, ki jih koordinira ali v katere je vključen ELES, so FutureFlow, MIGRATE in NEDO. Lasten razvoj in inovacije apliciramo v prakso prek projekta SINCRO.GRID, znotraj katerega s področja vodenja sistema pokrivamo projekt SUMO (Sistem za ugotavljanje meja obratovanja), vgradnjo hranilnikov električne energije in razvoj virtualnega čezmejnega centra vodenja. Več o evropskih in mednarodnih projektih v poglavju 2.1.3.

Tabela 8: Preglednica ključnih evropskih in mednarodnih projektov, v katerih sodelujemo ali jih vodimo, ter njihove povezave z ustvarjanjem vrednosti družbe ELES in s sodelovanjem z deležniki

	VSEBINSKI POUČENI - povezava z ustvarjanjem vrednosti družbe ELES	DELEŽNIKI (opredelitev deležnikov družbe ELES, s katerimi sodelujemo ali jim projekt prinaša neposredne koristi za njihovo ustvarjanje vrednosti)
NEDO	sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih in distribucijskih omrežij, krepitev vloge aktivnih odjemalcev, napredne skupnosti - otočno obratovanje, novi poslovni modeli	sistemski operaterji distribucijskih omrežij, industrijski in gospodinjski odjemalci energije, skupnosti (lokalne, mestne, potrošniške itd.), industrija (slovenska, japonska)
SINCRO.GRID	učinkovito obratovanje in vodenje sistema, podpora infrastrukturi prenosnega omrežja, zagotavljanje prožnosti v oskrbi z energijo, čezmejno sodelovanje, boljša integracija OVE v omrežje, boljše izkoriščanje obstoječega omrežja	hrvaški sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, slovenski in hrvaški operater distribucijskega elektroenergetskega omrežja, raziskovalne ustanove (inštitut, fakulteta), industrija in drugi akterji v elektroenergetiki)
FutureFlow	čezmejno sodelovanje, podpora delovanju elektroenergetskih trgov, krepitev vloge aktivnih odjemalcev in njihovem vključevanju v EES, novi poslovni modeli	industrijski in gospodinjski odjemalci energije, mednarodni partnerji (sistemski operaterji prenosnega in distribucijskega omrežja in drugi akterji v elektroenergetiki), inštituti, IT podjetja, trgovci z električno energijo
Defender	krepitev odpornosti kritične infrastrukture: varnost (fizična, kibernetna, varnost ljudi), podpora učinkovitemu obratovanju, obvladovanje tveganj, zaščita in kakovost delovanja omrežja	sistemski operaterji prenosnih in distribucijskih omrežij, raziskovalne ustanove, industrija, IT podjetja, varnostni organi, državne ustanove
Migrate	raziskovanje elektroenergetskega sistema prihodnosti (razpršeni viri energije, prožnost v oskrbi z energijo), podpora učinkovitemu obratovanju in ustreznemu razvoju infrastrukture, novi poslovni modeli, obvladovanje tveganj in priložnosti	raziskovalne ustanove (inštituti/univerze), sistemski operaterji prenosnih in distribucijskih elektroenergetskih omrežij, industrija
TDX-ASSIST	sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih in distribucijskih omrežij	raziskovalne ustanove (inštituti/univerze), sistemski operaterji prenosnih in distribucijskih elektroenergetskih omrežij, ENTSO-E, tehnološke družbe, raziskovalne ustanove, udeleženci na trgu z električno industrijo
OSMOSE	čezmejno sodelovanje, podpora delovanju elektroenergetskih trgov, boljša izkoriščenost omrežja	sistemski operaterji prenosnih in distribucijskih elektroenergetskih omrežij, raziskovalne ustanove, udeleženci na trgu z električno energijo, industrija in IT podjetja
BioEnergyTrain	izobraževanje in ozaveščanje kadrov v energetiki, izmenjava znanj in usposabljanje - opolnomočenje zaposlenih v celotni elektroenergetski oskrbovalni verigi v povezavi z obnovljivimi viri energije	izobraževalne in znanstveno-raziskovalne ustanove, zaposleni v elektroenergetiki, dijaki, študentje

Podrobnejšo predstavitev posameznih evropskih in mednarodnih projektov najdete v poglavju o strateških inovacijah (2.1.3.).

Skupni imenovalci (dodana vrednost VSEH strateških inovativnih projektov)

1. spodbujanje inovativnosti med zaposlenimi v družbi ELES (na vseh področjih delovanja)
2. spodbujanje inovativnosti pri zunanjih deležnikih
3. mednarodno sodelovanje in sooblikovanje razvoja elektroenergetike, razpršitev tveganj v zvezi z naložbami v raziskovalne dejavnosti

Ključni cilji za leto 2018 in naprej

Za leto 2018 in naprej smo si kot ključne cilje v družbi ELES zadali:

- **Nadaljevanje vlaganj v pametna omrežja:** ker se zavedamo, da bodo v spremenjenih razmerah na področju elektroenergetike potrebne velike spremembe tudi na področju prenosnega omrežja ter vodenja elektroenergetskega sistema, bomo nadaljevali z investicijami v razvoj pametnih omrežij, ki bodo omogočila lažje vključevanje obnovljivih virov in aktivnih odjemalcev v prenosno omrežje ter zanesljivejše delovanje sistema;
- **Pridobivanje nepovratnih sredstev za izvajanje strateških in inovacijskih projektov družbe ELES:** iskali bomo priložnosti za pridobitev nepovratnih sredstev za izvajanje Elesovih projektov ali za izvajanje projektov, ki jih bomo zasnovali skupaj s partnerji iz Slovenije ali tujine;
- **Izgradnja daljnovidne povezave 2 X 400 kV Cirkovce–Pince in RTP 400/110 kV Cirkovce:** z izgradnjo te daljnovidne povezave bomo slovensko prenosno elektroenergetsko omrežje povezali z madžarskim prenosnim elektroenergetskim omrežjem ter s tem izboljšali zanesljivost napajanja odjema v Sloveniji in za večjo integracijo trgov v regiji;
- **Implementacija evropske zakonodaje:** dejavnost sistema operaterja prenosnega elektroenergetskega omrežja je regulirana tako s slovensko kot evropsko zakonodajo, zato je naša dolžnost, da pravočasno implementiramo vse nove zahteve in uspešno izvajamo novo dodeljene naloge.

OBRATOVANJE

Skrbimo za neprekinjeno obratovanje sistema.

Optimalno ga upravljamo v normalnih obratovalnih pogojih, učinkovito ga obvladujemo tudi v kritičnih razmerah.

Prezem in oddaja električne energije: Proizvajalci so v omrežje oddali skupno 13.952 GWh, skupni prevzem energije iz prenosnega omrežja pa je brez izgub znašal 13.149 GWh (3 % več kot v letu 2016).

13.952

GWh so v letu 2017 v omrežje skupno oddali proizvajalci

Prezasedenost in pravica do uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti: V letu 2017 so neto prenosne zmogljivosti (NTC) v smeri Avstrija–Slovenija v povprečju znašale 747 MW, kar je 13 % več kot v letu 2016 in 24 % manj od načrtovanega. Z vidika dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti je leto 2017 minilo brez omembe vrednih incidentov.

13.149

GWh skupni prevzem energije iz prenosnega omrežja

747

MW neto prenosne zmogljivosti v smeri Avstrija–Slovenija

Kakovost prenosa električne energije: V letu 2017 zaradi lastnih vzrokov nismo zabeležili nobene kratkotrajne prekinitve, zabeležili pa smo 15 dolgotrajnih prekinitiv na 13 prevzemno-predajnih mestih.

Sistemske storitve: Zakupljen obseg rezerve delovne moči za potrebe izvajanja sekundarne regulacije frekvence v letu 2017: ± 60 MW. Prek mehanizma izravnave nenamernih odstopanj (INC) v obeh smereh izmenjanih: 136 GWh energije.

Obvladovanje zahtevnih obratovalnih stanj, ki so bila posledica hujših vremenskih razmer in ranljivosti prenosnega omrežja: vsa stanja smo učinkovito obvladovali, tudi zaradi intenzivnih priprav na tovrstne situacije.

Utrjevanje evropskih povezav: Izvajali smo aktivnosti za čim hitrejšo priključitev k vseevropskemu mehanizmu izmenjave nenamernih odstopanj (IGCC). Velik del razvoja in raziskav je zaznamoval začetek implementacije omrežnih kodeksov. Evropski operaterji prenosnih omrežij smo

zadolženi za razvoj okoli 140 novih metodologij in njihovo vpeljavo v obstoječe ali nove procese dela, zato smo strokovnjaki družbe ELES vključeni v regijske in vseevropske projekte na tem področju.

Spajanje trgov: Pomembno smo napredovali pri spojitvi slovenskega in hrvaškega trga z električno energijo za dan vnaprej.

Načrtovanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti: Prek mednarodnih delovnih skupin sodelujemo pri razvoju metodologij za izračun optimalnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti za dan vnaprej in znotraj dneva. Leto 2017 je prineslo izzive na področju razvoja novih metodologij skupnega/usklajenega izračuna.

Monitoring proizvodnje iz OVE: Z lastnim znanjem smo vzpostavili mrežo referenčnih sončnih elektrarn ter se s proizvajalci in distribucijskimi podjetji dogovorili za izmenjavo podatkov iz 94 meritev njihove proizvodnje blizu realnega časa. To je ključna podatkovna podpora za obvladovanje vključevanja OVE v omrežje.

2.1.1 ZANESLJIVO OBRATOVANJE SISTEMA

OPIS DEJAVNOSTI

Cilj našega delovanja je, da **elektroenergetski sistem v Sloveniji deluje varno in zanesljivo**. Nalogo, ki nam jo je s koncesijo zaupala Republika Slovenija, izpolnjujemo:

- z vzdrževanjem ravnovesja med proizvodnjo in prevzemom električne energije,
- z izvajanjem sistemskih storitev,
- v sodelovanju s centri vodenja v tujini.

KLJUČNI REZULTATI V 2017

Kakovost prenosa električne energije: Obratovanje znotraj dovoljenih vrednosti električnih veličin celotnega elektroenergetskega sistema (EES) je eden od pomembnejših dejavnikov, ki vplivajo na kakovost prenosa električne energije, opredeljeno v slovenskem standardu SIST EN 50160. Zagotavlja se z ustrežno infrastrukturo za nadzor in s krmiljenjem naprav EES ter z zadostnimi viri za ukrepanje v kritičnih stanjih. Pomembna sta tudi vzpostavitev kakovostne komunikacije in sodelovanje z lastniki vseh delov EES, kar evropska in slovenska zakonodaja določata s pogodbami, sporazumi, obratovalnimi navodili itd.

S podatkov stalnega monitoringa kakovosti napetosti v prenosnem omrežju (PO) je moč razbrati, da je v povprečju napetost na PO razmeroma kakovostna v vseh parametrih kakovosti z izjemo vrednosti flikerja (fliker je zaznavni pojav, ki je posledica nihanja ampli-

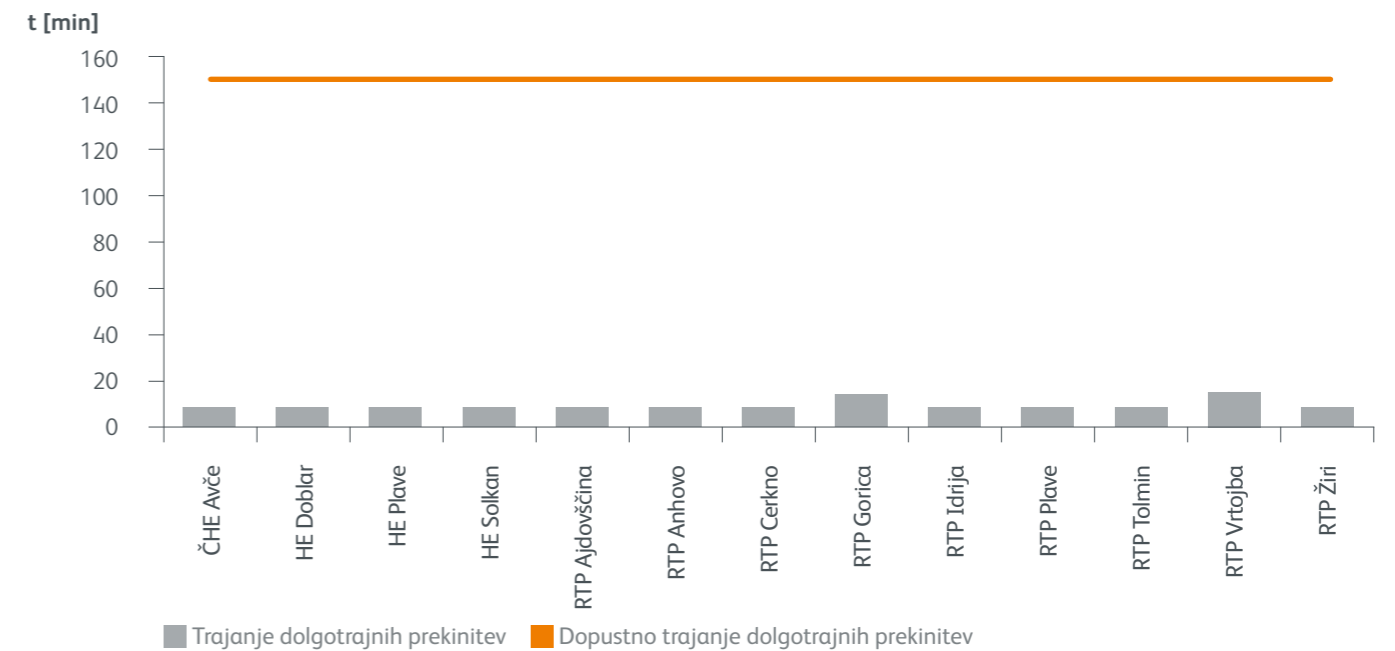
tude napetosti v določenem frekvenčnem območju in nastopi zaradi delovanja nelinearnih porabnikov), ki je v nekaterih izmed merilnih točk presežen praktično skozi celotno leto. Povišan nivo flikerja se pojavlja na treh območjih, kjer se nahajajo veliki odjemalci (elektro obločne peči), katerih porabniki prevzemajo neenakomeren tok induktivnega značaja, in sicer na celotnem območju Gorenjske, na območju Koroške in z nekoliko manjšim vplivom v okolici Celja.

Poleg tega ima družba ELES, skladno s Sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosni sistem (SONPO), določeno skupno največje dovoljeno število kratkotrajnih prekinitev (krajših od treh minut) ter skupno trajanje dolgotrajnih prekinitev (daljših od treh minut) na posamezno prevzemno-predajno mesto v posameznem letu. Pri obravnavi prekinitev so zajete le prekinitve, ki so posledica lastnih vzrokov. Skladno z zakonodajo je tako za vsako prevzemno-predajno mesto dovoljena le ena kratkotrajna prekinitev, medtem ko je skupno dovoljeno trajanje dolgotrajnih prekinitev 150 minut.

V letu 2017 zaradi lastnih vzrokov ni bilo zabeleženih kratkotrajnih prekinitev, medtem ko je bilo zabeleženih 15 dolgotrajnih prekinitev na 13 prevzemno-predajnih mestih. Spodnji diagram prikazuje skupni in dopustni čas dolgotrajnih prekinitev na posamezno prevzemno-predajno mesto. Iz predstavljenih vrednosti prekinitev je razvidno, da so znotraj meja, določenih z zakonodajo.

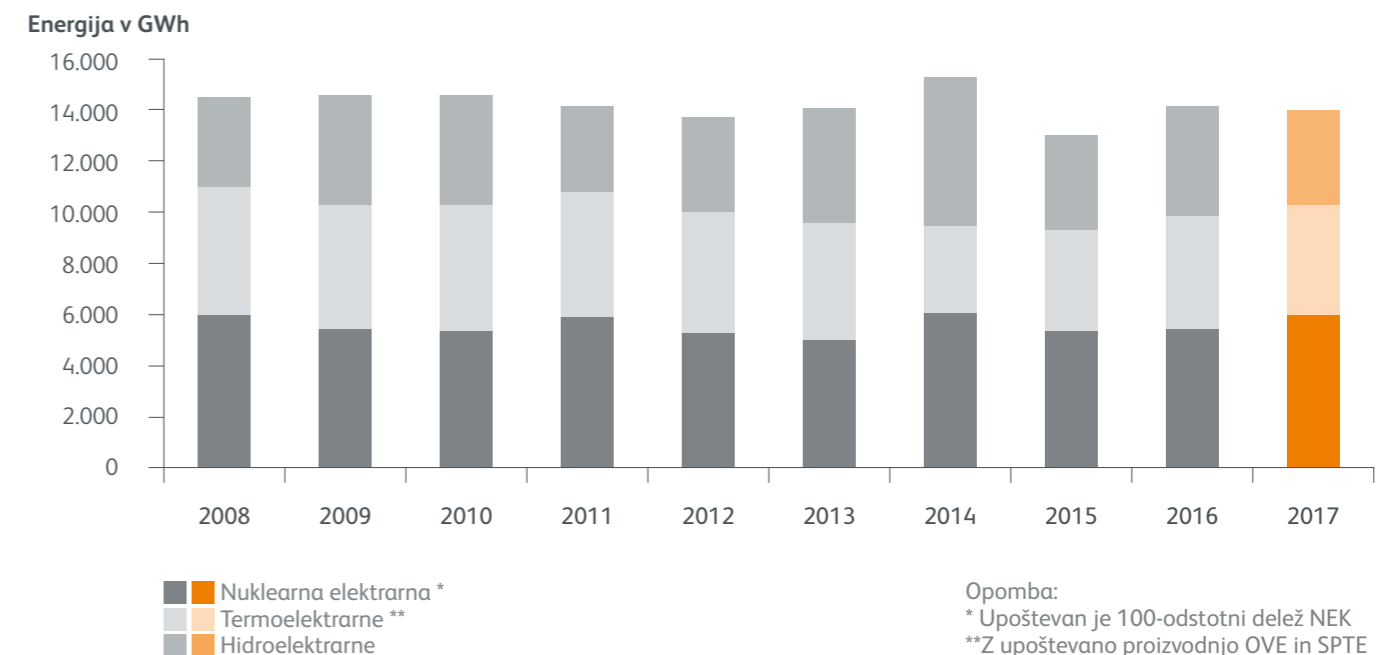
Graf 4: Trajanje dolgotrajnih prekinitev posameznega prevzemno-predajnega mesta

Prevzem in oddaja električne energije: Skupna oddaja električne energije proizvajalcev v prenosno omrežje je v letu 2017 znašala 13.952 GWh, kar je 164 GWh manj kot leta 2016. Oddaja električne energije hidroelektrarn (HE) je bila nižja v primerjavi s preteklim letom, ko je bila boljša hidrologija. V pre-

nosno omrežje so HE oddale 3.725 GWh električne energije, kar je 569 GWh manj kot v letu 2016. Termoelektrarne (TE) so oddale 4.262 GWh oziroma 139 GWh manj kot leta 2016, nuklearna elektrarna (NE) pa je v prenosno omrežje oddala 5.966 GWh električne energije, kar je 543 GWh več kot leta 2016.

Graf 5: Oddaja električne energije v prenosno omrežje med letoma 2008 in 2017 (v GWh)

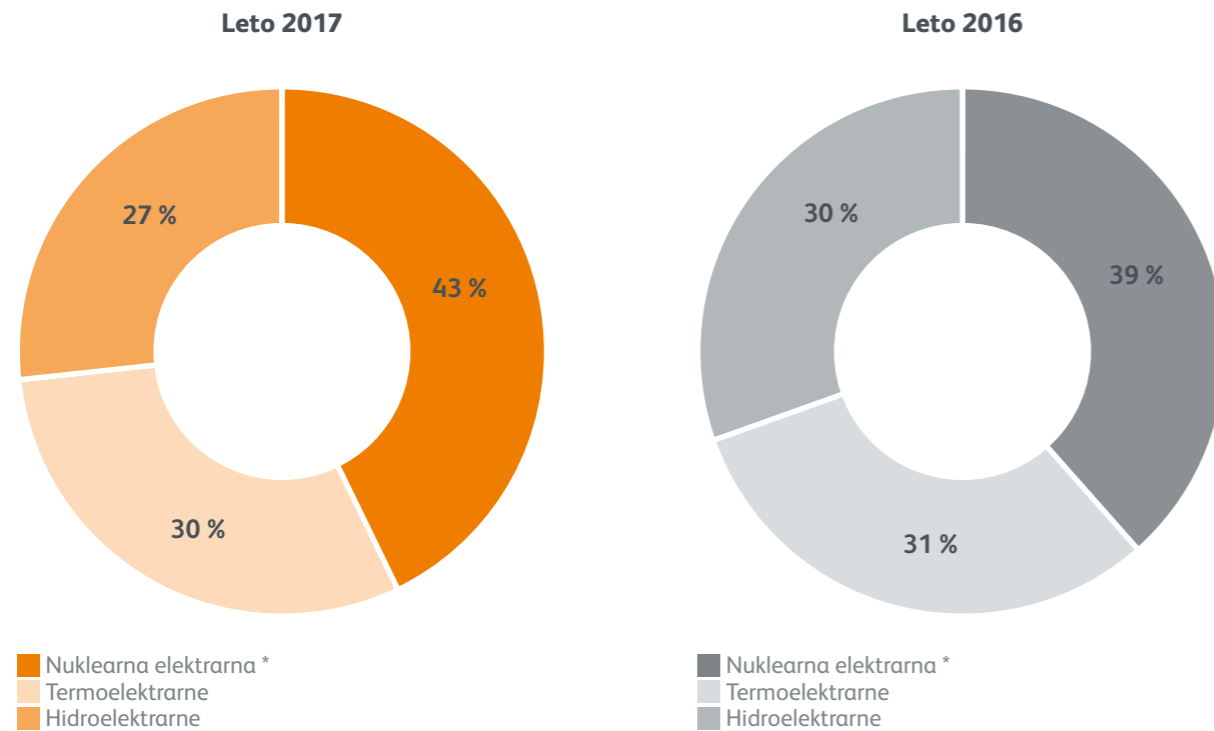

Opomba:
* Upoštevan je 100-odstotni delež NEK
**Z upoštevanje proizvodnje OVE in SPTE

V zadnjih desetih letih se je struktura oddaje električne energije v prenosno omrežje nekoliko spremenila. Zaradi izgradnje dodatnih elektrarn na spodnji

Savi in ugodnih hidrologij se je povečevala oddaja HE, medtem ko se je oddaja TE v zadnjih letih nekoliko zmanjšala.

Graf 6: Struktura oddaje električne energije v prenosno omrežje v letih 2017 in 2016 (v %)

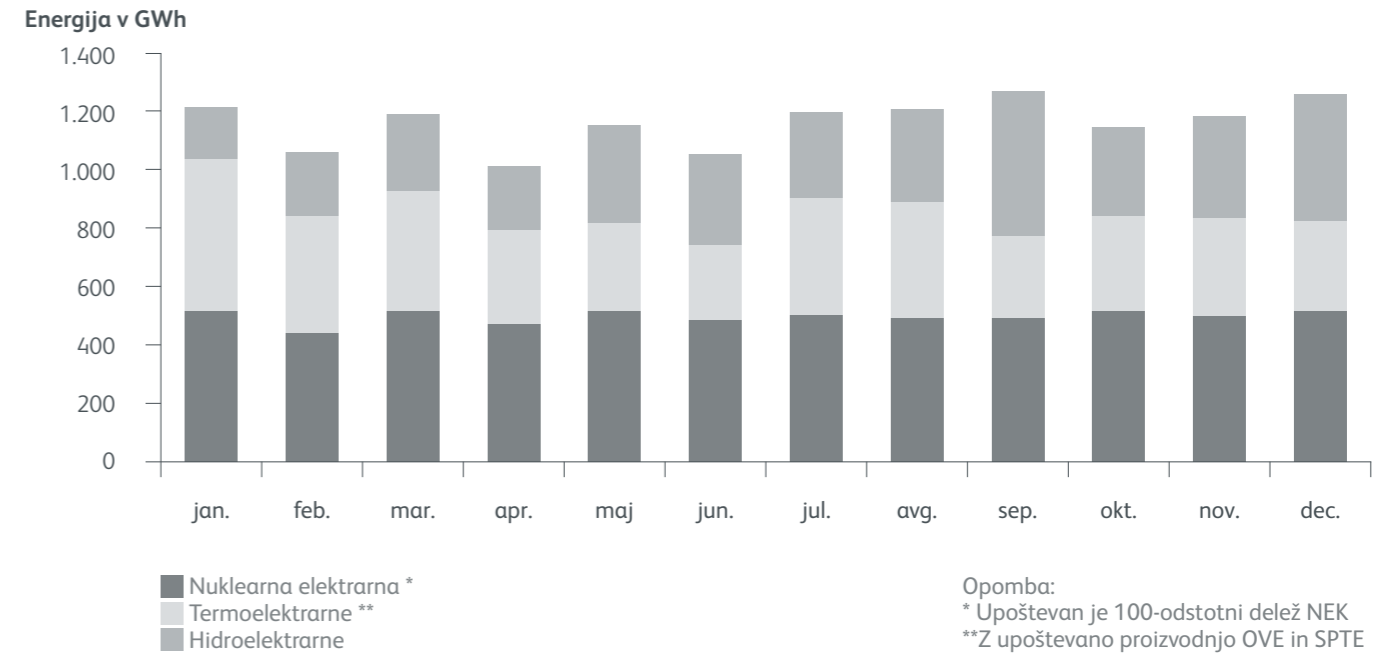

Opomba:
* Upoštevan je 100-odstotni delež NEK

Kot običajno je tudi v letu 2017 največji delež k skupni oddaji električne energije prispevala Nuklearna elektrarna Krško (NEK), in sicer približno 43 %. Sledijo ji TE, ki so prispevale okoli 30 %, in HE, ki so prispevale 27 % celotne oddaje električne energije.

Oddaja električne energije jedrske elektrarne je skozi celo leto konstantna, oddaja hidroelektrarn je močno odvisna od hidrologije, medtem ko je oddaja termoelektrarn odvisna predvsem od potreb sistema in tržnih dejavnikov.

Graf 7: Oddaja električne energije v prenosno omrežje v letu 2017 po mesecih

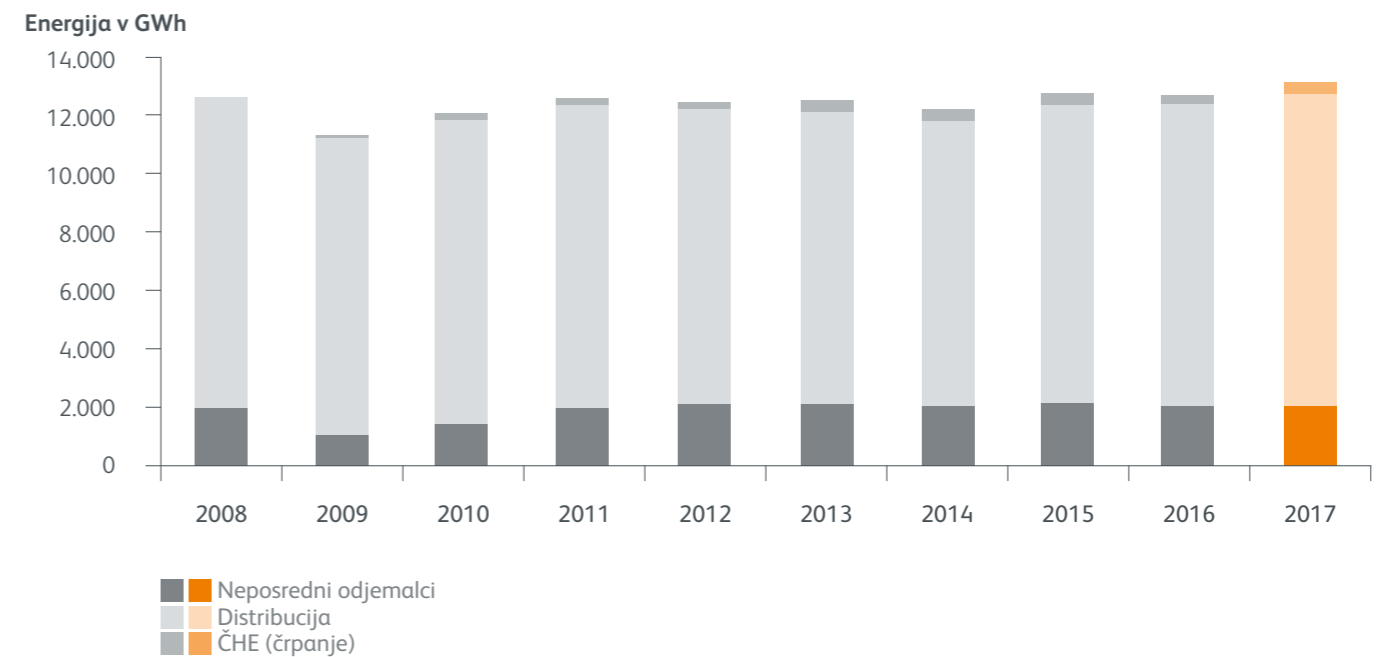

Opomba:
* Upoštevan je 100-odstotni delež NEK
**Z upoštevanjo proizvodnje OVE in SPT

V letu 2017 je skupni prevzem energije iz prenosnega omrežja brez izgub znašal 13.149 GWh, od tega prevzem električne energije neposrednih odjemalcev 2.082 GWh, distribucije 10.702 GWh in prev-

zem črpalne hidroelektrarne (ČHE) za potrebe črpanja 365 GWh. Glede na leto 2016 je bil prevzem višji za približno 3 odstotke.

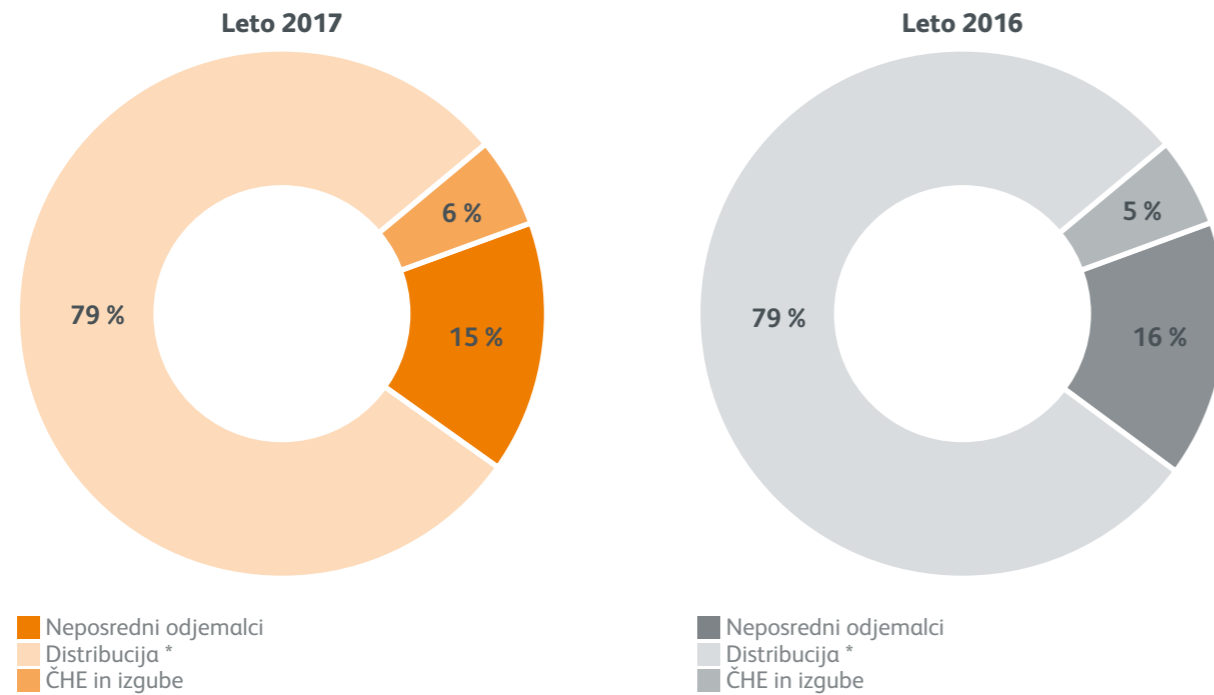
Graf 8: Prevzem električne energije iz prenosnega omrežja med letoma 2008 in 2017 (v GWh)

Desetletno povprečje kaže, da se je višina prevzema električne energije spreminjala navzdol in navzgor, brez izrazitega trenda, ter se v letu 2017 v primerjavi

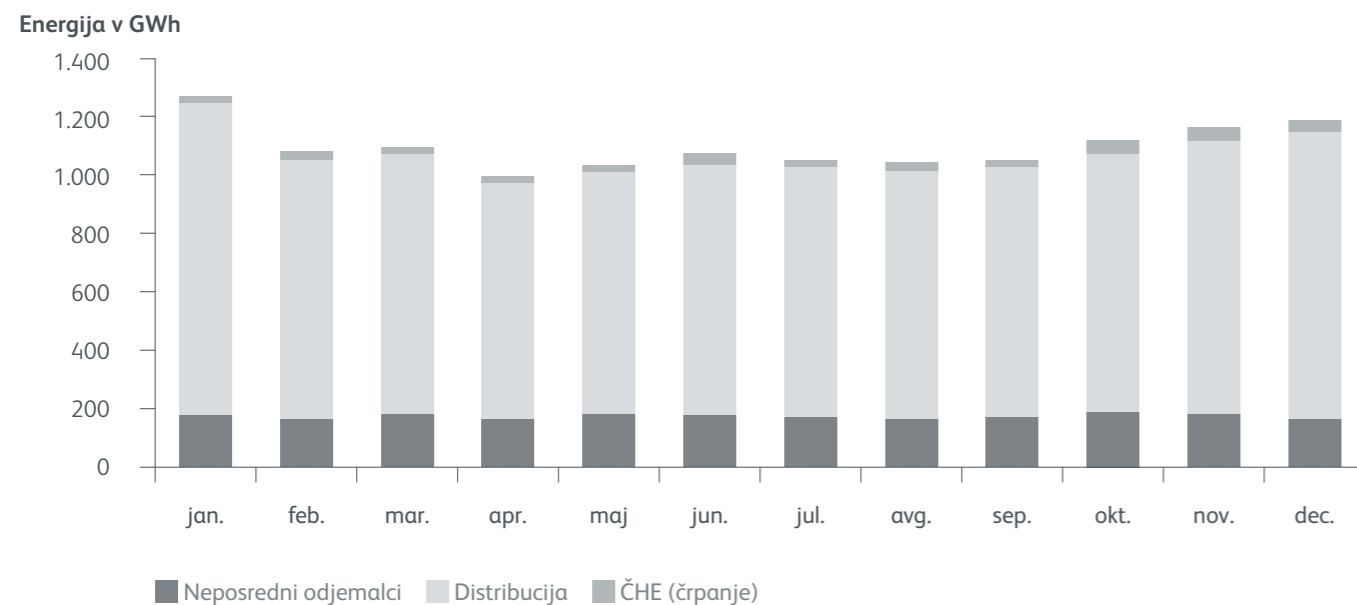
z letom 2008 zvišala za približno štiri odstotke, in sicer z 12.604 GWh na 13.149 GWh.

Graf 9: Struktura prevzema električne energije iz prenosnega omrežja v letih 2017 in 2016 (v %)

V zadnjih petih letih se trend prevzema električne energije iz prenosnega omrežja ni bistveno spremenil.

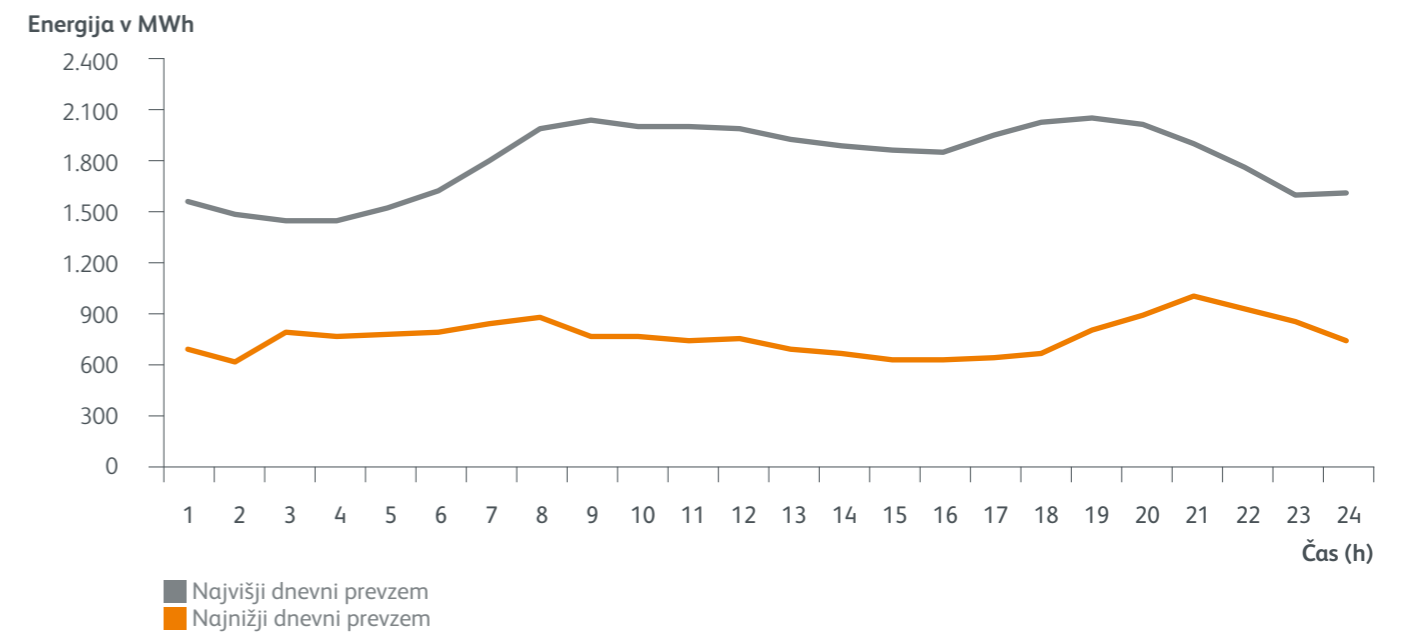
Graf 10: Prevzem električne energije iz prenosnega omrežja v letu 2017 po mesecih

Graf 10 prikazuje mesečni prevzem električne energije iz prenosnega omrežja, ločen na prevzem neposrednih odjemalcev, distribucijskih podjetij in črpalne hidroelektrarne. **Največji delež v prevzemu imajo distribucijska podjetja**, njihov delež je v povprečju 81 %. V letu 2017 je bil povprečen mesečni prevzem električne energije iz prenosnega omrežja cca 1100 MWh.

V mesecu januarju smo zabeležili približno 16 odstotkov višji prevzem električne energije od povprečnega mesečnega, kar gre pripisati predvsem izjemno hladnem obdobju v opazovanem mesecu.

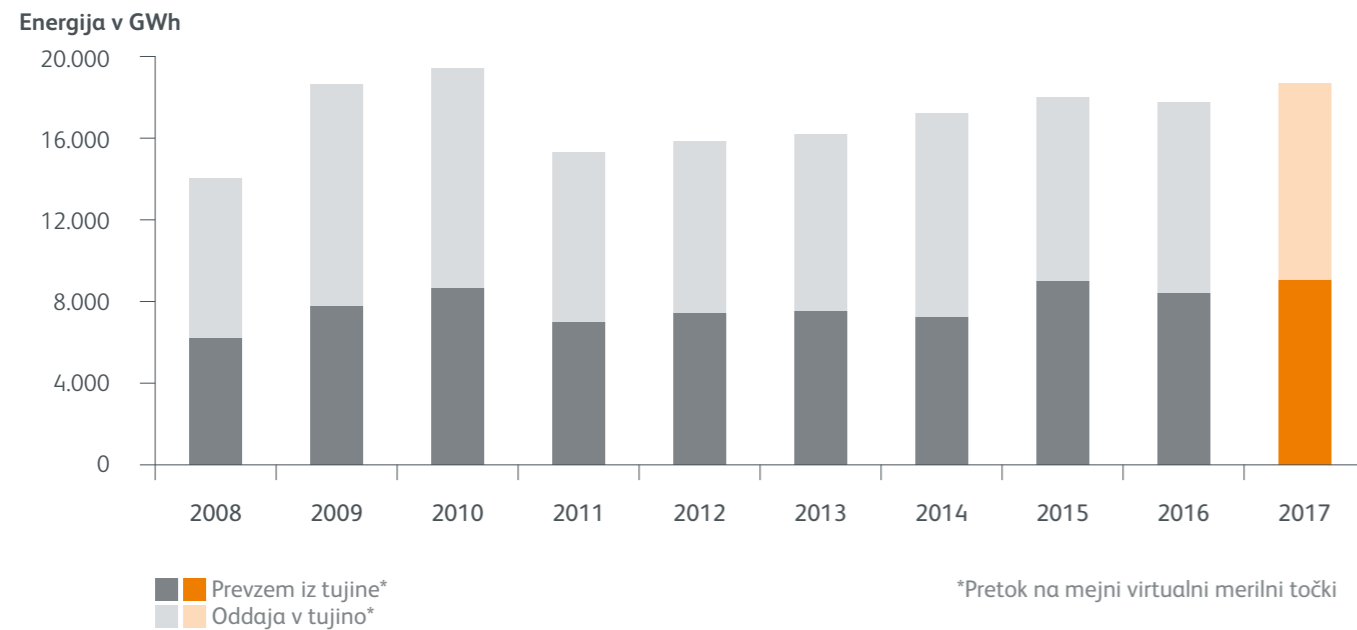
Graf 11: Najvišji in najnižji prevzem električne energije iz prenosnega omrežja v letu 2017

Najvišji dnevni prevzem električne energije iz prenosnega omrežja (45.168 MWh) je nastopil dne 11. januarja, kar sovpada z izjemno hladnim obdobjem, ki ja zajel Slovenijo v začetku leta 2017. Najnižji dnevni prevzem je nastopil 1. maja in je znašal 23.126 MWh. Najnižji prevzem sovpada s prvomajskimi prazniki, ko ima del industrije kolektivne dopuste.

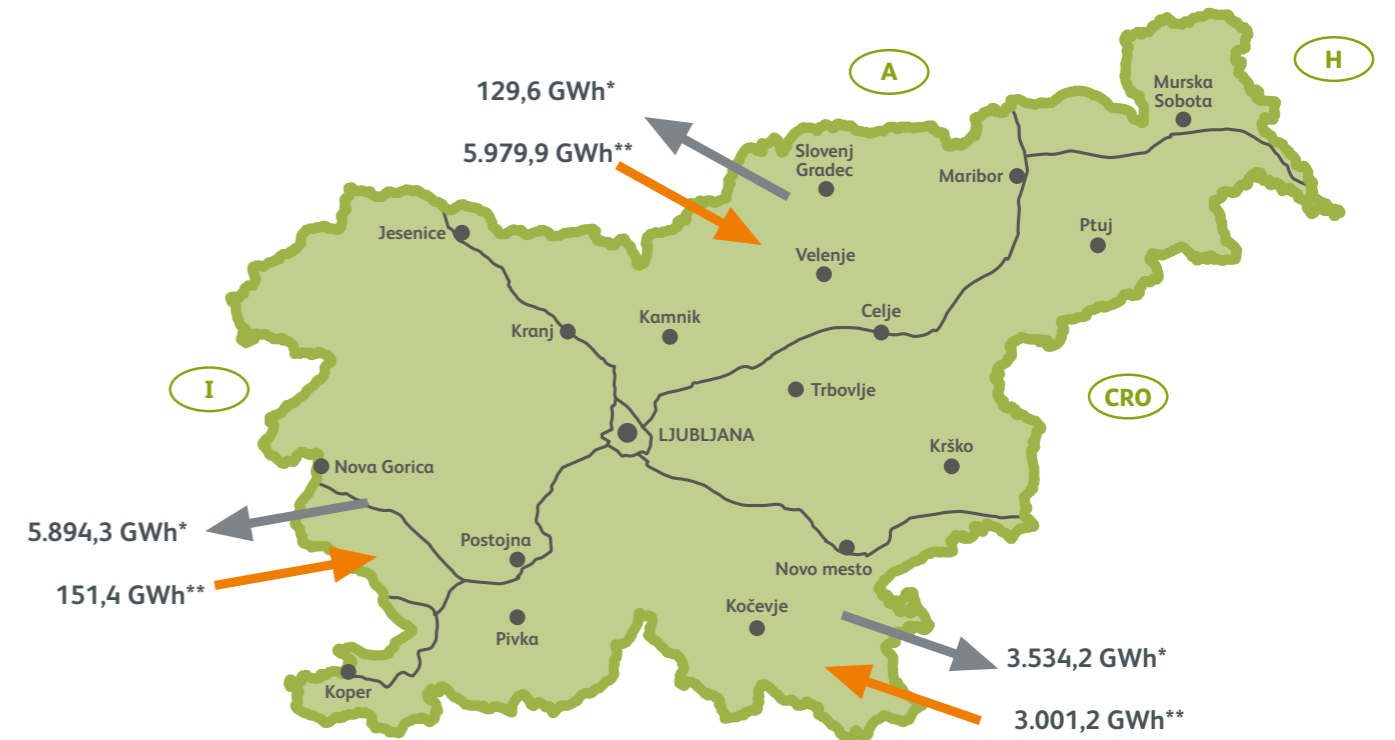
Graf 12: Oddaja in prevzem električne energije iz tujine med letom 2008 in 2017 (v GWh)

Iz diagrama je razvidna dinamika oddaje in prevzema električne energije iz tujine v obdobju od leta 2008 do leta 2017. V letu 2009 sta se kumulativna oddaja in prevzem električne energije iz tujine močno

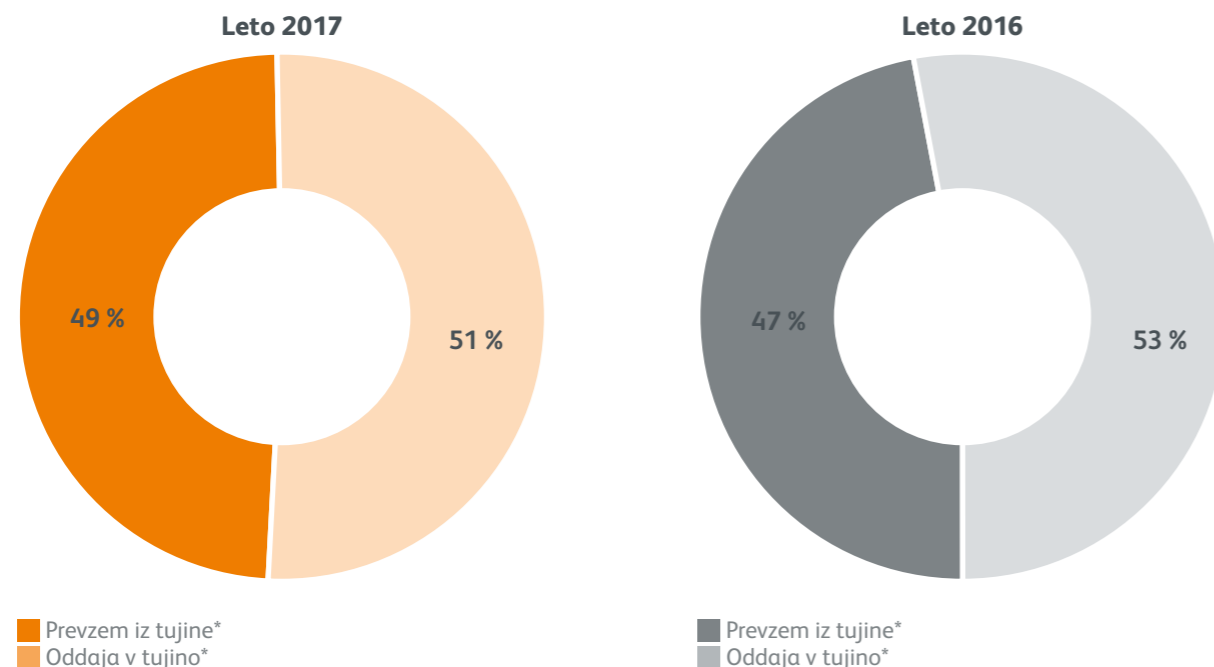
povečala. Po začetku obratovanja prečnega transformatorja v letu 2010 so se pretoki nekoliko zmanjšali. V letu 2017 je tako oddaja v tujino znašala 9.558 GWh in prevzem iz tujine 9.133 GWh.

Shema 4: Fizični pretoki električne energije s sosednjimi EES v letu 2017

Opomba:
 * Oddaja v tujino: 9.558,2 GWh
 ** Prevzem iz tujine: 9.132,5 GWh
 Upoštevane so izračunane mejne virtualne točke.

Graf 13: Struktura oddaje in prevzema električne energije iz tujine v letih 2017 in 2016 (v %)

*Prevoz na mejni virtualni merilni točki

Na podlagi prikazanih podatkov bi lahko sklepali, da ima Slovenija viške električne energije, saj je bila oddaja za 426 GWh višja od prevzema. V resnici pa ni tako, saj moramo upoštevati, da Sloveniji pripada le 50 % električne energije, proizvedene v NEK. Ob upoštevanju tega dejstva lahko zaključimo, da je Slovenija prevzela za približno 2.560 GWh več energije, kot je oddala, kar predstavlja tudi delež slovenske uvozne odvisnosti.

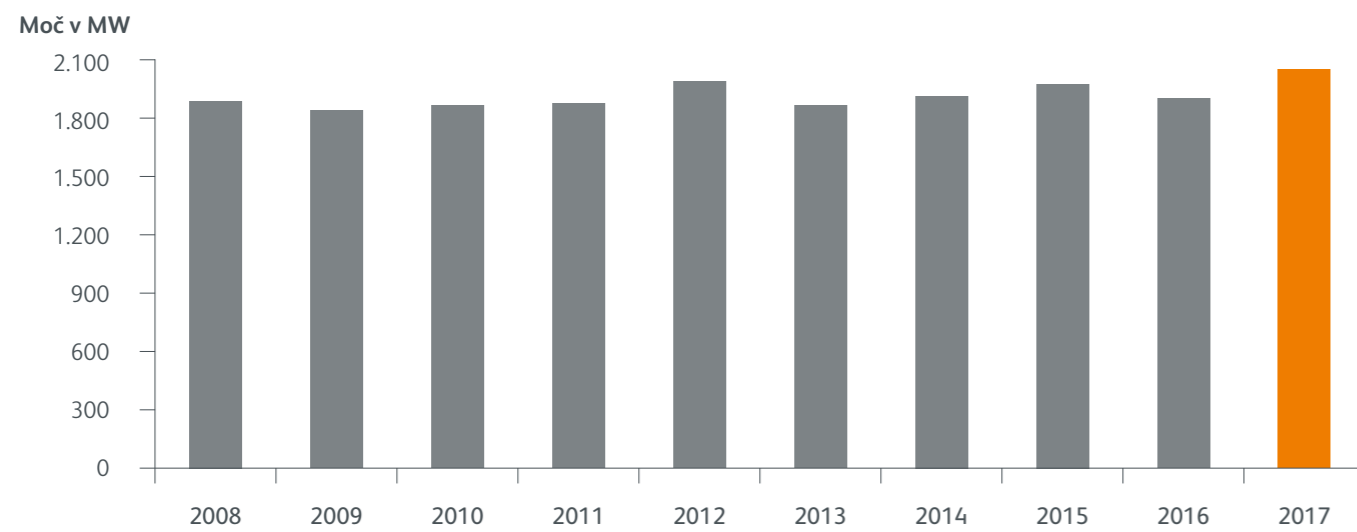

Obremenitve prenosnega omrežja: Konična obremenitev je maksimalno urno povprečje obremenitev (brez upoštevanja izgub), ki nastopi v obravnavanem letu. V zadnjih desetih letih se vrednost konične obremenitve ni bistveno spremenila. Od leta 2008 do leta 2009 ter v letih 2013 in 2016 beležimo negativen trend koničnih obremenitev, medtem ko smo

od leta 2010 do leta 2012 ter v letih 2014, 2015 in 2017 zaznali pozitiven trend.

Konične obremenitve se pojavljajo v zimskih mesecih, ure nastopov konic pa so se po letu 1997 s popoldanskih ur prenesle na večerne ure.

Graf 14: Konične obremenitve prenosnega omrežja med letoma 2008 in 2017 (v MW)

Konična obremenitev je v letu 2017 dosegla rekordno vrednost (2.131 MW) in se je glede na leto 2016 povečala za približno 8 %, kar gre pripisati predvsem izredno nizkim temperaturam v mesecu januarju.

Analiza prezasedenosti (pravice do uporabe ČPZ): Z vidika čezmejnega trgovanja ostaja pomemben izziv integracija proizvodnje obnovljivih virov energije (OVE) v EES po vsej Evropi. Če se sosednji sistemski operaterji s to problematiko ukvarjajo neposredno, je vpliv na družbo ELES in slovenski trg z električno energijo nekoliko bolj posreden in se kaže v zniževanju prenosnih poti predvsem v smeri Avstrija–Slovenija.

V letu 2017 so neto prenosne zmogljivosti (NTC) v smeri Avstrija–Slovenija v povprečju znašale 747 MW, kar je sicer 13 % več kot v letu 2016 in obenem 24 % manj od planiranih vrednosti. V smeri Slovenija–Italija se je povprečna višina NTC v primerjavi z letom 2016 znižala za slabih 0,4 % in je znašala 549 MW. Znižanje glede na leto 2016 beležimo tudi na hrvaški meji, kjer je povprečna višina NTC v smeri Hrvaška–Slovenija znašala 1.456 MW, v smeri Slovenija–Hrvaška pa 1.459 MW.

Z vidika dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti štejemo kot ključen dosežek dejstvo, da je leto 2017 minilo brez omembe vrednih incidentov. Ob dejstvu, da postaja zaradi integracije trgov proces vse bolj zapleten, morebitne lokalne težave pa bistveno presegajo nacionalne meje, je izkazana robustnost procesa še toliko pomembnejša.

Analiza sistemskih storitev: Za potrebe izvajanja sekundarne regulacije frekvence je imel ELES tudi v letu 2017 **zakupljen obseg rezerve delovne moči v višini ±60 MW**. Ta zakup je ELES realiziral že v letu 2013 in sicer za obdobje od leta 2014 do vključno 2018.

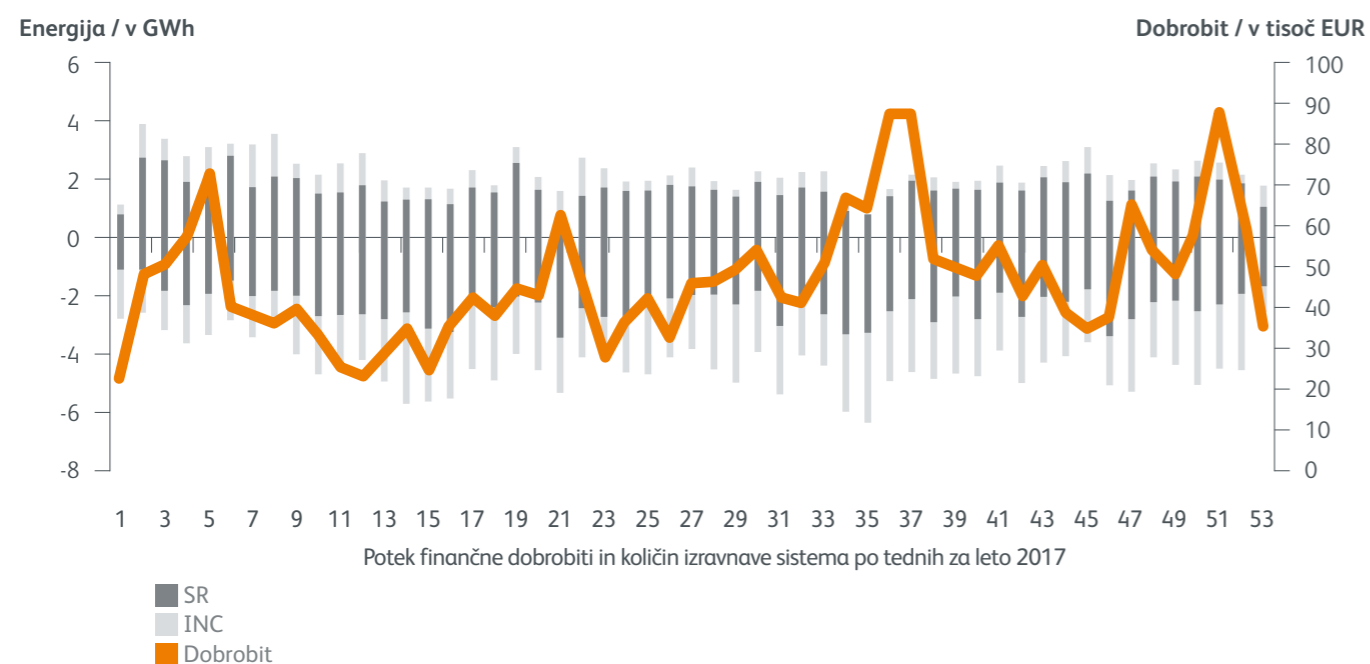
Družba ELES mora zagotavljati **+553 MW pozitivne in -185 MW negativne rezerve za terciarno regulacijo frekvence**. V letu 2017 je bil **podpisan prenovljeni sporazum med člani bloka Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina (SHB)**, ki ureja skupno dimenzioniranje in zagotavljanje terciarne rezerve. Po tem sporazumu mora **ELES zagotoviti 250 MW terciarne rezerve, prenovljeni sporazum pa mu omogoča koriščenje 114 MW negativne rezerve**. V letu 2017 je ELES podpisal tudi **novi pogodbo o medsebojni pomoči v obliki delitve terciarne rezerve v višini +250 MW z italijanskim operaterjem TERNA**.

Kljub nižjemu obsegu potrebne rezerve glede na sporazum med člani bloka SHB, je ELES na podlagi analize tveganj sprejel odločitev, da dimenzionira svojo potrebo po terciarni rezervi v višini 348 MW. Večji del

te rezerve (+194 MW) je ELES zakupil že v letih 2013 in 2014 in sicer dolgoročno do leta 2019. V letu 2017 je ELES **pričel z izvajanjem mesečnih in letnih javnih dražb za zakup rezerve delovne moči za izvajanje terciarne regulacije frekvence za leto 2018**. Na letnem nivoju je uspel zakupiti +118 MW pozitivne in -185 MW negativne rezerve, medtem ko bo preostanek +36 MW rezerve po potrebi zakupil na mesečnih avkcijah, glede na pričakovane razmere in tveganja.

V letu 2017 je bilo **prek mehanizma izravnave nenamernih odstopanj (INC) v obeh smereh izmenjanih 136 GWh energije**. Prihranek na račun cenejšega vira izravnalne energije na letni ravni znaša 2,5 mio EUR. Z mehanizmom INC smo obseg aktivirane sekundarne regulacije v Sloveniji močno razbremenili, saj je znašal delež izmenjane energije prek tega mehanizma 29 % v pozitivno in 44 % v negativno smer. Zaradi neposrednih koristi smo v letu 2017 pospešeno **nadaljevali z aktivnostmi, ki nam bodo omogočile čim hitrejšo priključitev k vseevropskemu mehanizmu izmenjave nenamernih odstopanj (IGCC)**. Pričakujemo, da bi se to lahko zgodilo v začetku leta 2019.

Graf 15: Potek finančne dobrobiti in količin izravnave sistema

Graf prikazuje potek finančne dobrobiti in količin izravnave sistema, ki so bile dosežene s pomočjo delovanja mehanizma INC in sekundarne regulacije, po tednih za leto 2017. Kot lahko vidimo, je mehanizem INC v precejšnji meri dopolnjeval izravnavo sistema in zmanjševal potrebe po aktivaciji sekundarne regulacije, ki je bila zaradi dolgih pozicij bilančnih skupin večji del leta izrazitejša v negativni smeri, hkrati pa so bile v tistih trenutkih redkeje zasedene prenosne zmogljivosti za izvoz iz Slovenije v Avstrijo in Hrvaško.

Izravnavna odstopanj: Poleg tradicionalnih orodij (kot je primarna, sekundarna in terciarna regulacija frekvence) in uporabe mehanizma za netiranje odstopanj se **sistemski operater pri izravnavi sistema poslužuje tudi nakupov in prodaj na trgu**. Razlikuje med izravnavo napovedanih odstopanj, ki so določena za nekaj dni vnaprej v obliki kompenzacijske energije in nastanejo kot posledica nenamernih odstopanj med regulacijskimi območji v preteklem obdobju in izravnavo nepredvidenih odstopanj, ki nastanejo v realnem času zaradi razlik med realizacijo proizvodnje in porabe znotraj Slovenije oz. kot posledica odstopanj med komercialnimi izmenjavami in fizičnimi pretoki na mejah s sosednjimi državami. Sistemski operater **praviloma vsa napovedana odstopanja izravna s prodajo oz. nakupom energije na dnevnem trgu**, medtem ko vsa preostala odstopanja, nastala v realnem času, odpravlja s sprotnimi nakupi oz. prodajami energije na izravnalnem trgu ter s tem vsakokrat razbremeni zasedenost rezerve, namenjene izvajanju sekundarne in terciarne regulacije frekvence.

V letu 2017 je ELES za potrebe pokritja **napovedanih negativnih odstopanj, ki bi nastale kot posledica vračila napovedanih odstopanj (kompenzacija), na dnevnem trgu kupil 106 GWh**, medtem ko prodaj iz naslova pozitivnih odstopanj skoraj ni bilo. Drugačnja je bila situacija na izravnalnem trgu, saj **so operaterji v času primanjkljajev kupili 71 GWh in v času viškov prodali 147 GWh**. Zaradi vse večjega deleža nepredvidljive proizvodnje iz OVE smo v letu 2017 **zabeležili 15 % porast potreb po izravnavi odstopanj v realnem času glede na preteklo leto**.

Obratovanje regulacijskega bloka: ELES je kot vodja regulacijskega bloka SHB neposredno odgovoren za izravnavo odstopanj, nastalih znotraj regulacijskih območij Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Na račun učinkovitejši izravnave odstopanj vseh članic bloka se je v letu 2017 izboljšala kvaliteta obratovanja regulacijskega bloka SHB, saj se je standardna deviacija nenamernih odstopanj znižala za 14 % iz 19,2 MW na 16,6 MW, kar predstavlja zgolj 0,24 % konične moči. Največjo zaslugo pripisujemo **učinkovitem delovanju mehanizma za netiranje trenutnih odstopanj med Slovenijo, Avstrijo in Hrvaško**, precej pa je k izboljšanju kazalnikov prispevala tudi BiH, ki je s spremembo tržnih pravil v preteklih letih precej znižala odstopanja svojega regulacijskega območja.

Gledano po posameznih regulacijskih območjih se je standardna deviacija nenamernih odstopanj Hrvaške znižala iz 12,9 MW na 11,5 MW, kar predstavlja 0,37 % konične moči tega območja, medtem ko se je v BiH znižala iz 19,6 MW na 14,7 MW, kar predstavlja 0,68 % konične moči. Kvalitete regulacijskega območja Slovenije ni mogoče primerjati s preostalima članicama bloka, saj ELES kot vodja bloka skrbi za izravnavo vseh nenamernih odstopanj v bloku (tudi HR in BiH), kar je največkrat razlog za slabšo kvaliteto. V kolikor bi upoštevali le delež regulacije, ki je bila namenjena zgolj pokrivanju odstopanj slovenskih bilančnih skupin, bi standardna deviacija teh odstopanj znašala 11,5 MW, kar je 18 % boljše kot v predhodnem letu.

INFRASTRUKTURA

Naše obstoječe visokonapetostne daljnovodne povezave in pripadajoči elektroenergetski objekti so v dobri kondiciji.

Skrbno načrtujemo in gradimo nove povezave in naprave, ki so pogoj za zanesljivost oskrbe odjemalcev električne energije tudi v prihodnje.

49,5

mio EUR
investicijskih vlaganj

Investicijska vlaganja: 49,5 mio EUR, kar je 43 % manj od načrtovanega. Razlogi: naknadne spremembe obsega izvedbe, priprava dokumentacije in pridobitev dovoljenj, nasprotovanje civilnih iniciativ.

Prevzem 110 kV omrežja: Prevzeli smo 110 kV prenosno opremo daljnovodnih, zveznih in merilnih polj v 110 kV stikališčih ter 110 kV daljnovode od prodajalcev, s katerimi smo dosegli dogovor o cenitvah.

Vzdrževalne aktivnosti obsegajo daljnovode v dolžini 2.893 kilometrov ter 45 postaj s pripadajočimi energetskimi transformatorji in ostalimi visokonapetostnimi prenosnimi napravami, izvajajo jih centri za infrastrukturo prenosnega omrežja v Mariboru, Podlogu, Ljubljani in Divači. V letu 2017 smo opravili vsa vzdrževalna dela, ki smo jih glede na elektroenergetsko situacijo lahko.

2.893

km dolžina daljnovodov

110 kV

prevzem omrežja

Zagotovitev alternativnega napajanja odjema: Zaradi nujnih vzdrževalnih del na 100 kV povezavi med Divačo in Ajdovščino smo to povezavo izklopili in odjem prehodno napajali z vzpostavitevjo otočnega obratovanja HE na reki Soči.

21

projektov za izgradnjo in nadgradnjo prenosnih povezav

Gradnja prenosnih povezav: Izvajali smo 21 projektov za izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih prenosnih povezav.

Obvladovanje poškodovane infrastrukture: Močan veter v decembru je poškodoval več daljnovodov. V tesnem sodelovanju z distribucijskimi podjetji smo posledice odpravili v najkrajšem času.

2.1.2 ŠIRITEV IN VZDRŽEVANJE OMREŽJA

OPIS DEJAVNOSTI

Vzdrževanje, graditev in posodabljanje elektroenergetskega omrežja Slovenije so pomembne dejavnosti družbe ELES, saj prek njih sledimo pokrivanju naraščajočih potreb po električni energiji ter zagotavljanju njenega varnega in učinkovitega prenosa. Ekipe vzdrževalcev na terenu skrbijo za brezhibno stanje obstoječih povezav in za hitro odpravo havarij.

KLJUČNI REZULTATI V LETU 2017

Investicijska vlaganja: Vlagamo v posodabljanje in širjenje omrežja ter uvajamo tehnološke inovacije.

Kot sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja zagotavljamo stroškovno učinkovito in pregledno delovanje, naš Načrt razvoja prenos-

nega omrežja je pripravljen skladno s Politiko učinkovitega upravljanja s sredstvi, ki jo je družba ELES sprejela in začela izvajati leta 2013. Načine učinkovitega upravljanja s sredstvi po standardu ISO 55000 in britanskem standardu PAS 55 smo vključili tudi v sistem kakovosti ISO 9001.

V letu 2017 smo za investicijska vlaganja namenili 49,5 milijona EUR, kar je 43 % manj, kot je bilo načrtovano.

Za nove investicije je družba ELES namenila 24,6 milijona EUR, za obnove oziroma rekonstrukcije 22,0 milijona EUR sredstev in za male investicije 2,8 milijona EUR.

Tabela 9: Investicijska vlaganja po skupinah

Investicije in rekonstrukcije		Real. 2016	Real. 2017	LN 2017	indeks r17/r16	indeks r17/LN17	LN 2018
v mio EUR		1	2	3	4(2/1)	5(2/3)	
1.	Daljnovodi	13,4	8,8	9,9	66	89	6,6
1.1	400 kV DV	2,6	2,9	3,5	113	83	4,0
1.2	220 kV DV	0,3	0,2	0,3	49	53	0,4
1.3	110 kV DV	10,5	5,7	6,0	55	96	2,1
2.	RTP, RP	13,1	31,0	42,6	237	73	33,1
2.1	400/x kV	4,1	7,8	11,1	189	71	13,5
2.2	220/x kV	0,0	0,0	0,0			0,0
2.3	110/x kV	8,9	23,2	31,5	259	74	19,6
3.	Velike investicije na področju obratovanja	2,9	1,4	16,2	48	9	14,2
4.	Sekundarna oprema	0,5	0,0	0,2	2	6	0,3
5.	Telekomunikacije	1,1	0,8	4,5	73	17	3,6
6.	Računalniška oprema	1,5	1,6	3,2	105	50	4,4
7.	Poslovne zgradbe	0,2	3,5	7,7	2.039	45	6,5
8.	Razvoj novih tehnologij	0,7	0,4	0,9	61	46	1,3
9.	Male investicije	1,2	1,9	2,0	163	96	2,5
10.	SKUPAJ	34,6	49,5	87,3	143	57	72,5

Opomba: V točki 2. RTP, RP - 110/x kV je v realizaciji za leto 2016 vključen tudi brezplačni prevzem za ENP Divača (I542-001) v višini 2,8 mio EUR.

Do neizpolnitve plana prihaja zaradi naknadne spremembe obsega izvedbe, kasnitev projektne dokumentacije, upravnih in drugih dovoljenj, zaradi problematike s civilnimi iniciativami, kasnitve dobaviteljev/izvajalcev, zaradi vlaganj revizijskih zahtevkov in tudi zaradi nižjih ponudbenih cen izbranih

ponudnikov v postopkih javnega naročanja. Ob upoštevanju slednjega **korrigirana realizacija glede na planirano ni 57 %, ampak 70 %**. V preglednici je izračunana tudi razlika med ocenjeno in realizirano vrednostjo javnih naročil.

Tabela 10: Javna naročila od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2017

	Elementi izračuna	Vrednostni podatki
1.	Ocenjena vrednost (v mio EUR)	126,0
2.	Realizirana vrednost (v mio EUR)	101,9
3.	Najvišje vrednosti ponudb (v mio EUR)	115,4
4.	Dodatna dela – aneksi (v mio EUR)	2,2
5.	Realizirana vrednost/ocenjena vrednost (v %)	81
6.	Najvišje ponudbe/ocenjena vrednost (v %)	92
7.	Aneks na osnovno pogodbeno vrednost (v %)	2

Tabela 11: Investicijska vlaganja v letu 2017

	Elementi izračuna	Vrednostni podatki
1.	Planirana investicijska vlaganja (v mio EUR)	87,3
2.	Korigiran plan zaradi doseženih ponudbenih cen (79 % plana) (v mio EUR)	70,6
3.	Realizirano (v mio EUR)	49,5
4.	Realizacija (v %)	70

Prevzem 110 kV omrežja: Skladno s 512. členom Energetskega zakona (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15) in Uredbo o razmejitvi 110 kV omrežja v distribucijski in prenosni sistem (Uradni list RS, št. 35/15) so gospodarske družbe dolžne visokonapetostno 110 kV prenosno omrežje (lastnino in druge obligacijske ali stvarne pravice na omrežju) v treh letih od uveljavitve EZ-1 s pogodbo odplačno prenesti na družbo ELES.

Družba ELES si je že v letih 2015 in 2016 prizadevala zmanjšati regulativna tveganja, do katerih bi prišlo zaradi neusklajenih nakupnih cen 110 kV omrežja z regulativno priznanimi vrednostmi prevzema, zato je tudi v letu 2017 Ministrstvu za infrastrukturo posredovala več pozivov za uskladitev zakonodaje in aktivno sodelovala v javni obravnavi novele EZ-1

na zadevnem področju, ki je Državni zbor februarja 2018 ni sprejel. Družba ELES je pristojno ministrstvo tudi obvestila o zamudi izpolnjevanja zakonskih rokov prevzema 110 kV omrežja zaradi neusklajenih vrednosti 110 kV omrežja med sedanjimi lastniki (prodajalci) in družbo ELES (kupcem).

V letu 2017 je družba ELES prevzela 110 kV prenosno opremo daljnovodnih, zveznih in merilnih polj v 110 kV stikališčih ter 110 kV daljnovode od prodajalcev, s katerimi je dosegla dogovor o cenitvah, to je v višini zneskov neodpisanih knjigovodskih vrednosti osnovnih sredstev pri prvotnih lastnikih. V sklopu investicijske izgradnje je bila zgrajena RTP Plave, ki je sicer v Uredbi navedena v rubriki za prevzem, a gre dejansko za novo investicijo družbe ELES.

Tabela 12: Prevzemi v letu 2017

Število	Objekt	V lasti družbe
1	RTP Domžale	Elektro Ljubljana
2	RTP Radeče	Elektro Ljubljana
3	RTP Brežice	Elektro Celje
4	RTP Dekani	Elektro Primorska
5	RTP Idrija	Elektro Primorska
6	RTP Sežana	Elektro Primorska
7	HE Brežice	HESS
8	RTP Medvode	SEL + Elektro Gorenjska

Število	Daljnovod	V lasti družbe
1	DV 110 kV Krško DES – Krško	Elektro Celje
2	DV 110 kV Krško – Brežice	Elektro Celje
3	DV 110 kV Krško – HE Brežice	Elektro Celje
4	DV 110 kV Beričevo – Domžale	Elektro Ljubljana
5	DV 110 kV Domžale – Kleče	Elektro Ljubljana
6	DV 110 kV Trbovlje - Hrastnik	Elektro Ljubljana

Vzdrževanje prenosnega omrežja: Poleg načrtovanja in gradnje je pomembna naloga družbe ELES tudi skrb za vzdrževanje obstoječega prenosnega elektroenergetskega omrežja. Vzdrževanje, ki obsega daljnovode v dolžini 2.893 kilometrov ter 45 postaj s pripadajočimi energetskimi transformatorji in ostalimi visokonapetostnimi prenosnimi napravami, izvajajo centri za infrastrukturo prenosnega omrežja v Mariboru, Podlogu, Ljubljani in Divači. V okvir vzdrževanja spada tudi odpravljanje posledic izrednih dogodkov, kot so okvare in havarije.

V letu 2017 smo opravili vsa vzdrževalna dela, ki smo jih glede na elektroenergetsko situacijo lahko. Vzdrževanje smo izvajali predvsem zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti, kot so:

- sanacija posledic vetroloma;
- DV 220 kV Divača–Padriče: popravilo poškodovane konzole na stojnem mestu (SM) 12;
- DV 220 kV Obersielach–Podlog: sanacija poškodovanega tokovodnika na SM 86-87;

- DV 2 x 110 kV Pekre–Dobrava 3 in Dobrava–Tezno: popravilo poškodovanega zaščitnega vodnika z optičnimi vlakni OPGW;
- DV 400 kV Beričevo–Krško 2: zamenjava poškodovanih Balisor svetilk;
- RTP Divača: sodelovanje pri odpravi okvar na prečnem transformatorju;
- RTP Okroglo: odprava puščanja olja na hladilnih grupah na transformatorju T411;
- RTP Maribor: zamenjava kondenzatorjev na odklopniku v 400 kV DV polju Kainachtal 474;
- RTP Trbovlje: zamenjava okvarjenega napetostnega merilnega transformatorja v 110 kV DV polju Brestanica;
- RTP Maribor: zamenjava okvarjenega kombiniranega merilnega transformatorja v 400 kV Zveznem polju;
- RTP Beričevo: zamenjava okvarjenega NIT v 110 kV DV polje TE- TOL.

Poleg vzdrževanja smo v okviru rekonstrukcij in novogradenj opravili tudi številna elektromontažna dela, kot so:

- DV 110+20 kV Vuhred–Podvelka, DV 110+20 kV Podvelka–Ožbalt: zamenjava zaščitne vrvi z OPGW;
- DV 110 kV TP Karbid–TP Korund, DV 2 x 110 kV Fala–Pekre–odcep Karbid: montaža OPGW;
- RTP Pekre: sodelovanje pri prenovi objekta;
- RTP Maribor: sodelovanje pri zamenjavi transformatorja T42 in zaščiti zbiralk;
- RP 110 kV Hudo: sodelovanje pri obnovi objekta – zamenjava VN in sekundarne opreme;
- TP Karbid: izgradnja lastne rabe objekta.

Gradnja prenosnih povezav: V letu 2017 je potekalo enaindvajset projektov za izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih prenosnih povezav. Pomembnejše investicije so predstavljene v nadaljevanju.

- **DV 2 x 400 kV Cirkovce–Pince, DV+OPGW:** V okviru projekta izgradnje daljnovidne povezave z Madžarsko, ki je uvrščen tudi na evropski seznam projektov skupnega interesa (Projects of Common Interest - PCI), smo nadaljevali s postopkom pridobivanja okoljevarstvenega soglasja (OVS). Upravni postopek vodi Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO), družba ELES pa je kot stranka v postopku na poziv ARSO podala pet izjasnitev

in odgovorov na vprašanja stranskih udeležencev. Izdajo OVS pričakujemo v začetku leta 2018. Intenzivno smo nadaljevali s postopki sklepanja služnostnih pogodb in do konca leta smo z lastniki zemljišč uspeli skleniti in v zemljiško knjigo vpisati 96 % vseh potrebnih služnostnih pogodb. V zadnjem četrtletju smo sklenili tudi pogodbo za izdelavo tehnične in projektne dokumentacije.

- **DV 2 x 110 kV Maribor–Cirkovce:** V mesecu juniju smo pričeli z gradbenimi in elektromontažnimi deli, ki so bila z vklopom daljnovidnega konca decembra delno zaključena. V letu 2018 bomo še uredili dostopne poti in povrnili škodo lastnikom zemljišč.
- **Rekonstrukcija DV 2 x 110 kV Brestanica–Hudo:** Daljnovod je razdeljen na tri odseke. Prvi odsek daljnovoda je v fazi priprave gradnje in v teku je postopek pridobitve državnega prostorskega načrta. Drugi in tretji odsek daljnovoda sta v fazi gradnje. Družba ELES je ponovno pridobila gradbeno dovoljenje 19. 9. 2017, ki pa še ni pravomočno. Zaradi tožbe, vložene konec meseca novembra, rok rešitve ni znan. V teku je izdelava dokumentacije za razpis (DZR) in postopkov javnega naročanja (JN). Rok pričetka JN je odvisen od pravomočnega gradbenega dovoljenja. Predviden pričetek gradnje je november 2019.

- **DV 2 x 110 kV Divača–Pivka–Ilirska Bistrica (DV + OPGW):** V letu 2017 so potekale aktivnosti v zvezi s pridobivanjem pravice graditi, izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD) in usklajevanja PGD z zahtevami lastnikov. Potekalo je tudi sodelovanje z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP) glede tožb civilne iniciative.

- **Priključni DV 220 kV in priključna polja v RTP (Metal) Ravne:** Na projektu so se izvajale aktivnosti za izdelavo dokumentacije, potrebne za sprejetje državnega prostorskega načrta (DPN) in za pridobitev gradbenega dovoljenja (za kratkoročno izgradnjo 1. faze in končno 2. fazo izgradnje).

- **DV 2x110 kV Gorica–Divača (Renče):** V letu 2017 smo izvajali vse aktivnosti v zvezi s pridobivanjem pravice graditi za novo traso daljnovoda na osnovi sprejetega DPN.

Gradnja razdelilnih transformatorskih postaj: V sklopu obnov, posodobitev in nadgradenj transformatorskih postaj po Sloveniji smo leta 2017 izvajali petindvajset projektov. V nadaljevanju so predstavljena najpomembnejša vlaganja:

- **RTP 400/110 kV Cirkovce (primarna + sekundarna oprema):** Po napredku pri pridobivanju okoljevarstvenega soglasja smo nadaljevali z izdelavo projektne dokumentacije. Izdelana in predana je bila novelacija PGD ter izdelan in v pregled predan del DZR.

- **RTP 400/110 kV Podlog, 300 MVA:** Pridobili smo gradbeno dovoljenje ter objavili javne razpise za VN opremo, TR 400/100 kV, TR 110/20 kV, gradbena dela, jeklene konstrukcije, elektromontažna dela VN, dobavo in montažo sekundarne opreme, dobavo in montažo opreme LR, dobavo in montažo 110 kV kablanskega sistema, dobavo spončne opreme in cevni zbiralnic. Za dobavo VN opreme, TR 400/110 kV, jeklene konstrukcije ter koordinacijo varstva in zdravja pri delu (VZD) II in varnostni načrt so pogodbe že podpisane, za ostala navedena naročila (razen za TR 110/20 kV) so podpisane odločitve o oddaji JN. Izvedena so bila tovarniška preizkušanja ter v skladišče dobavljena VN oprema, in sicer 400 in 110 kV odvodniki prenapetosti, 400 in 110 kV podporni izolatorji in 110 kV odklopniki. V teku je izdelava TR 400/110 kV.

Menjava transformatorja v Divači

Sanacija posledic vandalizma

Dela na trasi daljnovoda 110+20 kV Vuhred-Podvelka in 110+20 kV Podvelka-Ožbalt

- **RTP 110/35 kV Plave v HE Plave:** Na novem GIS stikališču obratujejo HE Plave 2 in vsi trije Elesovi 110 kV daljnovodi. Pred priklopom HE Plave 1 mora družba Soške elektrarne Nova Gorica (SENG) izpolniti pogoje iz Elesovega soglasja za priključitev na 110 kV omrežje. Preklopiti je potrebno še dva distribucijska 110 kV TR v lasti družbe Elektro Primorska in en 110 kV TR v lasti družbe SENG.
- **RTP Beričevo – izgradnja transformacije 110/20 kV za potrebe lastne rabe (LR):** Dela so zaključena in nov sistem je delno že v obratovanju ter pripravljen za priključevanje porabnikov. Za izvedena dela smo od družbe EIMV pridobili strokovno oceno. Po terminskemu planu bi morali v mesecu decembru izvesti tudi tehnični pregled, vendar je zamujala izdelava projekta izvedenih del (PID) in posledično strokovna ocena, zato bo tehnični pregled izveden v prvem četrtletju leta 2018. Rok za zaključek projekta je podaljšan na mesec december 2018, ker je bilo sklenjeno, da se v okviru projekta izvedejo še dodatna dela, vezana na priklop nove stavbe Tehnološkega središča ELES na sistem LR.
- **RTP 110/20 kV Slovenska Bistrica:** Izgradnja stavbe GIS stikališča je v celoti zaključena. Dobljena in montirana je oprema GIS stikališča, sistem lastne rabe, telekomunikacijska oprema in položeni vsi 110 kV kabli. Sistem meritev, zaščite in vodenja je v fazi preskušanja v tovarni.
- **RTP 110/20(35) kV Pekre – rekonstrukcija 110 kV stikališča:** Izgradnja stavbe GIS stikališča je bila v notranjosti zaključena, izdelava fasade pa je predvidena v letu 2018. Dobljena in montirana je bila oprema GIS stikališča, telekomunikacijska oprema, sistem lastne rabe, sistem vodenja, zaščite in meritev ter položeni vsi 110 kV kabli. Postavljeni so bili novi daljnovodni stebri in izvedeni preklopi vseh polj iz obstoječega prostozračnega stikališča na novo GIS stikališče. Opravljenih je bilo tudi šest internih strokovnih tehničnih pregledov.

- **RP 110 kV Hudo, obnova objekta (zamenjava VN + sekundarna oprema):** V okviru projekta je bilo obnovljenih in vključenih v pogon devet 110 kV DV polj ter zaščita zbiralk 110 kV. Zamenjani sta bili zunanja razsvetljava in ograja stikališča, v pogon je bilo dano tehnično varovanje, ter obnovljena komandna stavba in skladiščna lopa. Skupno je bilo izvedenih šest internih strokovno tehničnih pregledov ter zaključene vse pogodbe z izvajalci.
- **RTP 400/110 kV Maribor, zamenjava TR 42:** Na projektu zamenjave TR so bila v letu 2017 izvedena vsa načrtovana dela. Dinamika del je odstopala od plana zaradi zamenjave dobave TR med RTP Maribor in RTP Divača. Izveden je bil strokovno tehnični pregled in izdelana vsa PID dokumentacija. Javni razpis za odprodajo odpadnega materiala iz starega TR je bil neuspešen, postopek za ponovitev je v teku. Zaradi neuspelega javnega razpisa za odprodajo odpadnega materiala je bil pripravljen aneks za podaljšanje roka pri pogodbi za demontažo in razgradnjo starega TR.
- **RTP 110/35/20 kV Tolmin, zamenjava VN + sekundarne opreme:** Marca je bila podpisana pogodba za izdelavo investicijske, projektne in tehnične dokumentacije. V zadnjem kvartalu leta je strokovna komisija pregledala dokument Analiza stroškov in koristi investicijskih vlaganj (DAISKIV) in posredovala pripombe izdelovalcu dokumentacije. Popravljen in dopolnjen dokument je v fazi ponovnega pregleda.

Investicije na področju informatike in telekomunikacij: V družbi ELES **optično omrežje gradimo skupaj z daljnovodi**. Optika v skupni dolžini **1.698 km** je nameščena predvsem v strelovodni vrvi, ki ima dvojno funkcijo (strelovodna vrv in prenosni telekomunikacijski vod). Optična vlakna **gradimo za lastne potrebe oziroma za potrebe vodenja elektroenergetskega (EE) sistema** – za zveze za vodenje, zaščito in meritev. Zveze potekajo med posameznimi EE objekti v Sloveniji in do EE podjetij v tujini.

Na obstoječih optičnih povezavah **uporabljamo 40–60 % zvez za lastne potrebe, 10–20 % zvez pa za izmenjavo z drugimi EE podjetji** zaradi zagotavljanja obročev za zagotavljanje zanesljive oskrbe električne energije in dostopov do posameznih EE objektov. Do 20 % kapacitet mora biti vedno prostih zaradi morebitnih okvar na posameznih vlaknih in zahtev MORS. Odvisna družba Stelkom d.o.o. lahko 20 % optičnih povezav odda zainteresiranim najemnikom (večja podjetja, kabelski operaterji, Telekom, mobilni operaterji,...), če na posameznih relacijah ostanejo na voljo proste kapacitete.

V letu 2017 smo na področju informatike in telekomunikacij izvajali **več pomembnih investicij:**

Uvedba elektronskega dokumentnega sistema BusinessConnect

Uvedba dokumentnega sistema je bila zaključena aprila. S to investicijo smo vzpostavili sodoben dokumentni sistem, ki izpolnjuje naslednje cilje:

- zmanjšati uporabo tiskanega papirja in povečati uporabo elektronskih dokumentov (brezpapirno poslovanje);
- povečati učinkovitost in ekonomičnost dela, tj. skrajšati čas za izvedbo nekaterih procesov (potovanje in potrjevanje dokumentov med ljudmi in organizacijskimi enotami);
- povečati preglednost poslovanja in vzpostaviti nadzorovane vpogledne v posamezne procese (vsak trenutek se ve, kje se kak dokument nahaja in zakaj);
- povečati kvaliteto dela zaposlenih z odpravljanjem možnosti za napake ob hkratnem zmanjšanju potrebe po rutinskem delu;
- varen, hiter - indeksiran in lokacijsko neodvisen dostop do dokumentov.

Nadgradnja SDH (Synchronous Digital Hierarchy – sinhrona digitalna hierarhija) omrežja za potrebe EMS

V času trajanja projekta so bili zamenjani vsi stari SDH (sinhrona digitalna hierarhija) elementi z novjšimi napravami BroadGate (BG). Naprave XDM (transportni multiplekserji), stare več kot 10 let, so bile prav tako zamenjane z novjšimi napravami NPT (paketni transport na fleksibilni preklopni arhitekturi, ki podpira SDH in paketni prenos).

Z zamenjavo stare opreme je zagotovljena platforma za prenos obstoječega prometa kot tudi nove zahteve za vodenje po novem protokolu in prenos kriterija distančne zaščite z novimi vmesniki. V letu 2017 je bilo predstavljeno vodenje elektroenergetskega sistema na MPLS-TP omrežje. Projekt se je zaključil junija.

Izgradnja omrežja DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing – optično multipleksiranje)

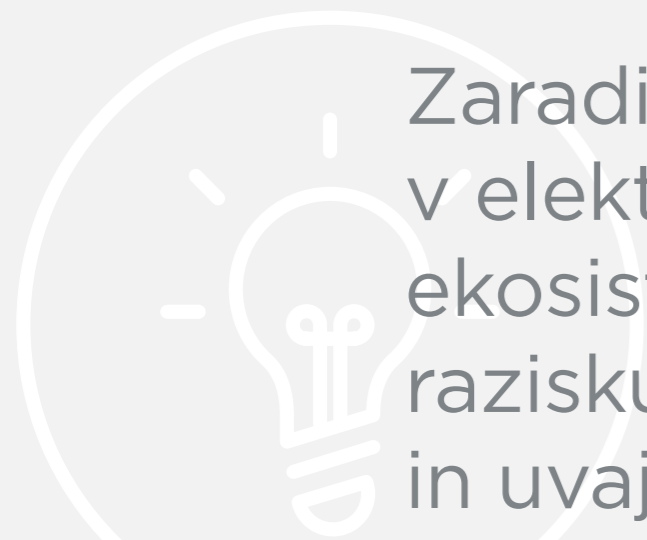
V letu 2017 je bilo zgrajeno novo DWDM omrežje, ki predstavlja povezovalni sloj za tehnologije višjih slojev. S tem omrežjem smo zagotovili ustrezno pasovno širino na pomembnejših Elesovih lokacijah za potrebe IP/MPLS, SDH, MPLS-TP, neprekinjeno poslovanje in okrevanje virov ter povezovanje centrov vodenja. S tem smo tudi odpravili ozka grla v optičnem omrežju.

Temeljni cilji investicije, ki so bili z izgradnjo tudi zagotovljeni:

- zagotovitev zanesljivega in varnega obratovanja telekomunikacijskega omrežja ter s tem posredno tudi zagotavljanje zanesljivega in varnega obratovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja Republike Slovenije;
- možnosti povečanja telekomunikacijskih prenosnih kapacitet in sprostitev zasedenih optičnih vlaken v optičnem omrežju ELES;
- zniževanje stroškov zaradi najema optičnih vlaken pri drugih ponudnikih;
- zniževanje stroškov vzdrževanja zastarele opreme;
- zagotavljanje novih tržnih priložnosti pri trženju viškov telekomunikacijskih prenosnih kapacitet.

Projekt se je zaključil novembra.

STRATEŠKE INOVACIJE

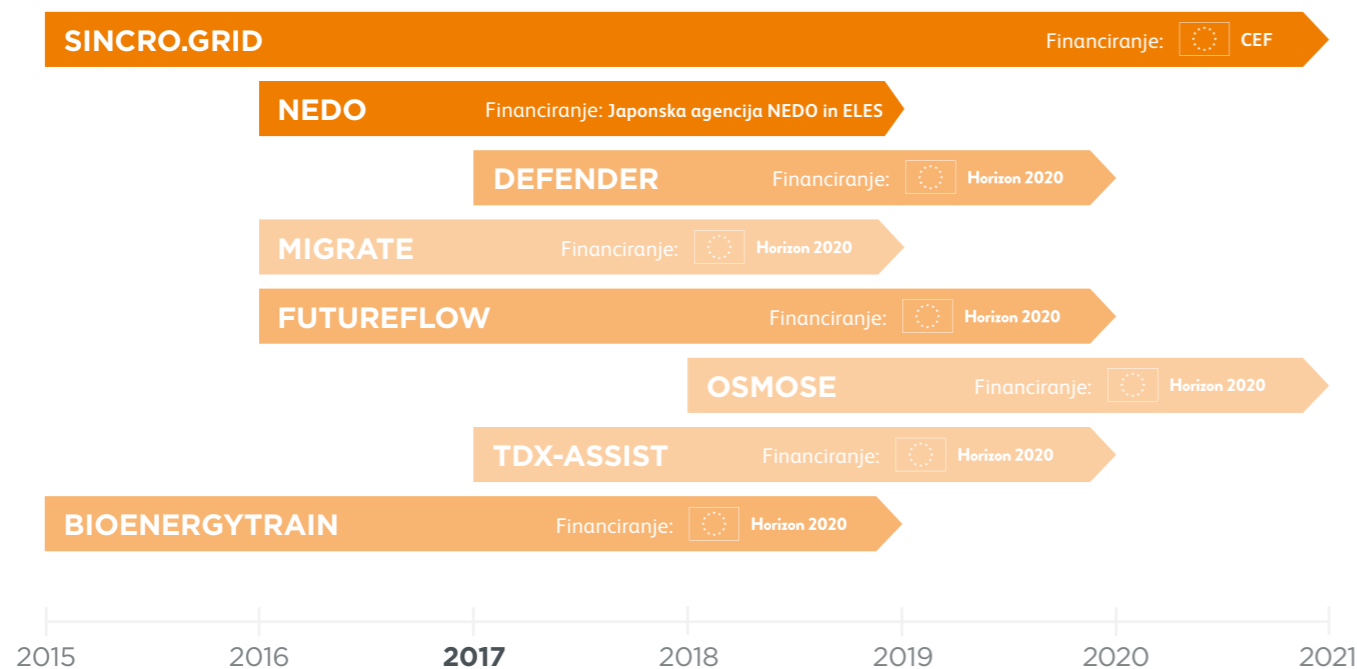

Zaradi velikih sprememb v elektroenergetskem ekosistemu premišljeno raziskujemo, razvijamo in uvajamo inovacije.

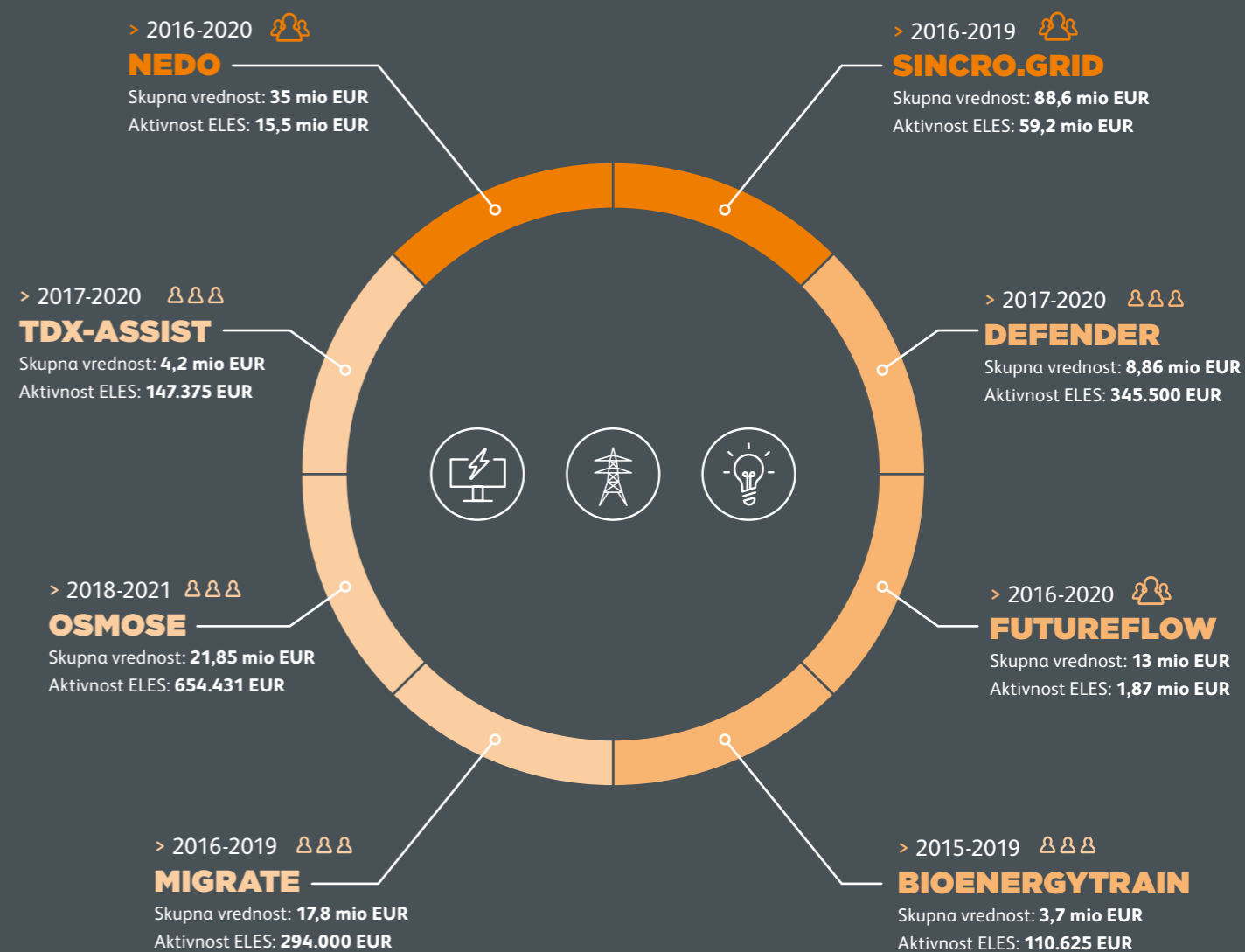
Strateške inovacije družbe ELES so tesno integrirane in koordinirano podpirajo vse ključne dejavnosti, ki jih opravljamo za uresničevanje našega poslanstva.

Zemljevid strateških inovativnih evropskih in mednarodnih razvojnih projektov, ki jih koordiniramo ali smo vanje vključeni kot partnerji. Projekti podpirajo današnje delovanje družbe ELES, hkrati pa sooblikujejo strateške poglede na našo jutrišnjo, predvidoma bistveno spremenjeno vlogo v elektroenergetskem ekosistemu prihodnosti.

Časovnica strateških inovativnih evropskih in mednarodnih razvojnih projektov

NALOŽBA RAZISKAVA - INOVACIJA INOVACIJA

ELES kot nosilec ali koordinator projekta

ELES kot član konzorcija

2.1.3 STRATEŠKE INOVACIJE

Opis dejavnosti

Ena ključnih dejavnosti družbe ELES je izvajanje raziskav, razvoja in inovacij. Močno zavezanost k temu družba izkazuje z vstopanjem v večje mednarodne razvojno-raziskovalne projekte, za katere uspe pridobiti tudi nepovratna sredstva iz različnih evropskih in nacionalnih skladov.

V maju leta 2017 je bilo v okviru družbe vzpostavljeno tudi **ново Področje za strateške inovacije, ki skrbi za koordinacijo izvajanja strateških inovacij**. S tem smo nadgradili trajno naravnost družbe k inovativnosti.

Ključni rezultati v letu 2017

Izdelava študij: V letu 2017 je bilo naročenih 20 študij, ki so razreševale ključne izzive po posameznih področjih. Za Področje za infrastrukturo prenosnega omrežja (PIPO) je bila izdelana študija, ki podaja način posodobitve in racionalizacije baterij lastne rabe s predlogom rabe litij-ionskih baterij. Naročena je tudi študija, ki bo analizirala izpostavljenost prebivalcev sevanjem in bo podala ukrepe za njihovo omilitve.

Za Področje upravljanja s sredstvi in projekti (PUSP) je bila izdelana študija o uvajanju sistema sprotnega nadzora tehničnega stanja odklopnikov ter študija o normiranju porabe električne energije (v zaključni fazi). V delu je tudi študija o vrednotenju nedobavljenih električne energije, ki bo podala izhodišča za njeno vrednotenje v primeru izpadov napajanja odjemalcev. Rezultati so zelo pomembni pri izvajanju analiz stroškov in koristi pri utemeljevanju posameznih investicij. Prav tako je naročena tudi študija, ki obravnava in bo tudi podala rešitev za vzpostavitev informacijskega sistema za upravljanje vegetacije v trasah daljnovodov.

Področje za obratovanje sistema (POS) je naročilo štiri študije, ki razrešujejo odprto problematiko na projektu SUMO (integracijo modula DTRi, popis procesov in določitev arhitekture strojne opreme, načrt vgradnje in premestitev merilnikov na izbranih DV). Poleg analize otočnega obratovanja na HE na Soči je izdelana tudi aplikacija za analizo nenamernih odstopanj v sistemu. Naročene pa so tudi štiri študije, ki razrešujejo problematiko implementacije EU uredb na področju obratovanja s poudarkom na frekvenčni stabilnosti, napetostni stabilnosti, kotni stabilnosti ter glede splošnih zahtev vodenja.

Sodelovanje v evropskih in mednarodnih projektih: Pri izvajanju mednarodnih projektov družba ELES tesno sodeluje s sistemskimi operaterji prenosnega elektroenergetskega omrežja ter drugimi organizacijami, kar ima pomemben vpliv na razvoj prenosne dejavnosti in na delovanje elektroenergetskega sistema. K sodelovanju v večjih mednarodnih razvojno-raziskovalnih konzorcijih si prizadevamo pritegniti tudi druge slovenske deležnike, s čimer prispevamo k širši razvojno-raziskovalni naravnosti in k dvigu družbene blaginje.

Projekti, ki jih izvajamo, bodo omogočili:

- boljšo izrabo obstoječe infrastrukture,
- priključevanje večjega deleža obnovljivih virov energije v omrežje,
- vključevanje baterijskih hranilnikov in aktivnih odjemalcev v najzahtevnejše sistemske storitve operaterjev prenosnega elektroenergetskega omrežja.

Vse te aktivnosti bodo vplivale na večanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in prispevale k zniževanju izpustov toplogrednih plinov.

Povezave med evropskimi mednarodnimi projekti ter izzivi naših jedrnih dejavnosti so prikazane v uvodu v poglavje 2.1 (Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti).

V letu 2017 smo v družbi ELES v okviru programa Horizon 2020 za izvajanje projektov Defender, TDX-ASSIST in OSMOSE pridobili 874.326 evrov nepovratnih sredstev.

Projekt SINCRO.GRID

SINCRO.GRID

 S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

SINCRO.GRID, v katerem sodelujejo družbe ELES, SODO (iz Slovenije), HOPS in HEP ODS (iz Hrvaške), je evropski projekt skupnega interesa (PCI) s področja pametnih omrežij, ki je bil s strani Evropske komisije izbran za sofinanciranje. Projekt obsega sistemski pristop za spopadanje z aktualnimi razmerami v elektroenergetskem sistemu (EES), ki so posledica podpore vključevanju OVE, doseganja energetske-okoljskih ciljev EU, zmanjševanja porabe električne energije po krizi, zmanjševanja konvencionalnih virov električne energije za podporo EES in sistemske storitve ter močne povezanosti sosednjih kontrolnih blokov.

Projekt pametnih omrežij SINCRO.GRID ponuja inovativno sistemsko integracijo zrelih tehnologij, ki bo s sinergijo koristila tako elektroenergetskima sistemoma Slovenije in Hrvaške kakor tudi državam v regiji. Vgrajene bodo kompenzacijske naprave, napreden sistem za ugotavljanje meja obratovanja, sistem hranilnikov električne energije, integracija distribuiranih virov obnovljive energije in virtualni čezmejni kontrolni center s pripadajočo ITK infrastrukturo.

Vrednost celotnega projekta znaša 88,6 milijona EUR. Na razpisu za sredstva CEF je bil projekt uspešen, saj je komisija 17. februarja 2017 objavila, da je upravičen do 40,5 milijona EUR nepovratnih sredstev, kar znaša 51 odstotkov upravičenih stroškov družb ELES in HOPS. Projekt je bil tudi najbolje ocenjen med 22-imi prispelimi vlogami na CEF s področja plina, elektrike in pametnih omrežij. Vrednost investicije družbe ELES znaša 59,2 milijona EUR, HOPS pa bo v projekt vložil 27,1 milijona EUR.

V letu 2017 so potekale aktivnosti izdelave zahtev s področja varstva okolja, izdelave koncepta sodelovanja z javnostmi ter javne predstavitve projekta v občinah Divača, Okroglo, Dol pri Ljubljani in Maribor.

Projekt NEDO

HITACHI Inspire the Next

 NEDO **PREMAKNI PORABO**
Bodi aktiven in prihrani!

Predstavniki Vlade RS, družbe ELES, Japonske agencije za napredno energetiko in razvoj industrijske tehnologije (NEDO) ter družba HITACHI so v novembru 2016 podpisali uradne sporazume o začetku sodelovanja v okviru slovensko-japonskega partnerstva (projekt NEDO). Poleg družbe ELES je na slovenski strani v projekt vključenih veliko število deležnikov, zato ga upravičeno imenujemo nacionalni projekt, zaradi česar je to tudi edinstven tovrsten projekt v Evropi. Sorodni projekti po Evropi so osredotočeni na ožje področje ali skupnosti, v našem primeru pa lahko z integriranimi in centralno vodenimi rešitvami v oblaku dejansko govorimo o uvajanju pametnega omrežja na ravni države. Projekt je vreden 35 milijonov evrov. Japonska agencija NEDO bo prispevala okvirno 20 milijonov evrov, družba ELES pa okvirno 15 milijonov evrov.

V letu 2017 je prva faza projekta prešla iz planiranja v implementacijo. Na lokacijah RTP Slovenj Gradec in RTP Breg je bila nameščena večina opreme (3 regulacijski transformatorji, 30 odklopnikov in 100 merilnikov), ki bo služila izvajanju naprednih funkcionalnosti. Razvoj naprednih funkcionalnosti je do konca leta prišel do faze laboratorijskega preskušanja.

Oktober se je na širšem območju Ptuja začela obsežna promocijska kampanja, katere cilj je bilo pridobiti vsaj 10 % odjemalcev s tega področja za sodelovanje v projektu »Premakni porabo«, znotraj katerega se bo preverjal odziv odjemalcev na signale za znižanje odjema s strani operaterjev omrežja. Do konca leta se je v projekt vključilo 830 odjemalcev (13 % vseh na področju). Novembra pa je bila v Turiški vasi pri Slovenj Gradcu slovesna otvoritev prvega vgrajenega regulacijskega transformatorja slovenskega proizvajalca.

Projekt FutureFlow

FutureFlow

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 691777

Projekt FutureFlow, ki ga koordinira družba ELES, raziskuje in dokazuje, kako v sekundarno regulacijo frekvence vključiti aktivne (napredne) odjemalce ter jo izvajati na mednarodnem nivoju, kakor to zahtevajo Omrežni kodeksi. Vrednost projekta znaša 13 milijonov evrov, vrednost aktivnosti družbe ELES pa 1,87 milijona evrov.

V okviru projekta FutureFlow, je konzorcij partnerjev uspešno prestal prvi periodični pregled projekta s strani predstavnika Evropske komisije. V tem obdobju je bil poudarek na oblikovanju dizajna bodočega trga sekundarne regulacije, stanju razvoja platforme za agregacijo odjemalcev in obnovljivih virov, platforme za regionalno izravnavo in redispečiranje ter napredek na področju angažiranja končnih odjemalcev v projekt.

Konec leta je konzorcij prišel do enega ključnih rezultatov v korist sistemskih operaterjev. Gre za projekcijo delovanja skupnega trga sekundarne regulacije (aFRR) med štirimi državami – Slovenijo, Avstrijo, Madžarsko in Romunijo. V mesecu decembru pa so partnerji zaključili tudi pripravo kar sedmih strokovnih dokumentov.

Projekt OSMOSE

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 773406

Evropska komisija je v okviru klica iz Obzorja 2020 v letu 2017 izbrala mednarodni raziskovalno-demonstracijski projekt OSMOSE, v katerem sodeluje tudi družba ELES, kot eden izmed 33-ih konzorcijskih partnerjev. ELES bo vodil eno od štirih demonstracij v okviru projekta, ki bo med Slovenijo in Italijo raz-

vijala nove mehanizme čezmejnega sodelovanja na področju izravnalnih trgov električne energije. Družba bo pri projektu sodelovala s slovenskim HSE ter z italijanskim sistemskim operaterjem TERNA, proizvodnim podjetjem ENEL, francoskim operaterjem RTE in vrsto drugih uglednih partnerjev. Čezmejno sodelovanje bo usmerjeno na področje sistemskih hranilnikov, kar je ena od prioritarnih tem, ki jih v svojih raziskovalnih programih podpira Evropska komisija. Navedeni projekt ima tudi regionalno zelo velik dolgoročen potencial. Novi mehanizmi čezmejnega sodelovanja bodo povečevali učinkovitost in uporabnost klasičnih in sodobnih sistemskih hranilnikov energije ter dolgoročno zniževali stroške uporabnikom.

Štiriletni proračun demonstracije pod vodstvom družbe ELES znaša 3,6 milijona evrov, od česar bo ELES prejel 458.101 evrov nepovratnih sredstev. Projekt bo trajal do 31. 12. 2021.

Projekt Defender

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 740898

V okviru projekta Defender, katerega cilj je oblikovati celovit pristop k preprečevanju groženj, odzivanju na napade in zaščiti prihodnje energetske infrastrukture v evropskem prostoru, je v letu 2017 potekala vrsta aktivnosti. Najprej je družba ELES identificirala in analizirala fizične, kibernetske in človeške grožnje, sodelovala pri pripravi projektnega srečanja, ki je potekalo 17. in 19. julija v Ljubljani ter pri organizaciji delavnice na temo ublažitev groženj na prenosnem omrežju. Temu je sledila priprava scenarijev za pilotne preizkuse, ki jih je ELES razvijal, spreminjal in dopolnjeval v obdobju od septembra do decembra 2017. Ogleдали smo si možne lokacije za izvedbo pilotnih preizkusov, identificirali smo obstoječe podatkovne vire/baze za namen pilotnih preizkusov in se za izvedbo uskladili z ostalimi partnerji. Ocenili smo že obstoječa komercialna orodja za varnostni nadzor na kritični infrastrukturi. V okviru konzorcija smo predstavili osnutke scenarijev za izvedbo testiranja tako članom delovnega

sklopa, kot vsem partnerjem. Te smo kasneje razširili s točnim opisom lokacij in orodij za izvedbo pilotnih preizkusov.

Celotna vrednost projekta znaša 8,86 milijona evrov, družba ELES pa bo za svoje aktivnosti prejela 241.850 evrov.

Projekt Migrate

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 691800

Družba ELES v tem mednarodnem projektu sodeluje kot projektni partner 24-članskega konzorcija. Projekt je usmerjen k iskanju inovativnih rešitev oziroma odgovorov na vprašanja, povezana z novimi koncepti obratovanja, zaščite in zagotavljanja kakovosti električne energije v spremenjenih pogojih oskrbovanja vseevropskega prenosnega sistema. Vrednost projekta je 17,8 milijona evrov, vrednost aktivnosti družbe ELES pa znaša 294.000 evrov.

V delovnem sklopu 5, ki ga vodi družba ELES, je v letu 2017 potekalo veliko aktivnosti. Pripravljeni sta bili dve poročili o dosedanjem delu in izsledkih.

Projekt TDX-ASSIST

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 774500

V letu 2017 smo začeli z izvajanjem projekta TDX-ASSIST, ki je triletni mednarodni projekt financiran v okviru programa Horizon 2020. Glavni cilj projekta je oblikovati in razviti nova, sodobna, varna informacijsko-komunikacijska orodja in tehnike, ki omogočajo izmenjavo informacij in podatkov med različnimi deležniki znotraj elektroenergetskega sektorja (TSO, DSO, udeleženci na trgu z električno energijo).

ELES, ki sodeluje kot projektni partner v 12-članskem mednarodnem konzorciju, bo za izvedbo projekta prejel 147.375 EUR od skupno 4,2 milijona EUR, kolikor znaša celotna vrednost projekta.

Projekt BioEnergyTrain

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 656760

V sklopu projekta BioEnergyTrain sta v letu 2017 nastala dva nova študijska programa, »BioRefinery Engineering (BRE)« in »BioResource Value Chain Management (BVCM)«. Medtem ko se program BRE že izvaja na Tehniški univerzi v Gradcu, bo program BVCM na Univerzi Twente na Nizozemskem zaživel oktobra 2018. Študijska programa bosta poskušala premostiti prepad med potrebnimi in obstoječimi kadri na področju industrije obnovljivih virov energije (OVE). BVCM se tako osredotoča na oskrbovalno verigo tehnologij s področja OVE v posameznih regionalnih kontekstih in na optimizacijo uporabe virov v sklopu bioekonomije, BRE pa ima jasen inženirski fokus, ki bo omogočal diplomantom, da razvijajo napredne sisteme biorafinerij v sklopu bioekonomije.

ELES je v sklopu projekta dejaven predvsem na področju oblikovanja foruma vseh zainteresiranih deležnikov, za katere smo v letu 2017 organizirali tri dogodke s poudarkom na predstavitvi novih študijskih programov in pripravi seznama potencialnih vsebinskih nosilcev na slovenskih fakultetah, ter vključitvi v on-line študij, ki ga bo projekt omogočil.

Vrednost projekta, ki povezuje 15 partnerjev iz šestih držav, je 3,7 milijona evrov, od česar znaša vrednost aktivnosti družbe ELES 110.625 evrov.

2.2 TRAJNOSTNO POSLOVANJE

2.2.1 EKONOMIJA: FINANČNA USPEŠNOST POSLOVANJA

Tabela 13: Ključni kazalniki poslovanja

KAZALNIKI	Enota mere	2013	2014	2015	2016	2017	LN 2017	LN 2018
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA								
Poslovni prihodki	mio EUR	138,9	140,9	152,7	162,8	185,8	169,0	175,8
Poslovni odhodki	mio EUR	130,7	133,3	140,9	147,8	168,9	150,6	156,3
Čisti dobiček poslovnega leta	mio EUR	8,4	8,7	10,0	12,6	16,8	16,3	18,0
Dobiček iz poslovanja – EBIT	mio EUR	8,2	7,7	11,8	15,0	16,9	18,4	19,4
Dobiček iz poslovanja + amortizacija – EBITDA	mio EUR	36,2	37,9	41,1	45,4	49,9	49,5	48,7
IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12.								
Sredstva	mio EUR	623,9	656,3	674,1	648,9	677,2	684,9	682,2
Kapital	mio EUR	381,7	379,8	324,4	313,7	331,7	357,6	348,2
KAZALNIKI POSLOVANJA								
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	%	2,2	2,3	2,9	3,7	5,4	4,7	5,4
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	%	1,4	1,4	1,5	1,9	2,5	2,4	2,7
Gospodarnost poslovanja		1,062	1,058	1,084	1,101	1,100	1,122	1,124
Neto finančni dolg (NFD) *	mio EUR	119,3	125,2	142,5	166,5	143,5	222,2	197,3
Neto finančni dolg/kapital		0,31	0,33	0,44	0,53	0,43	0,62	0,57
Neto finančni dolg/EBITDA		3,30	3,31	3,47	3,67	2,88	4,49	4,05
KAZALNIK REGULATIVNEGA OKVIRA								
Doseganje reguliranega donosa	%	49,98	56,79	65,36	74,04	89,54	97,94	95,10
OSTALI POMEMBNI PODATKI								
Investicijska vlaganja	mio EUR	46,2	37,9	37,3	34,6	49,5	87,3	72,5
ŠTEVILO ZAPOSLENIH na dan 31.12.		538	532	546	566	566	550	554
Dodana vrednost na zaposlenega	tisoč EUR	122,8	124,0	129,9	137,9	149,4	145,0	148,7

* Izkazani NFD vključuje omrežninske presežke, ki so del PČR

V družbi ELES smo ustvarili 178,1 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je 16 % več kot v letu 2016.

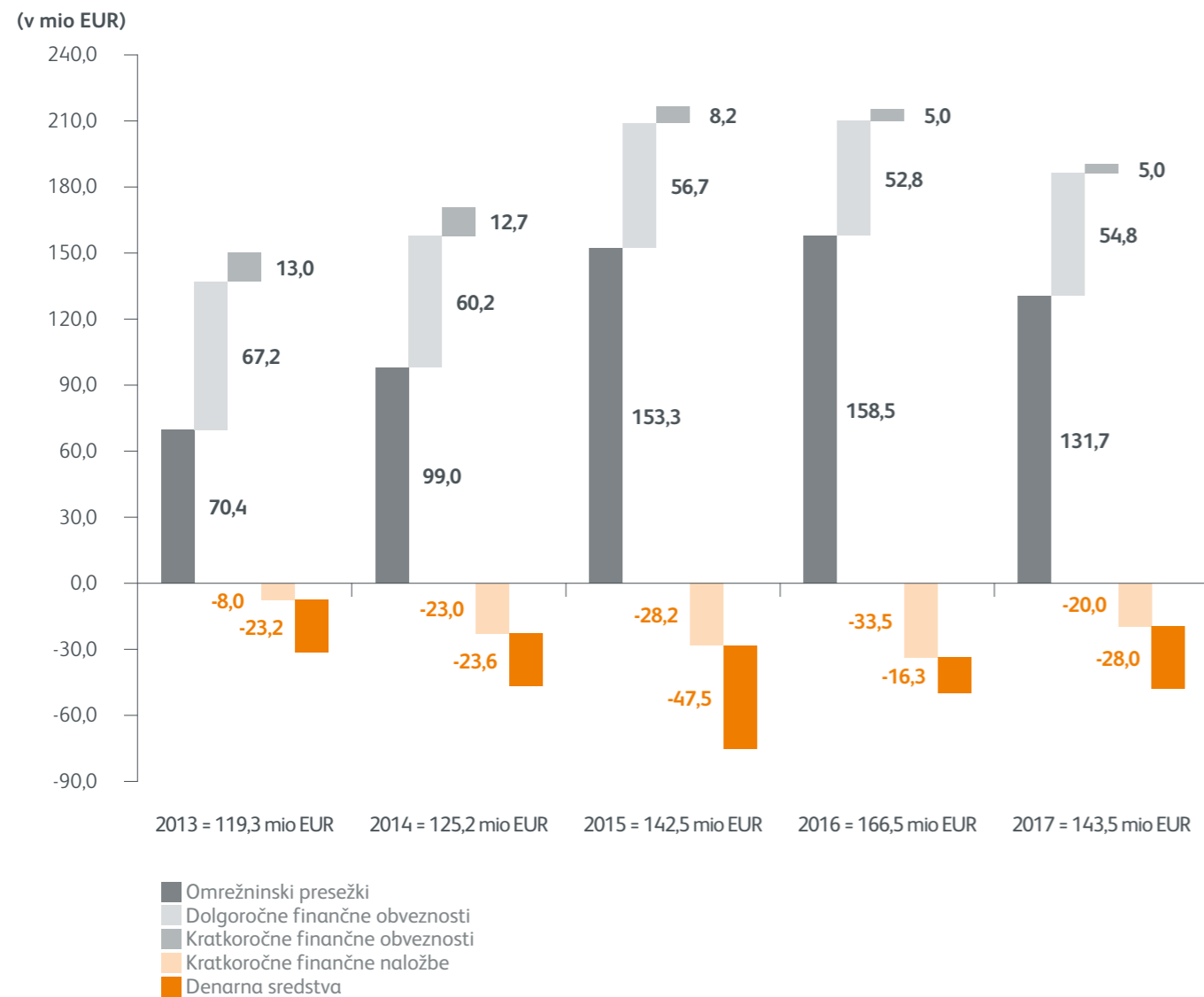
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 16,9 mio EUR in je bil za 13 % višji kot leta 2016.

Čisti poslovni izid je bil dosežen v višini 16,8 mio EUR in je bil za 33 % višji od leta 2016.

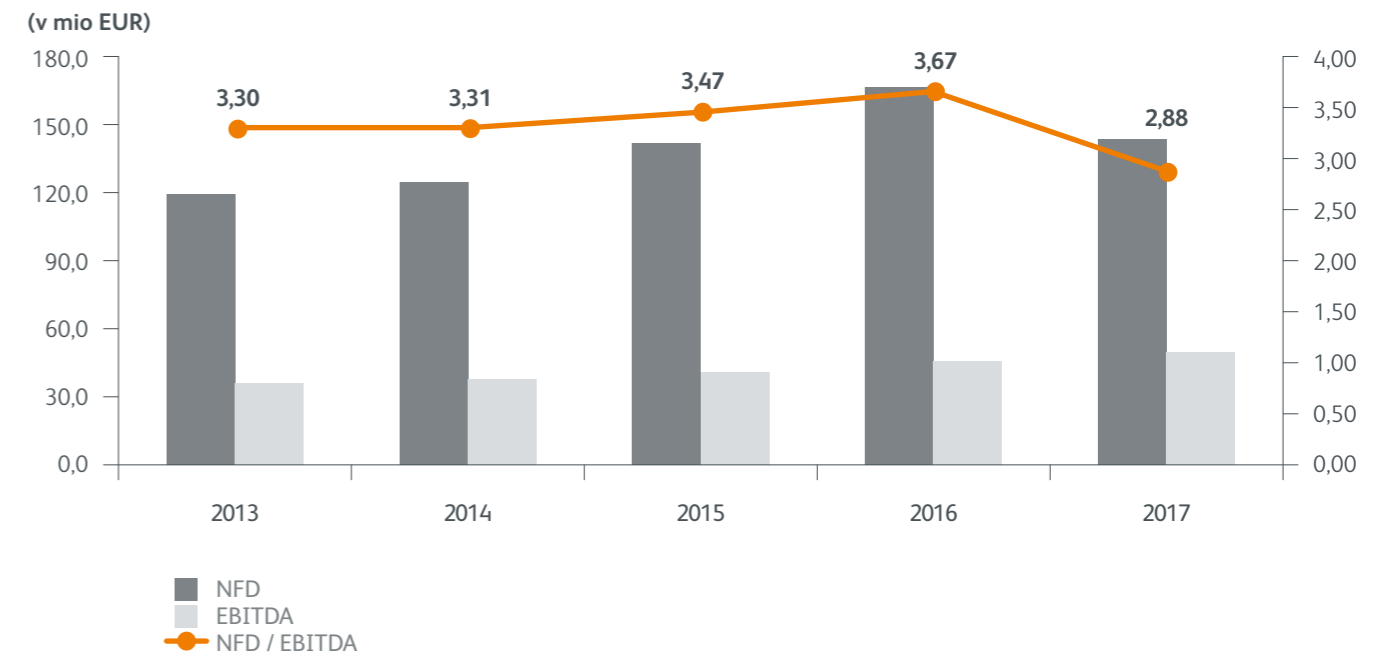
Donosnost kapitala (ROE) je znašala 5,4 in se je zvišala za 1,7 odstotne točke glede na leto 2016. ROA (donosnost sredstev) pa 2,5 in se je zvišala za 0,6 odstotni točki glede na leto 2016.

Neto finančni dolg se je v letu 2017 zmanjšal za 23 mio EUR glede na predhodno leto. V prihodnjih letih skladno s planskimi napovedmi povečanega investiranja predvidevamo tudi povečanje neto finančnega dolga.

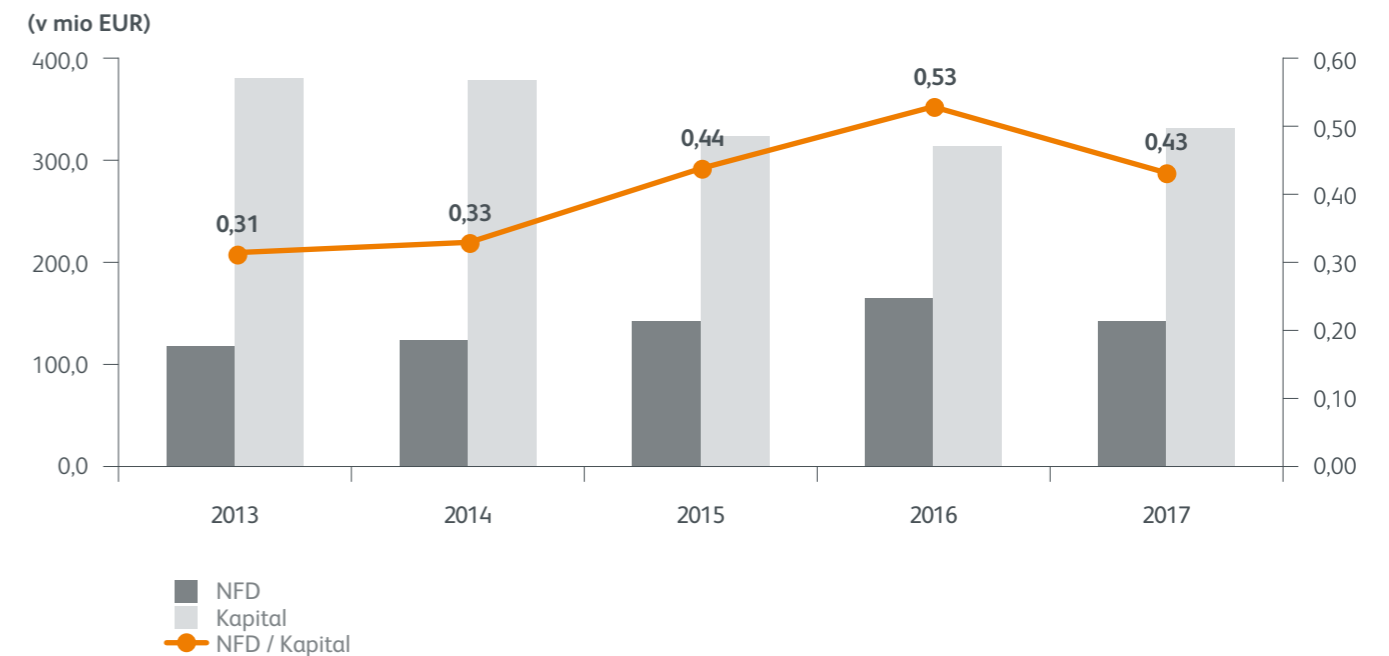
Graf 16: Neto finančni dolg (NFD)

Graf 17: Neto finančni dolg / EBITDA

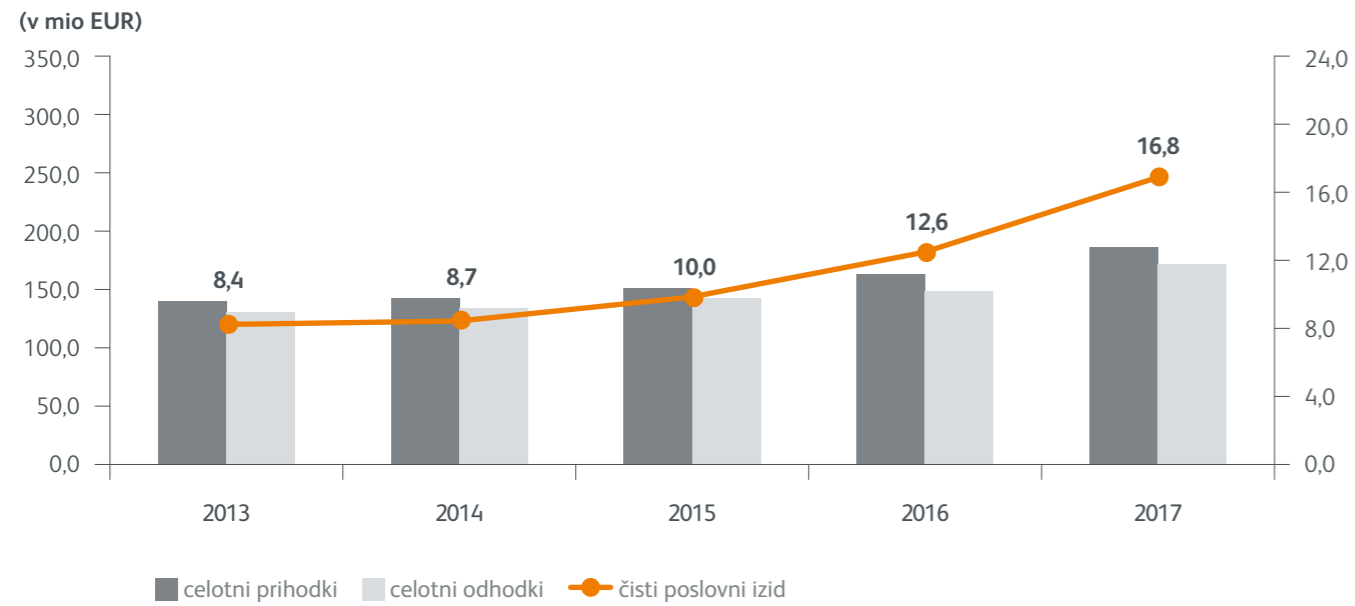

Graf 18: Neto finančni dolg / kapital

CELOTNI PRIHODKI IN ODHODKI DRUŽBE

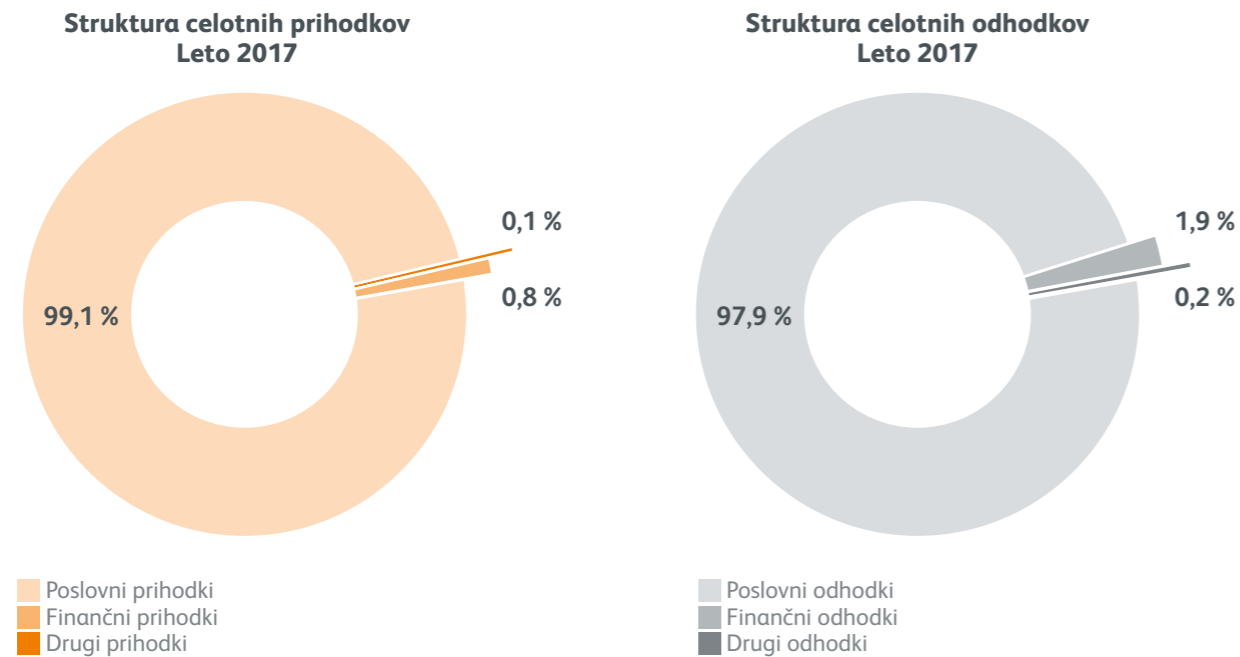
Graf 19: Celotni prihodki, celotni odhodki in čisti poslovni izid

V družbi ELES smo v letu 2017 realizirali **187,6 mio EUR celotnih prihodkov**, od tega jih izhaja 99,1 % iz poslovnih prihodkov. Celotni prihodki so bili glede na leto 2016 višji za 15 % in za 11 % presegajo načrtovane. Glavnina razlik glede na preteklo leto se nanaša na poslovne prihodke.

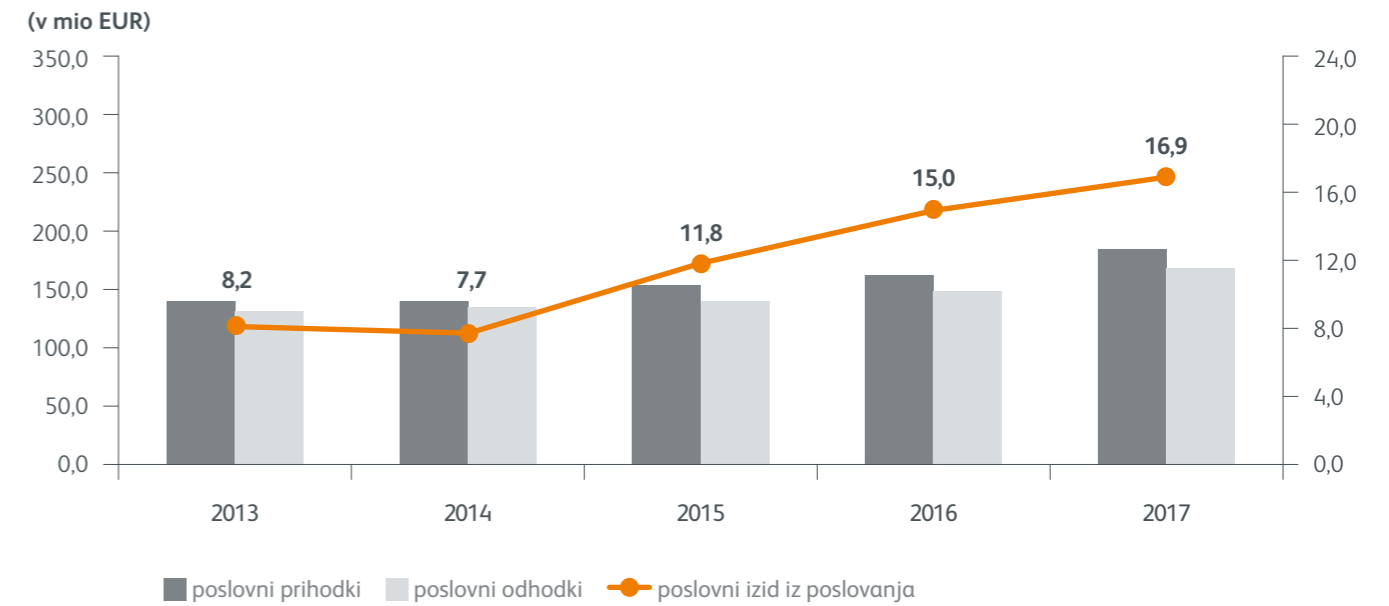
Celotni odhodki so v letu 2017 znašali **172,6 mio EUR**. Poslovni odhodki v strukturi predstavljajo 97,9 % vseh odhodkov.

Graf 20: Struktura celotnih prihodkov in odhodkov

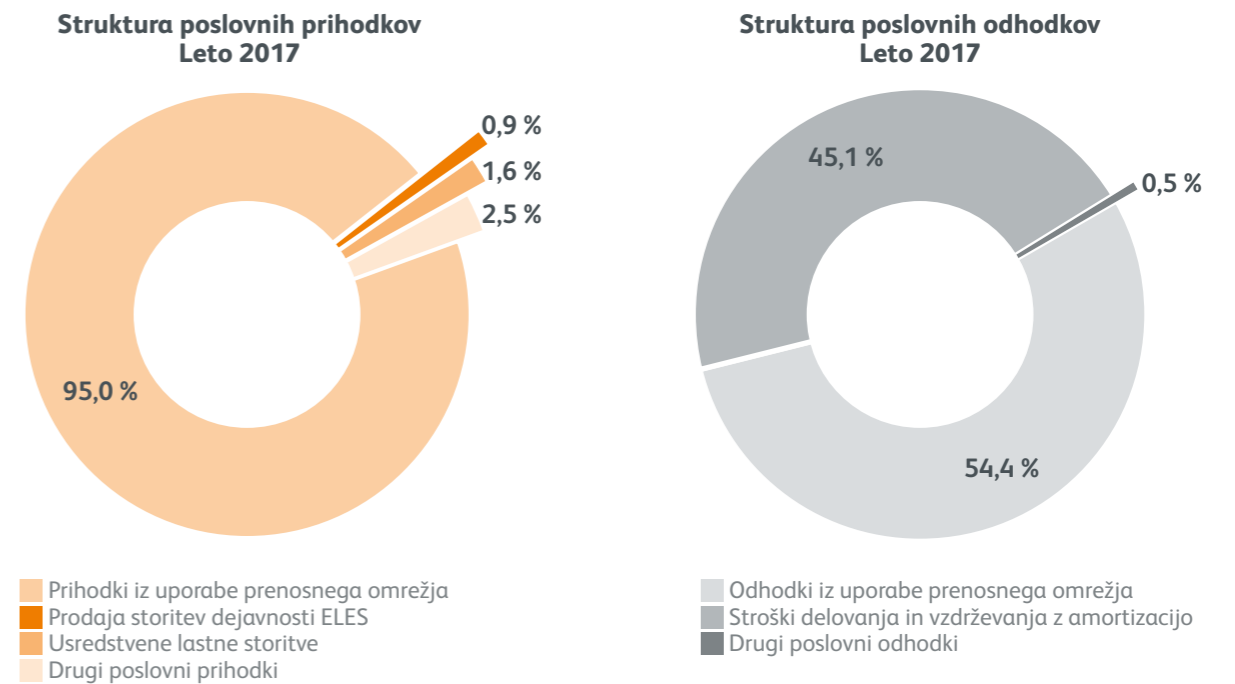

POSLOVNI PRIHODKI IN ODHODKI DRUŽBE

Graf 21: Poslovni prihodki, odhodki in poslovni izid iz poslovanja

Graf 22: Struktura poslovnih prihodkov in odhodkov

POSLOVNI PRIHODKI

V letu 2017 je družba imela **185,8 mio EUR poslovnih prihodkov**, kar je za 14 % več v primerjavi z letom 2016 in 10 % več v primerjavi z načrtovanimi za leto 2017. Višji poslovni prihodki izhajajo predvsem iz višjih prihodkov od izravnave sistema, ki so bili posledica visokih cen električne energije zaradi nizkih januarskih temperatur, slabe hidrologije v JV Evropi in nenačrtovanih zaustavitvev jedrskih elektrarn v Franciji.

Večino **poslovnih prihodkov** predstavljajo **prihodki iz uporabe prenosnega sistema**. Družba ELES za opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja prenosa električne energije **večino poslovnih prihodkov realizira iz omrežnine za prenosni sistem in iz uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti**. Prihodki iz omrežnine za prenosni sistem so namenjeni nakupu električne energije za pokrivanje izgub v sistemu, zakupu sistemskih storitev ter za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja z regulativnim donosom. Stroški izravnave sistema se izravnavajo in krijejo v nastali višini prihodkov izravnave sistema.

Prihodki iz uporabe prenosnega sistema so bili skladno z EZ-1 in Aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologijo za obračunavanje omrežnine za elektro operaterje **višji za 5,4 mio EUR** in zajemajo:

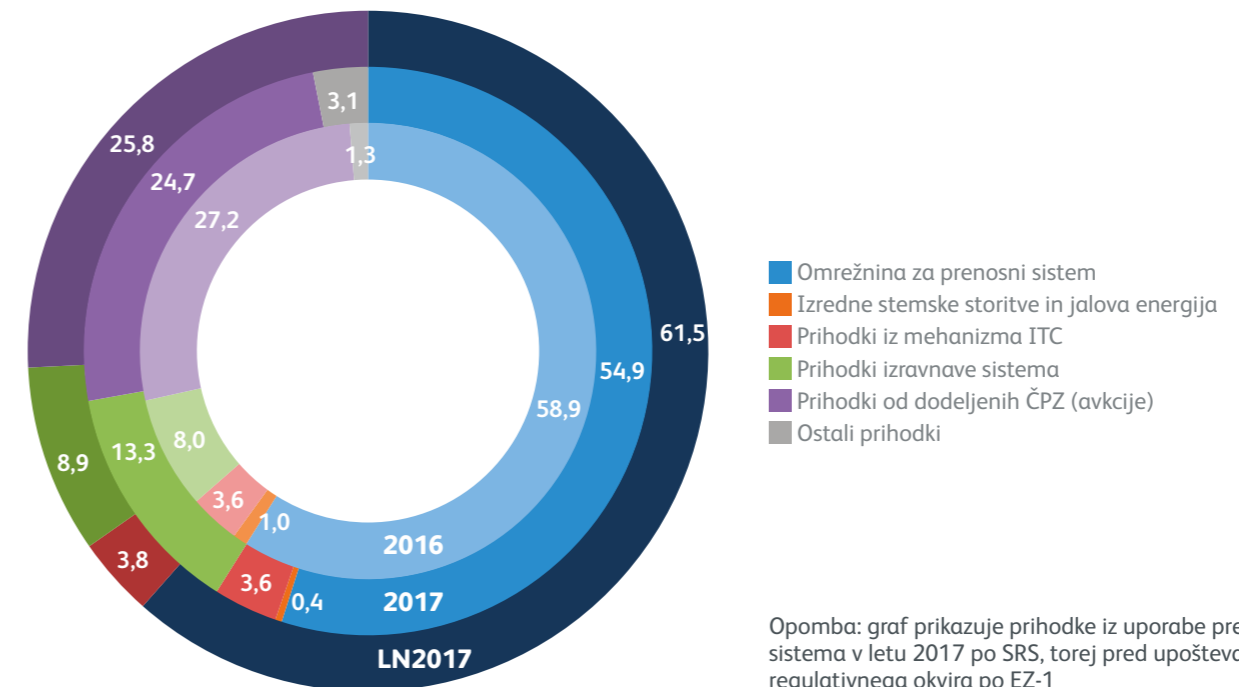
- povečanje prihodkov za vir iz preteklih let iz naslova koriščenja presežkov omrežnine v višini 33,7 mio EUR ter zmanjšanje prihodkov za presežek tekočega leta v višini 8,3 mio EUR, kar skupaj pomeni povečanje prihodkov iz naslova uporabe omrežja za 25,4 tisoč EUR. Znesek predstavlja primanjkljaj prihodkov nad upravičenimi stroški, ki je bil izračunan na podlagi metodologije agencije za izračun regulativnega okvira;
- povečanje prihodkov v višini 2,9 tisoč EUR na podlagi popravilnega ukrepa Odzivnega poročila Računskega sodišča z dne 5. 3. 2013 na Revizijsko poročilo. Uskladitev je bila podrobneje razkrita v Letnem poročilu za leto 2016 v poglavju 5.5;
- povečanje prihodkov v višini 0,4 tisoč EUR iz naslova uskladitve presežka leta 2016, ki je bila z Agencijo za energijo ugotovljena po končni uskladitvi regulativnega okvira za leto 2016;

- zmanjšanje prihodkov iz naslova čezmejnih prenosnih zmogljivosti za namene po Uredbi (ES) 714/2009 v skupni višini 23,3 mio EUR. 2,5 mio EUR smo porabili za tekoče investicije v čezmejne prenosne zmogljivosti, 20,8 mio EUR pa smo prenesli na ločen interni račun za bodoče investicije v čezmejne prenosne zmogljivosti.

Prihodki iz naslova omrežninskih presežkov in prihodki iz naslova popravilnega ukrepa Računskega sodišča so se v letu 2017 prenesli iz drugih poslovnih prihodkov na čiste prihodke iz prodaje.

Drugi poslovni prihodki izhajajo predvsem iz prihodkov od mednarodnih projektov, prihodkov od črpanja PČR za amortizacijo brezplačno pridobljenih sredstev in sredstev, financiranih iz ČPZ ter drugih poslovnih prihodkov, kot so izterjane odpisane terjatve, dobički od prodaje osnovnih sredstev in prihodki od rezervacij za tožbe. Drugi poslovni prihodki so manjši za 27 % od preteklega leta predvsem zato, ker so bili v letu 2016 prihodki od koriščenja razmejitev – Računsko sodišče evidentirani v okviru drugih poslovnih prihodkov, v letu 2017 pa so del čistih prihodkov od prodaje.

Graf 23: Struktura prihodkov iz uporabe prenosnega sistema za leti 2017 in 2016 ter LN 2017

Opomba: graf prikazuje prihodke iz uporabe prenosnega sistema v letu 2017 po SRS, torej pred upoštevanjem regulativnega okvira po EZ-1

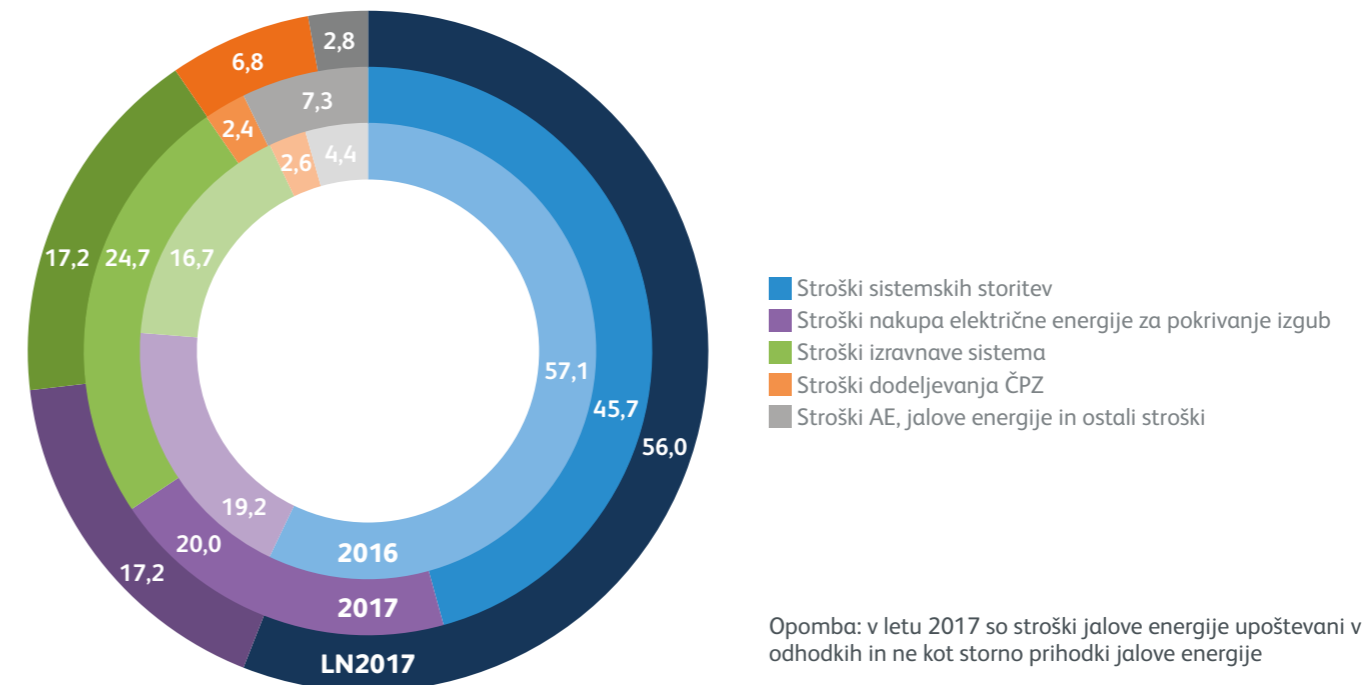
POSLOVNI ODHODKI

Družba v letu 2017 prav tako beleži višje **poslovne odhodke**, ki so znašali **168,9 mio EUR** in so bili za 14 % višji v primerjavi z letom 2016 in za 12 % višji od načrtovanih. Višji poslovni odhodki izhajajo predvsem zaradi višjih stroškov izravnave sistema, stroškov nakupa električne energije za pokrivanje izgub ter stroškov delovanja in vzdrževanja z amortizacijo.

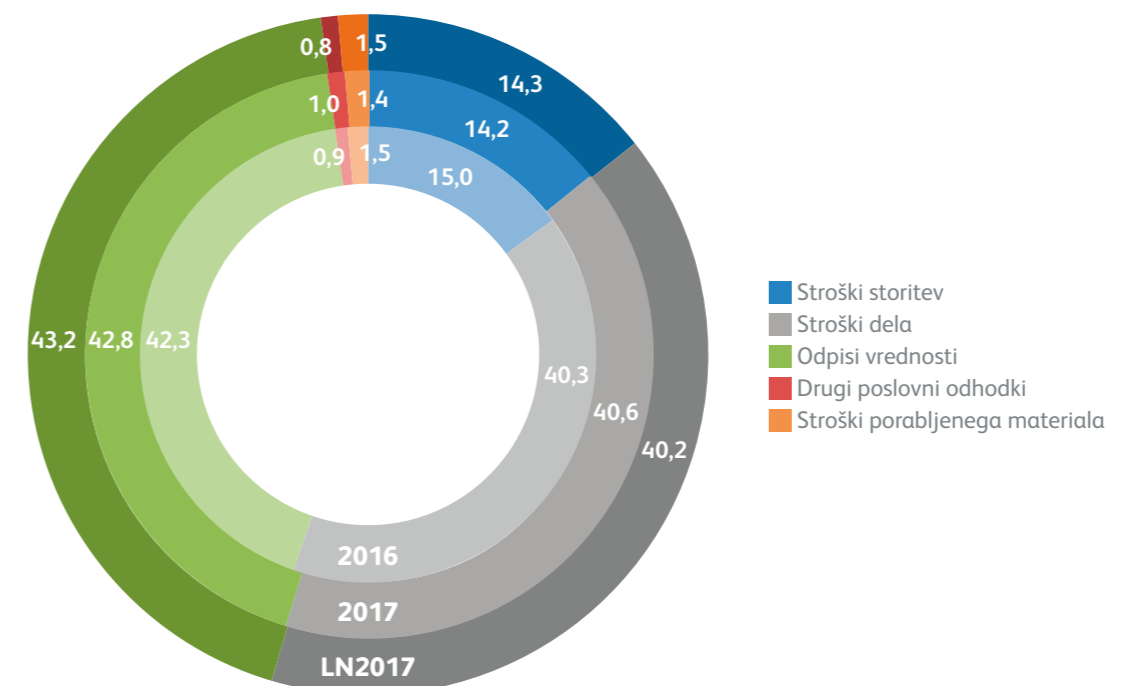
Glavnina stroškov je nastala v prvih dveh mesecih leta 2017, ko smo bili priča izjemno zaostrenim razmeram na energetskih trgih praktično celotne kontinentalne Evrope. Na eni strani so temu botrovale izjemno nizke

temperature predvsem v januarju, ki so močno povišale porabo električne energije ter na drugi strani številne nenačrtovane zaustavitve jedrskih elektrarn v Franciji, obenem pa je v tem obdobju JV Evropo še dodatno prizadela izjemno slaba hidrologija. Posledično so se cene na dnevnem trgu povišale za 100 % in ne glede na običajno raven, torej nad 100 €/MWh. Ta trend je bil še posebej izrazit na izravnalnem trgu, kjer so cene zelo pogosto presegale 200 €/MWh in več. Organizator trga Elesu kot sistemskemu operaterju povrne razliko med stroški in prihodki iz naslova izravnalne energije.

Graf 24: Struktura odhodkov iz uporabe prenosnega sistema za leti 2017 in 2016 ter LN 2017

Graf 25: Struktura stroškov delovanja in vzdrževanja z amortizacijo

Analiza finančnega položaja družbe

Bilančna vsota družbe je 31. 12. 2017 znašala 677,2 milijona EUR in je bila v primerjavi z letom 2016 večja za 28,3 milijona EUR oziroma za 4 %.

V strukturi **sredstev** večino (88,5 %) predstavljajo **dolgoročna sredstva**, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva, ki znašajo 501,6 milijona EUR in so se v letu 2017 povečala za 21,1 milijon EUR. Razlog za povečanje so investicijska vlaganja v EE objekte. Dolgoročne finančne naložbe so znašale 92,8 milijona EUR in so za 4 % višje od izkazanih v letu 2016. Največji del naložb predstavlja delež v družbi Talum, ki znaša 90,5 milijona EUR in se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 povečal za 3,6 milijona EUR zaradi konverzije kratkoročnega posojila v dolgoročno finančno naložbo. Družba ELES je tako pridobila 86,26-odstotni delež v družbi Talum. **Kratkoročna sredstva** so znašala 75,6 milijona EUR in so bila v letu 2017 za 2 % višja od leta 2016, spremenila se je predvsem notranja struktura sredstev, tako da je bilo v letu 2017 manj sredstev namenjenih kratkoročnim finančnim naložbam, več pa je bilo denarnih sredstev. **Kratkoročne aktivne časovne razmejitve** so znašale 2,3 milijona EUR in so se glede na lansko leto povečale za 0,6 milijona EUR predvsem zaradi večjih kratkoročno nezaračunanih prihodkov za mehanizem ITC.

Med **obveznostmi do virov sredstev** skoraj polovico predstavlja **kapital** družbe, ki je znašal po stanju konec leta 2017 331,7 milijona EUR in se je glede na preteklo leto povečal za 17,9 milijona EUR, torej predvsem za doseženi čisti dobiček na dan 31. 12. 2017, ostalo je preračun vrednotenjski po pošteni vrednosti. V LP 2016 je družba na 31. 12. 2015 naredila popravek napake zaradi uskladitve evidenc z agencijo in po sklepu Računskega sodišča in v okviru kapitala izkazala čisto izgubo preteklih let v višini 56 milijonov EUR, na drugi strani pa povečala dolgoročne pasivne časovne razmejitve. S sklepom vlade na dan 31. 8. 2017 se je

nastala bilančna izguba na dan 31. 12. 2016 v višini 43,5 milijonov EUR pokrila iz drugih rezerv iz dobička v višini 18,3 milijonov EUR in iz zakonskih rezerv v višini 8,5 milijona EUR, kar pomeni koriščenje celotne rezerve iz dobička, in pokrila tudi iz kapitalskih rezerv v višini 16,7 milijona EUR, kar pomeni zmanjšanje kapitalskih rezerv iz 156,9 milijona EUR na 140,3 milijona EUR. **Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve** so se v primerjavi s koncem leta 2016 zmanjšale za 1,1 milijon EUR in so znašale 253,3 milijona EUR. Rezervacije so se povečale za 2,0 milijona EUR, dolgoročne PČR pa zmanjšale za 3,1 milijona EUR. Slednje predstavljajo predvsem zneski dolgoročno razmejenih prihodkov iz naslova omrežninskih presežkov in dolgoročne razmejitve za realizirane investicije, katerih vir so nepovratna sredstva. V letu 2017 so na povečanje vplivali predvsem razmejeni prihodki iz ČPZ v znesku 23,3 milijonov EUR (odloženi pri-

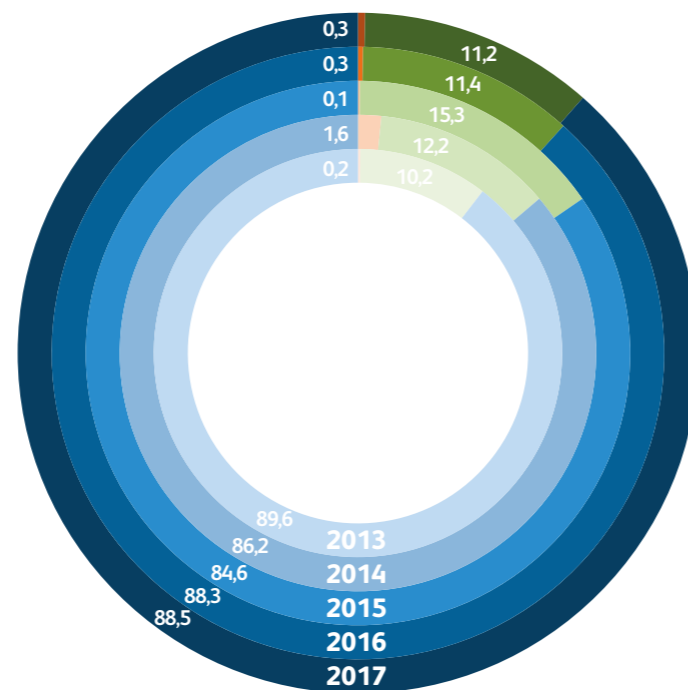
hodki v znesku 2,5 milijona EUR za tekoče investicije v ČPZ in 20,8 milijona EUR prenosa na ločen interni račun za bodoče investicije v ČPZ) in obresti od povprečnega stanja presežka v znesku 1,9 milijona EUR, na zmanjšanje pa omrežninski primanjkljaj v višini 25,4 milijona EUR in ukrep Računskega sodišča v višini 2,9 milijona EUR. Stanje **dolgoročnih obveznosti** je bilo 55,3 milijona EUR in je bilo večje za 4 % od leta 2016. Večino (99 %) predstavljajo dolgoročne finančne obveznosti, ki so znašale 54,8 milijona EUR, od tega najeto posojilo pri EIB v znesku 45,4 milijona EUR, ki se je v letu 2017 zmanjšalo za kratkoročni del posojila v višini 2,8 milijona EUR in prejetu posojilo UniCredit Banke Slovenije v višini 6,0 milijonov EUR, ki predstavlja prvi del prejetega dolgoročnega posojila za financiranje odplačnega prevzema 110 kV omrežja električne energije, ki skupno znaša 30,0 milijonov EUR. Črpanje preostalega dela posojila v višini

24,0 milijonov EUR je skladno s pogodbenim dodatkom predvideno med 28. 9. 2018 in 31. 12. 2018. Preostali del dolgoročnih finančnih obveznosti predstavljajo druge dolgoročne obveznosti v višini 3,4 milijona EUR, ki zajemajo izvedena finančna instrumenta za zavarovanje spremenljivosti denarnih tokov zaradi spremembe obrestne mere dolgoročnega kredita (obrestna ovratnica in zamenjava), ki sta se glede na leto 2016 zmanjšala za 1,2 milijona EUR oziroma za 27 % zaradi uskladitve na tržno vrednost. **Kratkoročne obveznosti** so konec leta 2017 znašale 33,4 milijona EUR in so bile tako od konca leta 2016 višje za 32 %. Finančne kratkoročne obveznosti zajemajo kratkoročni del EIB kredita v znesku 5,0 tisoč EUR, ki se od konca leta 2016 ni spremenil. Kratkoročne poslovne obveznosti so se glede na preteklo leto povečale za 8,0 milijonov EUR in so znašale 28,4 milijona EUR. Povečanje izhaja predvsem iz večjih kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev v državi.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve so znašale 3,5 milijona EUR in so se glede na leto 2016 povečale za 1,3 milijon EUR. Zajemajo predvsem kratkoročno odložene prihodke iz avkcij in EU projektov.

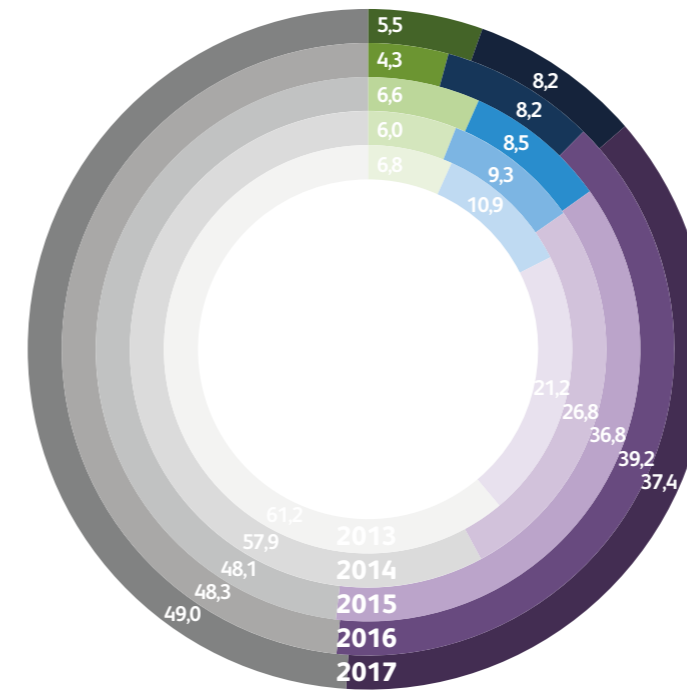
Med **pogojnimi obveznostmi** družba izkazuje obveznosti za poročstvo za dolgoročno posojilo BSP v višini 4,8 milijona EU in obveznosti za poročstvo za nakup električne energije za obdobje 2016 do 2018 s strani odvisne družbe Talum v skupni višini 10 milijonov EUR (8,5 milijonov EUR družbi HSE in 1,5 milijona EUR družbi Petrol).

Graf 26: Sestava sredstev družbe ELES od leta 2013 do 2017 (v %)

■ Kratkoročne aktivne časovne razmejitve
■ Kratkoročna sredstva
■ Dolgoročna sredstva

Graf 27: Sestava obveznosti do virov sredstev družbe ELES od leta 2013 do 2017 (v %)

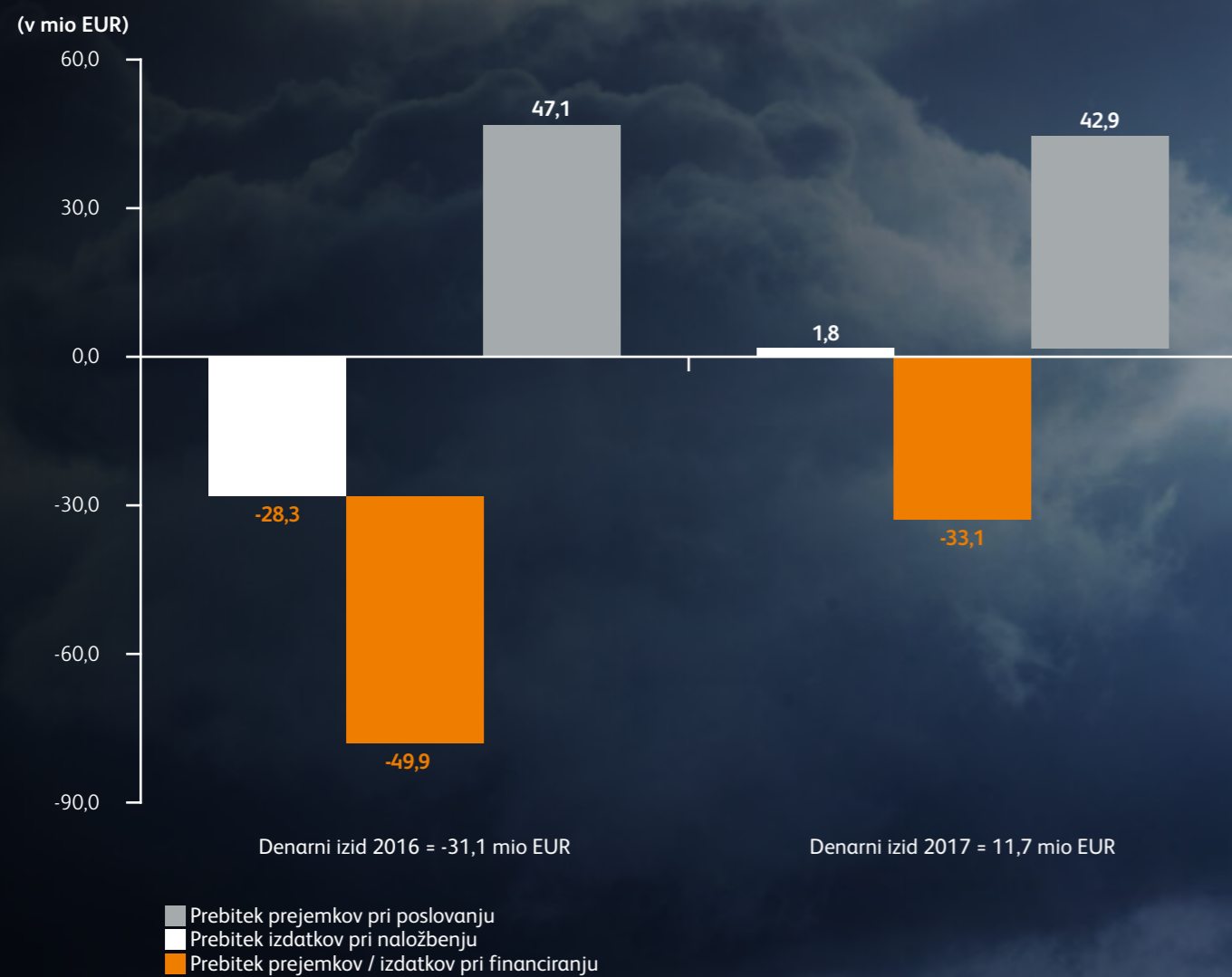
■ Kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve
■ Dolgoročne obveznosti
■ Rezervacije in dolg. PČR
■ Kapital

Izkaz denarnih tokov

Denarni izid v obdobju je znašal 11,7 milijona EUR. Prebitok prejemkov iz poslovanja je bil dosežen v višini 42,9 milijona EUR. Družba izkazuje tudi prebitok prejemkov pri financiranju, saj prejeto dolgoročno posojilo UniCredit Banke presega izdatke za obresti in

odplačilo glavnice EIB kredita. Prebitok prejemkov iz poslovanja in financiranja je bil predvsem namenjen za pridobitev opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev v višini 46,0 milijona EUR. Končno stanje denarnih sredstev je bilo 28,0 milijona EUR.

Graf 28: Izkaz denarnih tokov (IDT)

KAZALNIKI USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE

Tabela 14: Kazalniki finančnega poslovanja

POMEMBNEJŠI KAZALNIKI			31. 12. 2016	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2017
Kazalniki stanja financiranja			osnova v 000 EUR		osnova v 000 EUR	
1.	Stopnja lastniškosti financiranja v %	kapital/	313.736,4	48,3	331.663,7	49,0
		obveznosti do virov sredstev	648.907,4		677.237,2	
2.	Stopnja dolžniškosti financiranja v %	dolgovi/	78.603,8	12,1	88.743,6	13,1
		obveznosti do virov sredstev	648.907,4		677.237,2	
3.	Stopnja dolgoročnosti financiranja v %	vsota kapitala, dolgoročnih dolgov in rezervacij/	621.322,1	95,7	640.276,7	94,5
		obveznosti do virov sredstev	648.907,4		677.237,2	
Kazalnik investiranja						
1.	Stopnja osnovnosti investiranja v %	osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)/	480.533,0	74,1	501.625,9	74,1
		sredstva	648.907,4		677.237,2	
2.	Stopnja dolgoročnosti investiranja v %	vsota osnovnih sredstev (po neodpisani vrednosti), dolgoročnih finančnih naložb in dolgo.posl.terjatev/	569.614,2	87,8	594.428,5	87,8
		sredstva	648.907,4		677.237,2	
Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja						
1.	Koefficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	kapital/	313.736,4	0,653	331.663,7	0,661
		osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)	480.533,0		501.625,9	
2.	Koefficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	kratkoročna sredstva/	74.199,9	2,924	75.567,4	2,262
		kratkoročne obveznosti	25.379,6		33.412,2	
3.	Koefficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti	vsota likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev/	71.987,6	2,836	73.198,6	2,191
		kratkoročne obveznosti	25.379,6		33.412,2	
4.	Koefficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koefficient)	likvidna sredstva/	49.805,6	1,962	47.993,8	1,436
		kratkoročne obveznosti	25.379,6		33.412,2	
Kazalnik gospodarnosti						
1.	Koefficient gospodarnosti poslovanja	poslovni prihodki/	162.802,4	1,101	185.828,7	1,100
		poslovni odhodki	147.836,0		168.944,3	
Kazalniki donosnosti						
1.	Donos na kapital (ROE) v %	čisti dobiček v poslovnem letu/	12.644,2	3,7	16.848,7	5,4
		povprečni kapital	340.439,1		314.275,7	
2.	Donos na sredstva (ROA) v %	čisti dobiček v poslovnem letu/	12.644,2	1,9	16.848,7	2,5
		povprečna sredstva	652.613,9		663.072,3	
3.	Donos na korigirana sredstva (ROA) v %	čisti dobiček v poslovnem letu/	12.644,2	2,2	16.848,7	2,9
		korigirana povprečna sredstva	561.989,3		572.130,4	
Kazalnik investicijskega vlaganja						
1.	Stopnja investicijskih vlaganj v %	realizirane investicije in rekonstrukcije/	34.598,0	34,9	49.509,4	56,7
		načrtovanimi investicijami in rekonstrukcijami	99.223,6		87.259,5	
2.	Korigirana stopnja investicijskih vlaganj v %	realizirane investicije in rekonstrukcije/	34.598,0	85,1	49.509,4	70,1
		načrtovanimi investicijami in rekonstrukcijami	40.650,9		70.608,2	

Opomba: - kazalniki so izračunani po postavkah z upoštevanjem 120. člena EZ-1
 - donos na korigirana sredstva (ROA) ne vključuje dolgoročnih finančnih naložb

Stopnja lastniškosti financiranja se je v letu 2017 zvišala za 0,7 odstotne točke na 49,0 %, ker se je kapital zvišal bolj kot so se zvišale celotne obveznosti do virov sredstev. Stopnja dolžniškosti financiranja se je zvišala za 1,0 odstotno točko na 13,1 % zaradi višjih dolgov, predvsem višjih kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev. Družba je v letu 2017 94,5 % svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in le 5,5 % s kratkoročnimi viri, ki so se v letu 2017 zvišali in tako vplivali na padec stopnje dolžniškosti financiranja za 1,2 odstotni točki glede na preteklo leto. Stopnja osnovnosti investiranja je bila enaka stopnji v letu 2016 in je znašala 74,1 %, prav tako je bila na enakem nivoju tudi stopnja dolgoročnosti investiranja, ki je znašala 87,8 %. V letu 2017 so se povečala investicijska vlaganja, ki so bila višja od obračunane amortizacije. Koeficienti vodavnega finančnega ustroja so bili z izjemo koeficienta kapitalne pokritosti osnovnih sredstev (povečanje kapitala za doseženi dobiček leta) nižji v primerjavi s preteklim letom, ker so se kratkoročna sredstva povečala manj, kot so se povečale kratkoročne obveznosti (višje kratkoročne poslovne obveznosti). Gospodarnost poslovanja družbe (1,100) se je zmanjšala za 0,001 odstotno točko v primerjavi z letom 2016, ker so se poslovni prihodki povečali manj, kot so se povečali poslovni odhodki. Kazalnik donosnosti ROE (koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala) se je v letu 2017 povečal zaradi višjega doseženega čistega dobička v letu 2017 glede na leto 2016. Enako je čisti poslovni izid vplival na ROA (koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev) in ROA na sredstva brez dolgoročnih finančnih naložb. V primerjavi s preteklim letom sta bila višja predvsem zaradi višje doseženega čistega poslovnega izida v letu 2017. Stopnja investicijskih vlaganj glede na načrtovana vlaganja se je zaradi višjega investiranja v letu 2017 dvignila za 21,8 odstotne točke glede na preteklo leto in dosegla stopnjo 56,7 %, če pa upoštevamo še vse moteče zunanje dejavnike, so realizirane investicije v letu 2017 dosegle 70,1 % planiranih.

STRATEŠKI KAZALNIKI IN PRIMERJAVA S CILJNIMI VREDNOSTMI IZ DSP 2016 - 2020

V okviru zastavljenega strateškega cilja 2 Doseganje čistega poslovnega izida, skladno z metodologijo Agencije za energijo v dokumentu Dolgoročni strateški plan (DSP) poslovanja za obdobje 2016–2020, smo določili nabor in ciljne vrednosti ključnih ekonomskih in tehničnih kazalnikov za spremljanje uspešnosti poslovanja v obdobju veljavnosti dokumenta DSP 2016–2020.

Ciljne vrednosti za leto 2017 so predstavljene v poglavju 1.2.6 in so bile **dosežene oziroma presežene pri petih ekonomskih kazalnikih** (donos na kapital – ROE, donos na korigirana sredstva – ROA, odhodki na preneseno električno energijo, zmožnost vračila najetih posojil, doseganje primerljivih cen

zakupa moči za sekundarno in terciarno regulacijo) in **petih tehničnih kazalnikih** (preseganje dopustnih napetosti v urah, nedobavljena energija zaradi izpada elementov, količina prenesene električne energije na normirano dolžino prenosnega omrežja, razpoložljiv NTC glede na dogovorjen NTC s posameznimi TSO (APG, TERNA, HOPS), ustrezno zagotavljanje razpoložljivih in zanesljivih zvez za potrebe delovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja RS). Niso pa bile dosežene pri dveh ekonomskih in enem tehničnem kazalniku.

Podrobnejša razlaga posameznih kazalnikov je v nadaljevanju.

1. Ekonomski kazalniki

Tabela 15: Primerjava ekonomskih kazalnikov 2016-2017

Kazalnik/leto	Real. 2016	Real. 2017	Ciljne vrednosti iz DSP 2016 – 2020
			Leto 2017
Doseganje reguliranega donosa v %	74,04	89,54	95,00
Donos na kapital (ROE) v %	3,71	5,36	3,00
Donos na korigirana sredstva (ROA) v % *	2,25	2,94	> 2 %
Odhodki na preneseno električno energijo (v EUR/MWh EE)	6,84	7,60	9,27
Zmožnost vračila najetih posojil	3,67	2,88	=<4
Investicijska vlaganja na konico odjema (€/MW konico odjema) **	9.603,77	13.639,70	13.973,00
Doseganje primerljivih cen zakupa moči za sekundarno in terciarno regulacijo (v %) SR+ SR- TR+ TR-	100,00	100,00	Pogodbe iz leta 2013

Opomba:

* Donos na korigirana sredstva (ROA) ne vključuje dolgoročnih finančnih naložb.

** Pri konični moči so upoštevani odjemalci znotraj Slovenije in čezmejni pretoki.

- Podatki za ciljne vrednosti TSO-jev so izračunani na podatkih za leto 2016.

V letu 2017 je bil kazalnik doseganja reguliranega donosa v primerjavi s preteklim letom za 15,5 odstotne točke višji kot v letu 2016 in za 5,46 odstotnih točk nižji od ciljne vrednosti iz DSP 2016–2020. Delež čistega dobička pred davki je v primerjavi s korigiranim donosom (reguliran donos, zmanjšan za pod izkaz financiranja) znašal 89,54 %. Odstopanje od ciljne vrednosti je podan v poglavju Vpliv regulative na uspešnost poslovanja.

Kazalnika donosnosti (ROE) in donos na korigirana sredstva (ROA) sta pojasnjena v prejšnjem poglavju.

Kazalnik odhodkov na preneseno električno energijo znaša 7,60 EUR/MWh EE in je višji glede na predhodno leto zaradi višjih odhodkov, hkrati pa je bilo tudi več prenesene električne energije, kot v letu 2016. Ciljna vrednost kazalnika je presežena tako v letu 2017, kot tudi v letu 2016, saj ciljna vrednost kazalnika manj kot 9,27 EUR/MWh EE (nižja vrednost kot znaša povprečje vseh TSO-jev).

2. Tehnični kazalniki

Tabela 16: Primerjava tehničnih kazalnikov 2016-2017

Kazalnik/leto	Real. 2016	Real. 2017	Ciljne vrednosti iz DSP 2016 – 2020
			Leto 2017
Preseganje dopustnih napetosti v urah (400 kV = 425 kV, 220 kV = 245 kV)	233	133	<775,5
Nedobavljena energija zaradi izpada elementov prenosnega omrežja v %	0,0003	0,0006	<0,01
Količina prenesene električne energije na normirano dolžino prenosnega omrežja v MWh/km	24.236	24.794	21.526
Delež izgub pri prenosu električne energije v %	1,53	1,67	=<1,46
Razpoložljiv NTC glede na dogovorjen NTC s posameznimi TSO (APG, TERNA, HOPS) v %			
- Smer Avstrija-RS	68	77	90
- Smer Hrvaška-RS	100	100	90
- Smer RS-Italija	100	100	85
Ustrezno zagotavljanje razpoložljivih in zanesljivih zvez za potrebe delovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja RS v %	99,5930	99,8836	99,995

Opomba:

- Podatki za ciljne vrednosti TSO-jev so izračunani na podatkih za leto 2016.

- Normirana dolžina (ELES): LNORM = L400 kV + a * L220 kV + b * L110 kV; c a=0,29, b=0,08.

Zmožnost vračila najetih posojil se je v letu 2017 izboljšala (zmanjšanje kazalnika za 0,79 odstotne točke glede na predhodno leto) predvsem zaradi prenosa dela omrežninskih presežkov iz naslova regulative Agencije za energijo na rezervacije za bodoče načrtovane investicije – vir ČPZ, in sicer z oblikovanjem ločenega internega računa za načrtovane investicije v ČPZ.

Kazalnik investicijskih vlaganj na konico odjema je glede na predhodno leto višji za 42 %, vendar še vedno ne dosega začrtanih ciljnih vrednosti. Realizacija investicijskih vlaganj je v letu 2017 višja kot v letu 2016, vendar je bila še vedno nižja od načrtovane.

Kazalnik doseganja primerljivih cen zakupa moči za sekundarno in terciarno regulacijo prikazuje primerljivost doseganja cen zakupa moči SR in TR (ločeno po smereh) v Sloveniji glede na cene v Avstriji. Vrednost kazalnika je tako v letu 2016 kot v letu 2017 enak 100,00, saj se upoštevajo cene določene v pogodbah iz leta 2013.

Kazalnik preseganja maksimalnih dopustnih vrednosti napetosti nam pove število ur, ko je bila presežena maksimalna dopustna vrednost napetosti. Maksimalna dopustna napetost je 420 kV in 245 kV. Eden od razlogov za povečanje števila ur preseganja dopustnih vrednosti napetosti je vključevanje dodatnih merilnih točk (od leta 2008 je bilo vključenih 12 merilnih točk, medtem ko jih je bilo leta 2013 že 23). V letu 2017 je bilo za 100 ur manj presežene maksimalne dopustne vrednosti napetosti kot v letu 2016 in je znašalo 133 ur, bilo pa jih je bistveno manj kot v povprečju preteklih petih let in dosti manj od ciljne vrednosti za leto 2017.

Kazalnik nedobavljene energije (ENS) prikazuje energijo, ki bi bila dobavljena iz sistema, če ne bi prišlo do prekinitve napajanja iz VN sistema. V letu 2017 ta kazalnik znaša 0,0006 % in je višji v primerjavi z letom 2016 ter občutno nižji od povprečja 2011–2015, saj je bil ta kazalnik v letu 2012 povečan zaradi eksplozije odklopnika v RTP Okroglo. Kazalnik v letu 2017 in tudi v letu 2016 dosega ciljno vrednost, ki je manjša od 0,01 %. Znatno višji kazalnik nedobavljene energije v letu 2017 glede na leto 2016 gre pripisati predvsem slabim vremenskim razmeram (moker sneg in močan veter), ki so prizadele Slovenijo v prvi polovici decembra 2017.

Kazalnik količine prenesene električne energije na normirano dolžino prenosnega omrežja prikazuje preneseno električno energijo, ki je bila prevzeta iz prenosnega omrežja (poraba v Sloveniji in oddaja v tujino) na normirano dolžino omrežja. V letu 2017 je bilo preneseno 24.794 MWh električne energije na kilometer omrežja, kar je nekoliko več kot v letu 2016 in več od povprečja v letih 2011–2015. Tako je bilo v letu 2017 in 2016 preneseno več MWh električne energije na kilometer omrežja od ciljne vrednosti, ki je 21.526 MWh električne energije na kilometer omrežja.

Kazalnik, ki prikazuje delež izgub pri prenosu električne energije na mejnih daljnovodih (prenesena električna energija, prevzeta iz prenosnega omrežja in porabljena v Sloveniji oz. oddana v tujino), je v letu 2017 znašal 1,67 % in je bil nekoliko višji kot v letu 2016. Delež izgub pri prenosu električne energije je bil malenkost višji od povprečja v letih 2011–2015. Večji odstotek izgub je posledica velikega pretoka električne energije in zato tudi manjše zaostajanje za ciljno vrednostjo.

Kazalnik razpoložljivega NTC glede na dogovorjeni NTC s posameznimi TSO nam pove, koliko odstotkov načrtovanih prenosnih zmogljivosti je bilo dejansko razpoložljivih in ponujenih na trg na posamezni meji in smeri. V smeri Slovenija–Italija in Hrvaška–Slovenija znaša kazalnik za leto 2017 100 %, kar je tudi povprečje zadnjih let, kar pomeni, da so bile načrtovane količine tudi dejansko ponujene. V smeri Avstrija–Slovenija kazalnik za leto 2017 znaša 77 %. Ta vrednost je višja od vrednosti kazalnika za leto 2016, ko je le ta znašal 68 %, še vedno pa nižja od nekajletnega povprečja. Tako nizko vrednost kazalnika lahko v največji meri pripišemo visoki rasti proizvodnje iz obnovljivih virov predvsem na področju Nemčije. Visoki pretoki te energije skozi avstrijsko prenosno omrežje povzročajo avstrijskemu sistemskemu operaterju precej težav, zaradi česar je ta prisiljen v omejevanje izvoza na južnih mejah Avstrije. To v praksi pomeni nižje vrednosti prenosnih zmogljivosti za potrebe trga. V primerjavi s ciljnim vrednostmi v letu 2017 v smeri Avstrija–RS kazalnik ne dosega ciljne vrednosti, medtem ko v smeri Hrvaška–RS in v smeri RS–Italija kazalnik presega ciljni vrednosti.

Kazalnik, ki govori o ustreznem zagotavljanju razpoložljivih in zanesljivih zvez za potrebe delovanja prenosnega elektroenergetskega omrežja RS, je v letu 2017 znašal 99,884 % in je bil višji v primerjavi z letom 2016, bil pa je nižji od povprečja v letih 2011–2015 in nižji od ciljne vrednosti za leto 2017. Razpoložljivost na tem omrežju je bila nižja zaradi izvedbe nadgradnje SDH in migracije uporabnikov na novo omrežje, vendar storitve niso bile motene, saj je bilo v tem času delujoče drugo omrežje.

BONITETNA OCENA V LETU 2017

Tabela 17: Bonitetna ocena ELES 2013-2017

Bonitetna ocena ELES, d.o.o. (vir: gvin.com)			
Ocena v letu	Bonitetna ocena	Dinamična ocena	Temelji na podatkih za leto
2013	B1	++	2012
2014	B1	++	2013
2015	B1	++	2014
2016	A1	++	2015
2017	A1	++	2016

Bonitetna ocena za leto 2017 temelji na podatkih AJPES za leto 2016. Letna ocena po metodologiji podjetja Bisnode (Gvin), d.o.o. temelji na finančni oceni in šestih izbranih finančnih kazalnikih (kazalniki likvidnosti, plačilne sposobnosti, servisiranje dolga, kreditne izpostavljenosti poslovanju, poslovna donosnost sredstev, koeficient obračanja sredstev) ter pri-

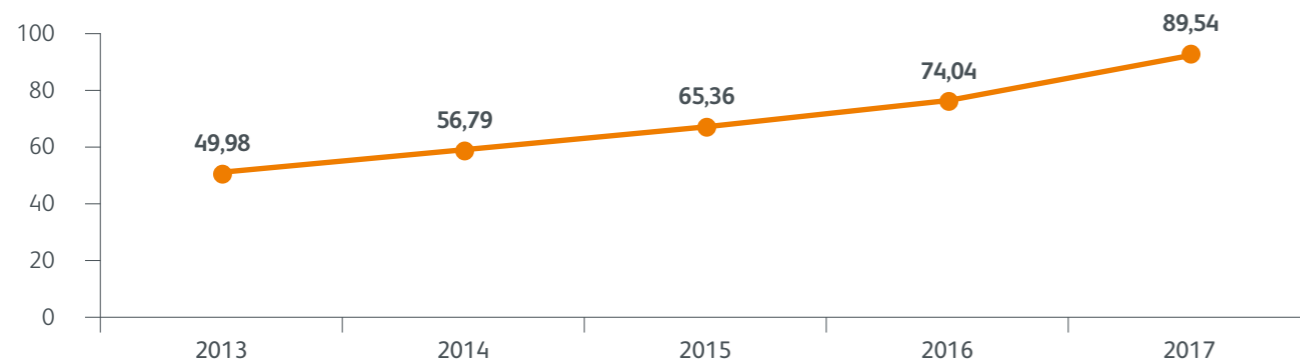
merjavi bonitetne ocene za dve zaporedni leti (ugotavljanje stabilnosti modela). Ocena vključuje tudi podatke o panogi, velikosti družbe in tipu subjekta. Družba je **v letu 2017 ponovno prejela bonitetno oceno A1**, ki jo je prejela v letu 2016 na temelju izboljšanja kazalnika kreditne izpostavljenosti in s tem celotne boljše splošne ocene.

VPLIV REGULATIVE NA USPEŠNOST POSLOVANJA

V letu 2017 realiziran poslovni izid pred davki znaša 15.028,9 tisoč EUR ter korigiran reguliran donos 16.784,6 tisoč EUR. Pojem »korigiran reguliran donos« družba ELES definira kot reguliran donos, določen na podlagi veljavne metodologije agencije, zmanjšan za pod izkaz financiranja. Reguliran donos je namenjen kritju odhodkov financiranja, pričakovane donosa lastniškega kapitala in davka od dohodka pravnih oseb.

Pri primerjavi korigiranega reguliranega donosa in doseženega poslovnega izida pred obdavčenjem dobimo kazalnik doseganja reguliranega donosa, ki za leto 2017 znaša 89,54 % in je od ciljne vrednosti iz DSP 2016-2020 nižji za 5,46 odstotnih točk. Spodnji graf prikazuje gibanje kazalnika reguliranega donosa od leta 2013 naprej. Razvidno je, da je družba ELES v letu 2017 dosegla najboljši rezultat v zadnjih petih letih.

Graf 29: Doseganje korigiranega reguliranega donosa (v %)

Kazalnik od ciljne vrednosti odstopa predvsem zaradi nižje realizacije investicij in rekonstrukcij, katerih realizacija znaša 49.509,4 tisoč EUR in je bila od načrtovane nižja za 43 % (37.750,1 tisoč EUR). V letu 2017 je družba planirala za 4.217,2 tisoč EUR usredstvenih lastnih storitev, realizirala pa jih je 3.039,7 tisoč EUR. Razlika v višini 1.177,5 tisoč EUR glede na načrtovane se nanaša na nerealizirana dela na investicijah in rekonstrukcijah. Družba se konstantno srečuje s težavami pri izpolnitvi plana investicij. Vzroki za zamude oz. odstopanja med planom in realizacijo se nanašajo predvsem na zunanje dejavnike. Le-ti so podrobno navedeni v poglavju 2.1.2 Širitev in vzdrževanje omrežja. Realizacija investicij in rekonstrukcij bi omogočila realizacijo načrtovanih usredstvenih lastnih storitev in dobiček pred obdavčenjem dvignila za 1.177,5 EUR in posledično tudi kazalnik reguliranega donosa, in sicer za 7 odstotnih točk.

Kazalnik reguliranega donosa na sredstva bi bil višji tudi, če bi družba realizirala prevzem 110 kV omrežja. Po trenutni metodologiji za izračun regulativnega okvira v obdobju 2016-2018 so nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja odvisni od obsega omrežja. Družba je na podlagi poslovne usmeritve v letu 2015 in 2016 zagotovila ustrezne kadrovske in druge resurse za prevzem te opreme, določene z Uredbo na osnovi 4. odstavka 35. člena EZ-1. V kolikor bi omrežje prevzeli, vendar ga zaradi zunanjih dejavnikov nismo mogli realizirati kot določa uredba (veza poglavje 2.1.2. Širitev in vzdrževanje omrežja), bi agencija družbi priznala za 313,2 tisoč EUR več prihodkov za kritje stroškov prevzema, kar bi dobiček pred obdavčenjem dvignilo za 316,4 tisoč EUR, z upoštevanimi nižjimi obrestmi od povprečnega stanja presežka, posledično bi se za 1,9 odstotne točke dvignil tudi kazalnik reguliranega donosa.

Tabela 18: Vpliv reguliranega donosa na uspešnost poslovanja

Postavka	Znesek	Kazalnik doseganja reguliranega donosa
1 Realiziran dobiček pred obdavčenjem 2017	15.028.938 €	89,5 %
2 Povečanje uredstvenih lastnih storitev	1.177.530 €	7,0 %
3 Povečanje NSDV - prevzem 110 kV z obrestmi	316.355 €	1,9 %
4 Dobiček pred obdavčenjem po povečanju (1+2+3)	16.522.823 €	98,4 %

Iz pregleda je razvidno, da če bi družba ELES imela pogoje za polno realizacijo investicij in rekonstrukcij ter prevzem 110 kV omrežja, bi kazalnik doseganja reguliranega donosa presegel ciljno vrednost 95 % in

sicer bi znašal 98,42 %, kar pomeni, da družba ELES uspešno zasleduje cilj izenačitve korigiranega reguliranega donosa in celotnega poslovnega izida pred obdavčenjem.

2.2.2 LJUDJE: ODNOSI Z ZAPOSLENIMI IN ŠIRŠO DRUŽBO

Zaposleni

Zaposleni so ključni dejavnik ustvarjanja vrednosti. S ponotranjenjem vrednot, sprejetih na ravni družbe, ki jih aktivno vključujejo v svoje vsakodnevno poslovno in osebno delovanje, udeležujejo naše poslanstvo in vizijo.

Zato si na različne načine prizadevamo ustvarjati ugodne delovne pogoje in ohraniti nizko stopnjo fluktuacije zaposlenih. Pri vsakdanjem delu upoštevamo načela poslovne etike in podjetniške kulture, ki smo jih že leta 2013 strnili v Etični kodeks družbe.

Upravljanje s kadri dinamično sledi sprejetemu strateškemu cilju Celovito upravljanje kadrov (v nadaljevanju: CUK), ki je namenjen:

- razvijanju zdravega delovnega okolja,
- skrbi za razvoj in dobremu počutju sodelavcev,
- povečanju učinkovitosti in motivacije zaposlenih,
- razvijanju ustreznega odnosa med zaposlenimi in družbo,
- zagotavljanju učinkovitih orodij za vodenje sodelavcev,
- povečanju zadovoljstva in pozitivne energije v družbi.

Število in struktura zaposlenih: Na dan 31. 12. 2017 je bilo, enako kot konec leta 2016, zaposlenih 566 delavcev. V zadnjih štirih letih se povprečna starost zaposlenih, ki je bila v letu 2017 46 let, in povprečna delovna doba, ki znaša 22 let, nista spremenili.

Delež zaposlenih glede na spol že drugo leto ostaja v enakem razmerju in sicer je od vseh zaposlenih 78 % moških in 22 % žensk. Prav tako se v primerjavi z letom 2016 ni spremenilo razmerje na vodilnih delovnih mestih. Od 7 % zaposlenih, ki opravljajo dela na vodilnih delovnih mestih (direktorji področij, vodje služb, vodje centrov), je le 2 % žensk.

Od vseh zaposlenih je bilo konec leta 2017 99,3 % zaposlenih za nedoločen čas in 99,6 % zaposlenih za polni delovni čas.

V letu 2017, enako kot v letu 2016, je devet zaposlenih koristilo starševski dopust, od tega en moški.

Tabela 19: Podatki o zaposlenih

Podatki o zaposlenih	2017	2016	2015
Število zaposlenih 31. 12.	566	566	546
Povprečno število zaposlenih v letu	565	561	540
Povprečna starost	46 let	46 let	46 let
Povprečna delovna doba	22 let	22 let	22 let
Delež zaposlenih moških	78 %	78 %	79 %
Delež zaposlenih žensk	22 %	22 %	21 %
Zaposleni za nedoločen čas	562	557	543
Zaposleni za določen čas	4	9	3
Zaposleni za polni delovni čas	564	565	545
Zaposleni za krajši delovni čas	2	1	1
Zaposleni, ki so koristili starševski dopust	9	9	4
Delež zaposlenih invalidov	3,7 %	3,9 %	3,7 %
Delež zaposlenih z najmanj visoko izobrazbo	54,2 %	52,7 %	50,7 %

Gibanje števila zaposlenih: Pohvalimo se lahko z izredno nizko stopnjo nihanja števila zaposlenih. V letu 2017 se je zaposlilo 14 delavcev, od tega pet za

nedoločen čas oziroma za čas pripravništva. Delovno razmerje je v poročanem letu prenehalo 14 delavcem, od teh se jih je devet upokojilo.

Tabela 20: Prihodi in odhodi zaposlenih po spolu in starostnih skupinah

	moški	ženske	Starostne skupine (v letih)						
			do 20	od 21 do 30	od 31 do 40	od 41 do 50	od 51 do 60	od 61 do 70	od 71 dalje
Prihodi	11	3	0	4	6	3	1	0	0
Odhodi	11	3	0	0	2	1	1	9	1

Tabela 21: Število zaposlenih po lokacijah

Lokacija	2017	2016	2015
Ljubljana Hajdrihova	287	282	267
Ljubljana Kleče	33	33	32
Ljubljana Beričevo	87	87	86
Maribor	66	68	63
Podlog	32	34	34
Nova Gorica	18	18	19
Divača	43	44	45
Skupaj	566	566	546

Zaposlenost invalidov: Na zadnji dan leta 2017 smo zaposlovali 19 invalidov III. kategorije in dva invalida II. kategorije. Večina invalidov je **zaposlenih v centrih za infrastrukturo prenosnega omrežja (CIPO)**. Vsem zaposlenim delavcem, ki jim je bila z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje določena kategorija invalidnosti, so bila zagotovljena ustrezna delovna mesta. Skladno z zakonsko predpisano kvoto zaposlovanja invalidov, ki znaša 6 %, bi morali v letu 2017 zaposlovati povprečno 34 invalidov. Ker z zakonom predpisane kvote ne dosegamo, smo morali v letu 2017 plačati 87.218,67 EUR prispevka za spodbujanje zaposlovanja invalidov.

Tabela 22: Izobrazbena struktura

Naziv strokovne izobrazbe	Število zaposlenih 31. 12. 2017	Število zaposlenih 31. 12. 2016	Število zaposlenih 31. 12. 2015
Doktorat	13	10	8
Magisterij znanosti	50	48	37
Univerzitetna	158	160	162
Visoka	86	80	70
Višja	98	103	104
Srednja	105	108	105
Ostalo	56	57	60
Skupaj zaposleni	566	566	546

Zaposlene smo sistematično vključevali v različna usposabljanja in s tem zagotovili, da so kakovostno in uspešno izvajali svoje delovne naloge. Na določanje potreb po usposabljanju so v veliki meri vplivale spremembe na področju tehnologije, novosti v elektroenergetski dejavnosti ter potreba po vzdrževanju že pridobljenih spretnosti in znanj na določenih delovnih mestih. Zaradi tega **precejšen del finančnih sredstev namenjamo strokovnemu usposabljanju zaposlenih, ki zagotavlja uspešno in varno delo.**

Tematsko usposabljanje: Veliko zaposlenih se je zaradi dopolnjevanja in bogatenja svojih delovnih izkušenj ter poklicne izobrazbe vključevalo v različna usposabljanja. Največ udeležencev se je udeležilo usposabljanj s področja varstva in zdravja

Izobraževanje in strokovno (tehniško) usposabljanje: Izobrazbena struktura se je tudi v letu 2017 izboljšala. Konec leta 2017 je imelo **71,6 % zaposlenih najmanj višjo strokovno izobrazbo**, kar je za 11,0 odstotne točke več v primerjavi z letom 2016. Doktorat (13) in magisterij znanosti (50) je imelo 11,1 % vseh zaposlenih.

pri delu, strokovnih konferenc s področja energetike, informatike in telekomunikacij. Znanje tujega jezika je z obiskom tečajev različnih stopenj nadgradilo 41 zaposlenih, kar je za 6,8 % manj kot v letu 2016. Obnavljali in nadgrajevali so predvsem znanje angleškega jezika. V skladu s potrebami delovnega mesta in zahtevami zakonodaje so svoje zanje in izkušnje obnovili zaposleni, ki delajo z energetskim napravami (stikalničar v elektroenergetskem sistemu, dispečer v elektroenergetskem sistemu) in zaposleni, ki občasno opravljajo dela pod napetostjo na nizki napetosti. Zaposleni, ki v družbi opravljajo notranje presoje sistemov upravljanja, so obnovili znanje iz sistema vodenja kakovosti in ravnanja z okoljem. Za vse zaposlene smo organizirali tudi izobraževanje za prepoznavanje in preprečevanje mobinga.

Tabela 23: Ure in strošek izobraževanja

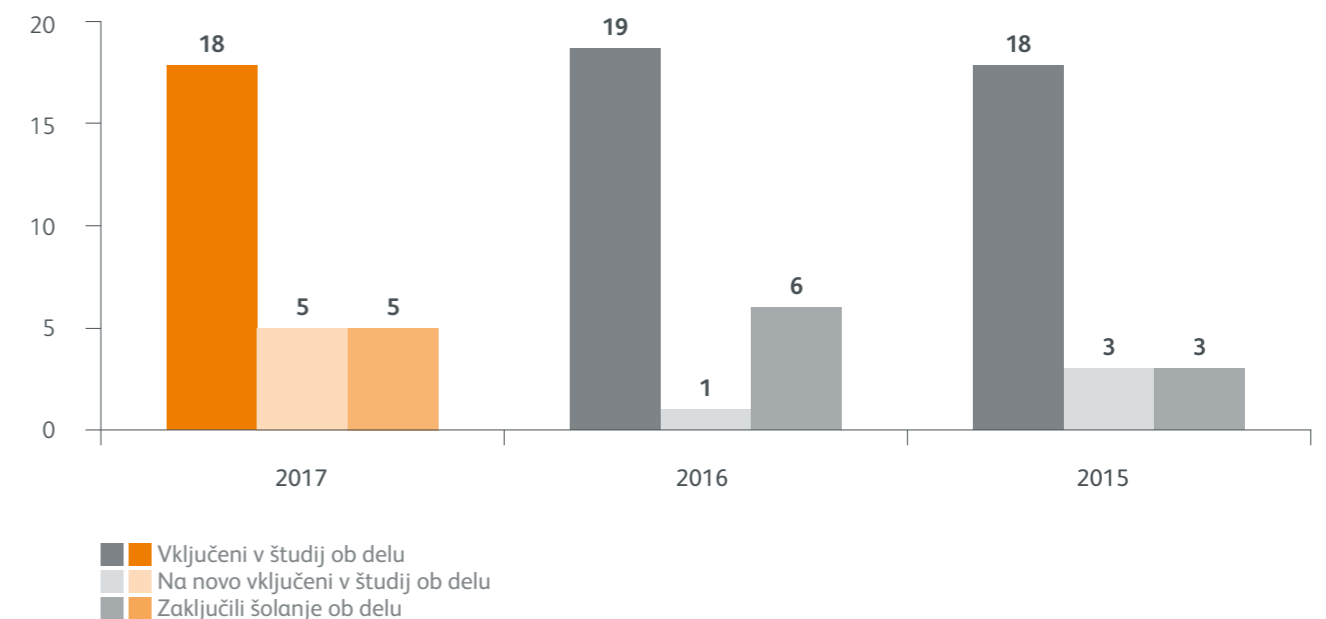
Ure in stroški izobraževanja	2017	2016	2015
Število ur izobraževanja	9.378	9.792	4.799
Skupni stroški izobraževanja (v EUR)	183.107	232.354	226.951
Ure izobraževanja na zaposlenega	17	17	9
Stroški izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	324	411	416

Kljub temu, da smo v letu 2017 za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih porabili za 18,4 % manj sredstev, kot v letu 2016, smo **realizirali 9.378 ur izobraževanja, kar predstavlja le za 4 % manj ur izobraževanja, kot ga je bilo izvedenega v letu 2016.** V povprečju se je vsak zaposleni izobraževal 17 ur, tako kot v preteklem letu. Zaposleni so dodatna znanja pridobili na strokovnih seminarjih, tečajih in z udeležbo na strokovnih konferencah s področja energetike, informatike in telekomunikacij.

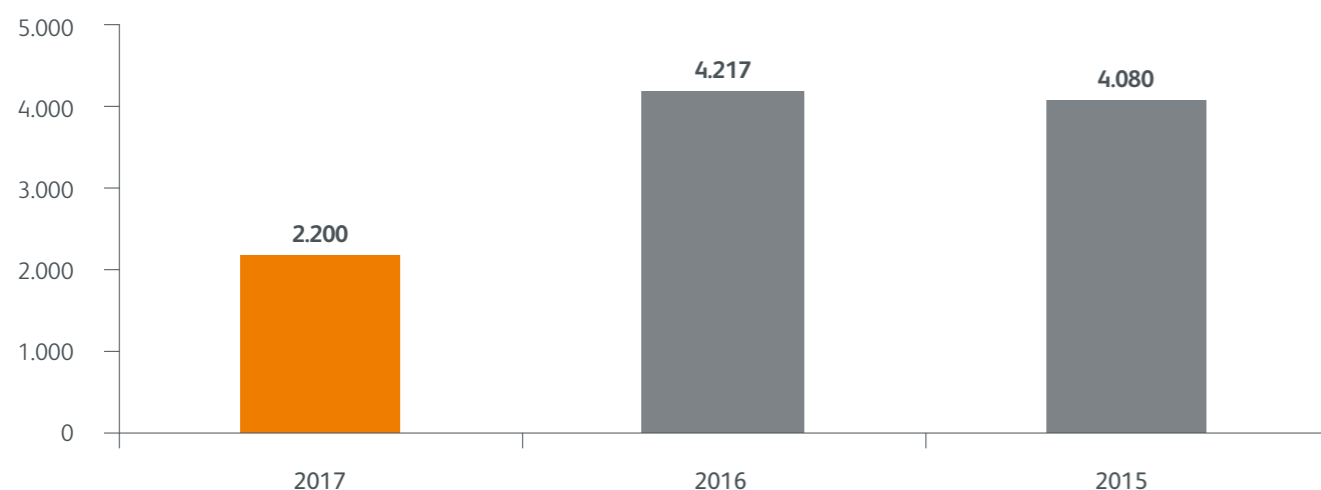
V periodična usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu je bilo vključenih kar 535 zaposlenih. Iz višine zneska, ki predstavlja strošek izvedbe izobraževanja, se jasno vidi, da smo del izobraževanj izvedli z lastnimi kadri, ki v dobršni meri znižata ta strošek.

Izobraževanje ob delu: V letu 2017 je pet zaposlenih, ki jim je Eles v celoti financiral njihovo šolanje, v skladu s pogodbo za izobraževanje ob delu uspešno zaključilo šolanje in si pridobilo višjo stopnjo strokovne izobrazbe. V skladu z interesom družbe se je šolalo 18 zaposlenih, en zaposlen pa je šolanje prekinil. V šolskem letu 2017/2018 se je pet zaposlenih vključilo v pridobitev višje stopnje strokovne izobrazbe, od tega so se štirje vpisali v višjo strokovno šolo v program elektroenergetika.

Graf 30: Izobraževanje ob delu

Graf 31: Število opravljenih ur poletnega študentskega dela

Povezovanje z mladimi potencialnimi kadri: Zavedamo se potrebe po povezovanju z mladimi, ki predstavljajo za družbo potencialne bodoče kadre, zato se z dijaki in študenti elektroenergetike in informatike povezujemo že v času njihovega šolanja. Pozorno spremljamo zlasti dijake in študente elektroenergetike, informatike in telekomunikacij, ki so morebitni ključni kadri za družbo. Prek obveznega praktičnega izobraževanja ali občasnega dela jim družba ELES omogoči spoznavanje določenega delovnega mesta in delovanje družbe kot celote.

Opravljanje strokovne prakse smo v letu 2017 omogočili 22 mladim, od tega 16 dijakom in šestim študentom, ki so skupaj opravili 5.528 ur obveznega praktičnega dela.

Za poletno delo otrok zaposlenih smo namenili 15.700 EUR, kar je za 39,4 % manj sredstev kot v letu 2016. Poletno študentsko delo je opravljal 55 otrok. Zaradi zmanjšanja finančnih sredstev za študentsko delo je vsak otrok opravil 80 ur poletnega dela, zato se je število ur poletnega študentskega dela glede na leto 2016 zmanjšalo za 47,8 %.

V letu 2017 smo imeli tri štipendiste, od katerih sta dva uspešno zaključila šolanje. En študent nadaljuje s prejetjem kadrovske štipendije. V šolskem letu 2017/2018 nismo podelili nobene kadrovske štipendije.

Letni razgovori: Kot eno izmed orodij za sistematično načrtovanje razvoja zaposlenih smo že četrto leto izvedli letne razgovore. Vodje so s svojimi podrejenimi opravili pogovor o strateških ciljih in podciljih družbe ter skupaj z njimi oblikovali osebne cilje, s katerimi bo vsak posameznik prispeval k skupnemu uspehu naše družbe.

V obdobju od marca do oktobra smo izvedli 484 razgovorov, kar pomeni 85,5 % realizacijo oziroma za 4 odstotne točke višjo stopnjo realizacije kot preteklo leto.

Odsotnosti zaposlenih: Zaradi bolniških odsotnosti je bilo v letu 2017 izgubljenih 60.085 delovnih ur, kar predstavlja 5,2 % skupnega letnega fonda ur rednega dela. Glede na leto 2016 to pomeni, da se je v letu 2017 za 34,3 % povečalo število ur, ki so jih delavci naše družbe preživeli v bolniškem staležu.

Tabela 24: Bolniške odsotnosti

LETO / delovne ure	Bolezni v breme družbe	Bolezni v breme ZZZS	Bolezni skupaj	Delež bolezni v fondu delovnih ur (v %)
2015	20.076	24.387	44.463	4,0
2016	21.011	23.723	44.734	3,8
2017	27.583	32.502	60.085	5,2

Koriščenje starševskega dopusta: Zaposlenim staršem omogočamo koriščenje različnih oblik starševskega dopusta, s čemer je mladim družinam zagotovljena socialna varnost na višjem nivoju, kot je to v povprečju v Republiki Sloveniji. Mlade mamice lahko po vrnitvi na delo karierno pot praviloma nemo-teno nadaljujejo na delovnem mestu, ki so ga imele pred odhodom na porodniški dopust. Podatki tudi

izkazujejo, da se vedno več moških odloči za koriščenje očetovskega dopusta. Glede na leto 2016 je to možnost v letu 2017 izkoristilo kar 44,4 % več moških.

Mladim družinam pomagamo tudi s finančnimi sredstvi. Za vsakega novorojenca prejme zaposleni 500,00 EUR finančne pomoči.

Tabela 25: Koriščenje starševskega dopusta

Starševski dopust in obdarovanje ob rojstvu	2017	2016	2015
Št. žensk na porodniškem dopustu (105 dni)	4	7	5
Št. žensk na dopustu za nego in varstvo otroka (do 260 dni)	8	10	3
Št. moških na dopustu za nego in varstvo otroka (do 260 dni)	1	1	1
Število moških na očetovskem dopustu (15 dni + do 75 dni)	26	18	15
Ure očetovskega dopusta	1.936	1.440	1.440
Obdarovanje ob rojstvu (v EUR)	9.000	9.000	8.500

Varnost in zdravje pri delu: Področje varnosti in zdravja pri delu je bilo v letu 2017 sistemsko umeščeno v Službo za korporativno varnost. V družbi ELES z doslednim izvajanjem aktivnosti s področja teoretičnega in praktičnega usposabljanja zaposlenih za varno delo, s preventivnimi zdravstvenimi pregledi, urejanjem in prilagajanjem delovnega okolja ter izobraževanjem in seznanjanjem zaposlenih o skrbi za lastno zdravje izpolnjujemo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življe-

nja zaposlenih. K temu nas zavezuje tudi prejeti certifikat za sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu v družbi (BS OHSAS 18001). Z Izjavo o varnosti z oceno tveganja, Revizija št.: 3 družb ELES, d.o.o. je bil sprejet program za izpolnitev zahtev predpisov o varnosti in zdravju pri delu ter za zmanjševanje v oceni tveganja ugotovljenih nevarnosti in škodljivosti na najmanjšo možno mero. Za uspešno izvedbo programa je v družbi zagotovljen ustrezen strokovni kader, kot tudi ustrezna finančna sredstva.

Kljub vsem aktivnostim, ki smo jih izvajali skozi vse leto, se je zgodilo **pet nezdgod pri delu z lažjimi posledicami**, od tega ena, zaradi katere je bil zaposleni odsoten kar 1720 delovnih ur.

Tabela 26: Nezdgode pri delu

LETO	NEZGODE PRI DELU	
	Število nezdgod	Število izgubljenih delovnih ur
2015	6	1.448
2016	2	48
2017	5	2.184

Število nezdgod pri delu je za leto 2017 v primerjavi s povprečjem števila nezdgod za obdobje od leta 2012 do vključno 2016, za 26,5 odstotkov manjše od povprečja števila nezdgod v navedenem povprečju let, število izgubljenih delovnih ur zaradi nezdgod pri delu v letu 2017 pa je od navedenega povprečja višje za 59,8 odstotkov (zaradi že omenjene dolgotrajne bolniške odsotnosti zaradi nezdgode pri delu enega zaposlenega). Nivo zagotavljanja varnosti in zdravja zaposlenih pri delu se je tako v letu 2017, glede na pretekla povprečja, zvišal.

Promocija zdravja na delovnem mestu: Promocijo zdravja na delovnem mestu (v nadaljevanju PZDM) izvajamo pod sloganom »ZDRAVI ZASE!«. Njen namen je **ohranjati in krepiti telesno in duševno zdravje zaposlenih ter z zdravjem povezan življenjski slog in večjo skrb za lastno zdravje ter ustvarjanje pozitivnega delovnega okolja**. V družbi je imenovana delovna skupina za PZDM v kateri so vključeni predstavniki vseh področij in organizacijskih enot.

Na podlagi analize statističnih podatkov Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) o bolniški odsotnosti v družbi ELES in v primerjavi z družbami panoge Oskrba z električno energijo (OEE) ter izvedene spletne ankete med zaposlenimi, smo opredelili prioritete ter sprejeli nabor ukrepov in aktivnosti PZDM ter jih v preteklih dveh letih v skladu s načrtom PZDM tudi izvajali:

- Učne delavnice

V skladu s sprejetim letnim programom aktivnosti za PZDM smo za zaposlene na vseh enotah družbe izvedli **10 učnih delavnic na temo izgorelosti na delovnem mestu, zdravega načina življenja in prehranjevanja ter ozaveščanja o dejavnih tveganja za srčno žilna obolenja**. Teme učnih delavnic so bile izbrane na podlagi predlogov s strani sodelavcev in rezultatov interne ankete. Z odzivom zaposlenih in udeležbo na posameznih delavnicah smo bili zadovoljni, zato bomo s podobnimi aktivnostmi nadaljevali tudi v prihodnje.

- Sofinanciranje športnih aktivnosti

Delovna skupina za PZDM je v okviru sprejetega programa aktivnosti, s ciljem spodbujanja telesnih dejavnosti in zdravega življenjskega sloga, objavila razpis za sofinanciranje nakupa mesečnih ali sezonskih kart za športne aktivnosti zaposlenih (rekreacija, fitnes, pilates, plavanje, smučanje in podobne telesne aktivnosti).

Skrb za zadovoljstvo zaposlenih: Uspešno smo **podaljšali veljavnost polnega certifikata Družini prijazno podjetje** in bomo v skladu z revizorskim sklepom do leta 2020 nadaljevali z izvajanjem sprejetih ukrepov. Zaposleni imajo **možnost koriščenja 18 različnih ukrepov za lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja**. Dva ukrepa, ki jih v preteklosti niso koristili, smo nadomestili z novima.

Družba ELES spodbuja in delno financira preživljanje prostega časa za otroke od vključno prvega do vključno petega razreda osnovne šole. V letu 2017 je bilo v različne ustanove, ki izvajajo organizirano varstvo otrok, vključenih 61 otrok. Ukrep je v letu 2017 koristilo 36,8 % otrok zaposlenih, ki so bili do tega upravičeni.

Z izvajanjem ukrepov družini prijaznega podjetja družba omogoča zaposlenim, da lažje usklajujejo poklicno in družinsko življenje.

Dodatne ugodnosti za zaposlene: V letu 2001 je družba ELES zaradi zagotavljanja večje socialne varnosti zaposlenih po upokojitvi **pristopila k dodatnemu prostovoljnemu pokojninskemu zavarovanju**. Po veljavnem pokojninskem načrtu prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja naša družba vplačuje od 60 % do 100 % maksimalne višine zavarovalne premije, ki je v letu 2017 predstavljala 5,844 % mesečne plače zaposlenega. Višina vplačila je odvisna od starostne skupine, v katero je zaposleni razvrščen, in od dejstva, ali zaposleni razliko do maksimalne višine zavarovalne premije vplačuje sam. Družba ELES vsem zaposlenim, ki so starejši od 45 let, zavarovalno premijo vplačuje v višini 100 %.

Tabela 27: Dodatno pokojninsko zavarovanje

Dodatno pokojninsko zavarovanje	2017	2016	2015
Število zaposlenih, vključenih v DPZ konec leta	556	557	537
Delež zaposlenih, vključenih v DPZ	98 %	98 %	98 %
Skupna premija, ki jo plača družba ELES (v EUR)	1.075.347	1.031.363	971.318
Skupna premija, ki jo plačajo zaposleni (v EUR)	42.693	42.813	41.707

Skrb za zaposlene zunaj delovnega časa: ELES ima počitniške kapacitete v Sloveniji (Golte, Portorož, Terme Banovci, Terme Čatež) in na Hrvaškem (Barbarga, Krk, Mali Lošinj, Pag, Poreč, Rab, Stinica). Name-

njene so zagotavljanju pogojev za oddih in rekreacijo ter vzdrževanje psihofizičnih sposobnosti zaposlenih v družbi.

Zaposleni so aktivni tudi v Športnem društvu ELES (ŠD ELES), ki je bilo ustanovljeno 29. oktobra 2002. Na začetku je imelo društvo 68 članov, v letu 2017 pa je število članov naraslo na 373 (66 % vseh zaposlenih). V ŠD ELES so vključeni zaposleni v družbi in upokojenci. Društvo **spodbuja zaposlene k ukvarjanju s športno in rekreativno dejavnostjo na vseh**

lokacijah družbe ELES, prireja tekmovanja članov in športne igre na dnevu podjetja, organizira ogled pomembnih športnih prireditev, omogoča udeležbo na tekaških in kolesarskih maratonih ter obiskovanje vadbe v fitness centrih. Člani društva sodelujejo tudi na tekmovanjih v okviru elektrogospodarstva Slovenije in na tekmovanjih s sorodnimi društvi iz tujine.

Elesijada 2017

Srečanje ELES-Mavir 2017

V letu 2017 je ŠD ELES organiziral:

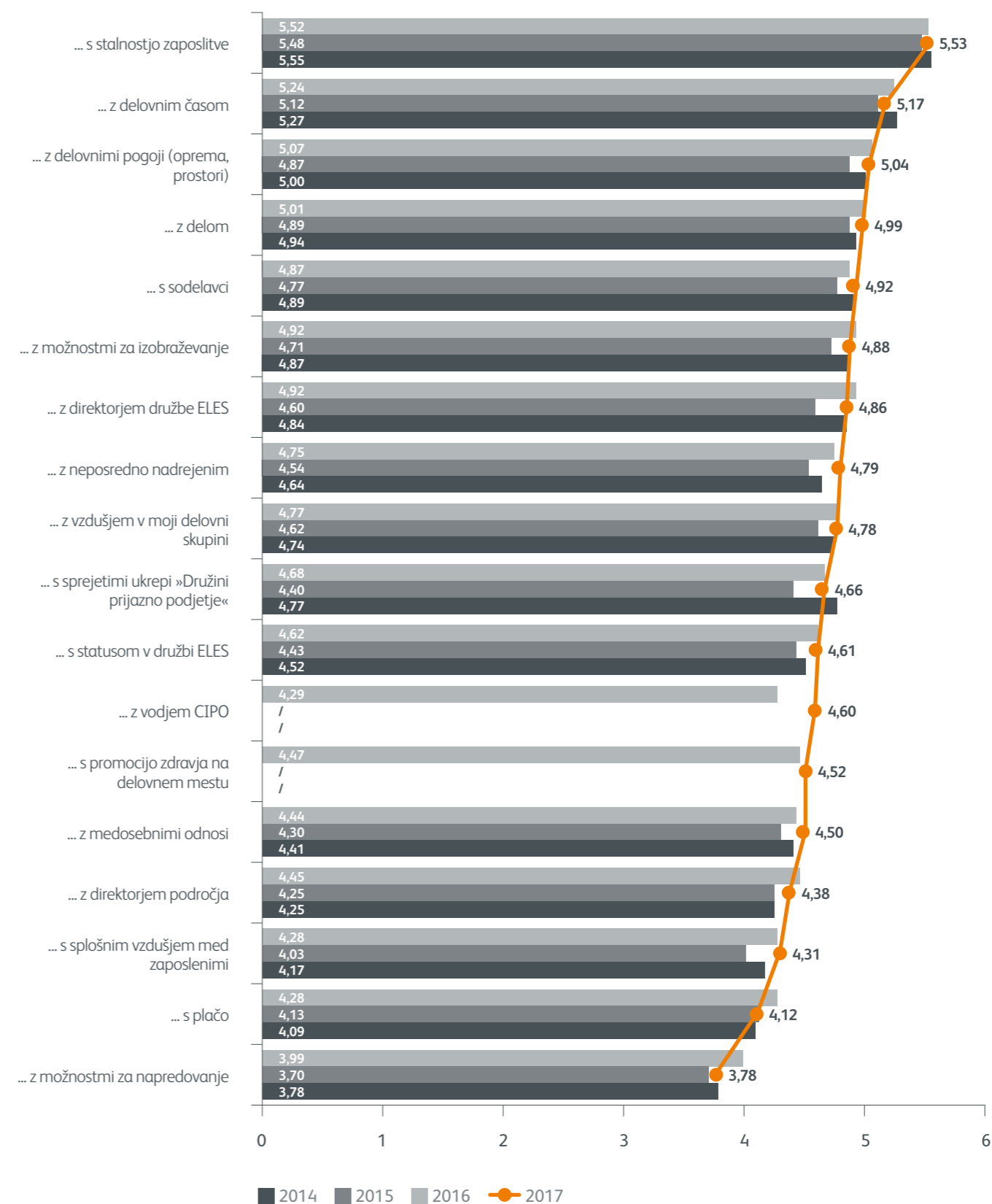
- zbor članov društva v Cerkljah na Gorenjskem,
- tekmovanje v smučanju na Krvavcu,
- ogled smučarskih poletov v Planici,
- smučanje v Italiji ob začetku in koncu smučarske sezone,
- športni vikend v Poreču,
- 8 pohodov (Kopitnik, Snežnik, Trdinov vrh, Pohorje, Palec, Ciprnik, Cerje in Šentrupert),
- športno tekmovanje »Elesijada« v Cirkovcah,
- srečanje s ŠD Mavir v Laškem,
- trikratno srečanje s ŠD EIMV v Ljubljani,
- tekaške in kolesarske maratone,
- aktivnosti v dvoranah (badminton, tenis, kegljanje, bowling, plavanje, fitness).

Merjenje zadovoljstva zaposlenih z različnimi vidiki dela: V letu 2017 je pri merjenju zadovoljstva zaposlenih z različnimi vidiki dela pri anonimnem anketiranju **sodelovalo 404 zaposlenih, kar je predstavljalo 71,9 % vseh zaposlenih v družbi** oziroma za 3,8 odstotnih točk manj več kot v letu 2016. Analize zbranih podatkov so pokazale, da so zaposleni pri ocenjevanju zadovoljstva z različnimi vidiki dela **na splošno zelo zadovoljni s stalnostjo zaposlitve, delovnim časom, delovnimi pogoji, delom, sodelavci, z možnostmi za izobraževanje, z direktorjem družbe, z neposredno nadrejenim, z vzdušjem v njihovih delovnih skupinah, s sprejetimi ukrepi Družini prijazno podjetje, statusom v družbi, z vodjem CIPO, s promocijo zdravja na delovnem mestu in**

z medosebnimi odnosi. Na 6-stopenjski lestvici so našteje kategorije ocenili od 5,53 točk do 4,50 točk. Manj, vendar še vedno nad slovenskim povprečjem, pa so zaposleni zadovoljni s splošnim vzdušjem med zaposlenimi (4,31), s plačo (4,12) in z možnostjo za napredovanje (3,78).

Skupno zadovoljstvo zaposlenih z različnimi vidiki dela je zelo visoko, saj predstavlja kar 4,70 točk in zelo presega slovensko povprečje. Glede na leto 2016 je skupno zadovoljstvo v letu 2017 manjše le za 0,2 % vendar še vedno presega vrednost strateškega kazalnika, določenega s Strateškim poslovnim načrtom 2016-2020, za 0,25 točke.

Graf 32: Zadovoljstvo zaposlenih v družbi ELES po posameznih vidikih dela

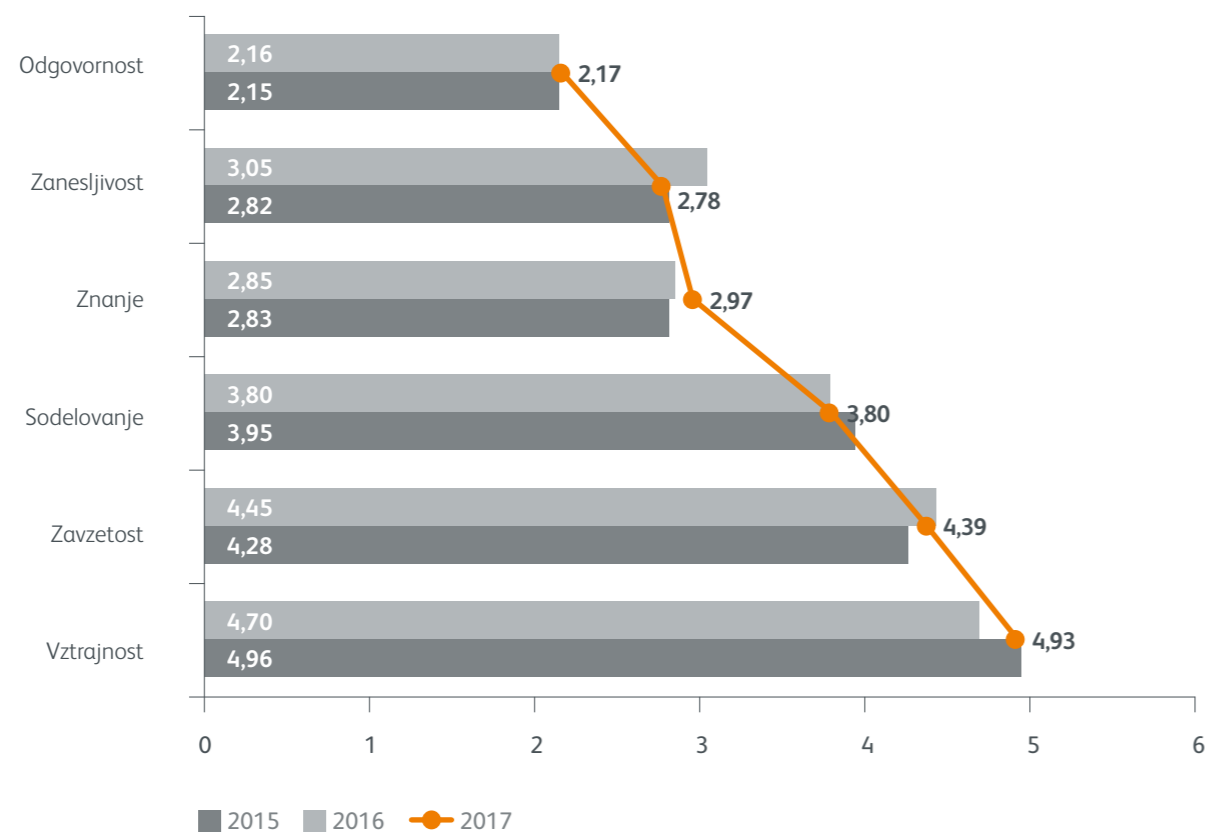

Merjenje delovnih vrednot: V letu 2015 smo v družbi ELES prepoznali šest (6) delovnih vrednot: odgovornost, sodelovanje, vztrajnost, zanesljivost, zavzetost in znanje.

Pri merjenju delovnih vrednot v letu 2017 so zaposleni, tako kot v letu 2016, za **najpomembnejšo**

delovno vrednoto družbe ELES izbrali odgovornost. Sledita ji zanesljivost in znanje, ki sta glede na leto 2016 samo zamenjali vrstni red po pomembnosti. Delovne vrednote sodelovanje, zavzetost in vztrajnost pa so tudi v letu 2017 ohranile enak položaj, kot so ga imele v letih 2016 in 2015.

Graf 33: Merjenje delovnih vrednot

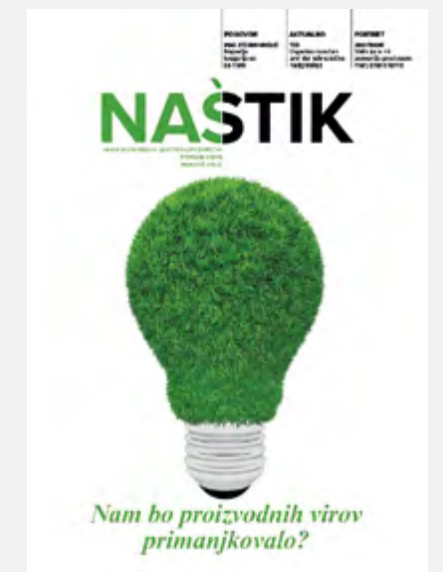

Komuniciranje z zaposlenimi: V družbi ELES strateško načrtujemo in upravljamo interno komuniciranje ter njegova orodja in tehnike za izboljšanje učinkovitosti. Tako se trudimo **izboljšati razumevanje in odnose z zaposlenimi, vplivamo na njihovo motivacijo ter se učinkovito odzivamo na krizne situacije. Zavedamo se, da so kakovostni medsebojni odnosi pogoj organizacijske odličnosti.** Zaposlene seznanjamo s poslanstvom, vizijo, vrednotami in strategijo družbe ELES ter našim delovanjem.

Ker imamo enote po vsej Sloveniji, je učinkovito komuniciranje še kako pomembno. Osrednje orodje za komuniciranje z zaposlenimi je intranetni portal »Elesnet«, kjer so zaposlenim na voljo pomembne informacije o delovanju družbe, različni pomembni dokumenti (akti družbe, organizacijski predpisi, zapiski o delovanju sveta delavcev, ...) in druge vsebine, ki lahko olajšajo delo (predloge za dopise, predstavitve, interni imenik, slovarji, ...).

Vsi zaposleni enkrat na mesec prejmejo elektronski novičnik e-omrežje, v katerem so zbrane najpomembnejše novice preteklega meseca o dogajanju v družbi, enkrat na leto pa izdamo tematsko revijo Naše omrežje. Za pomembne informacije, ki jih morajo čim prej izvedeti vsi zaposleni, uporabljamo elektronsko pošto.

Zaposlene o delovanju družbe in drugih elektroenergetskih družb seznanjamo tudi z objavami na portalu www.nas-stik.si in v reviji Naš stik.

Redna srečanja direktorja s predstavniki sveta delavcev in reprezentativnima sindikatoma zagotavljajo informiranost in vključevanje predstavnikov zaposlenih v delovanje družbe ter neposredno reševanje zadev, za katere so pristojni. Razširjen kolegij direktorjev šestih področij družbe in vodij služb vodstva se z direktorjem sestaja enkrat tedensko, kolegiji po področjih družbe pa se sestajajo prav tako pogosto.

Ker se zavedamo, da je za dobro klimo v podjetju pomembno tudi neformalno druženje zaposlenih iz enot po vse Sloveniji, vsako leto poleti organiziramo športno obarvan Dan družbe ELES in pozimi novoletno druženje.

Sodelovanje v širšem družbenem okolju

Z dejanji in pozitivnim odnosom vsakodnevno širimo načela družbeno odgovornega ravnanja v poslovnem in družbenem okolju, ki ga soustvarjamo. Sodelujemo pri razvoju stroke, dvigujemo energetske in sevalne pismenosti ter podpiramo delovanje številnih organizacij in izjemnih posameznikov.

Krepitev energetske in sevalne pismenosti: Javnost električno energijo dojema kot samoumevno dobrino, ki jim je na razpolago kjer in kadar jo potrebujejo. Ne zavedajo se, da mora zato v ozadju delovati izjemno usklajen sistem. Da so daljnovodi in drugi elementi prenosnega elektroenergetskega nujno omrežja potrebni, da električna energija pride do njih. Tega se običajno zavejo šele v primeru morebitnega izpada. Ker želimo javnost spodbuditi k razmisleku in jo ozavestiti o tem, da električna energija ni tako samoumevna dobrina ter da za to, da nam je na voljo ob vsakem trenutku, skrbi družba ELES z vodenjem slovenskega elektroenergetskega sistema, podpiramo aktivnosti za krepitev energetske pismenosti.

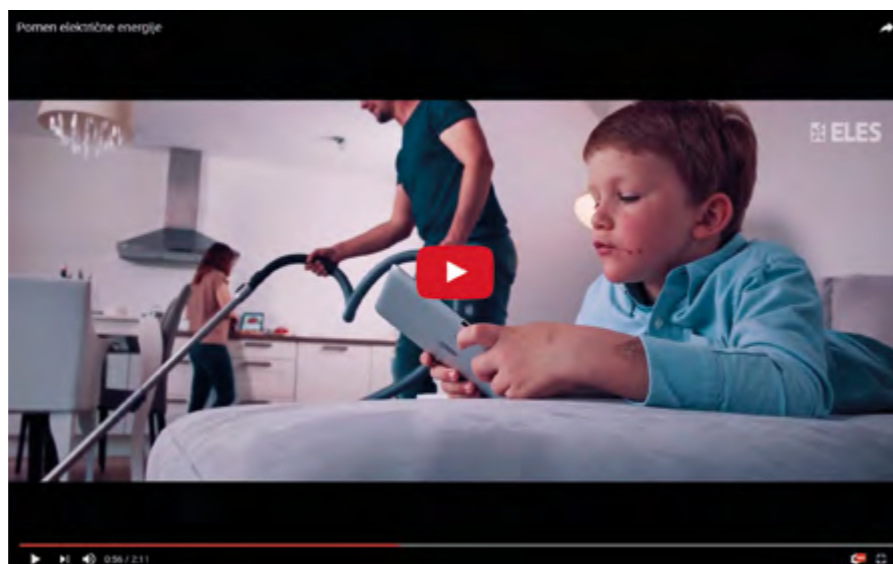
Obiski v Republiškem centru vodenja: Čeprav v družbi ELES upravljamo z infrastrukturo, ki je izjemnega pomena za delovanje celotne družbe, naša vrata za organizirane skupine, ki se želijo seznaniti z delom družbe, niso zaprta. V Republiškem centru vodenja, ki je srce slovenskega elektroenergetskega sistema, smo v letošnjem letu gostili številne skupine tako iz Slovenije kot iz tujine. Med obiskovalci iz Slovenije so bili predstavniki Vlade RS in parlamentarnih strank, različnih podjetij, študentje in dijaki ter ostale interesne skupine. V razdelilnih transformatorskih postajah Beričevo, Kleče, Okroglo, Divača, Gorica, Podlog in Pekre pa smo gostili 23 skupin.

Utrinki z Elektrofesta 2017

Sodelovanje z mladimi: Posebno pozornost namenjamo tudi **energetskemu opismenjevanju mladih**. Zato smo septembra že šesto leto zapored strokovne moči združili z družbo Gen energija, Elektroinštitutom Milan Vidmar in Fakulteto za elektrotehniko Univerze v Ljubljani ter organizirali **izobraževalni festival za srednješolce - Elektrofest**.

Mladim smo tokrat približali delovanje elektroenergetskega sistema, premierno pa smo jim predstavili tudi video Pomen električne energije.

Ozaveščevalni video

V letu 2017 smo ponovno podprli **delovanje projekta EN-LITE** (www.en-lite.si), ki si prizadeva za krepitev energetske pismenosti med različnimi deležniki. Tokrat so posebno pozornost namenili **krepitevi sevalne pismenosti**. Spomladi so izdali publikacijo »Energijska, sevanje, življenje: Dejstva in miti o sevanju v vsakdanjem življenju«, jeseni pa so jo nadgradili s spletno aplikacijo iSevanje (www.i-sevanje.si).

Publikacija

Spletna aplikacija

Ponovno smo podprli dejavnost **Društva DOVES – mednarodni program Ekošola**. Omogočili smo izdajo učnega gradiva Včeraj, danes, jutri – preteklost oblikuje sedanjost, v okviru katerega je bil en sklop namenjen tudi **spoznavanju osnov elektromagnetnega sevanja**, in izvedbo Ekokviza, tekmovanja v ekoznanju za srednješolce. Šolskega tekmovanja se je udeležilo 2.877 dijakov iz 56 srednjih šol. Na državnem tekmovanju pa je sodelovalo 272 dijakov iz 53 šol.

Zmagovalci Ekokviza

Krepitev znanja prek spletnega mesta: Ob prenovi spletne strani družbe ELES smo vzpostavili rubriko **Zakladnica znanja**, v okviru katere javnost seznanjamo z zanimivimi in poučnimi dejstvi o elektroprenosni dejavnosti.

Rubrika Zakladnica znanja na prenovljeni spletni strani

Sodelovanje v strokovnih razpravah: Strokovnjaki družbe ELES se redno vključujejo v javne razprave o energetske prihodnosti in energetskih izzivih Slovenije. V letu 2017 so prav tako kot pretekla leta sodelovali pri snovanju energetskega koncepta Slovenije ter kot predavatelji in razpravljavci sodelovali

Utrinki s strokovnega posveta družbe ELES

na številnih domačih in tujih energetskih konferencah. Septembra smo tudi sami organizirali strokovni dogodek, na katerem smo osvetlili pomembnost vloge pametnih omrežij v okviru Energetskega koncepta Slovenije.

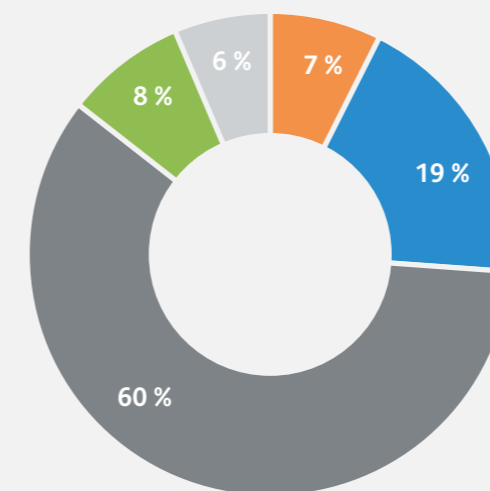

Muzej elektroprenosa Fala – Laško

Muzej elektroprenosa Fala–Laško: Čeprav se tehniška dediščina prenosne dejavnosti v preteklosti ni načrtno zbirala, se je na srečo skozi desetletja pri posameznikih ohranil marsikateri starodobni razstavni predmet. Družbi ELES je uspelo številne dragocene ostanke naše tehnične dediščine zbrati in 8. oktobra 2004 smo ob 80-letnici prenosne dejavnosti v RTP Laško v Laškem odprli Muzej elektroprenosa Fala–Laško. Muzej, ki ohranja edinstveno dediščino razvoja prenosne dejavnosti v Sloveniji, je tudi eden redkih tovrstnih muzejev v Evropi.

Za obisk muzeja imamo sklenjene dogovore z vsemi elektrotehničnimi šolami (od srednjih šol do fakultet) v Sloveniji, tako da muzej vsako leto obišče vsaj en razred iz vsake izmed omenjenih šol. Poleg dijakov in študentov so med obiskovalci muzeja tudi naključni obiskovalci, izletniki, društva upokojencev. Do sedaj je muzej obiskalo 2590 obiskovalcev, v letu 2017 pa 181 obiskovalcev.

Graf 34: Sponzorstva in donacije po namenu

■ Humanitarna dejavnost ■ Kultura
■ Izobraževanje in znanost ■ Varovanje okolja
■ Šport in rekreacija

Sponzorstva in donacije: Pomemben del odgovornosti do družbenega okolja, s katerim sobivamo, je podpora organizacijam, društvom in izstopajočim posameznikom. Pri izbiri prejemnikov sponzorskih sredstev in donacij sledimo načelu uravnoveženosti in razpršenosti. V letu 2017 smo s sponzorskimi sredstvi pomagali posameznikom in organizacijam na področju športa, kulture, znanosti in izobraževanja, donatorska sredstva smo namenili posameznikom in organizacijam na področju humanitarnih dejavnosti ter varovanja okolja. Ker verjamemo, da s tem prispevamo ne le k uspešnejšemu delovanju prejemnikov sredstev, temveč tudi h kakovostnejšemu življenju skupnosti, v katerih delujejo.

Skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja vse prejemnike sponzorskih in donatorskih sredstev objavljamo na spletni strani www.eles.si v rubriki Informacije javnega značaja.

2.2.3 OKOLJE: SKRBNOST UPRAVLJANJA Z OKOLJSKIMI IN PROSTORSKIMI VPLIVI

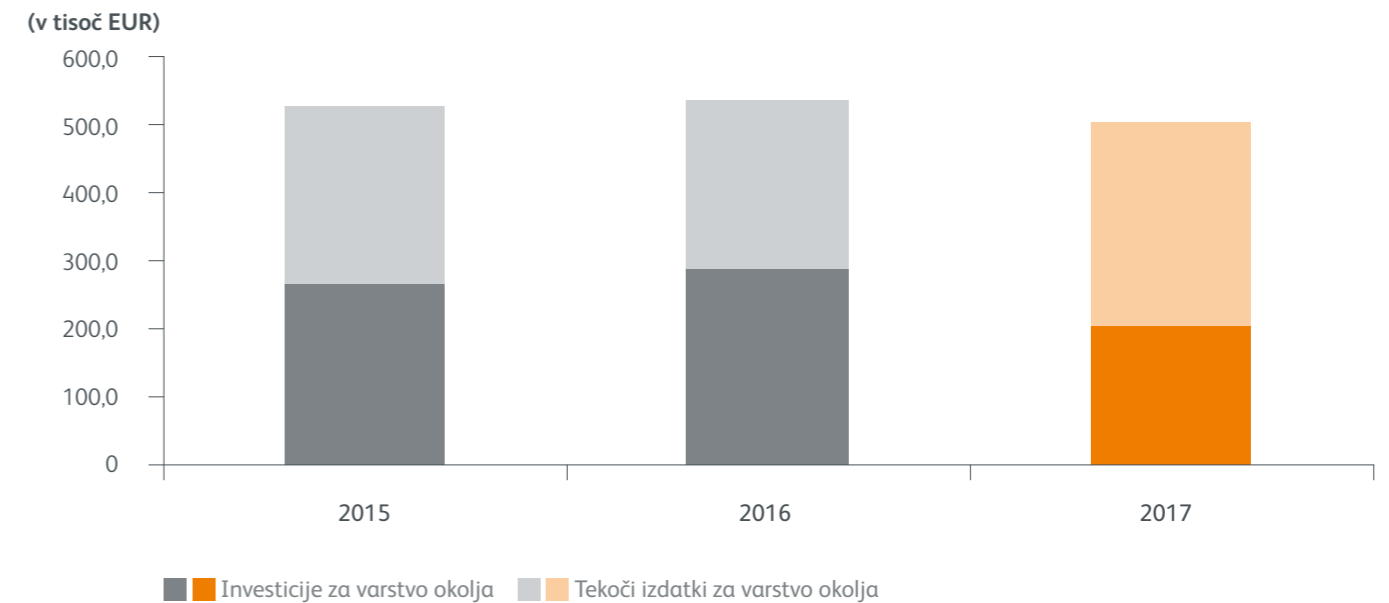
Naše aktivnosti na področju varstva okolja izhajajo iz usmeritev, ki smo jih določili v politiki ravnanja z okoljem. Umeščanje elektroenergetskih prenosnih objektov in naprav v prostor izvajamo premišljeno, saj si prizadevamo za njihov čim manjši vpliv na okolje in ljudi. Na vseh področjih dela uporabljamo najnaprednejše tehnologije in odgovorno ravnamo z naravnimi viri, materiali in energijo. To se odraža tudi v naših vlaganjih v razvoj prenosnega elektroenergetskega omrežja.

V letu 2017 smo na področju vlaganj največ sredstev namenili posodobitvi in vgradnji naprav za odvajanje odpadnih vod, energetski prenovi objektov in ureditvi zunanje razsvetljave. Na področju izdatkov pa je bilo največ sredstev porabljenih za komunalne storitve in dobavo vode iz javnega vodovodnega omrežja ter meritve elektromagnetnega sevanja.

Rezultat našega odgovornega ravnanja je tudi dejstvo, da v letu 2017 ni prišlo do razlitij nevarnih snovi in da nismo prejeli kazni, povezanih s področjem varstva okolja.

Graf 35: Okoljska vlaganja od leta 2015 do 2017

Okoljski vidik gradnje elektroenergetskih objektov: Gradnjo elektroenergetskih objektov izvajamo na podlagi veljavnih predpisov s področja ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter upravljanja voda. Pri gradnji si prizadevamo, da v največji možni meri uporabljamo obstoječe ceste in poti, površino gradbišč pa čim bolj omejimo, saj s tem zmanjšujemo negativen vpliv na obstoječo vegetacijo in gozd.

V okviru gradnje daljnovodov izvajamo predpisane ukrepe, med katerimi so tudi ponovna uporaba zemlje, ki je bila odstranjena z izkopi, uporaba sadik avtohtonih grmovnih in drevesnih vrst pri sanaciji gozdnih robov, zasaditev nadomestnih gozdnih otokov na posameznih lokacijah ter nameščanje vidnih označitev – markiranje vodnikov in zaščitne vrvi. V prihodnje načrtujemo tudi vzpostavitev posameznih nadomestnih habitatov, kot so vzpostavitev ekstenzivnega travišča na njivskih površinah, ohranitev poplavnega gozda za ohranjanje varovanih gozdnih vrst ptic in njihovega habitata ter podobno.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti pri vzdrževanju elektroenergetskih objektov: Pred pričetkom vzdrževanja daljnovodnih tras v območju Natura 2000 ali na področju naravnih vrednot od krajevno pristojne upravne enote pridobimo dovoljenje za izvedbo posega v naravo, kjer so opredeljeni pogoji za izvedbo posega in obdobje, v katerem je so dovoljena dela. Pred izvajanjem posegov v gozdu ali gozdnem prostoru pridobimo soglasje Zavoda za gozdove Slovenije. Daljnovodne trase na gozdnih zemljiščih vzdržujemo tako, da izvajamo posek podrasti, ki v prsni višini ne presega debeline 10 cm. Posek podrasti izvajamo tudi v vseh vodotokih in melioracijskih kanalih. Vzdrževalna dela izvajamo tako, da ne ogrozimo naravnega biotskega okolja.

Skozi območja Natura 2000 poteka 14,4 % visokonapetostnih daljnovodov na 400 kV, 220 kV in 110 kV napetostnih nivojih.

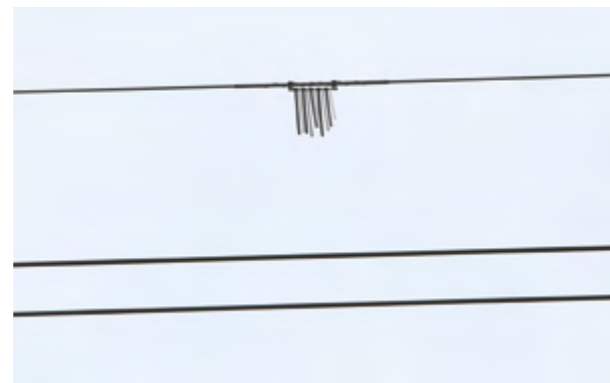
Shema 5: Potek daljnovodov v območju Natura 2000

■ označevanje območij po SPA – Direktiva o pticah
■ označevanje območij po SAC – Direktiva o habitatih

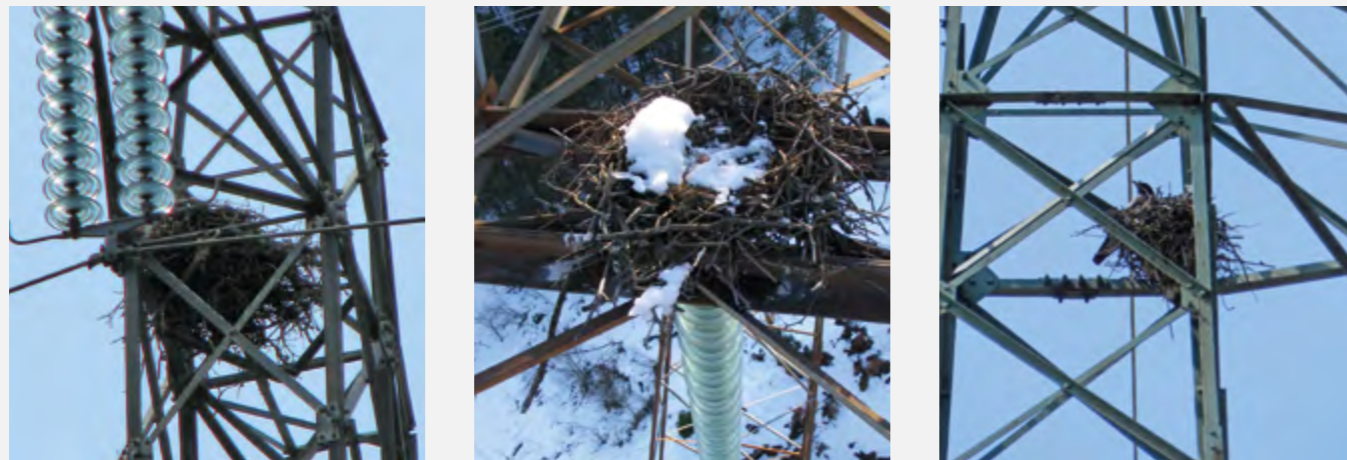
Iz zemljevida območij je razvidno, da največji delež visokonapetostnih daljnovodov poteka skozi območja Natura 2000 SPA, ki so pomembna za ptice, na območju jugozahodne in zahodne Slovenije ter območju reke Drave na vzhodnem delu Slovenije.

Da bi zmanjšali verjetnost trkov z vodniki visokonapetostnih daljnovodov, smo v zadnjih letih na posameznih odsekih daljnovodov 2 x 400 kV Beričevo–Krško in 2 x 110 kV Beričevo–Trbovlje namestili opozorila za ptice.

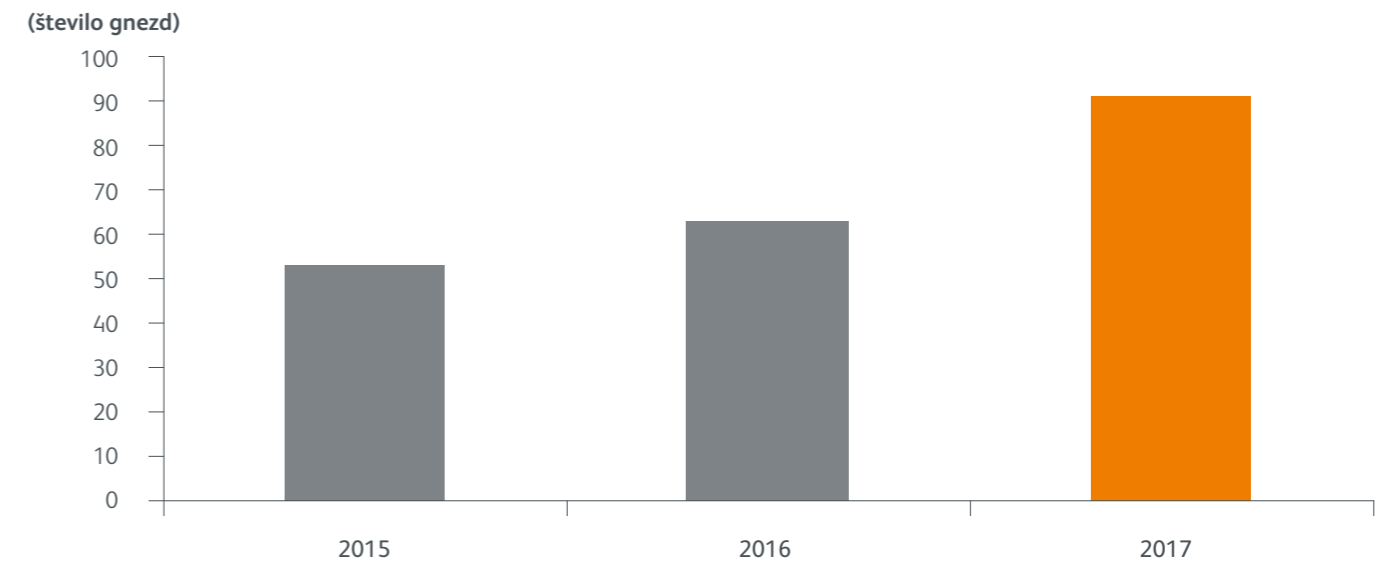
Opozorila za ptice

Stebri visokonapetostnih daljnovodov predstavljajo tudi nov življenjski prostor za ptice. Pri vzdrževanju visokonapetostnih daljnovodov najdbe živih gnezd zabeležimo in gnezda pustimo na daljnovodnih stebrih. Največje število gnezd je bilo najdeno na DV 2 x 110 kV Kleče – Medvode–Labore–Okroglo II, kar lahko pripišemo dejstvu, da je trasa daljnovoda speljana ob reki Savi, ki za ptice predstavlja ugodni življenjski prostor.

Gnezdenje ptic na daljnovodih

Graf 36: Gnezdenje ptic na stebrih visokonapetostnih daljnovodov v osrednji Sloveniji

Poraba materialov pri gradnji elektroenergetskih objektov: Pri porabi materialov v okviru gradnje prenosnega omrežja upoštevamo pravne predpise in tehnične smernice. Postopek vgradnje materialov skrbno nadzorujemo, pridobljene podatke pa obravnavamo v okviru posameznega projekta. V prikaz porabe materialov smo vključili gradnjo Tehnolo-

škega središča ELES Beričevo, ki se je začela v letu 2017, in gradnjo DV 2 x 110 kV Maribor – Cirkovce, ki se je v letu 2017 zaključila. Od 4.344 izolatorjev, ki so vgrajeni v DV 2 x 110 kV Maribor – Cirkovce, je 72 % izolatorjev, ki so bili demontirani iz starega daljnovoda.

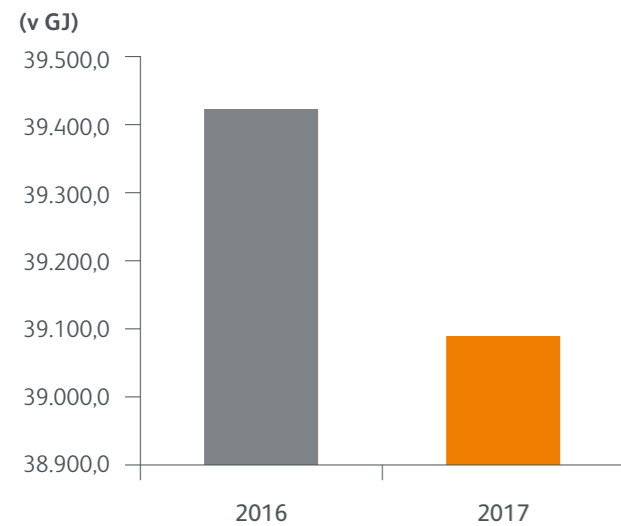
Tabela 28: Poraba materialov

Poraba materialov	Enota	Količina
Tehnološko središče ELES, Beričevo		
Beton	m ³	4.663,00
Železo	t	661,00
DV 2x110 kV Maribor - Cirkovce		
Beton	m ³	1.993,94
Jeklene konstrukcije	t	240,90
Aluminij + Jeklo + Zlitine	t	72,22
Vodnik	m	58.720,00
Zaščitni vodnik z optičnimi vlakni (OPGW)	m	18.515,00
Izolatorske verige	kos	324,00
Izolatorji	kos	1.200,00
Izolatorji iz obstoječega DV	kos	31.440,00

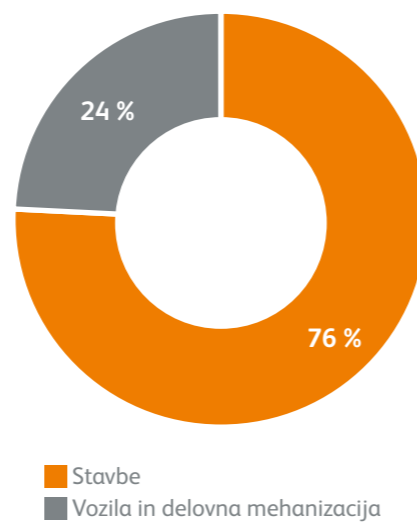
Poraba energije: Smernice na področju učinkovite rabe energije in usmerjenost k stalnemu zniževanju obratovalnih stroškov objektov so bile tudi v letu 2017 izhodišče za aktivnosti na področju porabe energije. Energetska prenova stavb v RTP Podlog, ki se je pričela v letu 2017 in bo dokončana v letu 2019, in načrtovane energetske prenove v prihodnjih letih bodo prispevale k zmanjšanju porabljene energije za stavbe. Na področju porabe energije za vozila

pa bodo predvidene zamenjave vozil z novejšimi in varčnejšimi prispevale k manjši porabi energije na vozilo. Prav tako ima družba ELES izdelan načrt za postavitev električnih polnilnic. V skupni letni ocenjeni količini porabljene energije je zajeta poraba energije za stavbe ter poraba energije za vozila in delovno mehanizacijo. Večji delež energije porabimo za stavbe.

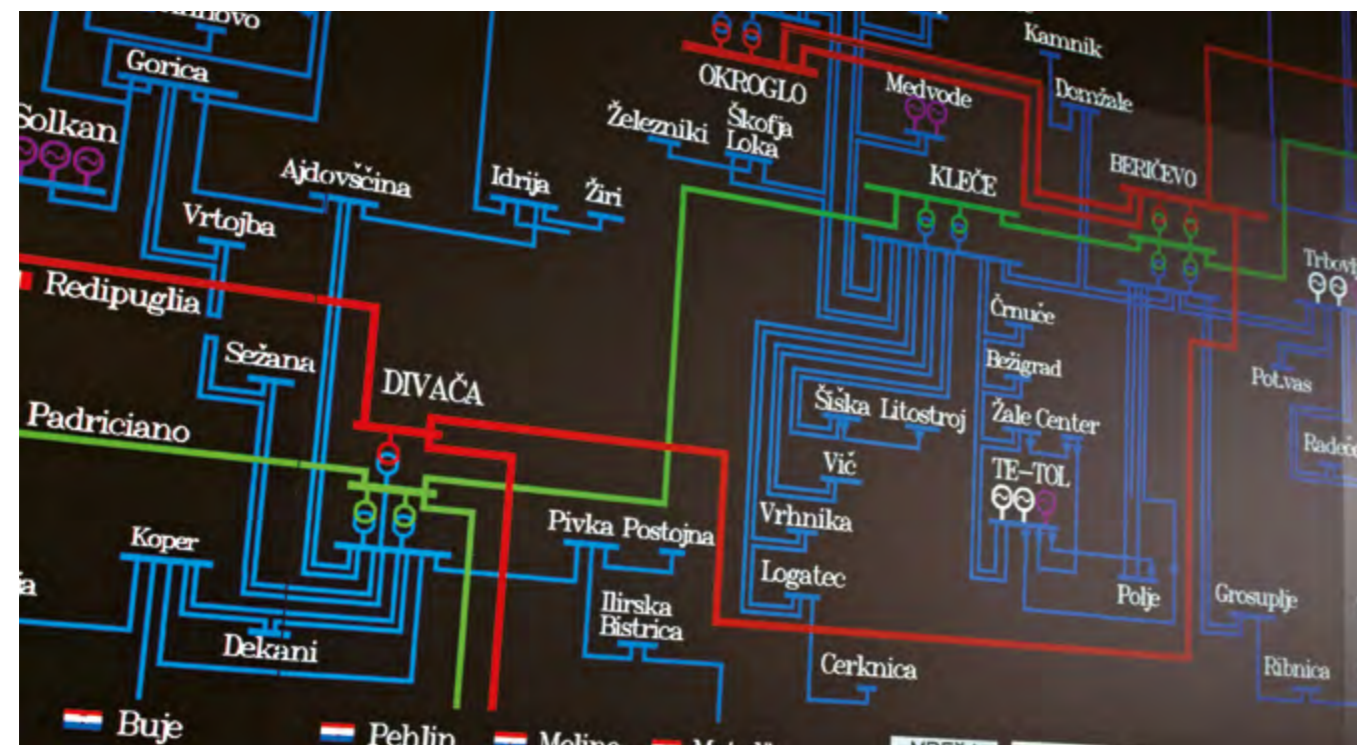
Graf 37: Poraba energije

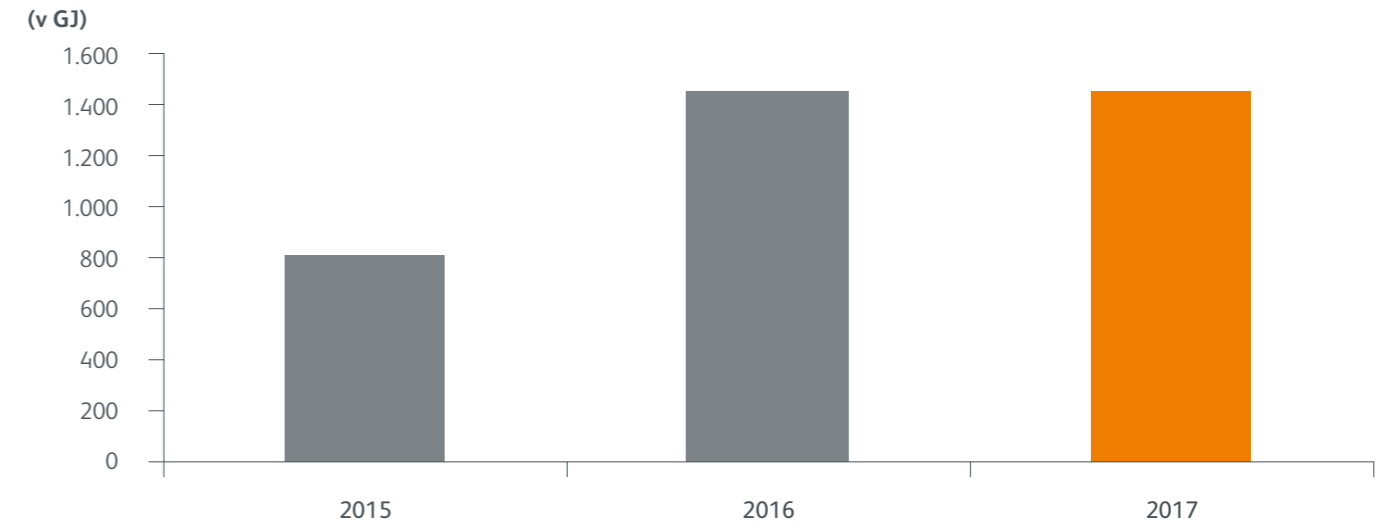
Graf 38: Poraba energije glede na namen

Vlaganja v zamenjavo zunanje razsvetljave v preteklih letih so prispevala k prihrankom električne energije. V letih 2016 in 2017 smo pri uporabi zunanje razsvetljave prihranili 1.462 GJ energije na leto.

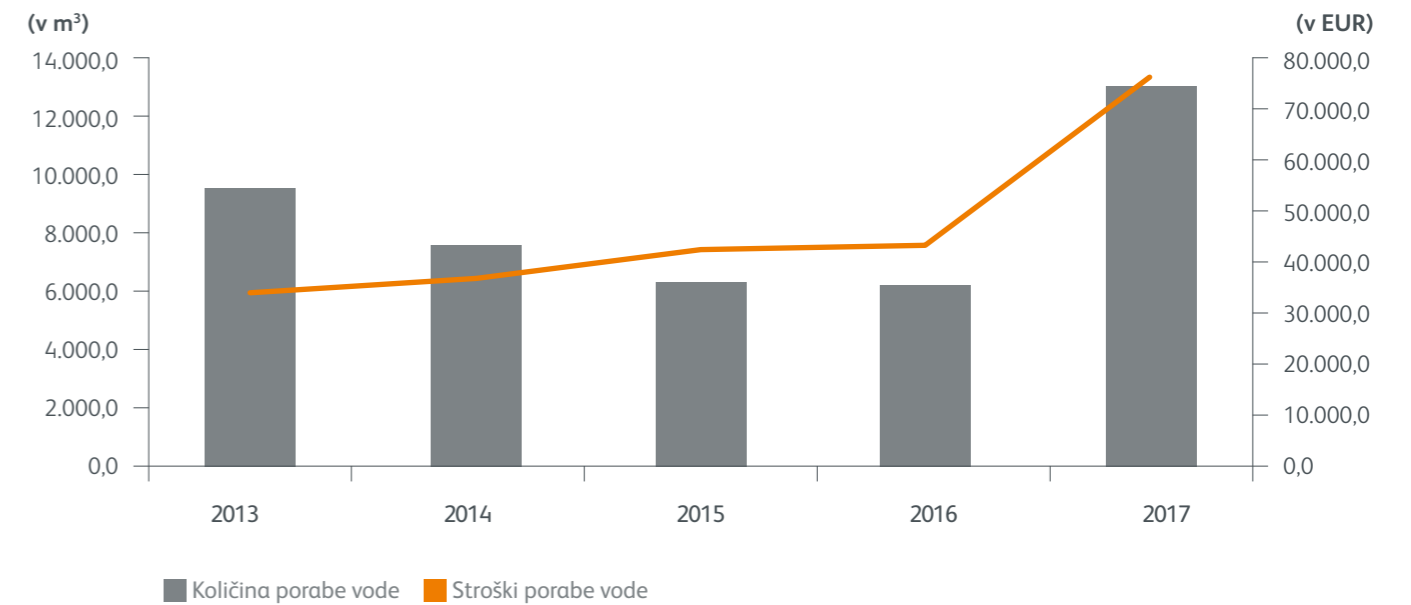
Graf 39: Prihranek električne energije pri uporabi zunanje razsvetljave od 2015 do 2017

Poraba vode: Voda, ki jo uporabljamo v naših procesih, je iz javnega vodovodnega omrežja. **Količina porabljene vode se je v letu 2017 v primerjavi s predhodnimi leti precej povečala** zaradi gradnje

Tehnološkega središča ELES Beričevo, zamenjave transformatorja T412 v RTP Maribor, obnove stikališča in objekta v RP Hudo, izgradnje GIS stikališča v RTP Pekre in obnove dvorišča v RTP Podlog.

Graf 40: Poraba vode

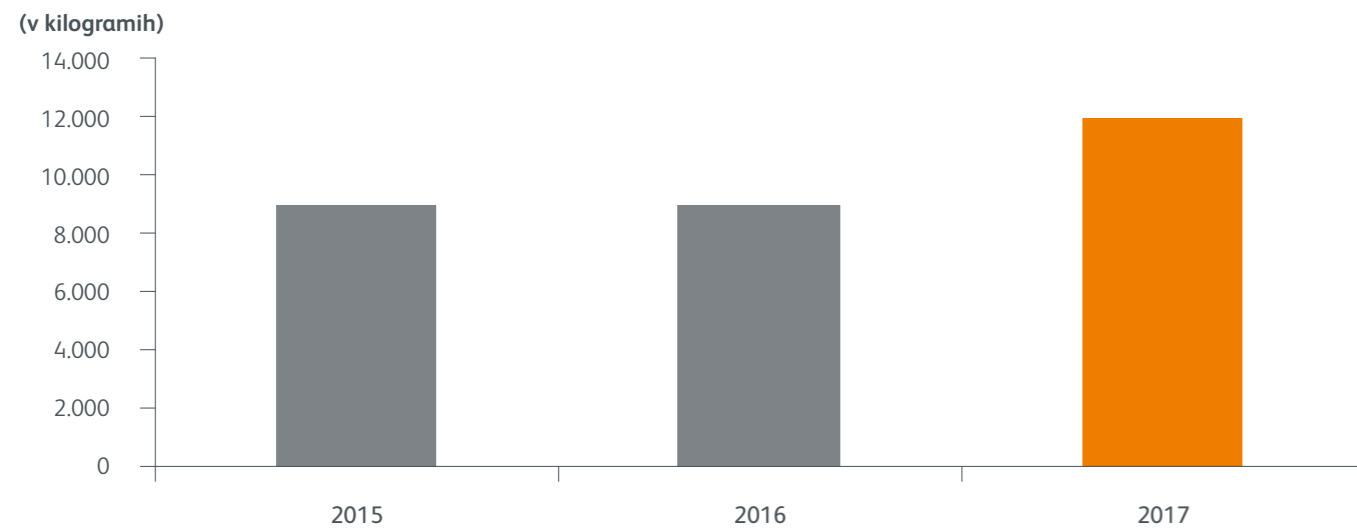

Emisije in recikliranje plina SF₆: Plin SF₆, ki se nahaja v hermetično zaprtih delih nekaterih visokonapetostnih naprav, opravlja funkcijo izolatorja in s tem zagotavlja ustrezno delovanje naprav. Naprave v delovanju tako ne povzročajo toplogrednih učinkov na okolje. Z ustrezno usposobljenimi serviserji zagotavljamo, da pri vzdrževanju naprav (npr. zajem plina) ne prihaja do puščanj plina SF₆ v zrak, vgradnjo novih naprav pa zaupamo le ustrezno usposobljenim izvajalcem. Z nadzorom in vzdrževanjem

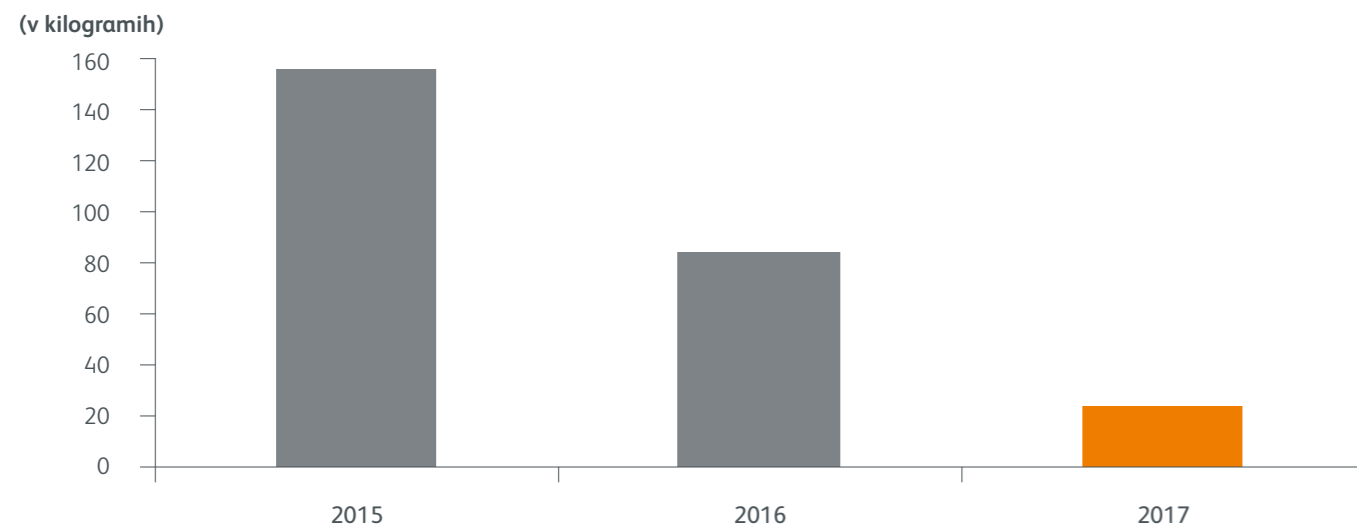
v največji možni meri **preprečujemo uhajanje fluoriranega toplogrednega plina SF₆ iz visokonapetostnih naprav.**

Količina plina SF₆ v uporabi je v letu 2017 znašala 11.935,9 kilogramov, kar znaša 2.950,8 kg več kot v letu 2016. Povečanje količin je posledica prevzetih objektov in novega GIS stikališča v RTP Pekre. V letu 2017 je bilo recikliranih in ponovno uporabljenih 23,5 kilogramov plina SF₆.

Graf 41: Skupna količina SF₆ v VN napravah

Graf 42: Količina zajetega, recikliranega in ponovno uporabljenega plina SF₆ v VN napravah

Ogljični odtis: V izračun ogljičnega odtisa za leto 2017 smo vključili pomembna področja naše dejavnosti, in sicer neposredne emisije (puščanje plina SF₆ iz visokonapetostnih naprav, izpuste iz vozil in izpuste iz ostalih naprav) in posredne emisije (izgube energije pri prenosu električne

energije in poraba elektrike za stavbe). Ogljični odtis navedenih aktivnosti je 193.756 ton CO₂. **Največji delež ogljičnega odtisa predstavljajo izgube energije pri prenosu električne energije,** in sicer 97,58 % ocenjenega ogljičnega odtisa naše družbe.

Shema 6: Ogljični odtis po področjih

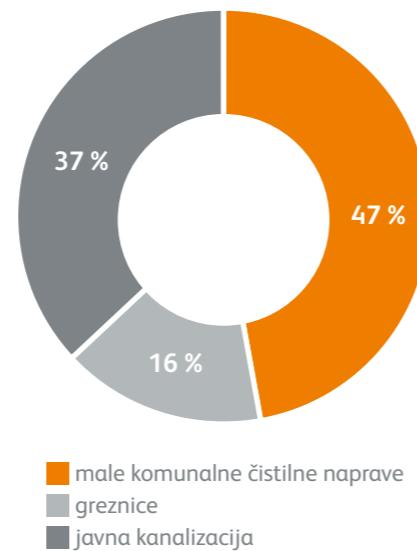

Hrup: Hrup, ki ga povzročajo naše naprave, obvladujemo z ustreznimi tehničnimi ukrepi (uporaba ustrezne opreme, protihrupna zaščita, monitoringi). Obratovalni monitoring za vire hrupa smo izvedli na RTP 400/110-220/110/35 kV v CIPO Divača. Meritve so pokazale, da so vrednosti kazalcev hrupa pod predpisanimi mejnimi vrednostmi določenimi v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

Elektromagnetno sevanje: V sklopu rednega obratovalnega monitoringa elektromagnetnega sevanja smo v letu 2017 izvedli monitoring elektromagnetnega sevanja na 18 elektroenergetskih objektih in sicer v CIPO Maribor (2 RTP in 5 daljnovodov), CIPO Podlog (1 RTP in 4 daljnovodi), CIPO Ljubljana (1 RTP in 2 daljnovoda) in CIPO Divača (3 daljnovodi). **Vrednosti električnih in magnetnih polj na obravnavanih področjih so bile nižje od dopustnih vrednosti**, ki po določilih Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju znašajo za $E = 10$ kV/m in $B = 100$ μ T.

Odpadna voda: V naši družbi z odpadno vodo ravnamo na tri načine. Na lokacijah, kjer ni možen priklop na javno kanalizacijo in kjer ni stalno prisotnih delavcev, **odpadne vode zbiramo v greznicah**. Če nam tehnične možnosti dopuščajo, v okviru rekonstrukcij razdelilnih transformatorskih postaj **vgrajujemo male komunalne čistilne naprave**. Na lokacijah, **kjer je bil iz tehničnega in ekonomskega vidika možen priklop na javno kanalizacijo, smo ga v preteklih letih uredili**. Trenutno se največji delež odpadne vode odvaja v male komunalne čistilne naprave (47 %), nato v javno kanalizacijo (37 %), najmanjši delež pa v greznice (16 %).

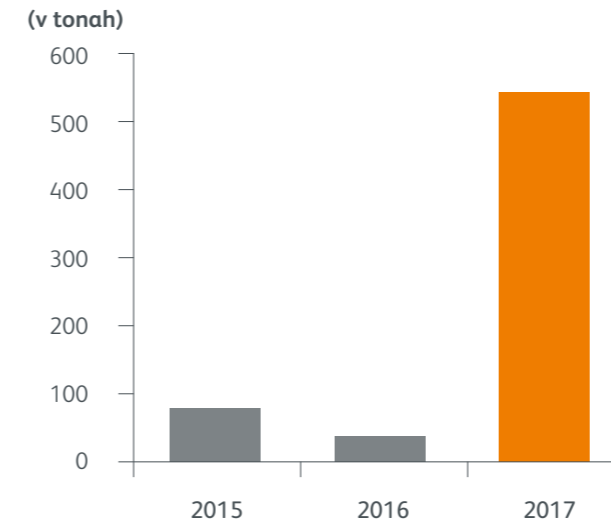
Graf 43: Odpadna voda v letu 2017

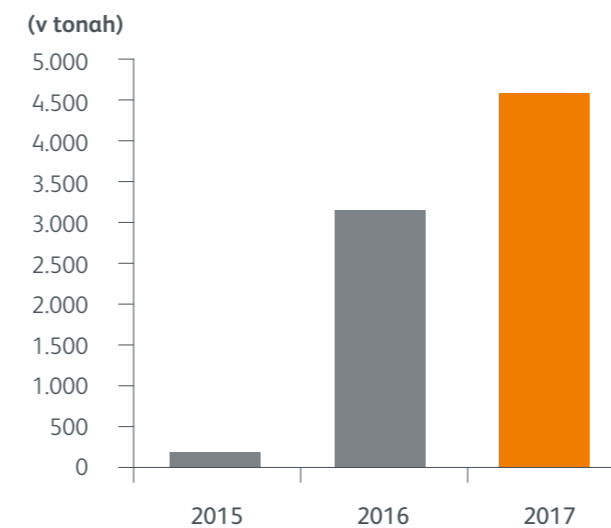
Odpadki: Zavedamo se, da so odpadki vir surovin, zato **jih dosledno ločujemo in upoštevamo hierarhijo ravnanja z njimi**. Določene vrste odpadkov skladno s predpisi prepuščamo javnim podjetjem, ki imajo ustrezna dovoljenja Ministrstva za okolje in prostor, brez izdanega evidenčnega lista, vse druge vrste odpadkov pa oddajamo podjetjem, ki imajo ravnako ustrezna dovoljenja in smo jih pooblastili, da izdajajo evidenčne liste.

Letne količine nevarnih odpadkov so odvisne od rekonstrukcij objektov, ki so v izvajanju. Večje količine nevarnih odpadkov v letih 2013 in 2017 so povezane z zamenjavo visokonapetostnih naprav (olja iz visokonapetostnih naprav in zavržena oprema, ki vsebuje nevarne snovi).

Graf 44: Količine nevarnih odpadkov

Graf 45: Količina nenevarnih odpadkov

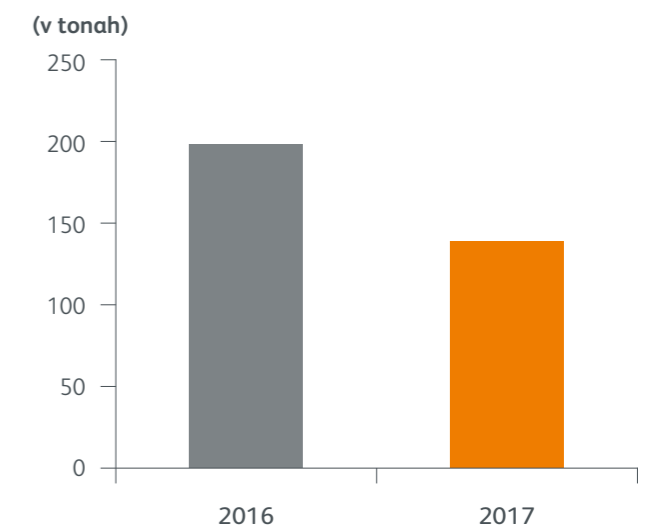
V letu 2017 so se zelo povečale količine nevarnih odpadkov. Največji delež predstavlja razgradnja energetskega transformatorja v RTP Maribor in RTP Divača, gre za odpadni produkt pri razgradnji (papirnata izolacija onesnažena z oljem, bitumenske mešanice, mineralna neklorirana olja ter zavržena oprema). Prav tako večji delež nevarnega odpadka predstavlja z oljem onesnažena voda, ki se načrpa pri čiščenju oljnih jam in oljnih lovilcev za energetske transformatorje.

Tudi letne količine nenevarnih odpadkov so v zadnjih letih zelo nihale, kar je ravno tako posledica rekonstrukcij objektov. Največji delež nenevarnih odpadkov predstavljajo gradbeni odpadki (zemlja in kamneje, bitumenske mešanice, beton in železo ter jeklo).

Povečane količine nenevarnih odpadkov so nastali zaradi izvajanja projektov – rekonstrukcije stikališča RP Hudo, gradnje novega stikališča RTP Pekre GIS, rekonstrukcije daljnovoda DV 110 kV Maribor-Cirkovce ter zamenjava energetskega transformatorja v RTP Divača in RTP Maribor.

Spremljamo tudi letne količine komunalnih odpadkov, ki nam služijo le kot ocena dejansko nastalih komunalnih odpadkov. V skupini komunalnih odpadkov spremljamo količine grezničnega mulja, mešanih komunalnih odpadkov, papirja, stekla, embalaže, bio in kosovnih odpadkov. Zmanjšanje količin komunalnih odpadkov v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 je posledica priklopov objektov na javno kanalizacijo in male komunalne čistilne naprave.

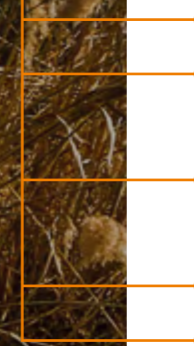
Graf 46: Količina komunalnih odpadkov

3

RAČUNOVODSKO POROČILO

Verjamemo, da so za uspeh vsakega od nas in za uspeh družbe ELES potrebni odgovornost, zavzetost, znanje, zanesljivost, sodelovanje in vztrajnost.

3.1 REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte.

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Eles d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje s pridržki

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe Eles, d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključuje bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Razen glede učinkov zadeve, ki je opisana v odstavku *Osnova za mnenje s pridržki*, po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31.12.2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju 'SRS').

Osnova za mnenje s pridržki

Družba na dan 31.12.2017 izkazuje 224.440 tisoč EUR dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev. Poslovodstvo družbe je v letu 2017, kot tudi v preteklih letih, dolgoročne pasivne časovne razmejitve evidentiralo zaradi uporabe 120. člena Energetskega zakona, ki je v neskladju s SRS. Zaradi neskladja s SRS so v letu 2017 poslovni prihodki precenjeni za 7.297 tisoč EUR, finančni odhodki so zaradi obrestovanja dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev precenjeni za 1.902 tisoč EUR, davki so podcenjeni za 1.219 tisoč EUR, kar pomeni višji čisti dobiček v višini 6.614 tisoč EUR. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve so na dan 31.12.2017 precejene za 224.440 tisoč EUR. Poleg navedenega bi družba ob upoštevanju določil SRS, upoštevajoč davčne učinke, na dan 31.12.2017 izkazala za 30.129 tisoč EUR višje obveznosti za davek od dobička in za 2.410 tisoč EUR nižje terjatve za odloženi davek. V letu 2017 bi ob ustrezni uporabi SRS družba tako izkazala za 191.901 tisoč EUR višji kapital.

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje s pridržki.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Razen glede vpliva zadev, navedenih v odstavku *Osnova za mnenje s pridržki*, na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s SRS in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v družbi.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.

- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Družba je pri pripravi računovodskih izkazov ločeno evidentirala različne dejavnosti javnih služb in tržne dejavnosti v skladu z 8. členom Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti ter za razporejanje posrednih stroškov uporabila sodila, ki temeljijo na računovodskih načelih in aktivnostih, ki te stroške povzročajo.

Družba je pri pripravi računovodskih izkazov upoštevala ločeno računovodsko spremljanje vsake izmed dejavnosti in izdelala letno poročilo za 2017 v skladu s 109. in 110. členom Energetskega zakona.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 18. maj 2018

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA DRUŽBE

Posloводство sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe ELES, d.o.o. za leto 2017, zaključene na dan 31. decembra 2017, in pojasnila k računovodskim izkazom.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2017.

Posloводство je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za

preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi, razen v delu, ki se nanaša na pripoznanje prihodkov, kjer je posloводство upoštevalo zahteve 120. člena EZ-1 z mnenji Inštituta za javno upravo in tedanje Davčne uprave RS.

Ljubljana, 18. 5. 2018

ELES, d.o.o.
direktor
mag. Aleksander Mervar

3.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodsko poročilo družbe ELES, d.o.o. predstavlja računovodske izkaze s pojasnili.

Družba ELES, d.o.o., pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016).

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku tega poglavja.

3.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.4.1 BILANCA STANJA

v EUR

SREDSTVA		Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
A.	Dolgoročna sredstva		599.371.781	572.973.659
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1	15.026.720	16.210.383
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		15.026.720	16.210.383
II.	Opredmetena osnovna sredstva	2	486.599.155	464.322.576
	1. Zemljišča in zgradbe		229.865.485	224.284.134
	a) Zemljišča		41.521.193	40.212.312
	b) Zgradbe		188.344.292	184.071.822
	2. Oprema in sestavni deli		199.113.950	184.346.825
	3. Druge naprave in oprema		236.176	168.972
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		57.383.544	55.522.645
	a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		54.797.806	54.311.965
	b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		2.585.738	1.210.680
IV.	Dolgoročne finančne naložbe in posojila	3	92.802.624	89.081.278
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		92.802.624	89.081.278
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini		90.977.174	87.414.202
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		450.000	450.000
	c) Druge delnice in deleži		1.375.450	1.217.076
VI.	Odložene terjatve za davek	4	4.943.282	3.359.422
B.	Kratkoročna sredstva		75.567.363	74.199.874
II.	Zaloge	5	2.368.729	2.212.290
	1. Material		2.368.729	2.212.290
III.	Kratkoročne finančne naložbe in posojila	6	20.000.000	33.470.109
	2. Kratkoročna posojila		20.000.000	33.470.109
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		0	3.470.109
	b) Kratkoročna posojila drugim		20.000.000	30.000.000
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	7	25.204.844	22.182.003
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		1.247.355	3.621.390
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		22.212.348	16.665.210
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		1.745.141	1.895.403
V.	Denarna sredstva	8	27.993.790	16.335.472
C.	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	9	2.298.103	1.733.885
	SKUPAJ SREDSTVA		677.237.247	648.907.418

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v EUR

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
A.	Kapital	10	331.663.682	313.736.445
I.	Vpoklicani kapital		177.469.516	177.469.516
	1. Osnovni kapital		177.469.516	177.469.516
II.	Kapitalske rezerve		140.266.261	156.936.162
III.	Rezerve iz dobička		840.874	26.783.730
	1. Zakonske rezerve		840.874	8.518.911
	5. Druge rezerve iz dobička		0	18.264.819
V.	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-2.889.584	-3.999.332
VI.	Preneseni čisti poslovni izid		0	-43.453.631
VII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta		15.976.615	0
B.	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	11	253.281.633	254.361.392
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		6.178.355	5.775.433
	2. Druge rezervacije		3.777.046	2.138.344
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		243.326.232	246.447.615
C.	Dolgoročne obveznosti		55.331.376	53.224.253
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	12	54.784.322	52.822.752
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		51.417.566	48.216.891
	4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		3.366.756	4.605.861
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti		433.726	314.464
	4. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		433.726	314.464
III.	Odložene obveznosti za davek		113.328	87.037
Č.	Kratkoročne obveznosti		33.412.193	25.379.570
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	13	4.982.434	4.983.109
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0
	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		4.982.434	4.983.109
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	14	28.429.759	20.396.461
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		34.338	14.461
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		23.693.546	16.811.954
	4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		765.309	73.189
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		3.936.566	3.496.857
D.	Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	15	3.548.363	2.205.758
	SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		677.237.247	648.907.418

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

POSTAVKE	Pojasnilo	2017	2016
1. Čisti prihodki od prodaje (a + b)		178.149.450	153.204.650
a. na domačem trgu		148.241.678	110.415.577
b. na tujem trgu		29.907.772	42.789.073
3. Usredstvene lastne storitve		3.039.669	2.231.205
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)		4.639.553	7.366.566
POSLOVNI PRIHODKI (1+2+3+4)	17	185.828.672	162.802.421
5. Stroški blaga, materiala in storitev (a + b)	18	103.939.175	87.723.619
a. Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		46.544.190	29.503.845
b. Stroški storitev		57.394.985	58.219.774
6. Stroški dela (a + b + c + d)	19	31.241.974	28.966.947
a. Stroški plač		23.411.332	21.469.947
b. Stroški pokojninskih zavarovanj		3.186.739	3.006.815
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj		1.727.842	1.617.017
d. Drugi stroški dela		2.916.061	2.873.168
7. Odpisi vrednosti (a + b + c)	20	32.984.408	30.419.649
a. Amortizacija		30.442.608	29.617.847
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		2.541.688	483.542
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		112	318.260
8. Drugi poslovni odhodki	21	778.734	725.765
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA (1+2+3+4-5-6-7-8)		16.884.381	14.966.441
9. Finančni prihodki iz deležev		67.481	199.802
a. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		6.791	0
c. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		60.690	199.802
10. Finančni prihodki iz danih posojil		84.320	124.749
a. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		66.178	86.753
b. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		18.142	37.996
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		8.062	447.671
b. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		8.062	447.671

v EUR

POSTAVKE	Pojasnilo	2017	2016
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		0	27.808
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		1.389.127	1.526.294
b. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		58.858	145.273
č. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		1.330.269	1.381.021
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.904.065	1.446.389
c. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		1.904.065	1.446.389
FINANČNI IZID (+9+10+11-12-13-14)	22	-3.133.329	-2.228.269
15. Drugi prihodki	23	1.598.961	113.577
16. Drugi odhodki		321.075	518.889
POSLOVNI IZID PRED DAVKI (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16)		15.028.938	12.332.860
18. Odloženi davki	4	1.819.735	311.314
DAVKI (17+18)	24	1.819.735	311.314
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16-17+18)	25	16.848.673	12.644.174

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

POSTAVKE	Pojasnilo	2017	2016
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	25	16.848.673	12.644.174
21. Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	10	1.115.759	955.079
23. Druge sestavine vseobsegajočega donosa	10	-37.195	-231.172
24. CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		17.927.237	13.368.081

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

IZKAZ GIBANJA KAPITALA V OBDOBJU JANUAR - DECEMBER 2017

v EUR

VRSTE KAPITALA/ POSLOVNI DOGODKI		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
		I/1	II	III/1	III/5	V	VI	VII	
A.	Stanje 31. december 2016	177.469.516	156.936.162	8.518.910	18.264.819	-3.999.332	-43.453.631	0	313.736.445
A.2	Začetno stanje poročevalskega obdobja 1. 1. 2017	177.469.516	156.936.162	8.518.910	18.264.819	-3.999.332	-43.453.631	0	313.736.445
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos								
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							16.848.673	16.848.673
c)	Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti					1.115.759			1.115.759
č)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja					-6.011	-31.184		-37.195
	Skupaj B.2.		0	0	0	1.109.748	-31.184	16.848.673	17.927.237
B.3.	Spremembe v kapitalu								
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			840.874			31.184	-872.058	0
č)	Poravnava izgube kot odbitne postavke kapitala		-16.669.901	-8.518.910	-18.264.819		43.453.631		0
	Skupaj B.3.		-16.669.901	-7.678.036	-18.264.819	0	43.484.815	-872.058	0
C.	Stanje 31. decembra 2017	177.469.516	140.266.261	840.874	0	-2.889.584	0	15.976.615	331.663.682
	Bilančna izguba						0	15.976.615	15.976.615

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA V OBDOBJU JANUAR - DECEMBER 2016
v EUR

VRSTE KAPITALA/ POSLOVNI DOGODKI		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
		I/1	II	III/1	III/5	V	VI	VII	
A.	Stanje 31. december 2015	177.469.516	156.936.162	8.518.910	35.299.125	-4.755.425	0	6.965.694	380.433.983
b)	Prilagoditve za nazaj						-56.065.619	0	-56.065.619
A.2	Začetno stanje poročevalskega obdobja 1. 1. 2016	177.469.516	156.936.162	8.518.910	35.299.125	-4.755.425	-56.065.619	6.965.694	324.368.364
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala								
g)	Izplačilo dividend				-17.034.306		-6.965.694		-24.000.000
	Skupaj B.1.			0	-17.034.306		-6.965.694		-24.000.000
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos								
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							12.644.174	12.644.174
c)	Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti					955.079			955.079
č)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja					-198.986	-32.186		-231.172
	Skupaj B.2.					756.093	-32.186	12.644.174	13.368.081
B.3.	Spremembe v kapitalu								
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						6.965.694	-6.965.694	0
č)	Poravnava izgube kot odbitne postavke kapitala						12.644.174	-12.644.174	0
	Skupaj B.3.			0	0	0	19.609.868	-19.609.868	0
C.	Stanje 31. decembra 2016	177.469.516	156.936.162	8.518.910	18.264.819	-3.999.332	-43.453.631	0	313.736.445
	Bilančni dobiček						-43.453.631	0	-43.453.631

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4.5 IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

		2017	2016
A.	DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a.	Postavke izkaza poslovnega izida	15.591.836	38.012.635
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	151.323.627	155.617.498
	Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-135.731.791	-117.604.863
b.	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	27.275.763	9.124.026
	Začetne manj končne poslovne terjatve	-5.766.235	5.464.172
	Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-564.218	-917.584
	Začetne manj končne odložene terjatve za davek	0	-311.313
	Začetne manj končne zaloge	-156.439	-60.756
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	6.331.676	-2.497.061
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	27.430.979	7.446.568
c.	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a+b)	42.867.599	47.136.661
B.	DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a.	Prejemki pri naložbenju	12.975.404	367.334
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	2.813.292	185.559
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	162.112	38.675
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	0	143.100
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	10.000.000	0
b.	Izdatki pri naložbenju	-46.031.835	-50.294.558
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-2.940.787	-5.491.060
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-43.071.048	-36.157.387
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-20.000	-176.000
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	0	-8.470.111
c.	Prebitek prejemkov ali izdatkov pri naložbenju (a+b)	-33.056.431	-49.927.224

v EUR

		2017	2016
C.	DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a.	Prejemki pri financiranju	6.000.000	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	6.000.000	0
b.	Izdatki pri financiranju	-4.152.850	-28.325.109
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-1.352.850	-1.525.109
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-2.800.000	-2.800.000
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	0	-24.000.000
c.	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)	1.847.150	-28.325.109
Č.	KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	27.993.790	16.335.472
	<i>Denarni izid v obdobju (seštevek Ac, Bc in Cc)</i>	<i>11.658.318</i>	<i>-31.115.672</i>
	Začetno stanje denarnih sredstev	16.335.472	47.451.144

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE ELES

3.5.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Družba ELES, d.o.o. (v nadaljevanju: družba) je registrirana s sedežem v Sloveniji in je obvladujoča družba skupine ELES. Naslov registriranega sedeža je Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana.

Kot sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja Republike Slovenije skrbimo za varen, zanesljiv in neprekinjen prenos električne energije po Sloveniji in prek meja. Poleg tega v družbi strateško, odgovorno in trajnostno načrtujemo, gradimo in vzdržujemo slovensko visokonapetostno prenosno omrežje na treh napetostnih nivojih: 400 kV, 220 kV in del 110 kV.

Na podlagi koncesijskega akta (Uredbe o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosa električne energije – Uradni list RS, št. 46/2015) in odločbe Vlade RS o podelitvi koncesije za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosa električne energije, izdane julija 2016, je Vlada RS z družbo v septembru 2016 podpisala Koncesijsko pogodbo za opravljanje gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosa električne energije. Koncesija je podeljena za dobo petdeset let.

Poslovno leto je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto 2017, za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Letna poročila družb v skupini ELES in skupinski računovodski izkazi skupine ELES so na vpogled na sedežu obvladujoče družbe ELES, d.o.o., Hajdrihova 2, Ljubljana. Letno poročilo skupine ELES za leto 2017 je pripravljeno kot ločen dokument.

3.5.2 IZJAVA O SKLADNOSTI

Družba je pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2017 upoštevala:

- Slovenske računovodske standarde (SRS 2016),
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1),
- Energetski zakon (EZ-1),
- Akt o metodologiji za določitev reguliranega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15 in 105/15),
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe,
- ostalo veljavno zakonodajo.

Pri izkazovanju in vrednotenju postavk se neposredno uporabljajo določila SRS (2016), razen v delu, ki se nanaša na pripoznanje prihodkov, kjer je poslovodstvo upoštevalo 120. člen EZ-1.

3.5.3 RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi so prikazani na podlagi temeljnih računovodskih predpostavk upoštevanja:

- nastanka poslovnega dogodka (z izjemo pri pripoznavanju prihodkov) in
- časovne neomejenosti delovanja.

Pri oblikovanju računovodskih usmeritev ter sestavljanju računovodskih izkazov in celotnega računovodenja so upoštevana načela razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti. S tem so dana zadostna zagotovila za točnost računovodskih izkazov in spoštovanje oziroma izpolnjevanje zakonskih obveznosti.

3.5.4 PODLAGE ZA MERJENJE

Računovodski izkazi so pripravljani na podlagi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen izpeljanih finančnih instrumentov in naložb v kapital družb, ki kotirajo na borzi in so prikazani po pošteni vrednosti.

3.5.5 POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Računovodski izkazi družbe so izdelani na podlagi računovodskih usmeritev, opisanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili tako, da so skladne s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

a) Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi in preglednice v tem poročilu so sestavljeni v evrih (EUR) brez centov, kar je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednosti podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih posameznih preglednic.

b) Prevedba tujih valut

Posli v tuji valuti se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po tečaju ECB na bilančni datum. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

c) Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva spadajo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Vključujejo premoženjske pravice in neopredmetena sredstva v pridobivanju.

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti, ki vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Družba nakupov neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Po začetnem pripoznanju družba meri neopredmetena sredstva po modelu nabavne vrednosti.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi se pripoznajo v knjigovodski vrednosti sredstva, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva. Vsi drugi izdatki (npr. tekoče vzdrževanje) se pripoznajo v poslovnem izidu kot stroški takrat, ko nastanejo.

Nobeno neopredmeteno sredstvo nima določene preostale vrednosti.

Amortizacija se obračunava posamično, po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posameznega neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Družba nima neopredmetenih sredstev, ki se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne vrste neopredmetenih sredstev so:

Skupine neopredmetenih sredstev	Ocenjena doba koristnosti (v letih)	Amortizacijska stopnja (v %)
Materialne pravice – čHE Golica	22–30	3,33–4,5
Računalniška in programska oprema	3–10	10–33,33

Dobički in izgube, nastali pri odpisu oziroma odtujitvi neopredmetenih sredstev, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odpisanega oziroma odtujenega sredstva ter se izkažejo med prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki oziroma odhodki.

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri, ali obstajajo znaki slabitve pomembnih neopredmetenih sredstev. Če taki znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost tega sredstva. To je višja izmed vrednosti pri uporabi ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Če je nadomestljiva vrednost nižja od knjigovodske vrednosti, se vrednost tega sredstva zniža na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje pomeni izgubo zaradi oslabitve in se izkaže med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

d) Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so del dolgoročnih sredstev družbe, ki se uporabljajo za izvajanje dejavnosti družbe. Vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo in sredstva v gradnji in izdelavi.

Opredmetena osnovna sredstva se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Družba je del opredmetenih osnovnih sredstev financirala s posojili, zato so v nabavno vrednost vključeni tudi stroški izposojanja.

Po začetnem pripoznanju družba meri opredmetena osnovna sredstva po modelu nabavne vrednosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne vrste opredmetenih osnovnih sredstev so:

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Ocenjena doba koristnosti (v letih)	Amortizacijska stopnja (v %)
Služnostne pravice	100	1
Gradbeni objekti	8–77	1,3–12,5
Oprema	4–50	2–25
Drobni inventar	5	20

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Poznejši izdatki v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi se pripoznajo v knjigovodski vrednosti sredstva, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva. Vsi drugi izdatki (npr. tekoče vzdrževanje) se pripoznajo v poslovnem izidu kot stroški takrat, ko nastanejo.

Brezplačno pridobljena opredmetena osnovna sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

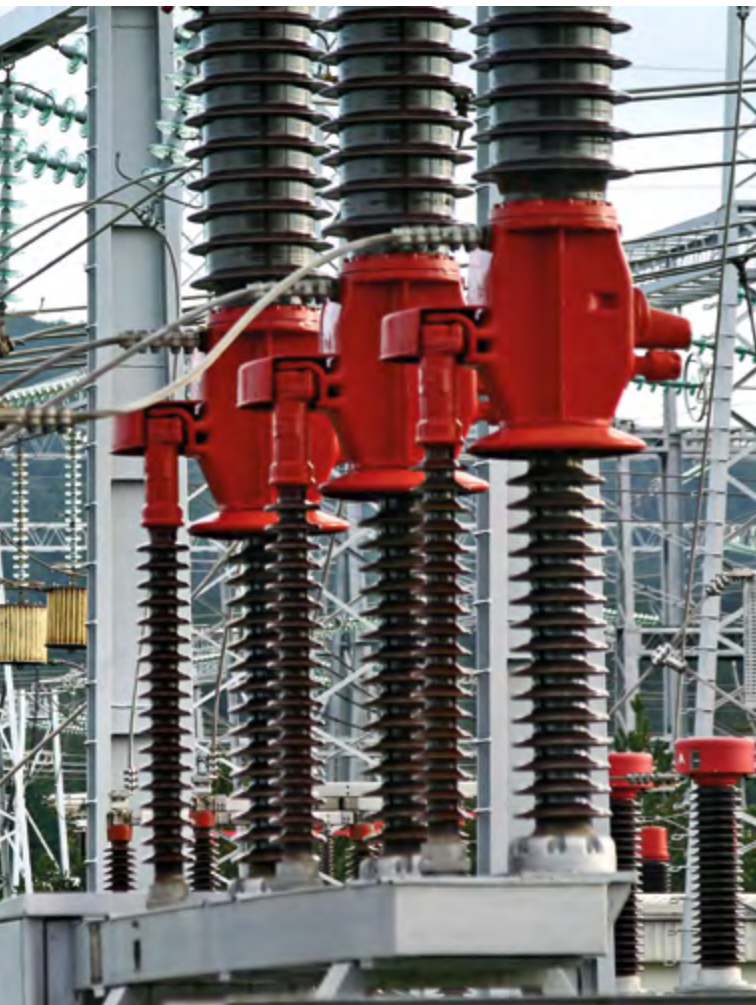
Nobeno osnovno sredstvo nima določene preostale vrednosti, za nekatera osnovna sredstva je v nabavni vrednosti upoštevan tudi strošek razgradnje.

Amortizacija se obračunava posamično, po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posameznega neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča in sredstva v gradnji oziroma v izdelavi se ne amortizirajo.

Doba koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva je odvisna od pričakovanega fizičnega izrabljanja, pričakovanega tehničnega staranja, pričakovanega gospodarskega staranja ter pričakovanih zakonskih in drugih omejitev uporabe. Kot doba koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva družba upošteva dobo, ki bi bila za posameznega izmed naštetih dejavnikov najkrajša.

Dobički in izgube, nastali pri odpisu oziroma odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odpisanega oziroma odtujenega sredstva ter se izkažejo med prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki oziroma odhodki.

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri, ali obstajajo znaki slabitve pomembnih opredmetenih osnovnih sredstev ali denar ustvarjajoče enote. Če taki znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost tega sredstva. To je višja izmed vrednosti pri uporabi ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se kot nadomestljiva vrednost upošteva vrednost pri uporabi. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se prihodnji denarni tokovi iz uporabe tega sredstva ali dokončne odtujitve diskontirajo z uporabo ustrezne diskontne mere. Če je nadomestljiva vrednost nižja od knjigovodske vrednosti, se vrednost sredstva zniža na njegovo nadomestljivo vrednost. Tako zmanjšanje pomeni izgubo zaradi oslabitve in se izkaže med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

e) Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe družbe predstavljajo finančna sredstva družbe, ki jih namerava družba imeti v posesti dlje kot eno leto, z donosi iz teh naložb pa si družba povečuje finančne prihodke. Dividende se pripoznajo v poslovnem izidu, ko družba pridobi pravico do izplačila (sklep skupščine).

Družba med dolgoročnimi finančnimi naložbami izkazuje delnice in deleže v odvisnih družbah, pridruženih družbah, v skupaj obvladovani družbi in drugih družbah. Razvrščene so med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Naložbe v odvisne in pridružene družbe ter skupaj obvladovano družbo se merijo in obračunavajo samo po izvorni vrednosti, preostale naložbe pa na naslednji način:

- po izvorni vrednosti družba meri dolgoročne finančne naložbe v deleže in delnice družb, ki ne kotirajo na borzi, in poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi;
- po poštenu vrednosti prek kapitala meri naložbe v kapital tistih družb, ki kotirajo na borzi.

Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri potreba po slabitvi dolgoročnih finančnih naložb.

Če obstaja dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe, za katero ni objavljena cena na delujočem trgu in njegove poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se primerja knjigovodska vrednost te naložbe s sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih s trenutno tržno obrestno mero. Če je knjigovodska vrednost višja od izračunane sedanje vrednosti, se naložba oslabi do višine sedanje vrednosti in izkaže prevrednotovalni poslovni odhodek.

Pripoznanje dolgoročne finančne naložbe v poslovnih knjigah družbe se odpravi, če se ne obvladuje več nanjo vezane pogodbene pravice.

f) Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju pred tveganji

Družba uporablja izvedene finančne instrumente za varovanje pred tveganji spremenljivosti denarnih tokov zaradi spremembe obrestne mere dolgoročnega prejetega posojila.

Družba izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem. Ob uvedbi varovanja so bile pripravljene ustrezne listine o varovanju z določitvijo varovalnega razmerja, vrste tveganja, pred tveganjem varovane postavke, instrumentov za varovanje pred tveganji ter način ocenjevanja uspešnosti varovanja. Uspešnost varovanja, tako dejanska kot preliminarna, se preverja na koncu poslovnega leta.

Izvedeni finančni instrumenti se vrednotijo po poštenu vrednosti. Pri ponovnem merjenju poštene vrednosti se del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna v drugem vseobsegajočem donosu, in sicer neposredno v kapitalu kot rezerva, nastala zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti. Neuspešni del dobička ali izgube se takoj pripozna v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

Ko instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se proda, ali ko varovanje pred tveganjem ne izpolnjuje več pogojev za računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji, se z njim povezani nabrani dobiček ali izguba v kapitalu takoj prenese v izkaz poslovnega izida.

g) Terjatve

Terjatve vseh vrst se ob pripoznanju izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Delijo se na poslovne in finančne terjatve ter na kratkoročne in dolgoročne, odvisno od datuma zapadlosti. Če bo terjatev zapadla pozneje kot v enem letu po datumu bilance stanja, je izkazana med dolgoročnimi obveznostmi.

Družba enkrat letno pred izdelavo zaključnega računa presoja odplačno vrednost terjatev in po potrebi oblikuje popravke vrednosti terjatev.

Za terjatve do kupcev, ki niso bile plačane v roku, se oblikujejo popravki vrednosti v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov, in sicer veljajo naslednja pravila:

- za terjatve manjših vrednosti, ki niso bile plačane v roku 60 dni od dneva zapadlosti v plačilo, se na koncu poslovnega leta oblikuje popravek vrednosti. Te terjatve se izločijo iz knjig po treh letih, če niso bile poravnane, na podlagi sklepa posloводства. Terjatve manjših vrednosti so tiste, katerih vrednost je nižja od zneska sodne takse za predlog in sklep o izvršbi po Zakonu o sodnih taksah;
- za preostale terjatve večjih vrednosti se oblikujejo popravki vrednosti posamično glede na oceno poplačljivosti terjatve;
- za terjatve, za katere je podan predlog izvršbe, uveden postopek prisilne poravnave ali stečaj, se oblikuje popravek vrednosti v celotni vrednosti terjatve takoj ob uvedbi postopka.

Poznejša plačila terjatev povečujejo druge poslovne prihodke ali finančne prihodke.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Če so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, da bi dosegli poplačilo določene neporavnane terjatve, ali če bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da gre v postopek izterjave prek sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

h) Zaloge

Nabava materiala se evidentira med zaloge in obračuna po nabavni ceni z vključenimi drugimi spremljajočimi stroški. Vrednost zalog materiala se vodi po izvorni vrednosti zalog. Poraba materiala se vrednotno izkazuje po metodi FIFO (angl. first in first out).

Ob zaključku poslovnega leta se preveri vrednost zalog, ki ne sme presegati vrednosti, izračunane po zadnjih nabavnih cenah. Zadnja nabavna cena je cena za posamezne materiale, nabavljene v zadnjem tromesečju poslovnega leta.

Zaloge se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če knjigovodska vrednost bistveno presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

i) Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe predstavljajo tisti del kratkoročnih sredstev družbe, ki prinašajo donose in s tem povečujejo finančne prihodke v obdobju, krajšem od leta dni.

Družba izkazuje med kratkoročnimi finančnimi naložbami depozite bankam. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po izvorni vrednosti, in sicer po datumu plačila (poravnave).

Po začetnem pripoznanju se merijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri kratkoročnih finančnih naložbah nastala izguba zaradi oslabitve, se razlika med knjigovodsko in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po efektivni obrestni meri tega sredstva, pripozna med finančnimi odhodki.

j) Denarno sredstvo in denarni ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki se ob začetnem pripoznanju izkažejo v znesku, ki izhaja iz ustrežne listine. Denarni ustrezniki so naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno.

Družba med denarnimi sredstvi in denarnimi ustrezniki vodi knjižni denar na transakcijskih računih družbe ter depozite na odpoklic pri poslovnih bankah.

Denarna sredstva na transakcijskih računih se vodijo v evrih (EUR).

k) Kratkoročne časovne razmejitve

Med aktivnimi kratkoročnimi časovnimi razmejitvami so izkazani kratkoročno odloženi stroški in prehodno nezaračunani prihodki. Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu leta, na katerega se nanašajo, čeprav še niso bili zaračunani.

Med pasivnimi kratkoročnimi časovnimi razmejitvami so izkazani vnaprej vračunani stroški in kratkoročno odloženi prihodki. Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki so že nastali in bremenijo poslovni izid, zanje pa družba še ni prejela zunanje knjigovodske listine. Kratkoročno odloženi prihodki so že zaračunani prihodki, vendar storitev oziroma dobava blaga še ni opravljena.

l) Kapital

Celotni kapital družbe je njena obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki jih je vložil lastnik, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa ustvarjeni dobiček.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. 12. 2002 v skladu s tedaj veljavnimi SRS vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek je bil zaradi prehoda na SRS (2002) prenesen v kapitalske rezerve.

Rezerve iz dobička družbe sestavljajo zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička. So namensko zadržani dobički preteklih let. Oblikovani so na podlagi sklepa poslovodstva oziroma sklepa organa nadzora ali lastnika.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, predstavljajo zneske naložb družbe (vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti) in aktuarske izgube oziroma dobičke iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

V čistem poslovnem izidu tekočega leta je izkazan nerazporejen poslovni izid tekočega leta.

m) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka zdajšnje pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan bilance stanja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu taki stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

Družba je skladno z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi. Za to so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

n) Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Družba pripozna dolgoročne pasivne časovne razmejitve za dolgoročno odložene prihodke, če bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke. Med dolgoročne pasivne časovne razmejitve družba všteva tudi brezplačno pridobljena namenska sredstva za financiranje investicij, ki jih zmanjšuje za obračunano amortizacijo osnovnih sredstev iz tega naslova. Zmanjšanja dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev povečujejo druge poslovne prihodke.

o) Obveznosti

Obveznosti se ločijo na finančne in poslovne. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin. Pozneje se obveznosti merijo po odplačni vrednosti.

Obveznosti se delijo na kratko- in dolgoročne obveznosti, odvisno od datuma zapadlosti. Če bo obveznost zapadla pozneje kot v enem letu po datumu bilance stanja, je izkazana med dolgoročnimi obveznostmi.

p) Pogojna sredstva in obveznosti

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov, pogoj za pripoznanje v poslovnih knjigah pa je odvisen od (ne)pojavitve enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki ga družba ne obvladuje v celoti.

Pogojna obveznost je možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov, pogoj za pripoznanje v poslovnih knjigah pa je odvisen od (ne)pojavitve enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki ga družba ne obvladuje v celoti. Lahko je tudi sedanja obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj natančno.

r) Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se delijo na poslovne, finančne in druge prihodke.

Pripoznajo se, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstev ali zmanjšanjem dolga in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki in povečanja sredstev oziroma zmanjšanja dolgov se pripoznavajo hkrati.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki.

Usredstvene lastne storitve predstavljajo storitve za lastne investicije, ki jih družba opravi sama, namesto zunanjega izvajalca.

Druge poslovne prihodke sestavljajo prihodki od odprave dolgoročnih rezervacij in prihodki od prodaje osnovnih sredstev oziroma prevrednotovalni poslovni prihodki, ki se pojavijo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev kot presežki prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo.

Finančni prihodki so prihodki iz naložbenja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami in v zvezi s poslovnimi terjatvami.

Druge prihodke predstavljajo neobičajne postavke.

V skladu s 120. členom Energetskega zakona (EZ-1) je določeno naslednje:

- (1) Elektrooperater je dolžan ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto, ki se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnin, in ugotovljena odstopanja razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.
- (2) Presežek omrežnin je presežek reguliranega letnega prihodka nad dejanskimi letnimi upravičenimi stroški elektrooperaterja. Ugotovi se kot presežek celotnega letnega zneska zaračunanih omrežnin (zmanjšanega za primanjkljaj omrežnin iz preteklih let ali povečanega za presežek omrežnin iz preteklih let) in zneska drugih letnih prihodkov iz dejavnosti elektrooperaterja nad zneskom dejanskih letnih upravičenih stroškov.
- (4) Presežek omrežnin je dolžan elektrooperater uporabiti kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost elektrooperaterja naslednjega ali naslednjih let, zato mora presežek omrežnin izkazati kot preplačilo tistega leta regulativnega obdobja, za katerega je presežek ugotovljen. Agencija znesek presežka omrežnin upošteva pri določitvi omrežnin v naslednjem regulativnem obdobju, kot že zaračunano omrežnino v preteklih obdobjih.

Ob upoštevanju zgornje navedbe je družba od leta 2010 razmejevala prihodke iz dodeljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) na avkcijah (presežek omrežnin) in jih evidentirala na dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitvah kot presežek omrežnin. Za razlike pred letom 2010 so bile uskladitve narejene v letu 2016 kot popravek pomembne napake.

s) Pripoznavanje odhodkov

Odhodki se delijo na poslovne, finančne in druge odhodke.

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovne odhodke predstavljajo vsi nastali stroški obdobja ter prevrednotovalni odhodki v zvezi s slabitvami terjatev in odpisi neopredmetenih in opredmetenih sredstev.

V nabavni vrednosti prodanega blaga so izkazani stroški povezani z nabavo električne energije, vključno z njihovimi odvisnimi stroški.

Stroški materiala so izvorni stroški kupljenega materiala, katerega doba koristnosti ne presega enega leta. Med njimi so stroški zaščitnih sredstev, goriva, pisarniškega materiala in strokovne literature. Med stroški materiala je izkazana tudi poraba materiala na zalogah.

Stroški storitev so izvorni stroški izvedenih storitev s strani tretjih oseb, in sicer gre za stroške vzdrževanja in zavarovanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in storitve fizičnih oseb, reprezentanco, sponzorstva, stroške bančnih storitev ipd.

Med odpisi vrednosti so izkazani amortizacija neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in prevrednotovalni poslovni odhodki v povezavi s temi sredstvi in terjatvami.

Stroški dela so izvorni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in druga izplačila zaposlenim.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami, dajatvami in prispevki ter odškodninami.

Finančni odhodki so odhodki za naložbenje in financiranje. Vezano na naložbenje govorimo o odhodkih, nastalih pri izločitvah ali odpisih finančnih naložb, zaradi financiranja pa nastajajo predvsem odhodki iz naslova obračunanih obresti. Finančni odhodki za obresti so pripoznani v skladu s pretečenim obdobjem najema posojil z dogovorjeno obrestno mero oziroma v skladu s predpisano obrestno mero s strani Agencije za energijo za še ne razporejen omrežninski presežek in sredstva na ločenem računu.

Druge odhodke predstavljajo neobičajne postavke.

t) Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odložene davke. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida, odloženi davek pa lahko tudi v bilanci stanja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivi davčni osnovi za poslovno leto. Obdavčljiva davčna osnova se razlikuje od poslovnega izida, poročanega v izkazu poslovnega izida, ker izključuje določene postavke prihodkov in odhodkov, ki so obdavčljive oziroma odbitne v drugih letih ali pa niso nikoli odbitne.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu bilance stanja za začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi. Odloženi davek se določi z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan bilance stanja in za katero se pričakuje, da bo uporabljena, ko se bo odložena terjatev za davek realizirala ali pa se bo odložena obveznost za davek poravnala.

Terjatve za odloženi davek se pripoznajo za zneske davka od dohodkov pravnih oseb, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih ter ki so posledica odbitnih začasnih razlik, prenosa neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Pripoznajo se le, če je verjetno, da bo na voljo obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče izrabiti odbitne začasne razlike, neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise. Se ne diskontirajo.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni višje plačilo davka v prihodnosti.

u) Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Izkaz denarnih tokov je izdelan po posredni metodi iz podatkov bilance stanja, izkaza poslovnega izida in tabel gibanj. Podatki o nedenarnih transakcijah so izločeni iz prikaza izkaza denarnih tokov.

V denarna sredstva so všteta denarna sredstva na transakcijskih računih bank in kratkoročni depoziti na odpoklic.

3.5.6 RAZKRITJA POSTAVK BILANCE STANJA

Na dan 31. 12. 2017 znašajo sredstva oziroma obveznosti do virov sredstev 677.237.247 EUR, kar je 28.329.829 EUR oziroma 4,3 % več kot v istem obdobju leta 2016 (31. 12. 2016: 648.907.418 EUR).

Dolgoročna sredstva predstavljajo 88,5 % vseh sredstev oziroma 599.371.781 EUR (31. 12. 2016: 572.973.659 EUR).

Na strani obveznosti do virov sredstev predstavlja na dan 31. 12. 2017 približno polovico kapital v višini 331.663.682 EUR (31. 12. 2016: 313.736.445 EUR), rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve znašajo 253.281.633 EUR oziroma 37,4 % vseh obveznosti do virov sredstev (31. 12. 2016: 254.361.392 EUR).

Neopredmetena sredstva (1)

Knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev na dan 31. 12. 2017 predstavlja 2,2 % sredstev družbe. V primerjavi z istim obdobjem leta 2016 se je knjigovodska vrednost znižala za 1.183.664 EUR.

STANJE NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV NA DAN 31. 12. 2017

v EUR

Neopredmetena sredstva	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne premoženjske pravice	12.237.705	14.260.316
Sredstva v pridobivanju	2.789.015	1.950.068
Skupaj	15.026.720	16.210.383

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene dolgoročne premoženjske pravice, in sicer se približno polovica knjigovodske vrednosti nanaša na 20 % pravico do proizvodnje električne energije

iz črpalne hidroelektrarne Golica (5.381.372 EUR), preostali del pa predstavlja knjigovodska vrednost programske opreme.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	Dolgoročne premoženjske pravice	Sredstva v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
31. 12. 2016	48.629.655	1.950.068	50.579.723
Povečanja			
Neposredna povečanja	0	2.607.774	2.607.774
Preknjižbe	148.969	0	148.969
Prenos aktiviranja investicij	1.688.606	0	1.688.606
Zmanjšanja			
Neposredna zmanjšanja	918.880	80.221	999.101
Prenos aktiviranja investicij	0	1.688.606	1.688.606
31. 12. 2017	49.548.350	2.789.015	52.337.365
Popravek vrednosti			
31. 12. 2016	34.369.339	0	34.369.339
Zmanjšanja			
Neposredna zmanjšanja	918.879	0	918.879
Amortizacija			
31. 12. 2017	37.310.645	0	37.310.645
Neodpisana vrednost			
31. 12. 2016	14.260.316	1.950.068	16.210.383
31. 12. 2017	12.237.705	2.789.015	15.026.720

GIBANJE V LETU 2016**v EUR**

Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	Dolgoročne premoženjske pravice	Služnostne pravice	Sredstva v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost				
31. 12. 2015	46.848.639	23.033.259	17.411.668	87.293.565
Prehod na SRS (2016)		-23.033.259	-16.296.977	-39.330.236
1. 1. 2016	46.848.639	0	1.114.691	47.963.330
Povečanja	2.830.199	0	3.794.670	6.624.869
Neposredna povečanja			3.794.670	3.794.670
Preknjižbe	90.557			90.557
Prenos aktiviranja investicij	2.739.642			2.739.642
Zmanjšanja	1.049.183	0	2.959.293	4.008.476
Neposredna zmanjšanja	1.049.183		219.651	1.268.834
Prenos aktiviranja investicij			2.739.642	2.739.642
31. 12. 2016	48.629.655	0	1.950.068	50.579.723
Popravek vrednosti				
31. 12. 2015	32.033.579	731.158	0	32.764.737
Prehod na SRS (2016)		-731.158		-731.158
1. 1. 2016	32.033.579	0	0	32.033.579
Zmanjšanja	1.038.453			1.038.453
Neposredna zmanjšanja	1.038.453			1.038.453
Amortizacija	3.374.213	0	0	3.374.213
31. 12. 2016	34.369.339	0	0	34.369.339
Neodpisana vrednost				
31. 12. 2015	14.815.060	22.302.101	17.411.668	54.528.829
Prehod na SRS (2016)	0	-22.302.101	-16.296.977	-38.599.078
1. 1. 2016	14.815.060	0	1.114.691	15.929.751
31. 12. 2016	14.260.316	0	1.950.068	16.210.384

SPREMEMBE NEOPREDMETENIH SREDSTEV V LETU 2017**v EUR**

Vlaganja v neopredmetena sredstva v poslovnem letu 2017	2.607.774
Zmanjšanje odpisov	-80.222
Prenosi iz opredmetenih osnovnih sredstev	148.969
Amortizacija v poslovnem letu	-3.860.185
Skupaj	-1.183.664

V letu 2017 je družba aktivirala za 1.837.575 EUR programske opreme. Gre za nakupe licenc za različne programske pakete.

Zmanjšanja premoženjskih pravic se v glavnini nanašajo na odpise programske opreme.

Sredstva v pridobivanju v višini 2.789.015 EUR predstavljajo vlaganja v programsko opremo, ki še ni usposobljena za uporabo in sicer: pametna omrežja v višini 1.470.245 EUR, programska oprema za projekt NEDO v višini 370.064 EUR, dodelava standardnega informacijskega sistema v višini 307.323 EUR, programska oprema za postavitev diagnostično analitskega centra v višini 234.800 EUR in druga manjša vlaganja.

V letu 2017 ni bilo razlogov za spremembo dobe koristnosti neopredmetenih sredstev.

Družba svojih neopredmetenih sredstev ni zastavila in nima drugih omejitev lastništva na teh sredstvih.

Na dan 31. 12. 2017 ima družba za 7.939.643 EUR (v letu 2016 za 1.009.457 EUR) obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev, kar predstavlja vrednost že sklenjenih pogodb.

Ocenjujemo, da so izkazane knjigovodske vrednosti najmanj na ravni nadomestljive vrednosti, zato slabitve niso bile potrebne.

Opredmetena osnovna sredstva (2)

Opredmetena osnovna sredstva, katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017 znaša 71,9 % bilančne vsote, predstavljajo najpomembnejšo postavko sredstev družbe. V primerjavi z istim obdobjem leta 2016 se je knjigovodska vrednost povečala za 22.276.579 EUR, predvsem zaradi novih investicij.

v EUR

Opredmetena osnovna sredstva	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zemljišča	41.521.193	40.212.312
Zgradbe	188.344.292	184.071.822
Oprema in sestavni deli	199.113.950	184.346.825
Druge naprave in oprema	236.176	168.972
Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	54.797.806	54.311.965
Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	2.585.738	1.210.680
Skupaj	486.599.155	464.322.576

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi družba izkazuje zemljišča, daljnovode, poslovne prostore, RTP, opremo za energetska infrastrukturo, druge naprave in opremo, drobní inventar, nadomestne dele, sredstva v pridobivanju, predujme in varščine.

GIBANJE VREDNOSTI OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2017

v EUR

Opredmetena osnovna sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in rezervni deli	Druge naprave	Sredstva v pridobivanju	Predujmi	SKUPAJ
Nabavna vrednost							
31. 12. 2016	41.183.661	435.394.815	520.179.640	1.131.555	54.311.965	1.210.680	1.053.412.316
Povečanja:	1.575.348	12.746.247	35.024.284	97.176	46.750.864	1.737.328	97.931.247
neposredna povečanja	0	0	0	0	46.901.613	1.737.328	48.638.941
druga povečanja	0	0	3.322.095	0	0	0	3.322.095
prenos aktiviranja investicij	1.575.348	12.746.247	31.702.186	97.176	0	0	46.120.957
preknjižbe	0	0	3	0	-150.749	0	-150.746
Zmanjšanja:	2.202	1.642.583	13.654.267	39.721	46.265.023	362.270	61.966.066
neposredna zmanjšanja	2.202	1.642.583	13.654.267	39.721	144.066	362.270	15.845.109
prenos aktiviranja investicij	0	0	0	0	46.120.957	0	46.120.957
31. 12. 2017	42.756.807	446.498.479	541.549.657	1.189.010	54.797.806	2.585.738	1.089.377.497
Popravki vrednosti							
31. 12. 2016	971.349	251.322.993	335.832.813	962.583	0	0	589.089.739
Povečanja:	0	0	3	0	0	0	3
preknjižbe	0	0	3	0	0	0	3
Zmanjšanja:	0	1.403.475	11.451.530	38.817	0	0	12.893.822
neposredna zmanjšanja	0	1.403.475	11.451.530	38.817	0	0	12.893.822
Amortizacija	264.265	8.234.670	18.054.420	29.068	0	0	26.582.423
31. 12. 2017	1.235.614	258.154.188	342.435.706	952.834	0	0	602.778.343
Neodpisana vrednost							
31. 12. 2016	40.212.312	184.071.823	184.346.826	168.972	54.311.965	1.210.680	464.322.577
31. 12. 2017	41.521.193	188.344.292	199.113.950	236.176	54.797.806	2.585.738	486.599.155

GIBANJE VREDNOSTI OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2016

v EUR

Opredmetena osnovna sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in rezervni deli	Druge naprave	Sredstva v pridobivanju	Predujmi	SKUPAJ
Nabavna vrednost							
31. 12. 2015	15.042.781	428.200.742	517.831.805	1.104.141	30.883.390	278.549	993.341.408
Prehod na SRS (2016)	23.033.259				16.296.977		39.330.236
1. 1. 2016	38.076.040	428.200.742	517.831.805	1.104.141	47.180.367	278.549	1.032.671.644
Povečanja:	3.107.621	8.294.244	11.975.612	69.801	30.712.785	1.153.927	55.313.990
neposredna povečanja					30.803.338	1.153.927	31.957.265
prenos aktiviranja investicij	3.107.621	8.294.244	11.975.612	69.801			23.447.278
preknjižbe					-90.553		-90.553
Zmanjšanja:	0	1.100.171	9.627.777	42.387	23.581.187	221.796	34.573.318
neposredna zmanjšanja		1.100.171	9.627.777	42.387	133.909	221.796	11.126.040
prenos aktiviranja investicij					23.447.278		23.447.278
31. 12. 2016	41.183.661	435.394.815	520.179.640	1.131.555	54.311.965	1.210.680	1.053.412.316
Popravki vrednosti							
31. 12. 2015	0	244.099.831	327.669.966	991.600	0	0	572.761.398
Prehod na SRS (2016)	731.158						731.158
1. 1. 2016	731.158	244.099.831	327.669.966	991.600	0	0	573.492.556
Povečanja:	0	0	5	0	0	0	5
preknjižbe			5				5
Zmanjšanja:	0	1.004.907	9.599.401	42.147			10.646.455
neposredna zmanjšanja	0	1.004.907	9.599.401	42.147			10.646.455
Amortizacija	240.191	8.228.069	17.762.243	13.130	0	0	26.243.633
31. 12. 2016	971.349	251.322.993	335.832.813	962.583	0	0	588.118.390
Neodpisana vrednost							
31. 12. 2015	15.042.781	184.100.912	190.161.838	112.541	30.883.390	278.549	420.580.010
Prehod na SRS (2016)	22.302.101	0	0	0	16.296.977	0	38.599.078
1. 1. 2016	37.344.882	184.100.912	190.161.838	112.541	47.180.367	278.549	459.179.088
31. 12. 2016	40.212.312	184.071.823	184.346.826	168.972	54.311.965	1.210.680	464.322.577

SPREMEMBE OPREMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2017
v EUR

Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v poslovnem letu 2017	46.901.613
Povečanje predujmov za opredmetena osnovna sredstva	1.737.328
Ocena stroška razgradnje	3.322.095
Zmanjšanja	-2.589.017
Prenosi med neopredmetena sredstva	-150.746
Zmanjšanje predujmov za opredmetena osnovna sredstva	-362.270
Amortizacija v poslovnem letu	-26.582.423
Skupaj	22.276.580

Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva so podrobneje predstavljena v poslovnem delu letnega poročila v poglavju 2.1.2. Širitev in vzdrževanje omrežja.

Družba je v letu 2017 povečala nabavno vrednost osmih energetskih transformatorjev v Divači za ocenjen strošek razgradnje, v skupni višini 3.322.095 EUR. Razlog oblikovanja rezervacije za razgradnjo je v pomembnem povečanju stroška prevoza iz RTP Divača, ker zaradi prenove železniške postaje v Divači prevoz po železnici ni več mogoč. Razgradnja energetskih transformatorjev je namreč mogoča samo v ustrezno opremljenih prostorih proizvajalca (in ne na lokaciji, kjer je deloval), zaradi naslednjih razlogov:

- **Dimenzija in teža:** jedro in navitje transformatorja so preveliki, da bi jih razstavljali na terenu. Poleg tega je papirna izolacija natopljena z oljem, zato se vsa razstavljanja izvajajo v navijalnici oz. sestavljalni mizi pri proizvajalcu.
- **Okoljevarstvena zakonodaja** (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih in Uredba o odpadnih oljih): transformator vsebuje najmanj 80 ton olja, ki ga mora uničiti za to usposobljena oseba, ki ima okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali odstranjevanje odpadnih olj.

Ker pri razgradnji energetskega transformatorja ostane za prodajo odpadni material (bakrena navitja, jekleni profili in pločevina različnih dimenzij), je v večini primerov prihodek od prodaje materiala približno enak strošku demontaže, transporta do proizvajalca in same razgradnje. Pri večjih energetskih transformatorjih pa razlika med stroškom razgradnje in prihodkom znaša med 30 in 150 tisoč EUR, kar za poslovanje družbe ne predstavlja pomembne vrednosti. Zato za energetske transformatorje na ostalih lokacijah strošek razgradnje ni oblikovan.

Zmanjšanja opredmetenih osnovnih sredstev v višini 2.589.017 EUR se nanašajo na odpise investicij, odpis energetskega transformatorja v Divači (transformator je bil v okvari in prepeljan k dobavitelju v popravilo; ugotovilo se je da bi bilo popravilo nerentabilno, zato je bil odpisan in predan v uničenje), odpise zaradi rekonstrukcij (obnove daljnovodov, stavb, komponent TK opreme, VN opreme, računalniške opreme idr.) in inventurne odpise (zastarela tehnologija, neuporabnost in dotrajanost opreme).

Sredstva v pridobivanju predstavljajo vlaganja v primarno in sekundarno opremo, rezervne dele in TK opremo, ki še ni usposobljena za uporabo.

V letu 2017 je družba aktivirala za 46.120.957 EUR opredmetenih osnovnih sredstev, in sicer:

- služnosti v višini 1.575.347 EUR,
- zgradbe v višini 12.746.247 EUR,
- opremo in rezervne dele v višini 31.702.186 EUR in
- drugo opremo v višini 97.176 EUR.

v EUR

Pomembnejša aktiviranja zgradb iz naslova investicij in rekonstrukcij po posameznih investicijah	2017
Sanacija DV 2 x 110 kV Maribor - Cirkovce	2.794.785
Priključni vod 2 x 110 kV za HE Brežice	2.788.702
RP 110 kV Hudo	1.582.301
RTP Plave v HE Plave	1.412.258
RTP Pekre, 110/20(35) kV	1.258.299
Prezem 110 kV omrežja	1.006.245
Skupaj	10.842.589

v EUR

Pomembnejša aktiviranja primarne in sekundarne opreme ter rezervnih delov po posameznih investicijah	2016
RTP Pekre, 110/20(35) kV	9.006.656
RTP Plave v HE Plave	3.665.242
RTP 400/110 kV Maribor, zamenjava TR42	3.119.738
RTP Divača - dogradnja transformacije 400-110 kV in rekonstrukcija 110 kV stikališča	3.097.229
Prezem 110 kV omrežja	2.942.193
Sanacija DV 2 x 110 kV Maribor - Cirkovce	1.361.109
RTP Beričevo - izgradnja transformacije 110/20 kV za potrebe LR	1.284.377
Izgradnja DWDM omrežja	1.204.700
Osebna, tovorna in ostala vozila	1.121.811
RTP Podlog - Obnova sekundarne opreme v 110 kV in 220 kV poljih, vgradnja zaščite zbiralnic 400 kV	1.046.547
Skupaj	27.849.602

V letu 2017 ni bilo razlogov za spremembo dobe koristnosti opredmetenih osnovnih sredstev.

Družba opredmetenih osnovnih sredstev ni zastavila in nima drugih omejitev lastništva na teh sredstvih.

Terjatve za dane predujme za osnovna sredstva v znesku 2.097.872 EUR so zavarovane z bančnimi garancijami, varščine v višini 183.000 EUR pa so zavarovane z menicami. Preostanek v glavnini predstavljajo sodni depoziti, ki niso zavarovani.

Opredmetena osnovna sredstva družbe so prosta bremen.

Na dan 31. 12. 2017 ima družba za 32.116.208 EUR (v letu 2016 za 32.242.140 EUR) obvez za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev, kar predstavlja vrednost že sklenjenih pogodb.

Ocenjujemo, da so izkazane knjigovodske vrednosti najmanj na ravni nadomestljive vrednosti, zato slabitve niso bile potrebne.

Dolgoročne finančne naložbe in posojila (3)

Vrednost dolgoročnih finančnih naložb in posojil na dan 31. 12. 2017 se je glede na leto 2016 povečala za 4,17 %. Predstavljajo 13,7 % bilančne vsote in so druga najpomembnejša postavka sredstev družbe.

v EUR

Dolgoročne finančne naložbe in posojila	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Delnice in deleži družb v skupini	90.977.174	87.414.202
Delnice in deleži v pridruženih družbah	50.000	50.000
Skupaj obvladovana družba	400.000	400.000
Druge dolgoročne finančne naložbe	1.375.450	1.217.076
Skupaj	92.802.624	89.081.278

Glavnino dolgoročnih naložb izkazuje družba kot delež v svojih odvisnih družbah, med njimi je najpomembnejša naložba v družbi Talum v višini 90.482.154 EUR.

Podatki o povezanih družbah	Naslov	Država	Glavna dejavnost	Lastniški delež (v %)	% glasovalnih pravic
1. Odvisna družba					
Talum, d.d.	Tovarniška cesta 10, Kidričevo	Slovenija	Proizvodnja aluminija	86,26	86,26
Stelkom, d.o.o.	Špruha 19, Trzin	Slovenija	Telekomunikacijske storitve po vodih	56,26	56,26
2. Skupaj obvladovana družba					
BSP Energetska borza, d.o.o.	Dunajska c.156, Ljubljana	Slovenija	Borzna dejavnost	50,00	50,00
3. Pridružena družba					
ELDOM, d.o.o.	Vetrinjska 2, Maribor	Slovenija	Upravljanje objektov	25,00	25,00

Pomembnejši zneski iz izkazov povezanih družb	Čisti poslovni izid leta	Višina celotnega kapitala
1. Odvisna družba		
Talum, d.d.	2.687.787	121.798.297
Stelkom, d.o.o.	183.515	2.468.264
2. Skupaj obvladovana družba		
BSP Energetska borza, d.o.o.	601.050	3.504.794
3. Pridružena družba		
ELDOM, d.o.o.	7.847	278.192

v EUR

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb	2017
Dokapitalizacija Talum	3.562.972
Dokapitalizacija TSC NET	20.000
Prevrednotenje delnic Zavarovalnice Triglav	138.372
Skupaj	3.721.344

V letu 2017 je bila izvedena dokapitalizacija družbe Talum v višini 3.562.972 EUR. Celotna vrednost je bila zagotovljena s stvarnim vložkom, in sicer s kon-

verzijo kratkoročnega posojila. Po dokapitalizaciji se je povečal lastniški delež družbe za 0,65 % in znaša 86,26 %.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Dolgoročne finančne naložbe	Lastniški delež (v %)	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
1. Delnice in deleži družb v skupini		90.977.174	3.562.972	0	87.414.202
Talum, d.d.	86,26	90.482.154	3.562.972		86.919.182
Stelkom, d.o.o.	56,26	495.020			495.020
2. Delnice in deleži v pridruženih družbah		50.000	0	0	50.000
ELDOM, d.o.o.	25,00	50.000			50.000
3. Skupaj obvladovana družba		400.000	0	0	400.000
BSP Energetska borza, d.o.o.	50,00	400.000			400.000
4. Druge dolgoročne finančne naložbe		1.375.450	158.374	0	1.217.076
TSCNET Services GmbH	7,69	370.500	20.000		350.500
JAO S.A. (avkcijaska hiša)	5,00	147.000			147.000
Deleži v počitniških kapacitetah elektrogospodarstva		66.365			66.365
Informatika d.d.	4,48	90.008			90.008
Delnice zavarovalnice		701.577	138.374		563.203
Skupaj		92.802.624	3.721.346	0	89.081.278

GIBANJE V LETU 2016
v EUR

Dolgoročne finančne naložbe	Lastniški delež (v %)	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
1. Delnice in deleži družb v skupini		87.414.202	1.800.008	0	85.614.194
Talum, d.d.	85,84	86.919.182	1.800.008		85.119.174
Stelkom, d.o.o.	56,26	495.020			495.020
2. Delnice in deleži v pridruženih družbah		50.000	0	0	50.000
ELDOM, d.o.o.	25,00	50.000			50.000
3. Skupaj obvladovana družba		400.000	0	0	400.000
BSP Energetska borza, d.o.o	50,00	400.000			400.000
4. Druge dolgoročne finančne naložbe		1.217.076	176.000	39.194	1.080.270
CAO SEE (avkcijska hiša)	10,00	0		27.808	27.808
TSCNET Services GmbH	7,69	350.500	176.000		174.500
JAO S.A. (avkcijska hiša)	5,00	147.000			147.000
Deleži v počitniških kapacitetah elektrogospodarstva		66.365			66.365
Informatika d.d.	4,48	90.008			90.008
Delnice bank in zavarovalnice		563.203		11.386	574.589
5. Dolgoročno dana posojila družbam v skupini		0	0	1.800.015	1.800.015
Dolgoročno dana posojila (Talum)		0		1.800.015	1.800.015
Skupaj		89.081.278	1.976.008	1.839.209	88.944.479

Ob upoštevanju razpoložljivih podatkov o poslovanju odvisnih, pridruženih družb in skupaj obvladovane družbe za leto 2017 ocenjujemo, da za vsako posamično naložbo ni znakov, ki bi zahtevali slabitev naložb.

Odložene terjatve za davek (4)

Odložene terjatve za davek predstavljajo 0,7 % sredstev družbe in so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 1.583.860 EUR.

v EUR

Odložene terjatve za davek	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Izvedeni finančni instrumenti	639.684	875.114
Jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	637.673	609.994
Neizplačane dividende	0	478.623
Prevrednotenje terjatev	298	205.423
Neizkoriščena olajšava za investiranje	3.665.627	1.190.268
Skupaj	4.943.282	3.359.422

Povečanje v višini 2.503.482 EUR se v glavnini nanaša na neizkoriščene olajšave za investiranje iz leta 2017, ki jih družba lahko koristi v davčnih obračunih do leta 2022.

Znižanje odloženih terjatev za davek v višini 919.622 EUR je posledica znižanja negativne poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, izplačanih dividend in dokončnih odpisov pred leti oslabiljenih terjatev.

GIBANJE V LETU 2017
v EUR

Odložene terjatve za davek	Izvedeni finančni instrumenti	Jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	Neizplačane dividende	Prevrednotenje terjatev	Neizkoriščena olajšava za investiranje	SKUPAJ
Stanje 1. 1. 2017	875.114	609.994	478.623	205.423	1.190.268	3.359.422
<i>V breme (dobro) izkaza poslovnega izida</i>	0	28.123	-478.623	-205.125	2.475.359	1.819.734
pripoznane terjatve za odloženi davek	0	28.123	0	0	2.475.359	2.503.482
odpravljene terjatve za odloženi davek	0	0	-478.623	-205.125	0	-683.748
<i>V breme (dobro) kapitala</i>	-235.430	-444	0	0	0	-235.874
odpravljene terjatve za odloženi davek	-235.430	-444	0	0	0	-235.874
Stanje 31. 12. 2017	639.684	637.673	0	298	3.665.627	4.943.282

GIBANJE V LETU 2016
v EUR

Odložene terjatve za davek	Izvedeni finančni instrumenti	Jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	Neizplačane dividende	Prevrednotenje terjatev	Neizkoriščena olajšava za investiranje	SKUPAJ
Stanje 1. 1. 2016	964.074	488.336	428.241	242.757	984.762	3.108.170
<i>V breme (dobro) izkaza poslovnega izida</i>	0	92.761	50.382	-37.334	205.506	311.315
pripoznane terjatve za odloženi davek	0	83.771	0	51.044	80.215	215.030
odpravljene terjatve za odloženi davek	0	-43.125	0	-104.635	0	-147.760
sprememba zaradi spremembe davčne stopnje	0	52.115	50.382	16.257	125.291	244.045
<i>V breme (dobro) kapitala</i>	-88.960	28.897	0	0	0	-60.063
pripoznane terjatve za odloženi davek	0	21.774	0	0	0	21.774
odpravljene terjatve za odloženi davek	-181.077	0	0	0	0	-181.077
sprememba zaradi spremembe davčne stopnje	92.117	7.123	0	0	0	99.240
Stanje 31. 12. 2016	875.114	609.994	478.623	205.423	1.190.268	3.359.422

Zaloge (5)

Zaloge predstavljajo 0,35 % sredstev družbe in se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile.

STANJE IN GIBANJE ZALOG

v EUR

Zaloge	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Material	2.342.080	2.160.720
Drobni inventar	26.649	51.570
Skupaj	2.368.729	2.212.290

Med zalogami družba vodi material, namenjen vzdrževanju osnovnih sredstev, in drobni inventar. Ocenjujemo, da je knjigovodska vrednost zalog najmanj enaka višini njihove čiste iztržljive vrednosti.

Družba nima zastavljenih zalog.

Pri rednem letnem popisu družba ni ugotovila pri-manjkljajev ali presežkov zalog.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Zaloge	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Material	2.342.078	310.711	129.353	2.160.720
Drobni inventar	26.651	125.561	150.480	51.570
Skupaj	2.368.729	436.272	279.833	2.212.290

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Zaloge	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Material	2.160.720	197.740	113.919	2.076.899
Drobni inventar	51.570	128.438	151.503	74.635
Skupaj	2.212.290	326.178	265.422	2.151.534

Kratkoročne finančne naložbe (6)

Med kratkoročnimi finančnimi naložbami, ki predstavljajo 3 % sredstev družbe, so izkazani depoziti pri bankah, z roč-nostjo na 91 dni. V primerjavi s preteklim letom so se kratkoročne finančne naložbe zmanjšale za 13.470.109 EUR.

v EUR

Kratkoročne finančne naložbe	31. 12. 2017	31. 12. 2016
1. Kratkoročna posojila družbam v skupini	0	3.470.109
3. Druge kratkoročne finančne naložbe	20.000.000	30.000.000
Skupaj	20.000.000	33.470.109

Kratkoročno posojilo dano odvisni družbi Talum se je v letu 2017 konvertiralo v lastniški delež. Depo-ziti pri bankah so se znižali za 10.000.000 EUR,

na drugi strani so se povečala denarna sredstva. Obrestna mera sklenjenih depozitov se giblje med 0,06 in 0,2 %.

Kratkoročne poslovne terjatve (7)

Kratkoročne poslovne terjatve so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 3.022.841 EUR. Predstavljajo 3,7 % sredstev družbe.

v EUR

Kratkoročne poslovne terjatve	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	1.247.355	3.621.390
Kratkoročne terjatve do kupcev	22.212.348	16.665.210
Druge kratkoročne terjatve	1.745.141	1.895.403
Skupaj	25.204.844	22.182.003

Kratkoročne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve iz naslova poslovanja z električno energijo v višini 757.699 EUR in terjatve iz naslova telekomuni-kacijskih storitev v višini 489.656 EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve iz poslovanja z električno energijo na domačem in tujem trgu. Druge kratkoročne terjatve so predvsem terjatve za vstopni DDV.

v EUR

Druge kratkoročne terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2017	Čista vrednost 31. 12. 2016
Terjatve za vstopni DDV	1.424.985	1.705.785
Refundacije prispevkov na plače	91.464	57.624
Ostale kratkoročne terjatve	88.215	99.879
Predujmi za obratna sredstva	140.477	32.115
Skupaj	1.745.141	1.895.403

Terjatve niso zastavljene. Razkritja o oblikovanih dvomljivih terjativah in zapadlosti so v točki 3.5.10 Finančna tveganja.

v EUR

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 31. 12. 2017
Podjetja v skupini	1.247.355	0	1.247.355
Terjatve do kupcev – doma	16.190.075	-4.012	16.186.063
Terjatve do kupcev – tujina	6.026.285	0	6.026.285
Skupaj	23.463.715	-4.012	23.459.703

Denarna sredstva (8)

Denarna sredstva predstavljajo 4,1 % sredstev družbe in so se v primerjavi s preteklim letom povečala za 11.658.318 EUR. Podrobneje predstavljeno v točki 3.5.8. Razkritja k izkazu denarnih tokov.

v EUR

Denarna sredstva	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dobroimetja na računih pri bankah	9.199.515	10.358.612
Depoziti na odpoklic	17.283.843	5.104.318
Denarna sredstva za posebne namene	1.510.432	872.542
Skupaj	27.993.790	16.335.472

Večino denarnih sredstev predstavljajo dobroimetja na računih pri bankah in depozit na odpoklic. Obrestna mera dobroimetij pri bankah in depozita na odpoklic je od 0,001 % do 0,01 %.

Med denarnimi sredstvi za posebne namene so izkazana denarna sredstva, namenjena plačilu obveznosti iz naslova trgovanja z električno energijo na slovenski borzi, ki se obrestujejo po 0,001 %.

Družba v letu 2017 ni imela samodejne zadolžitve na transakcijskem računu pri banki.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve (9)

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo 0,3 % sredstev družbe in so se v primerjavi s stanjem konec leta 2016 povečale za 564.218 EUR, predvsem zaradi višjih ocenjenih nezaračunanih prihodkov.

v EUR

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročno odloženi stroški	147.504	51.013
Kratkoročno nezaračunani prihodki	2.150.599	1.682.872
Skupaj	2.298.103	1.733.885

Kratkoročno odloženi stroški predstavljajo stroške leta 2018, za katere je družba prejela račune že v letu 2017. To so stroški članarin, naročin ipd.

Kratkoročno nezaračunani prihodki zajemajo nezaračunane prihodke iz naslova mehanizma ITC za leto 2017.

Kapital (10)

Celotni kapital predstavlja 49 % obveznosti do virov sredstev in se je glede na preteklo leto povečal za 17.927.237 EUR.

v EUR

Kapital	31. 12. 2017	31.12.2016
Osnovni kapital	177.469.516	177.469.516
Kapitalske rezerve	140.266.261	156.936.162
Rezerve iz dobička	840.874	26.783.730
- zakonske rezerve	840.874	8.518.911
- druge rezerve iz dobička	0	18.264.819
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-2.889.584	-3.999.332
Preneseni čisti poslovni izid	0	-43.453.631
Čisti poslovni izid poslovnega leta	15.976.615	0
Skupaj	331.663.682	313.736.445

Vrednost osnovnega kapitala se v letu 2017 ni spremenila.

Postavke kapitalske rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička so se v letu 2017 znižale zaradi pokrivanja bilančne izgube leta 2016 v višini 43.453.631 EUR. Po predlogu posloводства in na osnovi Sklepa skupščine ustanovitelja (Sklep številka

47607-21/2015/12 z dne 31. 8. 2017) se je bilančna izguba pokrila iz:

- drugih rezerv iz dobička v višini 18.264.819 EUR,
- zakonskih rezerv v višini 8.518.911 EUR in
- kapitalskih rezerv v višini 16.669.901 EUR.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, so se v letu 2017 povečale za 1.109.748 EUR, in sicer za:

- zmanjšanje negativnega presežka prevrednotenja v višini 1.003.676 EUR (z upoštevanjem odloženih davkov) iz izvedenih finančnih instrumentov (obrestna zamenjava in obrestna ovratnica) zavarovanja pred tveganjem spremenljivosti denarnih tokov zaradi sprememb obrestne mere dolgoročnega posojila, najetega pri EIB. Vrednotenje je bilo nare-

jeno na podlagi izvedene cenitve stanja vrednosti na dan 31. 12. 2017;

- povečanje vrednosti delnic Zavarovalnice Triglav pri preračunu na borzno ceno na dan 31. 12. 2017 v višini 112.083 EUR z upoštevanjem odloženih terjatev za davek;
- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja iz naslova aktuarskega primanjkljaja v višini 6.011 EUR z upoštevanjem odloženih terjatev za davek.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Presežek iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb	-2.770.292	1.377.480	0	-4.147.772
Presežek iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb	596.464	138.374		458.090
Izvedeni finančni instrumenti	-3.366.756	1.239.106		-4.605.862
Aktuarski primanjkljaj	-737.576	31.183	36.749	-732.010
Popravek vrednosti presežkov iz prevrednotenja za odloženi davek	618.284	0	262.166	880.450
Popravek vrednosti presežkov iz prevrednotenja finančnih naložb	-113.328		26.291	-87.037
Popravek vrednosti primanjklajev iz prevrednotenja izvedenih finančnih instrumentov	639.683		235.430	875.113
Popravek vrednosti aktuarskega primanjkljaja	91.929		445	92.374
Skupaj	-2.889.584	1.408.663	298.915	-3.999.332

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Presežek iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb	-4.147.772	1.065.155	7.283	-5.205.644
Presežek iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb	458.090		7.283	465.373
Izvedeni finančni instrumenti	-4.605.862	1.065.155		-5.671.017
Aktuarski primanjkljaj	-732.009	22.860	260.068	-494.801
Popravek vrednosti presežkov iz prevrednotenja za odloženi davek	880.450	130.340	194.911	945.021
Popravek vrednosti presežkov iz prevrednotenja finančnih naložb	-87.037		13.834	-73.203
Popravek vrednosti primanjklajev iz prevrednotenja izvedenih finančnih instrumentov	875.113	92.117	181.077	964.073
Popravek vrednosti aktuarskega primanjkljaja	92.374	38.223		54.151
Skupaj	-3.999.331	1.218.355	462.262	-4.755.424

Čisti poslovni izid leta 2017 znaša 16.848.673 EUR in je bil v skladu z 230. členom ZGD-1 delno porabljen za:

- pokrivanje prenesene izgube v višini 31.184 EUR iz naslova črpanja aktuarskega primanjkljaja iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in
- oblikovanje 5 % zakonskih rezerv v višini 840.874 EUR,

Ostanek čistega dobička predstavlja bilančni dobiček družbe v višini 15.976.615 EUR, za katerega bo uprava družbe predlagala nadzornemu svetu družbe:

- izplačilo deleža v dobičku lastniku v višini 9.000.000 EUR,
- prenos na druge rezerve iz dobička v višini 6.976.615,24 EUR.

v EUR

Bilančni poslovni izid	2017	2016
Čisti dobiček poslovnega leta	16.848.673	12.644.174
Preneseni čisti dobiček/izguba	-31.184	-56.097.805
Povečanje zakonskih rezerv iz dobička	840.874	0
Skupaj	15.976.615	-43.453.631

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev (11)

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev predstavljajo 37,4 % obveznosti do virov sredstev ter so se v primerjavi s preteklim letom znižale za 1.079.759 EUR.

v EUR

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	31. 12. 2017	31.12.2016
Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	6.178.355	5.775.433
Rezervacije za razgradnjo	2.893.624	0
Druge rezervacije	883.422	2.138.344
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev (SRS)	18.885.747	16.612.602
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev (EZ-1)	224.440.485	229.835.013
Skupaj	253.281.633	254.361.392

1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti

Rezervacije iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi so se v primerjavi z letom 2016 povečale za 287.339 EUR, rezervacije iz naslova obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade za 115.583 EUR, skupno za 402.922 EUR.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	4.823.926	425.413	138.074	4.536.587
Rezervacije za jubilejne nagrade	1.354.429	220.282	104.699	1.238.846
Skupaj	6.178.355	645.695	242.773	5.775.433

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	4.536.587	656.093	188.779	4.069.273
Rezervacije za jubilejne nagrade	1.238.846	237.144	131.277	1.132.979
Skupaj	5.775.433	893.237	320.056	5.202.252

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Aktuarski izračun, ki ga je pripravil pooblaščen aktuar, je pripravljen za vsakega zaposlenega, tako da je upoštevan strošek odpravnine ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve, pri izračunu je upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31. 12. 2017 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača avgust – oktober 2017);
- pravice zaposlenih v družbi do izplačila odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad;
- rast plač v višini 1 %;
- diskontna obrestna mera v višini 0,75 %;
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

v EUR

Analiza občutljivosti za leto 2017	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Znižanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Znižanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	233.023	-213.832	231.225	-214.341
Rezervacije za jubilejne nagrade	59.018	-54.784	58.565	54.915
Skupaj	292.041	-268.616	289.790	-159.426

v EUR

Analiza občutljivosti za leto 2016	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Znižanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Znižanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	221.801	-203.669	220.774	-204.738
Rezervacije za jubilejne nagrade	54.965	-51.032	54.713	-51.301
Skupaj	276.766	-254.701	275.487	-256.039

Predvideni denarni tokovi iz naslova pričakovanega izplačila jubilejnih nagrad v letu 2018 znašajo 143.631 EUR in od pričakovanega izplačila odpravnin ob upokojitvi 706.156 EUR.

2. Druge rezervacije

Druge rezervacije so v primerjavi z istim obdobjem leta 2016 višje za 1.638.702 EUR.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Druge rezervacije	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Rezervacije za stroške razgradnje	2.893.624	3.322.095	428.471	0
Rezervacije za potencialne obveznosti iz tožb	874.451	12.721	1.267.750	2.129.480
Druge rezervacije	8.971	8.971	8.864	8.864
Skupaj	3.777.046	3.343.787	1.705.085	2.138.344

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Druge rezervacije	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Rezervacije za potencialne obveznosti iz tožb	2.129.480	906.355	350.365	1.573.490
Druge rezervacije	8.864	8.864	8.486	8.486
Skupaj	2.138.344	915.219	358.851	1.581.976

Družba je v letu 2017 oblikovala rezervacije za razgradnjo energetskih transformatorje v Divači v višini 3.322.095 EUR, kar je podrobneje razkrito pri Opredmetenih osnovnih sredstvih. Rezervacije je črpala za razliko med stroškom razgradnje energetskega transformatorja v Divači in prihodkom od prodaje odpadnega materiala tega transformatorja v višini 428.471 EUR.

Rezervacije iz potencialnih obveznosti za tožbene zahtevke so se povečale za obresti obstoječih zahtevkov v višini 9.858 EUR in zmanjšale za odpravljene tožbene zahtevke v višini 1.267.750 EUR.

3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve so v primerjavi z letom 2016 nižje za 3.121.383 EUR.

v EUR

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2017	31.12.2016
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve (SRS)	18.885.747	16.612.602
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve (EZ-1)	224.440.485	229.835.013
Skupaj	243.326.232	246.447.615

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve po SRS so se v letu 2017:

- zmanjšale za 276.156 EUR amortizacije osnovnih sredstev, financiranih iz priključnine ČHE Avče, za 180.605 EUR za obračunano amortizacijo osnovnih sredstev, ki so bila brezplačno pridobljena in finan-

- cirana iz nepovratnih sredstev EU, ter za 275.671 EUR amortizacije osnovnih sredstev brezplačnega prevzema 110 kV prenosnih naprav ENP Divača, Artviže in Dekani;
- povečale za brezplačno pridobljena EU sredstva za investicijo SINCRO.GRID v višini 3.006.088 EUR.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve – SRS	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Priključnina Avče	6.415.017		276.667	6.691.684
Sredstva, ki jih sofinancira EU	7.558.824	3.006.088	180.605	4.733.341
Brezplačno pridobljena sredstva	4.911.906		275.671	5.187.577
Skupaj	18.885.747	3.006.088	732.943	16.612.602

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve – SRS	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Priključnina Avče	6.691.684	0	276.156	6.967.840
Sredstva, ki jih sofinancira EU	4.733.341	0	160.373	4.893.714
Brezplačno pridobljena sredstva	5.187.577	2.773.292	167.262	2.581.547
Skupaj	16.612.602	2.773.292	603.791	14.443.101

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve za investicije (vir ČPZ) so se v letu 2017 (po posameznih postavkah iz tabele gibanja):

- povečale za prenos sredstev na ločen interni račun v višini 20.840.000 EUR. Sredstva bodo po Uredbi (ES) št. 714/2009 namenjena porabi za bodoče investicije v ČPZ;
- zmanjšale za črpanje sredstev na ločenem računu v višini 608.624 EUR, ker so bila sredstva investirana in so izkazana kot povečanje med rezervacijami za investicije v ČPZ v enaki višini;
- povečale za investicije v ČPZ, ki so bile financirane iz tekočih prihodkov ČPZ, v višini 2.436.351 EUR, kar skupaj s črpanjem ločenega internega računa (608.624 EUR) za namene investicij v ČPZ, znese 3.044.975 EUR;
- zmanjšale za 1.262.474 EUR v višini obračunane amortizacije aktiviranih osnovnih sredstev, financiranih iz prihodkov ČPZ;
- zmanjšale za 683.545 EUR za obračunano amortizacijo aktiviranih osnovnih sredstev financiranih iz prihodkov ČPZ pred letom 2010.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve za omrežninske presežke so se v letu 2017 (po posameznih postavkah iz tabele gibanja):

- povečale za 42.014.105 EUR, in sicer za presežek leta 2016 v višini 40.564.302 EUR (v povezavi s peto alinejo) ter za obresti presežka za leto 2014 v višini 1.449.803 EUR (v povezavi s sedmo alinejo). Po metodologiji agencije so obresti del presežka;
- zmanjšale za 13.783.664 EUR in 19.881.912 EUR, kar skupaj znaša 33.665.576 EUR. Agencija je v odločbi za RO 2016-2018 kot vir za pokrivanje upravičenih stroškov angažirala presežek iz preteklih let (2012-2014), ki za leto 2017 znaša 33.664.571 EUR. Znesek hkrati povečuje omrežninske presežke tekočega leta. Razlika v višini 1.004 EUR se nanaša na uskladitev z agencijo za leto 2013.

- zmanjšale za uskladitev obračuna odstopanj leta 2016 z agencijo v višini 414.872 EUR. V letu 2016 so bili prihodki dodeljenih pravic uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti na avkcijah, na osnovi izračuna odstopanj od regulativnega okvira znižani za 6.899.730 EUR. Znesek je bil prenesen na dolgoročne pasivne časovne razmejitve. Po končni uskladitvi podatkov znaša znesek odstopanja od regulativnega okvira 6.484.858 EUR in je za 414.872 EUR nižji od razmejenega zneska. Razlika ne predstavlja pomembne vrednosti, zato na eni strani zmanjšuje dolgoročne pasivne časovne razmejitve, na drugi strani pa čiste prihodke od prodaje;
- povečale za angažirane presežke iz preteklih let po odločbi agencije v višini 33.664.572 EUR (v povezavi z drugo alinejo);
- zmanjšale za 65.902.503 EUR. Znesek v višini 40.564.302 EUR predstavlja presežek leta 2016, le-ta hkrati povečuje omrežninske presežke preteklih let (v povezavi s prvo alinejo). Znesek v višini 25.338.201 EUR pa predstavlja zmanjšanje presežka v skladu s 120. členom Energetskega zakona, za primanjkljaj prihodkov tekočega leta. Ostanek omrežninskega presežka znaša 8.326.371 EUR (razlika med načrtovanim zneskom črpanja po Odločbi agencije v višini 33.664.571 EUR in dejanskim 25.338.201 EUR);
- povečale za 1.902.377 EUR. Znesek v višini 1.866.044 EUR predstavlja obračunane obresti od povprečnega stanja presežka omrežnin let 2015, 2016 in 2017. Znesek 36.333 EUR predstavlja obresti po končni uskladitvi podatkov z agencijo o regulativnem okviru za leto 2016. Na drugi strani so se za isti znesek povečali finančni odhodki;
- zmanjšale za 1.449.803 EUR, kar predstavlja obresti od omrežninskega presežka za leto 2014, hkrati znesek povečuje stanje omrežninskih presežkov preteklih let (prva alineja);
- zmanjšale za 2.873.160 EUR, kar predstavlja letno zmanjšanje presežka na podlagi popravljalnega ukrepa iz Odzivnega poročila Računskega sodišča z dne, 5. 3. 2013 (v celoti evidentirano kot popravek napake v letu 2016). Na drugi strani se povečajo čisti prihodki od prodaje za kritje upravičenih stroškov družbe.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Dolgoročne PČR iz naslova regulative AE	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
1. Dolgoročne PČR za realizirane investicije – vir ČPZ	92.699.210	23.884.975	2.554.643	71.368.878
1.a Ločen račun za načrtovane investicije ČPZ	20.840.000	20.840.000	608.624	608.624
1.b Rezervacije za investicije v ČPZ	54.281.553	3.044.975	1.262.474	52.499.052
1.c Rezervacije za investicije v ČPZ pred letom 2010	17.577.657	0	683.545	18.261.202
2. Dolgoročne PČR - omrežninski presežki	131.741.275	77.581.054	104.305.914	158.466.135
2.a PČR – omrežninski presežki preteklih let	108.652.310	42.014.105	13.783.664	80.421.869
2.b PČR – omrežninski presežki pred letom 2010	0	0	19.881.912	19.881.912
2.c PČR – popravek presežkov iz leta 2016 po odločbi AE	-414.872	0	414.872	0
2.č PČR – omrežninski presežki tekočega leta	8.326.371	33.664.572	65.902.503	40.564.302
2.d PČR – obrestovanje omrežninskih presežkov	3.684.825	1.902.377	1.449.803	3.232.251
2.e PČR – omrežninski presežki (popravek Računsko sodišče)	11.492.641	0	2.873.160	14.365.801
Skupaj	224.440.485	101.466.029	106.860.557	229.835.013

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Dolgoročne PČR iz naslova regulative AE	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	prilagojeno 31. 12. 2015
1. Dolgoročne PČR za realizirane investicije – vir ČPZ	71.368.878	2.127.142	4.072.614	73.314.350
1.a Ločen račun za načrtovane investicije ČPZ	608.624	0	2.127.142	2.735.766
1.b Rezervacije za investicije v ČPZ	52.499.052	2.127.142	1.261.927	51.633.837
1.c Rezervacije za investicije v ČPZ pred letom 2010	18.261.202		683.545	18.944.747
2. Dolgoročne PČR - omrežninski presežki	158.466.135	58.265.515	53.098.568	153.299.188
2.a PČR – omrežninski presežki preteklih let	80.421.869	16.560.836	33.664.572	97.525.605
2.b PČR – omrežninski presežki tekočega leta	40.564.302	40.564.302	16.560.836	16.560.836
2.c PČR – obrestovanje omrežninskih presežkov	3.232.251	1.140.377		2.091.874
2.č PČR – omrežninski presežki pred letom 2010	19.881.912			19.881.912
2.d PČR – omrežninski presežki (popravek Računsko sodišče)	14.365.801		2.873.160	17.238.961
Skupaj	229.835.013	60.392.657	57.171.182	226.613.538

3.a Regulativni okvir

Po Aktu o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/2015, str. 7625–7673, v nadaljevanju: akt) je agencija določila regulativni okvir za regulativno obdobje 2016–2018, v katerem je upoštevala izključno dejavnost sistemskega operaterja ter za razliko od prejšnjega akta, ki je veljal za regulativno obdobje 2013–2015, iz regulacije popolnoma izključila druge dejavnosti, ki ne spadajo v okvir izvajanja gospodarske javne službe. To so neregulirane dejavnosti, ki so podrobneje razkrite v točki 3.5.11 Računovodski izkazi po dejavnostih.

Regulativni okvir je vrednostna opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov (vključujejo tudi stroške kapitala v obliki reguliranega donosa na sredstva), načrtovanih prihodkov iz omrežnine in drugih virov financiranja po posameznih letih regulativnega obdobja ter presežkov ali primanjkljajev omrežnine iz preteklih let. Podrobneje predstavljeno v okviru predstavitve družbe, v točki 1.2.2 Dejavnost.

Agencija nadzira izvajanje regulativnega okvira in za vsako leto, predvidoma do zaključka tekočega leta za preteklo leto, preveri odstopanja od regulativnega okvira, ki jih do izdelave računovodskih izkazov ugotovi družba. Družba je namreč dolžna ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno poslovno leto, in razlike, ki se izražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnine, vključiti v računovodske izkaze leta, na katera se odstopanja nanašajo.

Odstopanja od regulativnega okvira se ugotavljajo:

1. Med dejanskimi in načrtovanimi viri za pokrivanje upravičenih stroškov, in sicer za:
 - a) omrežnino in
 - b) druge prihodke.
2. Med dejanskimi in načrtovanimi upravičenimi stroški, in sicer za:
 - a) nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja,
 - b) nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja,
 - c) stroške električne energije za pokrivanje izgub,
 - d) stroške amortizacije,
 - e) stroške sistemskih storitev,
 - f) reguliran donos na sredstva in
 - g) spodbude.

Agencija pri določitvi dejanskih upravičenih stroškov in dejansko realiziranih virov za pokrivanje upravičenih stroškov, na podlagi kriterijev in parametrov, presoja podatke sistemskega operaterja. Način in postopek izračuna določa akt.

Presežek oziroma primanjkljaj se ugotovi tako, da se od dejanskih virov za pokrivanje upravičenih stroškov iz 1. točke prejšnjega odstavka odštejejo dejanski upravičeni stroški iz 2. točke prejšnjega odstavka.

Pri izračunu presežka oziroma primanjkljaja se od odstopanj med dejanskimi in načrtovanimi viri za pokrivanje upravičenih stroškov odštejejo odstopanja med dejanskimi in načrtovanimi stroški, pri čemer je treba upoštevati načrtovan presežek oziroma primanjkljaj omrežnine v regulativnem obdobju oziroma izravnava omrežnine v regulativnem obdobju ter presežke iz preteklih let kot vire pokrivanja stroškov.

Po zgoraj opisani metodologiji agencije je družba izračunala odstopanja od regulativnega okvira. Izračun za leto 2017 je prikazan v spodnji tabeli.

v EUR					
	Regulativni okvir leta 2017		Načrt po odločbi (N)	Dejansko (D)	Razlika D-N
1	Upravičeni stroški	od 1.1 do 1.7	163.680.770	180.485.125	16.804.355
1.1	Nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja		35.540.138	35.659.860	-300.712
1.2	Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja		20.963.451	34.623.208	13.659.757
1.3	Stroški električne energije za izgube v omrežju		13.137.120	17.374.573	4.057.453
1.4	Amortizacija		29.740.632	29.905.528	164.896
1.5	Reguliran donos na sredstva		26.100.212	19.917.993	-6.182.219
1.6	Stroški sistemskih storitev		36.570.065	42.012.835	5.442.770
1.7	Spodbude		1.028.718	991.128	-37.590
2	Viri za pokrivanje upravičenih stroškov	2.1 + 2.2 + 2.3	166.232.226	188.811.495	22.579.269
2.1	Drugi prihodki		43.199.907	60.612.273	17.412.366
2.1.1	Prihodki od prezasedenosti, poraba za namene znižanja omrežnine		16.190.000	19.031.519	2.841.519
2.1.2	Amortizacija sredstev zgrajenih iz prihodkov od prezasedenosti		2.811.811	1.946.017	-865.794
2.1.3	Prihodki iz naslova medsebojnih nadomestil med sistemskimi operaterji (mehanizem ITC);		4.526.311	6.224.343	1.698.032
2.1.4	Prihodki povezani z električno energijo za izravnava sistema in prihodki odstopanj iz tega naslova		14.410.709	27.000.738	12.590.029
2.1.5	Odzivno poročilo na Revizijsko poročilo »Izvajanje gospodarske javne službe SOPO« št. 1206-7/2008/91 z dne 5.12.2012		2.873.160	2.873.160	0
2.1.6	Ostali drugi prihodki		2.387.916	3.536.496	1.148.580
2.2	Presežek omrežnine iz obdobja 2012–2014		33.664.571	33.664.571	0
2.3	Omrežnina	1 - 2.1 - 2.2 + 3	89.367.748	94.534.651	5.166.903
2.3.1	Omrežnina za prenosni sistem		89.367.748	94.508.730	5.140.982
2.3.2	Omrežnina za čezmerno prevzeto jalovo energijo		0	25.921	25.921
3	Bruto presežek omrežnine brez obresti	2-1	2.551.456	8.326.370	5.774.914
4	Obresti	4.1 + 4.2	0	1.866.044	1.866.044
4.1	obrestovanje presežka/primanjkljaja omrežnine			1.651.558	1.651.558
4.2	obrestovanje sredstev na ločenem internem računu			214.486	214.486
5	Bruto presežek omrežnine (izravnava)	3 + 4	2.551.456	10.192.414	7.640.958
Neto pristop - primanjkljaj tekočega leta (brez virov preteklih let):					
6	Primanjkljaj omrežnine brez obresti presežka	3 - 2.2.		-25.338.201	
7	Primanjkljaj omrežnine z obrestmi presežka	5 - 2.2		-23.472.157	

Po določilih 120. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/2014) se presežek obravnava kot preplačilo omrežnine. Presežek za družbo pomeni obveznost do potrošnikov električne energije. Družba zato razmeji prihodke tekočega leta za znesek presežka prihodkov nad upravičenimi stroški in ga evidentira na dolgoročne pasivne časovne razmejitve. Ostanek omrežninskega presežka za leto 2017 znaša 8.326.371 EUR. Razlika med načrtovanim zneskom črpanja po Odločbi agencije v višini 33.664.571 EUR in ostankom omrežninskega presežka v višini 8.326.371 EUR predstavlja dejanski primanjkljaj omrežnine brez obresti za leto 2017 v višini 25.338.201 EUR. Obresti od stanja presežka znašajo 1.866.044 EUR, zato primanjkljaj omrežnine z obrestmi znaša 23.472.157 EUR.

Družba je dolžna skladno z Uredbo (ES) št. 714/2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (Uradni list EU, 14. 8. 2009) iz poslovnega izida izvzeti tudi del prihodkov iz dodeljenih čezmejnih prenosnih zmogljivost (ČPZ), in sicer znesek prihodkov, porabljen za financiranje investicij v ČPZ. Prihodki iz dodeljenih ČPZ se morajo po uredbi porabiti za:

- a. zagotovitev dejanske razpoložljivosti dodeljene zmogljivosti in/ali
- b. vzdrževanje in povečevanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje, zlasti z novimi povezovalnimi daljnovodi.

Če prihodkov ni mogoče učinkovito porabiti za zgornje namene, se lahko z odobritvijo agencije uporabijo kot dohodek, ki ga regulatorji upoštevajo pri odobritvi metodologije za obračunavanje omrežnih tarif in/ali določanju tarif. Preostali prihodki se prenesejo na ločen interni račun, dokler jih ni mogoče porabiti za namene iz zgornjih točk a in b. Če se prihodki iz ČPZ porabijo za investicije v ČPZ, se ta sredstva ne štejejo v osnovo za izračun reguliranega donosa, niti se ne prizna amortizacija (ker se krije s črpanjem dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev).

Družba je v letu 2017 ustvarila za 42.307.869 EUR prihodkov iz ČPZ, ki jih je na podlagi določb EZ-1 in Uredbe (ES) št. 714/2009 koristila za:

- povečevanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje v višini 2.436.350 EUR,
- za bodoče investicije v povezovalne zmogljivosti v višini 20.840.000 EUR ter
- za pokrivanje omrežninskih tarif v višini 19.031.519 EUR.

3.b Pojasnila uporabe prihodkov iz ČPZ v skladu z Uredbo ES št. 714/2009

Skladno z Uredbo ES št. 714/2009 in 120. členom EZ-1 mora družba v izračunu odstopanj od regulativnega okvira za posamezno leto ločeno razkrivati tudi prihodke in upravičene stroške za področje upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov, ki so razkriti v nadaljevanju.

Presežek prihodkov iz ČPZ se bo v prihodnjih regulativnih letih v skladu s 16. členom Uredbe ES št. 714/2009 porabil za investicije v ČPZ, za znižanje tarif za omrežnino ali kritje višjih reguliranih odhodkov, ki ne bodo pokriti z letnimi omrežninskimi prihodki.

Pojasnila k tabeli Poraba sredstev iz prihodkov iz ČPZ med leti 2006 in 2017:

- Zaporedna vrstica 1 vključuje podatke o neto prihodkih od prodaje ČPZ na avkcijah, že zmanjšane za stroške vračil in znižanja iz avkcij.
- Stroški iz prihodkov od dodeljenih ČPZ (zaporedna vrstica 2) zajemajo stroške izvajanja avkcij in ocenjene stroške delovanja in vzdrževanja ter amortizacije, ki se nanašajo na ČPZ. Določila jih je agencija, krijejo pa se s prihodki iz ČPZ. Stroški od leta 2013 zaradi spremembe metodologije ne bremenijo več prihodkov ČPZ, temveč se upoštevajo pri izračunu stroškov delovanja in vzdrževanja.
- Razpoložljiv prihodek od dodeljenih pravic uporabe ČPZ (zaporedna vrstica 3) je dohodek, ki je po odšteti stroških (zaporedna vrstica 2) na voljo za namene po uredbi (ES) št. 714/2009. To je za zagotovitev dejanske razpoložljivosti dodeljene zmogljivosti (redispatching – zaporedna vrstica 4), vzdrževanje ali povečanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje (zaporedna vrstica 5) ali kot dohodek za tarife (zaporedna vrstica 6).
- Zaporedna vrstica 5 vključuje podatke o nabavnih vrednostih investicij in stanju na ločenem internem računu, ki so bile ali bodo (ločen interni račun) financirane iz prihodkov iz prodaje ČPZ na avkcijah.
- Dohodek za tarife oziroma omrežnine (zaporedna vrstica 6) je razlika med regulirano višino vseh stroškov, povečanih za donos in realiziranimi omrežninskimi prihodki od zavezancev v Republiki Sloveniji, ki se krije v breme prihodkov iz ČPZ v tekočem letu.

- Ostanek sredstev tekočega leta (zaporedna vrstica 7) je presežek oz. primanjkljaj prihodkov iz prodaje ČPZ, po tem ko smo celotne prihodke zmanjšali za namene, katere ureja uredba (ES) št. 714/2009. Presežek prihodkov se v poslovnih knjigah izkazuje med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami – omrežninski presežki.
- Uskladitev presežka oz. primanjkljaja omrežnine (zaporedna vrstica 8) vsebuje popravke iz naslova uskladitev presežka z agencijo.
- Ukrep Računskega sodišča v izhodiščni vrednosti znaša 25.203.620 EUR. Ta znesek se je do dne 31. 12. 2015 znižal za priznano amortizacijo in reguliran donos na sredstva, in sicer na 17.238.961 EUR. Ker smo v letu 2016 in 2017 iz tega naslova pripoznali vsako leto za 2.873.160 EUR drugih prihodkov, znaša znesek, ki povečuje omrežninske presežke, 11.492.641 EUR (zaporedna vrstica 9).
- Kumulativa ostanka sredstev (zaporedna vrstica 10) je seštevek vseh presežkov in primanjkljajev prihodkov iz prodaje ČPZ od leta 2006 naprej, vključno z ukrepom Računskega sodišča (zaporedna vrstica 9).
- Do 31. 12. 2015 sta se evidenci družbe in agencije v svojih uradnih evidencah razlikovali za stanje omrežninskih presežkov pred letom 2010 v višini 19.881.912 EUR (zaporedna vrstica 11). V letu 2016 je Eles povečal PČR za omrežnine in omejene razlike uskladil.
- Agencija je za leto 2017 kot vir za pokrivanje upravičenih stroškov iz presežkov preteklih let črpala tretjino presežka omrežnine iz obdobja 2012–2014, to je 33.664.571 EUR. Da bi bili metodologiji porabe presežkov med agencijo in družbo usklajeni, so bile v letu 2017 evidence omrežninskih presežkov Eles prilagojene agenciji (zaporedna vrstica 12). V letu 2017 je Eles črpal tretjino presežka let 2012, 2013 in 2014.
- Ostanek sredstev po evidenci agencije (zaporedna vrstica 13) prikazuje evidenco presežkov agencije. Ob prenosu presežkov omrežnine iz obdobja 2012–2014 v regulativno obdobje 2016–2018 agencija šteje, da je ostanek sredstev porabljen. Zaradi primerjave prikaza presežka omrežnine je tretjina evidenčno še zadržana v pregledu leta 2014, dve tretjini pa sta vključeni v leti 2016 in 2017.

PORABA SREDSTEV IZ PRIHODKOV IZ ČPZ MED LETI 2006 IN 2017

v EUR

POSTAVKA / LETO	Realizacija											2016 - popravek	2017	Skupaj 2006-2017
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016			
1. Prihodki od prodaje ČPZ na avkcijah	12.871.421	25.203.619	32.545.017	32.953.584	28.505.212	37.117.647	61.172.903	48.325.403	50.079.119	45.708.241	43.127.563		42.307.869	459.917.598
2. Stroški iz prihodkov od dodeljenih ČPZ	0	1.742.528	2.813.674	3.730.993	4.602.510	5.583.261	6.854.740							25.327.706
a. Stroški delovanja in vzdrževanja ČPZ		1.237.793	1.123.931	2.063.203	3.603.623	4.584.374	5.855.853							18.468.777
b. Amortizacija		504.735	1.689.743	1.667.790	998.887	998.887	998.887							6.858.929
3. Razpoložljiv prihodek od dodeljenih pravic uporabe ČPZ (1-2)	12.871.421	23.461.091	29.731.343	29.222.591	23.902.702	31.534.386	54.318.163	48.325.403	50.079.119	45.708.241	43.127.563		42.307.869	434.589.892
4. Redispatching								5.040						5.040
5. Investicije v čezmejne prenosne zmogljivosti	0	37.852.962	2.884.652	6.974.301	5.980.743	2.434.820	17.530.941	29.373.735	2.248.293	0	0	-25.203.620	23.276.350	103.353.176
a. Prečni transformator na slovensko italjanski mej* [*]		31.235.090	95.445	755.976	2.505.689							-25.203.620		9.388.580
b. DV 2x400 kV Beričevo - Krško		6.518.907	2.224.314	2.005.218	415.149		11.813.316	9.131.156	1.532.859	416.823	23.067		384	34.081.193
c. DV 2x400 kV Cirkovce-Pince in RTP 400/110 kV Cirkovce		35.555	317.400	88.016	130.436	516.954	309.172	3.817.272	4.871.737	1.580.085	1.635.619		2.202.575	15.504.821
č. DV 2x400 kV Okroglo (Slovenija)-Udine (Italija)		13.588	78.939	67.657	1.468	9.117	275.755	826			365			447.715
d. DV 2x400 kV Divača-Beričevo-Podlog (prehod z 220 kV na 400 kV)		280	31.960	25.743	28.662	19.032	55.414	518.338	342.068	325.187	329.041		245.727	1.921.452
e. RTP 400/110 kV Krško, drugi TR		49.542	136.594	1.585.302	195.984		2.077.283	317.208	271.808	166.029				4.799.750
f. RTP 400/110 kV Okroglo, prečni TR														0
g. RTP Beričevo - dogradnja DV polj 400 kV Krško I+II				815.547	347.878	442.692		123.324	47.279					1.776.720
h. RTP 400/110 kV Cirkovce (primarna in sekundarna oprema)				16.975				154.612	1.594.292	91.571	139.050		596.289	2.592.789
i. DV 400 kV Divača-Redipuglia				433.423	1.474.130	88.499								1.996.052
j. RTP Beričevo (zamenjava VN opreme)				993.088	881.347									1.874.435
k. DV 220 kV Kleče-Divača, SM 68 - 69, zamenjava SM				187.356										187.356
l. NEK 400 kV stikališče						1.330.222	3.000.001	3.130.999	121.750	331.038				7.914.010
m. DV 400 kV Beričevo-Divača, zamenjava začasnega OPGW						28.304								28.304
Stanje na ločenem internem računu za načrtovane investicije v ČPZ									12.180.000	-180.000	5.646.500	2.735.767	20.840.000	20.840.000
Črpanje internega računa									-6.353.500	-2.910.733	-2.127.142		-608.625	-12.000.000
6. Dohodek za tarife oziroma omrežnine (3-4-5-7)	6.213.554	-1.659.515	16.272.827	6.865.754	6.546.244	2.856.200	6.839.478	16.161.520	19.207.353	28.505.334	35.087.456		19.031.519	161.927.723
7. Presežek/primankljaj sredstev tekočega leta (3-4-5-6)	6.657.867	-12.732.355	10.573.864	15.382.536	11.375.715	26.243.366	29.947.744	2.785.108	28.623.474	17.202.907	8.040.107		-23.472.157	131.741.275
8. Uskladitev presežka/primankljaja z agencijo								-1.004			-378.539			
9. Ukrep Računskega sodišča												14.365.801	-2.873.160	11.492.641
10. Kumulativa ostanka sredstev (t-1+7t+8+9t+10t)		-6.074.488	4.499.376	19.881.912	31.257.627	57.500.993	87.448.737	90.233.845	118.857.319	136.060.226	158.466.135		131.741.275	
11. Knjižena razlika omrežninskih presežkov pred 2010												19.881.912		
12. Viri za pokrivanje upr. stroškov iz presežkov preteklih let - bruto pristop					0	0	14.547.936	5.493.390	13.623.246	35.065.510	41.326.139		10.192.414	131.741.275
13. Ostanek sredstev po evidenci agencije							0	0	33.664.571	37.088.579	41.326.140		10.192.414	133.764.345

* Razlika med evidenco AE in Elesom v višini 2.023.070 EUR se nanaša na razliko med knjiženim presežkom za leto 2015 in presežkom, ki ga je z odločbo za leto 2015 ugotovila AE. Podrobneje razkrito v točki 3.4.15 Dogodki po datumu bilance stanja.

Dolgoročne finančne obveznosti (12)

Dolgoročne finančne obveznosti predstavljajo 8 % vseh obveznosti do virov sredstev. V primerjavi z istim obdobjem leta 2016 se je knjigovodska vrednost povečala za 1.961.570 EUR.

v EUR

Dolgoročne finančne obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	51.417.566	48.216.890
Izpeljani finančni instrumenti	3.366.756	4.605.862
Skupaj	54.784.322	52.822.752

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi do bank v višini 51.417.566 EUR izkazuje družba:

- dolgoročni del posojila v višini 45.417.566 EUR, ki ga je v letu 2010 prejela v višini 63.000.000 EUR za financiranje investicij od banke EIB.

Ročnost vračila posojila je 25 let, z vključenim 2,5-letnim moratorijem in obrestno mero 6m EURIBOR + 0,35 %. Posojilo ni zavarovano, ker je družba ELES v 100-odstotni lasti države, ki subsidiarno odgovarja za obveznosti družbe skladno z Energetskim zakonom (EZ).

V letu 2017 je bila plačana glavnica v višini 2.800.000 EUR, obračunane obresti pa so znašale 57.883 EUR. Nezapadle obresti v višini 10.133 EUR so izkazane med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

- dolgoročno posojilo v višini 6.000.000 EUR, ki ga je družba prejela od UniCredit Banke Slovenija d.d. (v nadaljevanju: UCB) v letu 2017. Razliko v višini 24.000.000 EUR bo družba črpala do konca leta 2018.

Ročnost vračila posojila je 10 let in se začne odplačevati v septembru 2019 (v 18 šest-mesečnih obrokih), obrestna mera je 6m EURIBOR + 0,65 %. Posojilo je zavarovano z bianco menicami (8 bianco menic z menično izjavo).

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi izkazuje družba še obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov (obrestni zamenjavi in obrestno ovrtnico) za zavarovanje spremenljivosti denarnih tokov dveh tretjin dolgoročnega posojila EIB, vezanega na variabilno obrestno mero.

Družba je na dan 31. 12. 2017 naročila vrednotenje izvedenih finančnih instrumentov in testiranje učinkovitosti varovanja za potrebe računovodskega poročanja. Ocenjena poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov, izračunana kot sedanja diskontirana vrednost neto denarnih tokov, ob upoštevanju krivulje donosnosti, veljavne na 31. 12. 2017, znaša 3.366.756 EUR. Ugotovljeno je bilo tudi, da je varovano razmerje na dan 31. 12. 2017 učinkovito. Poštena vrednost je izkazana v okviru kapitala na rezervi, nastali zaradi vrednotenja poštene vrednosti.

V letu 2017 so bile iz naslova izvedenih finančnih instrumentov obračunane obresti v višini 1.271.967 EUR. Nezapadle obresti v višini 321.806 EUR so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Dolgoročne finančne obveznosti	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	51.417.566	6.000.676	2.800.000	48.216.890
Izpeljani finančni instrumenti	3.366.756	0	1.239.106	4.605.862
Skupaj	54.784.322	6.000.676	4.039.106	52.822.752

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Dolgoročne finančne obveznosti	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	48.216.890	24.067	2.800.000	50.992.823
Izpeljani finančni instrumenti	4.605.862	0	1.063.968	5.669.830
Skupaj	52.822.752	24.067	3.863.968	56.662.653

Kratkoročne finančne obveznosti (13)

Kratkoročne finančne obveznosti predstavljajo 0,74 % obveznosti do virov sredstev in se v primerjavi z istim obdobjem leta 2016 praktično niso spremenile.

v EUR

Kratkoročne finančne obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.982.434	4.983.110
Skupaj	4.982.434	4.983.110

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi na 31. 12. 2017 v višini 4.982.434 EUR družba izkazuje kratkoročni del dolgoročnega posojila do EIB, ki zapade v plačilo v letu 2018 v višini 2.800.000 EUR, in del posojila, ki ni bil koriščen za namen financiranja investicij v višini 2.182.434 EUR. Dogovor z banko, ali bo ta del posojila vrnjen ali se bo porabil za drug namen, še poteka.

jila, ki ni bil koriščen za namen financiranja investicij v višini 2.182.434 EUR. Dogovor z banko, ali bo ta del posojila vrnjen ali se bo porabil za drug namen, še poteka.

GIBANJE V LETU 2017

v EUR

Kratkoročne finančne obveznosti	31. 12. 2017	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.982.434	2.800.000	2.800.676	4.983.110
Skupaj	4.982.434	2.800.000	2.800.676	4.983.110

GIBANJE V LETU 2016

v EUR

Kratkoročne finančne obveznosti	31. 12. 2016	Povečanja	Zmanjšanja	31. 12. 2015
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0	3.207.165	3.207.165
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.983.110	2.775.933	2.800.000	5.007.177
Skupaj	4.983.110	2.775.933	6.007.165	8.214.342

Kratkoročne poslovne obveznosti (14)

Kratkoročne poslovne obveznosti znašajo 4,2 % obveznosti do virov sredstev, v primerjavi z letom 2016 so se povečale za 8.033.298 EUR. Najpomembnejši razlog povečanja so višje obveznosti do dobaviteljev za električno energijo in za osnovna sredstva.

v EUR

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do podjetij v skupini	34.338	14.461
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	23.693.546	16.811.954
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	765.309	73.189
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.936.566	3.496.857
Skupaj	28.429.759	20.396.461

Največji delež kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo poslovne obveznosti do dobaviteljev, in sicer obveznosti, ki izhajajo iz uporabe prenosnega omrežja, in poslovne obveznosti do domačih dobaviteljev, predvsem za osnovna sredstva.

Dobavitelji družbe, tako za energijo kot tudi za osnovna in obratna sredstva, niso zahtevali finančnih zavarovanj.

v EUR

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do podjetij v skupini	34.338	14.461
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev:	23.693.546	16.811.954
Dobavitelji za električno energijo – domači	10.197.788	6.121.936
Dobavitelji za električno energijo – tujina	4.036.621	3.596.571
Dobavitelji za osnovna sredstva – domači	7.571.550	5.416.450
Dobavitelji za obratna sredstva – domači	1.745.992	1.485.391
Dobavitelji za obratna sredstva – skupaj obvladovana družba	82.843	42.524
Dobavitelji za obratna sredstva – pridružene družbe	1.965	2.341
Dobavitelji za obratna sredstva – tujina	32	142.643
Dobavitelji za storitve – tujina	56.755	4.098
Kratkoročne obveznosti za predujme	765.309	73.189
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.936.566	3.496.857
Do delavcev	3.560.886	3.411.955
Do države	30.825	45.543
Iz poslovanja na tuj račun	3.238	3.238
Ostale obveznosti	341.617	36.121
Skupaj	28.429.759	20.396.461

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve (15)

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo 0,5 % obveznosti do virov in so se v primerjavi s stanjem konec leta 2016 povečale za 1.342.605 EUR, predvsem iz naslova kratkoročno odloženih prihodkov.

v EUR

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Vnaprej vračunani odhodki	280.820	1.563.780
Kratkoročno odloženi prihodki	1.894.332	14.437
Kratkoročno odloženi prihodki – projekti EU	1.136.682	529.183
DDV od danih predujmov	236.529	98.358
Skupaj	3.548.363	2.205.758

Med kratkoročnimi odloženimi prihodki predstavljajo glavino izdani računi za dodeljene čezmejne prenosne zmogljivosti v letu 2018.

Kratkoročno odloženi prihodki za EU projekte bodo porabljeni v letu nastanka stroškov za posamezni projekt. Več o EU projektih je zapisano v poslovnem delu letnega poročila, v točki 2.1.3 Strateške inovacije.

Pogojne obveznosti (16)

Pogojne obveznosti na dan 31. 12. 2017 so se v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta znižale za 1.250.000 EUR zaradi izteka poroštvene pogodbe za kratkoročno posojilo družbi BSP.

v EUR

Pogojne obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Poroštvo za kredit (BSP Regionalna borza)	4.800.000	6.050.000
Talum – poroštvo	10.000.000	10.000.000
Skupaj	14.800.000	16.050.000

Med pogojnimi obveznostmi na dan 31. 12. 2017 družba izkazuje dana poroštva, in sicer:

- obveznosti za poroštvo za dolgoročno posojilo BSP v višini 4.800.000 EUR (80 % dolgoročnega posojila). Za zagotovitev zadostnega obsega sredstev za zalažanje plačil pri trgovanju z električno energijo na slovensko-avstrijski meji je moral BSP pri UCB najeti dolgoročno posojilo v višini 6.000.000 EUR, pri čemer je družba nastopila kot solidarni porok. Za zavarovanje svoje poroštvene obveznosti po pogodbi je družba predložila banki 10 blanco menic z izjavo in pooblastilom za unovčenje;

- obveznosti za poroštvo za nakup električne energije za obdobje 2016 do 2018 s strani odvisne družbe Talum v skupni višini 10.000.000 EUR (8.500.000 EUR družbi HSE in 1.500.000 EUR družbi Petrol). Sklep o poroštvu je v letu 2014 sprejel nadzorni svet družbe, ki je določil, da lahko znaša skupno poroštvo do največ 24.500.000 EUR, do 31. 12. 2016 pa so bile podpisane pogodbe o poroštvu v skupnem znesku 10.000.000 EUR. Poroštvo je zavarovano s hipoteko na nepremičninah družbe Talum.

3.5.7 RAZKRITJA POSTAVK IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Celotni prihodki

Celotni prihodki so bili v letu 2017 doseženi v znesku 187.587.496 EUR, kar je za 23.899.276 EUR oziroma za 14,6 % več kot v letu 2016. Glavnina razlik v primerjavi z letom 2016 se nanaša na poslovne prihodke. Finančni prihodki so se zmanjšali za 612.359 EUR, drugi prihodki pa so višji za 1.475.384 EUR.

v EUR

Celotni prihodki	2017	2016
Poslovni prihodki	185.828.672	162.802.421
- čisti prihodki od prodaje	178.149.450	153.204.650
- usredstvene lastne storitve	3.039.669	2.231.205
- drugi poslovni prihodki	4.639.553	7.366.566
Finančni prihodki	159.863	772.222
Drugi prihodki	1.598.961	113.577
Skupaj	187.587.496	163.688.220

Poslovni prihodki (17)

Poslovni prihodki so bili doseženi v višini 185.828.672 EUR in so bili višji kot leta 2016 za 23.026.251 EUR oziroma za 14,6 %. Glavnina poslovnih prihodkov (95 %) je dosežena iz uporabe prenosnega omrežja na domačem in tujem trgu oziroma iz osnovne dejavnosti družbe.

v EUR

Poslovni prihodki	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje	178.149.450	153.204.650
a) na domačem trgu:	148.241.678	110.415.577
- omrežnina za prenosno omrežje	93.900.768	93.347.541
- prihodki od koriščenja omrežninskih presežkov preteklih let	25.338.201	0
- prihodki omrežninskih presežkov - poračun leta 2016	415.876	0
- prihodki iz naslova črpanja omrežnine na podlagi ukrepa Računskega sodišča*	2.873.160	0
- izredne systemske storitve	633.742	1.616.227
- prihodki od izravnave sistema	22.694.578	12.661.973
- prihodki od čezmejnih prenosnih zmogljivosti	417.540	155.317
- drugi prihodki od prodaje električne energije	225.125	971.646
- ostali prihodki regulirane dejavnosti	223.751	99.408
- ostali prihodki neregulirane dejavnosti	1.518.937	1.563.465
b) na tujem trgu:	29.907.772	42.789.073
- prihodki od čezmejnih prenosnih zmogljivosti	18.613.980	36.072.493
- prihodki od tranzita (ITC mehanizem)	6.224.343	5.649.810
- drugi prihodki od prodaje električne energije	5.069.449	1.066.770
Usredstvene lastne storitve	3.039.669	2.231.205
Drugi poslovni prihodki	4.639.553	7.366.566
Skupaj	185.828.672	162.802.421

*OPOMBA: v letu 2016 so prihodki izkazani med drugimi poslovnimi prihodki.

Čisti prihodki od prodaje so bili v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 višji za 24.944.800 EUR oziroma 16 % in so znašali 177.752.352 EUR (153.204.650 EUR v letu 2016). Glavnina povečanja se nanaša na prihodke od omrežnin, kar je podrobneje razkrito v točki 2.2.1 Ekonomija: Finančna uspešnost podjetja.

V letu 2017 je znesek razmejenih prihodkov iz dodeljenih ČPZ znašal skupaj 23.276.350 EUR, od tega namenjene za investicije leta 2017 v višini 2.436.350 EUR in prenesene na ločen račun za investicije v prihodnjih letih v višini 20.840.000 EUR (v letu 2016 je znašal 6.899.730 EUR).

Ob neupoštevanju 120. člena Energetskega zakona bi poslovni prihodki v letu 2017 znašali 178.531.768 EUR (v letu 2016 so znašali 164.883.519 EUR). Podrobneje razkrito v točki 3.5.12 Pojasnilo o odstopanju od računovodskih standardov.

Med usredstvenimi lastnimi storitvami v višini 3.039.669 EUR (za leto 2016 je bila vrednost 2.231.205 EUR) so izkazane obračunane ure zaposlenih, ki sodelujejo na investicijskih projektih in stroški uporabe službenih vozil za te projekte.

Drugi poslovni prihodki, ki znašajo 4.639.553 EUR, so se v primerjavi z letom 2016 zmanjšali za 2.727.013 EUR (v letu 2016 so znašali 7.366.567 EUR). Glavne spremembe glede na preteklo leto izhajajo iz naslednjih zadev:

- odprava rezervacije za tožbe zaradi izdane sodbe v korist družbe v tožbi z družbo Acroni d.d. v višini 1.055.233 EUR;
- prihodki iz naslova popravljalnega ukrepa Računskega sodišča v višini 2.873.160 EUR so za leto 2017 izkazani med čistimi prihodki od prodaje, ker gre dejansko za omrežninske prihodke (kot popravek napake so bili evidentirani v letu 2016 v višini 17.238.961 EUR na pasivne časovne razmejitve in se prenašajo med prihodke v šestih enakih letnih obdobjih);
- prevrednotovalni poslovni prihodki od izterjanih odpisanih terjatev se nanašajo na poplačilo terjatve do družbe TDR Metalurgija, d.d. v stečajju. Terjatev je bila delno plačana v višini 78.744 EUR, v višini 603.022 EUR pa je bil dokončen odpis.

v EUR

Drugi poslovni prihodki	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij	1.145.704	56.885
Prihodki iz naslova črpanja omrežnine na podlagi ukrepa Računskega sodišča	0	2.873.160
Poraba razmejenih prihodkov za investicije (amortizacija)	1.946.017	2.221.628
Amortizacija brezplačno pridobljenih osnovnih sredstev	732.944	327.635
Prihodki, povezani s poslovnimi učinki	2.786	17.285
Prihodki projektov EU (neregulirana dejavnost)*	582.227	620.246
Prevrednotovalni poslovni prihodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih regulirane dejavnosti	75.625	38.675
Prevrednotovalni poslovni prihodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih neregulirane dejavnosti	75.506	0
Prevrednotovalni poslovni prihodki iz izterjanih odpisanih terjatev	78.744	615.297
Prevrednotovalni poslovni prihodki iz odpisa zastaranih obveznosti	0	595.755
Skupaj	4.639.553	7.366.566

*EU projekti so za leto 2017 izkazani kot neregulirana dejavnost.

Celotni odhodki

Celotni odhodki so bili v letu 2017 doseženi v znesku 172.558.558 EUR, kar je za 20.062.821 EUR oziroma za 13,5 % več kot v letu 2016. Glavnina razlik v primerjavi z letom 2016 se nanaša na poslovne odhodke.

v EUR

Celotni odhodki	2017	2016
Poslovni odhodki	168.944.291	147.835.980
Finančni odhodki	3.293.192	3.000.491
Drugi odhodki	321.075	518.889
Skupaj	172.558.558	151.355.360

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki so v letu 2017 znašali 168.944.291 EUR in so bili od leta 2016 višji za 14,3 % predvsem zaradi višjih stroškov sistemskih storitev in odpisov vrednosti. Podrobneje razkrito v točki 2.2.1 Ekonomija: Finančna uspešnost podjetja.

v EUR

Poslovni odhodki	2017	2016
Stroški blaga, materiala in storitev	103.939.175	87.723.619
Stroški dela	31.241.974	28.966.947
Odpisi vrednosti	32.984.408	30.419.649
Drugi poslovni odhodki	778.734	725.765
Skupaj	168.944.291	147.835.980

v EUR

Stroški po funkcionalnih skupinah	Nabavna vrednost prodanega blaga in proizvodni stroški prodanih proizvodov	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj 2017	Skupaj 2016
Nabavna vrednost prodanega blaga	45.473.218			45.473.218	28.470.973
Stroški materiala	348.685	4.579	717.707	1.070.972	1.032.872
Stroški storitev	51.875.146	47.293	5.472.545	57.394.984	58.219.774
Odpisi vrednosti	31.940.191	75.256	968.962	32.984.408	30.419.649
Stroški dela	20.676.151	923.062	9.642.761	31.241.975	28.966.947
Drugi poslovni odhodki	453.078	7.827	317.830	778.735	725.765
Skupaj 2017	150.766.469	1.058.017	17.119.805	168.944.291	147.835.980
Skupaj 2016	130.682.047	1.338.392	15.815.541	147.835.980	

Stroški blaga, materiala in storitev (18)

Stroški blaga, materiala in storitev so znašali 103.939.175 EUR in so v primerjavi z letom 2016 višji za 16.215.556 EUR oziroma 18,4 %, predvsem zaradi višjih stroškov nakupa električne energije in s tem povezanih storitev.

v EUR

Stroški blaga, materiala in storitev	2017	2016
Nabavna vrednost prodanega blaga	45.473.218	28.470.973
- stroški nakupa električne energije za pokrivanje izgub	18.660.186	14.582.845
- stroški izravnave sistema	22.694.578	12.661.973
- medsebojna pomoč med sistemskimi operaterji	4.118.454	1.226.155
Stroški materiala	1.070.972	1.032.872
Stroški storitev	57.394.985	58.219.774
- stroški sistemskih storitev	42.012.835	43.302.925
- stroški dodeljevanja ČPZ	2.214.065	2.003.293
- ostali stroški vezani na prenos energije	2.251.954	2.114.581
- stroški storitev rednega delovanja družbe	10.916.131	10.798.975
Skupaj	103.939.175	87.723.619

Nabavna vrednost prodanega blaga v višini 45.473.218 EUR zajema nakup električne energije za pokrivanje izgub v sistemu, stroške izravnave sistema in medsebojne pomoči med sistemskimi operaterji in je bila za 59,7 % višja glede na predhodno leto.

Stroški materiala se v primerjavi z letom 2016 niso bistveno spremenili. Med stroški materiala predstavlja približno polovico vrednosti strošek električne energije, sledi strošek goriva in strošek materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev.

Stroški dela (19)

V letu 2017 so stroški dela znašali 31.241.974 EUR in so bili višji od leta 2016 za 2.275.027 oziroma 7,8 %.

v EUR

Stroški dela	2017	2016
Plače zaposlenih	19.011.078	17.549.417
Nadomestila plač zaposlenih	4.400.254	3.920.531
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih	1.076.465	1.033.757
Regres za letni dopust, povračila in drugi prejemki	2.365.208	2.323.257
Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil, bonitet zaposlenim	3.838.117	3.590.074
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	550.852	549.911
Skupaj	31.241.974	28.966.947

Povprečno število zaposlenih v letu 2017 je bilo 565 zaposlenih (561 v letu 2016). Več o tem je razkrito v poslovnem delu letnega poročila v točki 2.2.2. Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo.

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlenih, vključno s prispevki delodajalca. V višini 187.361 EUR je med stroški nadomestil upoštevana tudi razlika med izračunano obveznostjo za neizkoriščene dopuste zaposlenih na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2017. Zaposleni lahko koristijo neizkoriščene dopuste leta 2017 do 30. 6. 2018.

Stroški storitev v višini 57.394.985 EUR zajemajo stroške storitev, vezanih na prenos električne energije in stroške storitev delovanja družbe. V primerjavi z letom 2016 so se znižali za 824.789 EUR oz. 1,43 %, kar je v glavnini posledica znižanja stroškov sistemskih storitev.

Stroški storitev delovanja družbe so znašali 10.916.131 EUR in so v primerjavi z letom 2016 višji za 117.156 EUR oziroma 1,0 %. Med najpomembnejšimi so stroški vzdrževanja in zavarovanja osnovnih sredstev.

Družba je v drugi polovici leta 2017 med stroški storitev izkazala 19.287 EUR za zaposlenega prek agencije za posredovanje delovne sile.

Prejemki uprave, nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so razkriti v točki 3.5.9 Posli s povezanimi osebami.

Odpisi vrednosti (20)

Odpisi vrednosti (stroški amortizacije in prevrednotovalni poslovni odhodki) so v letu 2017 znašali 32.984.408 EUR in so bili višji od leta 2016 za 8,43 % oziroma 2.564.759 EUR.

v EUR

Odpisi vrednosti	2017	2016
Amortizacija	30.442.608	29.617.847
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	2.541.688	483.542
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	112	318.260
Skupaj	32.984.408	30.419.649

Glede na intenzivnost investiranja v družbi, kar je podrobno razkrito v poslovnem delu letnega poročila v točki 2.1.2 Širitev in vzdrževanje omrežja in računov-

vodskem delu v točki 3.5.6 (1) in (2), je tudi amortizacija leta 2017 v primerjavi s preteklim letom višja za 824.761 EUR.

v EUR

Stroški amortizacije	2017	2016
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.860.868	3.374.213
Amortizacija zemljišč (služnostne pravice)	263.582	240.192
Amortizacija zgradb in daljnovodov	8.234.670	8.228.069
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	18.054.420	17.762.243
Amortizacija drobnega inventarja	29.068	13.130
Skupaj	30.442.608	29.617.847

Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki osnovnih sredstev so izkazani odpisi zaradi rednega zastaranja naprav in opreme, ki je bila nadomeščena z novo. Podrobneje razkrito v točki 3.5.6. (2) Opredmetena osnovna sredstva.

Drugi poslovni odhodki (21)

Drugi poslovni odhodki so bili doseženi v višini 778.734 EUR in so bili za 7,3 % oziroma 52.969 EUR višji od leta 2016.

v EUR

Drugi poslovni odhodki	2017	2016
Dolgoročne rezervacije	9.858	86.459
Prispevek za uporabo stavbnega zemljišča	192.234	195.251
Odškodnine ob posekih tras	412.093	292.753
Prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov	87.902	82.473
Nagrade dijakom in študentom na praksi in štipendije	13.802	20.580
Drugi stroški poslovanja	62.845	48.249
Skupaj	778.734	725.765

Finančni izid (22)

Finančni izid družbe za leto 2017 je negativen in znaša 3.133.329 EUR ter je v primerjavi z letom 2016 slabši za 905.060 EUR. Razlog za to je predvsem v višjih obrestih za še ne razporejen omrežninski presežek in sredstva na ločenem internem računu.

v EUR

Finančni prihodki in odhodki	2017	2016
Dividende in deleži iz dobička	67.482	60.804
Prodaja finančnih naložb	0	138.998
Obresti danih posojil – odvisne družbe	66.178	86.752
Obresti depozitov	18.142	37.997
Obresti po sodnih sporih	0	435.495
Ostali finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8.061	12.176
Skupaj finančni prihodki	159.863	772.222
Prodaja in odpisi finančnih naložb	0	27.808
Obresti prejetih posojil	58.858	133.273
Obresti obrestnih zamenjav	1.271.967	1.296.468
Obresti iz aktuarskega izračuna za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	58.093	82.516
Ostali finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.252	14.037
Obresti presežka omrežnin (EZ)	1.902.377	1.140.377
Obresti po sodnih sporih	0	302.674
Ostali finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	645	3.338
Skupaj finančni odhodki	3.293.192	3.000.491
FINANČNI IZID	-3.133.329	-2.228.269

Drugi prihodki (23)

V letu 2017 znašajo drugi prihodki 1.598.961 EUR, kar se v glavnini nanaša na prejeto odškodnino zavarovalnice iz naslova premoženjskega zavarovanja za odpisan energetski transformator v Divači.

v EUR

Drugi prihodki	2017	2016
Prejete odškodnine zavarovalnice - premoženjsko zavarovanje	1.460.822	60.802
Druge prejete odškodnine zavarovalnice	40.874	24.729
Drugi prihodki	97.265	28.046
Skupaj	1.598.961	113.577

Davki (24)

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb in Zakonu o davku na dodano vrednost.

od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe. Družba v letu 2017 ni ugotovila osnove za obračun davka.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2017 plačuje po stopnji 19 %

Spremembe v davčnem obračunu, ki vplivajo na izračun davčne osnove, so prikazane v spodnji tabeli:

v EUR

Odhodek za davek	2017	2016
Dobiček pred davki	15.028.938	12.332.860
Zmanjšanje prihodkov	-2.893.826	-676.478
Zmanjšanje odhodkov	2.143.453	2.214.106
Povečanje odhodkov	-950.601	-65.314
Spremembe davčne osnove	-23.379.373	-3.484.299
Olajšave	0	-10.320.875
Davčna osnova	-10.051.409	0
Davčna stopnja	19%	17%
Efektivna davčna stopnja	0	0

Zmanjšanje prihodkov v višini 2.893.826 EUR se v glavnini nanaša na izvzem plačanih dividend odvisne družbe Talum iz leta 2007 (v višini 2.650.649 EUR).

Zmanjšanje odhodkov v višini 2.143.453 EUR predstavljajo nepriznani stroški po davčni zakonodaji, ki se potem v glavnini upoštevajo kot olajšava v istem davčnem obračunu, če je ugotovljena davčna osnova (npr. donacije, prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje za zaposlene).

Povečanje odhodkov v višini 950.601 EUR se v glavnini nanaša na dokončen odpis terjatev iz zaključnega stečajja.

Družba je v davčnem obračunu za leto 2017 znižala davčno osnovno za prihodke v višini 23.438.617 EUR, ki so bili v letu 2017 preneseni iz omrežninskih presežkov (dolgoročne pasivne časovne razmejitve) med čiste prihodke od prodaje in ugotovila davčno izgubo v višini 10.051.409 EUR. Gre za prihodke, ki so bili obdavčeni pred letom 2010, družba pa jih je zaradi uskladitve evidenc z Agencijo za energijo v letu 2016 kot popravek napake prenesla med dolgoročne pasivne časovne razmejitve.

Čisti poslovni izid (25)

v EUR

Čisti poslovni izid	Prihodki 2017	Odhodki 2017	Razlika 2017	2016
Poslovni izid iz poslovanja	185.828.672	168.944.291	16.884.381	14.966.441
Finančni izid	159.863	3.293.192	-3.133.329	-2.228.269
Drugi dobiček/izguba	1.598.961	321.075	1.277.886	-405.312
Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo			15.028.938	12.332.860
Davek iz dobička			0	0
Odloženi davki	1.819.735		1.819.735	311.314
Skupaj / čisti poslovni izid	189.407.231	172.558.558	16.848.673	12.644.174

Družba je leto 2017 zaključila s čistim dobičkom pred davki v višini 15.028.938 EUR, kar je 2.696.078 EUR več kot v letu 2016.

V letu 2017 je bil del teh razmejitev porabljen in izkazan med čistimi prihodki od prodaje, in sicer:

- omrežninski presežki preteklih let v višini 19.881.912 EUR (dejansko je izkazanih med prihodki za 25.338.201 EUR presežkov preteklih let);
- omrežninski presežki iz naslova popravilnega ukrepa Računskega sodišča v višini 2.873.160 EUR, kar predstavlja eno šestino celotne vrednosti oz. letni znesek, ki ga mora družba v skladu z Odločbo Agencije za energijo prenašati med prihodke;
- črpanje rezervacije iz naslova investicij za ČPZ pred letom 2010 za višino obračunane letne amortizacije v višini 683.545 EUR.

Družba je zaradi intenzivnega investiranja v letu 2017 povečala višino neizkoriščenih davčnih olajšav za investicije v opremo, ki 31. 12. 2017 znašajo 19.292.771 EUR. Iz tega naslova ima družba oblikovanih za 3.665.626 EUR odloženih terjatev za davek.

3.5.8 RAZKRITJA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

v EUR

DENARNI TOKOVI	2017	2016
Poslovanje	42.867.599	47.136.661
Naložbenje	-33.056.431	-49.927.224
Financiranje	1.847.150	-28.325.109
Denarni izid v obdobju	11.658.318	-31.115.672
Stanje na začetku leta	16.335.472	47.451.144
Stanje na koncu leta	27.993.790	16.335.472

Ker družba pripravlja izkaz denarnih tokov po posredni metodi, v vrednostih ni vključen davek na dodano vrednost.

Družba je imela na začetku leta 2017 16.335.472 EUR denarnih sredstev, iz poslovanja jih je v letu 2017 dodatno ustvarila še 42.867.599 EUR.

Iz naložbenja je družba prejela 12.975.404 EUR, od tega plačilo dividend iz leta 2007 odvisne družbe Talum v višini 2.651.650 EUR in 10.000.000 EUR iz zmanjšanja kratkoročnih depozitov pri bankah. S temi sredstvi je financirala investicije v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva v skupni

višini 46.011.836 EUR in povečala naložbo v družbo TSC v višini 20.000 EUR. Iz naložbenja je tako družba ustvarila prebitok izdatkov v višini 33.056.432 EUR.

Družba je prejela dolgoročno posojilo od banke v višini 6.000.000 EUR in odplačala glavnico dolgoročnega posojila pri tuji banki v višini 2.800.000 EUR in obresti vezane na to posojilo v višini 1.352.850 EUR. Prebitok prejemkov pri financiranju je tako znašal 1.847.150 EUR.

Družba je v letu 2017 ustvarila pozitiven denarni tok v višini 11.658.318 EUR in je imela 31. 12. 2017 27.993.790 EUR denarnih sredstev.

3.5.9 POSLI S POVEZANIMI OSEBAMI

Posli s povezanimi družbami

Skladno s 110. člen EZ-1 (točka 4) družba ELES kot elektroenergetska družba razkriva posle, opravljene s povezanimi družbami. Povezane družbe so:

- odvisni družbi Talum (86,26-odstotni lastniški delež) in Stelkom (56,26-odstotni lastniški delež),
- skupaj obvladovana družba BSP (50-odstotni lastniški delež) in
- pridružena družba Eldom (25-odstotni lastniški delež).

STANJE SREDSTEV IN OBVEZNOSTI S POVEZANIMI DRUŽBAMI NA 31. 12. 2017

v EUR

BILANCA STANJA	TALUM	STELKOM	BSP	ELDOM	SKUPAJ
DOLGOROČNA SREDSTVA					
Dolgoročne finančne naložbe	90.482.154	495.020	400.000	50.000	91.427.174
Delnice in deleži v povezanih družbah	90.482.154	495.020	400.000	50.000	91.427.174
- od tega promet v letu 2017	3.562.972				3.562.972
KRATKOROČNA SREDSTVA					
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
Kratkoročna posojila povezanim družbah	0				0
- od tega promet v letu 2017	-3.562.972				-3.562.972
Kratkoročne poslovne terjatve	1.111.086	489.656	14.715	3	1.615.460
Kratkoročne poslovne terjatve do povezanih družb	757.699	489.656	14.715	3	1.262.073
1. Terjatve do kupcev	757.699	489.656	14.715	3	1.262.073
Terjatve iz naslova vračila vplačanega deleža	353.387				353.387
SKUPAJ KRATKOROČNA SREDSTVA	1.111.086	489.656	14.715	3	1.615.460
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI					
Kratkoročne poslovne obveznosti	33.325	1.013	282.526	1.965	318.829
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	33.325	1.013	282.526	1.965	318.829
SKUPAJ	33.325	1.013	282.526	1.965	318.829

Dolgoročna sredstva

Talum: Povečanje lastniškega deleža v višini 3.562.972 EUR je posledica Sklepa skupščine družbe ELES številka 4-28/2012-226 z dne 28. 11. 2012, ki ga je sprejel AUKN v imenu Vlade RS, ustanovitelja družbe ELES. Na osnovi navedenega sklepa, s katerim ustanovitelj soglaša z izdajo poročstva družbe odvisni družbi Talum za dobavo električne energije, je družba plačevala elektriko dobaviteljem električne energije Taluma. S Talumom je bila sklenjena pogodba o danem posojilu, ki se je prekvalificirala v lastniški delež. Konverzija v lastniški delež v letu 2017 izhaja iz plačil poročstev v višini 3.562.972 EUR v letu 2016. Lastniški delež družbe v Talumu se je povečal s 85,84 % v letu 2016 na 86,26 % v letu 2017.

Ostale povezane družbe: Pri ostalih povezanih družbah se lastniški deleži v letu 2017 niso spremenili.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročno posojilo v višini 3.562.972 EUR družbi Talum je bilo dano na osnovi sklepa, navedenega v odstavku o dolgoročnih sredstvih, in sicer kot plačano poročstvo za dobavo električne energije v višini 3.207.166 EUR v letu 2016.

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

Talum: Poslovne terjatve v višini 757.699 EUR se nanašajo na nezapadle terjatve na dan 31. 12. 2017 na podlagi Pogodbe o uporabi prenosnega sistema za leto 2017.

Stelkom: Poslovne terjatve v višini 489.656 EUR izhajajo iz Pogodbe o poslovnem sodelovanju pri trženju informacijsko telekomunikacijskih storitev z dne 18. 5. 2004 ter aneksov k navedeni pogodbi iz leta 2009 in leta 2014. Pogodba je večpartitna, sklenjena med Stelkomom, družbo ELES, HSE in drugimi elektroenergetskimi distribucijskimi družbami. Gre za storitve oddajanja vodov in druge telekomunikacijske opreme v najem, in sicer tistih, pri katerih je delež kapacitet družbe višji, kot jih družba potrebuje za izvajanje svoje osnovne dejavnosti.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

BSP: Poslovne terjatve in obveznosti se nanašajo na posle trgovanja na izravnalnem trgu. Na izravnalnem trgu družba kupuje in prodaja električno energijo, namenjeno izravnavi elektroenergetskega sistema. Za navedene posle ima družba z BSP sklenjene medsebojne pogodbe, v katerih so definirani vsebina in pogoji trgovanja.

ELDOM: Obveznosti izhajajo iz pogodbe številka 886/2002 – Pogodba o prevzemu delavcev in o opravljanju storitve v enotah Maribor, Nova Gorica, Podlog, Divača in Kleče ter iz pogodbe številka 854/2002 – Pogodba o upravljanju, vzdrževanju in gospodarjenju apartmaja št. 10 Beli križ–Portorož.

Prihodki in odhodki s povezanimi osebami

TRANSAKCIJE S POVEZANIMI DRUŽBAMI V LETU 2017

v EUR

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	TALUM	STELKOM	BSP	ELDOM	SKUPAJ
PRIHODKI					
Prihodki prenosa električne energije	3.182.485	1.208.660	2.954.892		7.346.037
Prihodki od prodaje storitev dejavnosti				15	15
Prihodki od obresti	66.178				66.178
SKUPAJ	3.248.663	1.208.660	2.954.892	15	7.412.230
ODHODKI					
Odhodki in stroški iz naslova električne energije	139.150		27.373.083		27.512.233
Stroški vzdrževanja		6.240		169.805	176.045
Finančni odhodki		208			208
SKUPAJ	139.150	6.448	27.373.083	169.805	27.688.486

Talum: Prihodki v višini 3.182.485 EUR se nanašajo na omrežnino za prenosno omrežje in omrežnino za sistemske storitve, finančni prihodki v višini 66.178 EUR pa na prihodke iz obresti danega posojila.

Stroški v višini 139.150 EUR se nanašajo na plačilo za čezmejni prenos jalove energije.

Stelkom: Prihodki v višini 1.208.485 EUR izhajajo iz pogodbe za oddajanje telekomunikacijskih vodov (optičnih vlaken) in druge telekomunikacijske opreme v najem.

BSP: Vse transakcije prihodkov v višini 2.954.892 EUR in odhodkov v višini 27.373.083 EUR se nanašajo na nakup in prodajo električne energije za izravnavo trga električne energije.

ELDOM: Stroški vzdrževanja izhajajo iz pogodbe številka 886/2002 – Pogodba o prevzemu delavcev in o opravljanju storitve v enotah Maribor, Nova Gorica, Podlog, Divača in Kleče ter iz pogodbe številka 854/2002 – Pogodba o upravljanju, vzdrževanju in gospodarjenju apartmaja št. 10 Beli križ–Portorož.

Posli z upravo, nadzornim svetom in zaposlenimi, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Prejemki člana uprave in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto plačo, ki je prikazana v napovedi za dohodnino;
- druge prejemke (poleg plače), ki so prav tako v napovedi za dohodnino;
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (samo za člana uprave).

Prejemki članov NS vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v NS in komisij NS.

v EUR

Prejemki članov nadzornega sveta in uprave	2017
Član uprave	132.107
Zaposleni na podlagi pogodbe, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	4.402.172
Člani nadzornega sveta	44.010
Skupaj prejemki članov nadzornega sveta in članov uprave	4.578.288

Do člana uprave, članov nadzornega sveta in članov komisij nadzornega sveta družba nima terjatev iz danih predujmov, poroštev in posojil.

Prejemki uprave v letu 2017

v EUR

Ime in priimek		Plača	Uspešnost	Regres	Izobraževanje	Člana-rine	Dodatno PZ	Boni-tete	Skupaj
Aleksander Mervar	bruto	103.683	15.036	0	0	0	2.819	10.569	132.107
	neto	50.637	7.502	0	0	0	0	0	58.138

V tabeli so navedeni prejemki direktorja družbe v letu 2017.

Prejemki članov nadzornega sveta in njegovih komisij v letu 2017

v EUR

Ime in priimek	bruto / neto	Udeležba na seji NS		Udeležba na komisiji		Povračilo za opravljanje funkcije	Potni stroški	Izobraževanje	Zavaro-vanje	Skupaj
		Prisotnost	Sejnina	Prisotnost	Sejnina					
Zunanji člani:										
Andrej Prebil	bruto	8	1.695	0	0	4.385	0	0	0	6.080
	neto		1.233		0	3.189	0	0	0	4.422
dr. Janja Hojnik	bruto	8	1.905	9	1.860	4.250	1.434	0	0	9.449
	neto		1.386		1.353	3.091	1.043	0	0	6.872
Milan Krajnik	bruto	8	1.455	7	1.100	3.975	832	0	0	7.361
	neto		1.058		800	2.891	605	0	0	5.354
mag. Matevž Marc	bruto	7	1.365	10	1.420	3.203	0	0	0	5.988
	neto		993		1.033	2.330	0	0	0	4.355
Darinka Virant	bruto	0	0	5	1.320	1.440	75	0	0	2.835
	neto		0		960	1.047	54	0	0	2.062
Notranji člani:										
Andrej Semprimožnik	bruto	8	1.905	5	1.100	3.000	0	0	0	6.005
	neto		1.386		800	2.182	0	0	0	4.367
Simon Volk	bruto	8	1.905	3	440	2.750	0	0	0	5.095
	neto		1.386		320	2.000	0	0	0	3.706
Bogdan Trop	bruto	0	0	5	1.100	0	96	0	0	1.196
	neto		0		800	0	70	0	0	870
Skupaj	bruto		10.230		8.340	23.003	2.437	0	0	44.010
	neto		7.440		6.066	16.730	1.772	0	0	32.008

Posli z družbami v večinski lasti Republike Slovenije

Družba je v 100-odstotni lasti RS in ni imela poslov z Vlado Republike Slovenije.

V spodnji tabeli so prikazani posli z družbami, v katerih ima RS oziroma SDH več kot 50-odstotni lastniški

delež in so v skladu s kriterijem višine prihodkov oziroma odhodkov (500.000 EUR) z družbo v posameznem letu pomembni, razen za bančni sektor, kjer so razkriti vsi posli.

v EUR

Družbe v večinski lasti države po sektorjih	Odperte terjatve na dan 31. 12. 2017	Odperte obveznosti na dan 31. 12. 2017	Odhodki v letu 2017	Prihodki v letu 2017
SODO, d.o.o.	9.963.159			87.706.413
GEN Energija, d.o.o.	14	4.806.170	22.872.145	4.075
Holding Slovenske elektrarne, d.o.o.	515.814	3.771.449	25.739.559	2.575.341
Energetika	10.478.987	8.577.619	48.611.704	90.285.829
Abanka, d.d.	35.838	1.678.202	634.234	
NLB, d.d.	162.800	1.688.554	637.733	
Bančništvo	198.638	3.366.756	1.271.967	0
Zavarovalnica Triglav d.d.			1.313.372	1.460.822
Zavarovalništvo	0	0	1.313.372	1.460.822

3.5.10 FINANČNA TVEGANJA

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje predstavlja možnost (verjetnost) nastanka izgube zaradi neizpolnitve pogodbenih obveznosti kupcev. V poslovnem okolju so gotovo vse družbe izpostavljene kreditnemu tveganju, ker večina družb za svoje storitve ali izdelke ne prejme takojšnjega plačila, temveč pričakuje plačilo po določenem dogovorjenem časovnem obdobju, zato obstaja možnost, da računi ne bodo plačani.

Za obvladovanje tovrstnih tveganj družba sproti spremlja gibanje terjatev in v primeru zamud redno opominja kupce. Če kupci kljub temu ne poravnajo svojih obveznosti, sledi postopek izvršbe. Obvladovanje tveganja temelji na zavarovanju terjatev in spremljanju finančnega stanja poslovnih partnerjev. Družba ga ocenjuje kot majhno tveganje.

v EUR

Postavka	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročno posojila družbam v skupini	-	3.470.109
Druge kratkoročne finančne naložbe	20.000.000	30.000.000
Terjatve do družb v skupini	1.247.355	3.621.390
Terjatve do kupcev	22.212.348	16.665.210
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.745.141	1.895.403
Denarna sredstva	27.993.790	16.335.472
Skupaj	73.198.634	71.987.584

V nadaljevanju je opis zavarovanj in upravljanja s kreditnim tveganjem posameznih postavk sredstev družbe.

Druge kratkoročne finančne naložbe predstavljajo dani depoziti poslovnim bankam. Naložbe, zaradi narave posla, niso zavarovane. Pri vezavi depozitov družba upošteva uravnoteženost načel varnosti in donosnosti.

Pri **terjatvah do kupcev** prevladujejo kupci iz naslova storitev dostopa in uporabe prenosnega sistema. Z njimi imamo sklenjene ustrezne pogodbe, v katerih so opredeljeni tudi instrumenti zavarovanja (bianco menice z menično izjavo).

Plačilo terjatev s strani družbe SODO opredeljuje Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (v nadaljevanju: Akt). Ostali večji kupci so specifični (Borzen, JAO, kupci iz naslova ITC mehanizma). Le-ti imajo terjatve do svojih kupcev ustrezno zavarovane (Borzen, JAO) ali pa terjatve nastanejo po uskladitvi podatkov (kupci iz naslova ITC mehanizma), zato teh terjatev družba nima zavarovanih.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo oziroma v skladu z zakonodajo.

Družba izkazuje konec leta 2017 za 4.012 EUR dvomljivih terjatev. V letu 2017 so bile poravnane dvomljive terjatve ob končanem stečajnem postopku družbe TDR Metalurgija d.d. v stečaju, v višini 78.744 EUR in dokončno odpisane v višini 603.022 EUR.

Dokončno odpisane so bile še dvomljive terjatve do družbe SODO, v višini 358.095 EUR (sklenitev dogovora med partnerjema) in druge terjatve v višini 91.712 EUR, v glavnini zaradi stečaja.

v EUR

Popravek vrednosti terjatev do kupcev	2017	2016
1. januar	1.135.473	2.032.895
Oblikovanje popravka vrednosti v letu	112	268.653
Poravnava terjatev, dokončen odpis terjatev	-1.131.573	-1.166.075
31. december	4.012	1.135.473

Druge kratkoročne poslovne terjatve so terjatve iz naslova davkov in do drugih institucij ter ne predstavljajo večjih tveganj izterjave.

v EUR

Kratkoročne terjatve do kupcev	31. 12. 2017	Zavarovano	Nezavarovano
Podjetja v skupini	1.247.355	757.699	489.656
Terjatve do kupcev – doma	16.186.063	681.096	15.504.967
Terjatve do kupcev – tujina	6.026.285	0	6.026.285
Skupaj	23.459.703	1.438.794	22.020.909
Odstotek zavarovanja kratkoročnih terjatev	100,00%	6,13%	93,87%

v EUR

Kratkoročne terjatve do kupcev	31. 12. 2016	Zavarovano	Nezavarovano
Podjetja v skupini	3.528.715	396.932	3.131.783
Terjatve do kupcev – doma	12.599.973	469.587	12.130.386
Terjatve do kupcev – tujina	4.236.036	0	4.236.036
Skupaj	20.364.724	866.519	19.498.205
Odstotek zavarovanja kratkoročnih terjatev	100,00%	4,25%	95,75%

Terjatve do kupcev so zavarovane v višini 6,13 % z bianco menicami. Delež zavarovanih terjatev je sicer nizek, vendar glede na dejstvo, da znaša terjatev do družbe SODO konec leta 2017 9.963.308 EUR (kjer obveznost plačila izhaja iz Akta), terjatev do družbe Borzen 4.061.348 EUR (družba, kot operater trga, izvaja obračun finančnih terjatev in obveznosti udeležencev finančne poravnave ter ima ustrezna finančna kritja udeležencev finančne poravnave, v skladu s Pravili za delovanje trga z elektriko), terjatev do družbe JAO 3.670.256 EUR (avkcijska hiša ima svoje terjatve

do udeležencev avkcij zavarovane), terjatve do kupcev iz naslova ITC mehanizma 1.290.942 EUR (terjatve nastane po uskladitvi podatkov med TSO, kar pomeni hkrati tudi strinjanje posameznega TSO s finančno poravnavo) in višino neplačanih terjatev, je kreditno tveganje v družbi obvladovano.

Družba je imela na dan 31. 12. 2017, če ne upoštevamo terjatev starejših od pol leta, za 177.811 EUR zapadlih neplačanih terjatev, ki so bile do sestave tega poročila poravnane.

v EUR

Terjatve na dan 31. 12. 2017	Nezapadle	Zapadlost			Skupaj
		do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 181 do 365 dni	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	1.247.355				1.247.355
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.033.447	177.811	0	1.090	22.212.348
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.745.141				1.745.141
Skupaj	25.025.943	177.811	0	1.090	25.204.844

v EUR

Terjatve na dan 31. 12. 2016	Nezapadle	Zapadlost			Skupaj
		do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 181 do 365 dni	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	3.621.390				3.621.390
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	16.665.210	105.106	14	172	16.770.502
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.895.403				1.895.403
Skupaj	22.182.003	105.106	14	172	22.287.295

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje ali nevarnost neuskkljenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev v družbi. Likvidnostno tveganje predstavlja možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Ključno za obvladovanje tega tveganja je nadzor nad denarnim tokom.

Družba plačilno sposobnost spremlja iz kratko- in dolgoročnega vidika na podlagi projekcije denar-

nega toka. Le-ta se spreminja in dopolnjuje glede na dejanske okoliščine in predvidevanja. Prilivi in odlivi se spremljajo dnevno, mesečno in letno. Presežki denarnih sredstev se plasirajo v obliki kratkoročnih in nočnih depozitov pri bankah. Družba je med poslovnimi partnerji znana po plačilni disciplini, majhni zadolženosti in stabilnih denarnih tokovih. V letu 2017 družba ni imela kratkoročnih posojil. Vse obveznosti so bile poravnane redno in v dogovorjenih rokih.

v EUR

Bilančna postavka	Zapadlost				
	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP
Prejeto posojilo EIB	50.400.000	50.873.481	5.678.795	8.509.400	36.685.287
Prejeto posojilo UniCredit	6.000.000	6.598.775	417.158	2.230.799	3.950.818
Izvedeni finančni instrumenti	3.366.756	3.366.756	2.030.342	1.336.413	-
Obveznosti na podlagi predujmov	765.309	765.309	765.309	-	-
Obveznosti do družb v skupini	34.338	34.338	34.338	-	-
Obveznosti do dobaviteljev	23.693.546	23.693.546	23.693.546	-	-
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.936.566	3.936.566	3.936.566	-	-
Skupaj	88.196.515	89.268.771	36.556.055	12.076.612	40.636.105

Knjigovodska vrednost posojila banke EIB, na dan 31. 12. 2017, znaša 50.400.000 EUR. Posojilo ni zavarovano, ker je družba ELES v 100-odstotni lasti države, ki subsidiarno odgovarja za obveznosti družbe skladno z Energetskim zakonom (EZ). Zneski po zapadlosti posojila v letih vključujejo poleg glavnice tudi obresti.

Konec leta 2016 je bila z UCB sklenjena posojilna pogodba v višini 30 mio EUR. Namen najema posojila je financiranje odplačnega prevzema elementov 110 kV omrežja, v skladu z določbami 35. člena Energetskega zakona (EZ-1, Uradni list RS, št. 14/2014) in Uredbe o razmejivni 110 kV omrežja (Ur. l. št. 35/2015) EZ-1. Ker se je v času od začetka postopka zadolževanja do sklenitve pogodbe dinamika prevzemov bistveno spremenila glede na prvotni plan prevzemov, je bilo konec leta 2017 črpano 6.000.000 EUR posojila. Končni rok črpanja preostalega dela posojila je bil z dodatkom podaljšan do 31. 12. 2018.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje pomeni možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig kot tudi znižanje obrestne mere. Obrestne mere se na denarnih trgih

nenehno spreminjajo, kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov.

v EUR

Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	31.12.2017	31.12.2016
Finančna sredstva	20.000.000	34.342.652
Finančne obveznosti	-	-
Skupaj	20.000.000	34.342.652
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	56.400.000	53.200.000
Finančna sredstva	-	-
Finančne obveznosti	56.400.000	53.200.000
Skupaj	56.400.000	53.200.000

Družba ima pogodbi za finančna sredstva (kratkoročna depozita pri bankah) sklenjene po fiksni obrestni meri in nista izpostavljeni večjim tveganjem. Družba redno spremlja bančne napovedi gibanja obrestnih mer in jih analizira na podlagi povpraševanja pri bankah. Ker obrestne mere za depozite padajo, družba te obvladuje s sklepanjem vezav depozitov pri bankah, ki imajo najugodnejše pogoje za vezave. Pri vezavah se upoštevajo kriteriji razpršenosti, varnosti naložb in višina obrestne mere.

Po variabilni obrestni meri se obrestuje obveznost za prejeto dolgoročno posojilo banke EIB, ki je vezana na 6-mesečni Euribor, prav tako je na 6-mesečni Euribor vezano tudi dolgoročno posojilo najeto pri UCB (posojilo je bilo v letu 2017 črpano v višini 6 mio EUR, končni rok črpanja preostalega dela posojila je 31. 12. 2018).

Dolgoročno posojilo EIB je v višini dveh tretjin vrednosti posojila varovano z izvedenima finančnima instrumentoma: obrestno zamenjavo in obrestno ovratnico. Za posojilo UCB je bil sklenjen posel ščitena obrestne mere z obrestno zamenjavo v letu 2018.

Obrestno tveganje družbe ELES je bilo v letu 2017 zmerno.

Občutljivostna analiza v zvezi s finančnimi tveganji

Analiza se nanaša na dolgoročni posojili bank in povezanima izvedenima finančnima instrumentoma za varovanje pred tveganji spremembe obrestne mere.

v EUR

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	Čisti poslovni izid 2017		Čisti poslovni izid 2016	
	Zmanjšanje za 100 b. t.	Povečanje za 100 b. t.	Zmanjšanje za 100 b. t.	Povečanje za 100 b. t.
Instrumenti po variabilni obrestni meri	349.948	-349.948	369.860	-369.911
Obresti za dolgoročno posojilo	-57.883	524.922	-73.814	554.866
Skupaj	292.065	174.974	296.046	184.955

Valutno tveganje

Valutno tveganje pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti deviznih tečajev. Ker družba posluje s kupci in dobavitelji z območja EUR, temu tveganju ni izpostavljena. Delež dobaviteljev zunaj območja EU je zanemarljiv.

3.5.11 RAČUNOVODSKI IZKAZI PO DEJAVNOSTIH

Splošno

Družba opravlja poleg regulirane dejavnosti prenosa električne energije v okviru svojih organizacijskih enot tudi šest ločenih nereguliranih dejavnosti, zato pripravlja ločene računovodske izkaze za regulirano in za vsako izmed nereguliranih dejavnosti skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi, Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti in Energetskim zakonom.

V letu 2017 je družba vključila med neregulirane dejavnosti izvajanje EU projektov. Družba prejema za ta namen brezplačna sredstva, iz katerih se v celoti ali delno financirajo v glavnem raziskovalne dejavnosti. Pravila so definirana za vsak projekt posebej s sporazumi ali pogodbami.

V skladu z EZ-1 ima družba izdelan pravilnik o sodilih za razporejanje prihodkov, stroškov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev posameznih nereguliranih dejavnosti družbe ELES.

Neregulirane dejavnosti, ki jih družba izvaja, so naslednje:

- **Počitniška dejavnost (dejavnost 1):** zajema oddajanje počitniških enot v lasti družbe v najem za letovanje, prioriteto zaposlenim. To so enote: počitniška stanovanja, počitniške prikolice v avtokampih in kontejnerji.
- **Upravljanje dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže (dejavnost 2):** v dejavnost spadajo naložbe v deleže in delnice odvisnih družb, pridruženih družb in druge dolgoročne finančne naložbe, razen naložb, ki spadajo v regulirano dejavnost oziroma v druge neregulirane dejavnosti.
- **Oddajanje stanovanj in poslovnih prostorov v najem (dejavnost 3):** zajema oddajanje lastnih stanovanj in poslovnih prostorov v najem zaposlenim in drugim fizičnim oziroma pravnim osebam.
- **Izdajanje revije Naš Stik (dejavnost 4):** družba ureja in izdaja Revijo Naš stik in ureja portal www.nas-stik.si.

- **Trženje telekomunikacijskih (TK) storitev (dejavnost 5):** obsega trženje prostih optičnih vlaken (telekomunikacijskih zmogljivosti na lastnem telekomunikacijskem omrežju pretežno prek odvisne družbe Stelkom d.o.o.).
- **EU projekti (dejavnost 6):** obsegajo dejavnost izvajanja raziskav, za katere prejeme družba brezplačna sredstva za povračilo stroškov (delno ali v celoti), odvisno od posameznega projekta. Nazivi in vsebinske opredelitve posameznih EU projektov so navedene v poslovnem delu poročila v točki 2.1.3 Strateške inovacije.

Podlage in sodila za pripravo računovodskih izkazov po dejavnostih

Prihodki od prodaje so osnova za določitev posameznih dejavnosti. Na regulirano dejavnost se nanašajo prihodki od prodaje, ki jih ureja EZ-1, drugi prihodki od prodaje so neregulirani in ustvarjeni od drugih tržnih dejavnosti, s katerimi se družba ukvarja. Na regulirano in neregulirane dejavnosti se ustrezno razporejajo še stroški in odhodki ter sredstva in obveznosti do njihovih virov. Za vsako dejavnost se ugotavlja tudi izkaz denarnega izida.

Kriteriji za izdelavo ločenih izkazov poslovnega izida in bilance stanja za neregulirane dejavnosti so naslednji:

- prihodki posameznih dejavnosti se zajemajo na ločenih kontih prihodkov po njihovi vsebini;
- stroški, odhodki, sredstva in obveznosti do virov sredstev se evidentirajo na posameznih ločenih kontih oziroma stroškovnih nosilcih (SN), EU projekti pa na šifrah projektov. Vsaka od nereguliranih dejavnosti je evidentirana na svojem SN, TK trženje pa na sedmih SN (sedem produktov), EU projekti pa vsak projekt na svoji šifri projekta. Na SN in na projektih se zajemajo direktni stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno dejavnosti. Za postavke, ki jih ni mogoče neposredno pripisati, so izdelana ustrezna sodila. Splošni stroški se izračunavajo s posebnim sodilom samo za dejavnost TK trženje.

Sodila za ločeno evidentiranje stroškov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev na neregulirane dejavnosti se uporabljajo v primerih, kjer ni mogoče neposredno razvrščanje na podlagi posameznih knjigovodskih listin oziroma podatkov na posameznih kontih ali stroškovnih nosilcih.

Sodila so naslednja:

Sodilo 1: Stroški dela za dejavnosti 1, 3 in 4

Zajema se delež delovnega časa, ki ga posamezni zaposleni porabijo na določeni neregulirani dejavnosti, in na podlagi tega se izračunajo dejanski stroški dela posamezne dejavnosti na osnovi obračunanih plač.

Sodilo 2: Stroški dela za dejavnost 5

Povprečna letna plača dveh zaposlenih v področju PITK, SM 993 (masa plač PITK/število zaposlenih v PITK). V dveh povprečnih letnih plačah so zajeti vsi stroški dela, ki se nanašajo tudi na TK trženje, vzdrževanje in druga dela v zvezi s celotno TK infrastrukturo in opremo, urejanje administracije, izdajanje računov, obračunavanje ipd.

Sodilo 3: Posredni stroški materiala, storitev, amortizacije in dela celotne družbe, ki se nanašajo na dejavnost 5

Za izračun se uporablja razmerje med neposrednimi stroški dejavnosti 5 in neposrednimi stroški celotne družbe. Iz dobljenega razmerja se izračuna delež pripadajočih splošnih stroškov celotne družbe, ki se nanaša na dejavnost 5. Za izračun se uporablja standardni prikaz stroškov celotne družbe, razdeljenih na funkcionalne skupine (proizvodnja, prodaja in uprava).

Neposredni stroški TK (material in storitve + amortizacija + delo) / stroški proizvodnje in prodaje. Z dobljenim odstotkom se množi stroške uprave.

Dobljeni znesek porazdelimo po naravnih vrstah stroškov v okviru dejavnosti 5 sorazmerno glede na delež neposrednih stroškov materiala in storitev, amortizacije in dela.

Sodilo 4: Neposredni stroški materiala, storitev in amortizacije osnovnih sredstev za opravljanje dejavnosti 5

Osnova za izračun je delež rabe posameznega osnovnega sredstva, ki se uporablja tudi za opravljanje TK dejavnosti. Na podlagi deležev se izračuna višina amortizacije, materiala in storitev, ki se nanašajo na dejavnost 5. Osnovo predstavlja višina omenjenih stroškov, evidentiranih na naslednjih SN oziroma produktih TK trženja:

SN	Vsebina produkta	Sodilo 4 – delež trženja v %
40	TK prostori	2,00
41	Antenski stolpi	15,00
42	Optična vlakna	10,00
43	Neprekinjeno napajanje 48 V	3,00
44	Neprekinjeno napajanje 230 V	1,00
45	SDH omrežje	5,00
47	IP/MPLS omrežje	40,00

Deleži se po potrebi glede na dejansko realizacijo določijo za vsako poslovno leto posebej na koncu poslovnega leta in se obračunajo v letnih računovodskih izkazih. Za leto 2017 so bili določeni enaki deleži kot za leto 2016.

Posamezne postavke prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti ter prejemkov in izdatkov, ki se nanašajo na regulirano dejavnost, se izračunajo kot razlika med vrednostjo postavk celotne družbe in skupno vrednostjo postavk nereguliranih dejavnosti.

V bilanci stanja so vključene tudi terjatve oziroma obveznosti med posameznimi dejavnostmi, ki se nanašajo na medsebojna financiranja sredstev oziroma izgub.

Za dejavnost 6 (EU projekti) ni sodil za razporejanje, vsi prihodki, stroški in odhodki se evidentirajo neposredno z listino nastanka poslovnega dogodka oziroma stroški dela na osnovi opravljenih ur na projektih.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO LOČENIH DEJAVNOSTIH ZA LETO 2017

v EUR

Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
	1	2	3 (1+2)
1. Čisti prihodki od prodaje (a + b)	176.630.513	1.518.937	178.149.450
a. na domačem trgu	146.722.741	1.518.937	148.241.678
b. na tujem trgu	29.907.772	0	29.907.772
3. Usredstvene lastne storitve	3.039.669	0	3.039.669
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	3.981.820	657.733	4.639.553
POSLOVNI PRIHODKI (1+2+3+4)	183.652.002	2.176.670	185.828.672
5. Stroški blaga, materiala in storitev (a + b)	103.619.019	320.156	103.939.175
a. Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	46.537.481	6.709	46.544.190
b. Stroški storitev	57.081.537	313.448	57.394.985
6. Stroški dela (a + b + c + d)	30.425.262	816.712	31.241.974
a. Stroški plač	22.796.143	615.189	23.411.332
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	3.104.728	82.011	3.186.739
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.683.375	44.467	1.727.842
d. Drugi stroški dela	2.841.016	75.045	2.916.061
7. Odpisi vrednosti (a + b + c)	32.706.503	277.905	32.984.408
a. Amortizacija	30.164.703	277.905	30.442.608
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	2.541.688	0	2.541.688
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	112	0	112
8. Drugi poslovni odhodki	778.731	3	778.734
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA (1+2+3+4-5-6-7-8)	16.122.487	761.894	16.884.381
9. Finančni prihodki iz deležev	0	67.481	67.481
b. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	0	6.791	6.791
c. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	0	60.690	60.690
10. Finančni prihodki iz danih posojil	18.142	66.178	84.320
a. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	0	66.178	66.178
b. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	18.142	0	18.142
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8.062	0	8.062
b. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	8.062	0	8.062
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.389.127	0	1.389.127
b. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	58.858	0	58.858
č. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	1.330.269	0	1.330.269

v EUR

Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
	1	2	3 (1+2)
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	1.330.269	0	1.330.269
c. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.904.065	0	1.904.065
FINANČNI IZID (+9+10+11-12-13-14)	-3.266.988	133.659	-3.133.329
15. Drugi prihodki	1.598.961	0	1.598.961
16. Drugi odhodki	321.075	0	321.075
POSLOVNI IZID PRED DAVKI (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16)	14.133.386	895.552	15.028.938
18. Odloženi davki	2.298.358	-478.623	1.819.735
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16-17-+18)"	16.431.744	416.929	16.848.673

Družba je poslovanje leta 2017 zaključila z dobičkom v višini 16.848.673 EUR, od tega so neregulirane dejavnosti ustvarile dobiček v višini 416.929 EUR oziroma 2,5 % celotnega dobička družbe.

Celotni prihodki nereguliranih dejavnosti

Prihodki iz poslovanja nereguliranih dejavnosti so v letu 2017 znašali 2.176.670 EUR (v letu 2016 so znašali 1.584.666 EUR) in v celotnih prihodkih družbe predstavljajo skupaj 1,7 % prihodkov. Večino teh prihodkov je realizirala dejavnost trženja TK storitev (57 %) in dejavnost EU projektov (26 %). V primerjavi z letom 2016 so se prihodki nereguliranih dejavnosti povečali za 26,7 %, v glavnini so razlog vključeni prihodki EU projektov.

V letu 2017 so finančni prihodki znašali 133.659 EUR, in sicer gre za prihodke iz naslova prejetih dividend Zavarovalnice Triglav, deleža v dobičku družbe Eldom in prihodke od obresti na posojila odvisni družbi Talam.

Celotni odhodki nereguliranih dejavnosti

V letu 2017 so znašali stroški materiala in storitev v nereguliranih dejavnostih 320.156 EUR oziroma 0,3 % stroškov materiala in storitev celotne družbe.

Od tega je večji delež stroškov nereguliranih dejavnosti nastal v dejavnosti EU projektov (23 %) in dejavnosti trženja TK storitev (43 %).

Stroški dela nereguliranih dejavnosti v letu 2017 znašajo 816.712 EUR, oziroma 2,6 % celotnih stroškov dela v družbi. Največji delež teh stroškov je nastal v dejavnosti EU projektov (64 %) in dejavnosti izdajanja revije Naš stik (17 %).

Stroški amortizacije nereguliranih dejavnosti znašajo v letu 2017 277.905 EUR oziroma 0,8 % celotnih stroškov amortizacije družbe. Največji delež stroškov amortizacije se nanaša na dejavnost trženja TK storitev (86 %).

Čisti poslovni izid nereguliranih dejavnosti

Ustvarjeni poslovni izid pred davki nereguliranih dejavnosti je v letu 2017 znašal 895.552 EUR, od tega je dejavnost trženja TK storitev realizirala dobiček v višini 752.216 EUR. Dobiček se je znižal za zmanjšanje terjatev za odložene davke v višini 478.623 EUR iz dividend Talam iz leta 2007. Končni čisti dobiček po obračunanih davkih znaša 416.929 EUR in je v primerjavi z letom 2016 nižji za 39,3 %.

BILANCA STANJA PO LOČENIH DEJAVNOSTIH NA DAN 31. 12. 2017

v EUR

	Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
	SREDSTVA	1	2	3 (1+2)
A.	Dolgoročna sredstva	598.862.475	94.165.793	599.371.780
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	15.010.661	16.059	15.026.720
	1. Dolgoročne premoženjske pravice	15.010.661	16.059	15.026.720
II.	Opredmetena osnovna sredstva	484.334.544	2.264.611	486.599.155
	1. Zemljišča in zgradbe	229.411.004	454.481	229.865.485
	a) Zemljišča	41.521.193	0	41.521.193
	b) Zgradbe	187.889.811	454.481	188.344.292
	2. Oprema in sestavni deli	197.303.954	1.809.996	199.113.950
	3. Druge naprave in oprema	236.042	134	236.176
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	57.383.544	0	57.383.544
	a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	54.797.806	0	54.797.806
	b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	2.585.738	0	2.585.738
IV.	Dolgoročne finančne naložbe in posojila	917.500	91.885.123	92.802.623
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	917.500	91.885.123	92.802.623
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	0	90.977.174	90.977.174
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah	400.000	50.000	450.000
	c) Druge delnice in deleži	517.500	857.949	1.375.449
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	93.656.488	0	0
	3. Dolgoročne interne terjatve do neregulirane dejavnosti	93.656.488	0	0
VI.	Odložene terjatve za davek	4.943.282	0	4.943.282
B.	Kratkoročna sredstva	73.869.519	1.697.844	75.567.363
II.	Zaloge	2.368.729	0	2.368.729
	1. Material	2.368.729	0	2.368.729
III.	Kratkoročne finančne naložbe in posojila	20.000.000	0	20.000.000
	2. Kratkoročna posojila	20.000.000	0	20.000.000
	b) Kratkoročna posojila drugim	20.000.000	0	20.000.000
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	24.624.343	580.501	25.204.844
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	344.901	524.975	869.876
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.559.095	30.732	22.589.827
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.720.347	24.794	1.745.141
V.	Denarna sredstva	26.876.447	1.117.343	27.993.790
C.	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	2.298.103	0	2.298.103
	SKUPAJ SREDSTVA	675.030.097	95.863.637	677.237.246

v EUR

	Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1	2	3 (1+2)
A.	Kapital	330.763.616	900.066	331.663.682
I.	Vpoklicani kapital	177.469.516	0	177.469.516
	1. Osnovni kapital	177.469.516	0	177.469.516
II.	Kapitalske rezerve	140.266.261	0	140.266.261
III.	Rezerve iz dobička	840.874		840.874
	1. Zakonske rezerve	840.874	0	840.874
IV.	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-3.372.720	483.136	-2.889.584
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	15.559.685	416.930	15.976.615
B.	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	253.281.633		253.281.633
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	6.178.355	0	6.178.355
	2. Druge rezervacije	3.777.046	0	3.777.046
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	243.326.232	0	243.326.232
C.	Dolgoročne obveznosti	55.218.048	93.769.816	55.331.376
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	54.784.322		54.784.322
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	51.417.566	0	51.417.566
	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.366.756	0	3.366.756
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	433.726	93.656.488	433.726
	2. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	433.726	0	433.726
	3. Interne obveznosti neregulirane dejavnosti do regulirane dejavnosti	0	93.656.488	0
III.	Odložene obveznosti za davek	0	113.328	113.328
Č.	Kratkoročne obveznosti	33.355.120	57.072	33.412.192
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	4.982.434	0	4.982.434
	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.982.434	0	4.982.434
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	28.372.686	57.072	28.429.758
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	20.030	1.012	21.042
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	23.674.849	31.992	23.706.841
	3. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	765.309	0	765.309
	4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.912.498	24.068	3.936.566
D.	Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	2.411.680	1.136.683	3.548.363
	SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	675.030.097	95.863.637	677.237.246

Delež sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev nereguliranih dejavnosti v bilanci stanja družbe na dan 31. 12. 2017 znaša 14 % bilančne vsote.

Sredstva nereguliranih dejavnosti

Delež **neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev** nereguliranih dejavnosti je 0,45 % sredstev družbe, glavčina (78 %) se nanaša na dejavnost TK trženje. Poleg TK dejavnosti imajo navedena sredstva še dejavnost oddajanja stanovanj in poslovnih prostorov ter dejavnost počitniških kapacitet.

V neregulirano dejavnost upravljanje dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže ter v dejavnost TK trženja (lastniški delež v Stelkomu) se uvrščajo **dolgoročne finančne naložbe** in zajemajo kar 99 % celotnih dolgoročnih finančnih naložb družbe. Večji del te vsote se nanaša na naložbo v odvisno družbo Talum. Od vseh dolgoročnih finančnih naložb družbe ne vštevamo med neregulirane dejavnosti le naložbe, ki se nanašajo neposredno na dejavnost prenosa električne energije. Na 31. 12. 2017 so to naložbe v BSP, JAO in TSC NET.

Odloženih terjatev za davek neregulirane dejavnosti na dan 31. 12. 2017 nimajo, v letu 2016 so bile izkazane v višini 478.623 EUR in so se nanašale na neregulirano dejavnost upravljanja naložb. Te so bile iz naslova neizplačanih dividende odvisne družbe Talum iz leta 2007. Dividende so bile nakazane družbi v letu 2017 in zato odpravljene odložene terjatve za davek, ki so posledično zniževale čisti dobiček za 478.623 EUR.

Kratkoročne terjatve nereguliranih dejavnosti v skupni višini 580.501 EUR obsegajo odprte terjatve iz poslovanja, ki jih neregulirane dejavnosti izkazujejo do kupcev, največji delež teh se nanaša na dejavnost TK trženja (95 %).

Regulirana dejavnost izkazuje v bilanci stanja **interno terjatev do neregulirane** dejavnosti v višini 93.656.488 EUR iz naslova financiranja dolgoročnih finančnih naložb in drugih sredstev ter pokrivanja obveznosti v preteklih letih v dejavnostih, ki so izkazovale izgube.

Denarna sredstva v višini 1.117.343 EUR se nanašajo na prejeta sredstva EU projektov, ki bodo porabljena za plačilo nastalih obveznosti iz naslova izvajanja dejavnosti EU projektov.

Viri sredstev nereguliranih dejavnosti

Na postavki **kapital** izkazujejo neregulirane dejavnosti le poslovni leta 2017 v skupni višini 895.552 EUR in presežek iz prevrednotenja v višini 483.136 EUR, ki se nanaša na vrednotenje naložbe v Zavarovalnico Triglav (dejavnost Upravljanje naložb). Iz tega naslova izvirajo tudi obveznosti za odložene davke v višini 113.328 EUR.

Vsi dobički iz preteklih let so bili izplačani lastniku, izgube pa so bile pokrite v okviru regulirane dejavnosti in so izkazane med internimi obveznostmi do regulirane dejavnosti.

Neregulirane dejavnosti izkazujejo med **dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi** interne obveznosti v višini 93.656.488 EUR do regulirane dejavnosti iz naslova financiranja dolgoročnih finančnih naložb (dejavnost upravljanja naložb in dejavnost TK trženje) ter drugih sredstev iz naslova pokrivanja preteklih izgub in drugih obveznosti.

Kratkoročne poslovne obveznosti nereguliranih dejavnosti so dejanske obveznosti do dobaviteljev in do zaposlenih na dan 31. 12. 2017 in znašajo 57.072 EUR.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitev izkazujejo odložene prihodke, to so prejeta sredstva EU projektov, ki bodo prenesena med prihodke hkrati z evidentiranjem stroškov izvajanja projektov.

Med neregulirane dejavnosti spadajo tudi **pogojne obveznosti** iz naslova podpisane pogodbe za dano poročilo odvisni družbi Talum (dejavnost upravljanja naložb) v vrednosti 10.000.000 EUR.

IZKAZ DENARNIH TOKOV PO LOČENIH DEJAVNOSTIH ZA LETO 2017

v EUR

Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
a. Postavke izkaza poslovnega izida	14.552.037	1.039.799	15.591.836
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	149.146.957	2.176.670	151.323.627
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-134.594.920	-1.136.871	-135.731.791
b. Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	27.675.871	-400.108	27.275.763
Začetne manj končne poslovne terjatve	-8.285.587	2.519.352	-5.766.235
Začetne manj končne poslovne interne terjatve	3.367.501		
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-1.171.717	607.499	-564.218
Začetne manj končne zaloge	-156.439	0	-156.439
Končni manj začetni poslovni dolgovi - redni	6.491.134	-159.458	6.331.676
Končni manj začetni poslovni dolgovi - interni		-3.367.501	
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	27.430.979	0	27.430.979
c. Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a+b)	42.227.908	639.691	42.867.599
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
a. Prejemki pri naložbenju	12.744.866	230.538	12.975.404
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	2.679.633	133.659	2.813.292
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	65.233	96.879	162.112
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	10.000.000	0	10.000.000
b. Izdatki pri naložbenju	-45.749.766	-282.069	-46.031.835
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-2.940.787	0	-2.940.787
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-42.788.979	-282.069	-43.071.048
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-20.000	0	-20.000
c. Prebitek prejemkov ali izdatkov pri naložbenju (a+b)	-33.004.900	-51.531	-33.056.431

v EUR

Postavka	Regulirana dejavnost	Neregulirane dejavnosti	Skupaj ELES
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
a. Prejemki pri financiranju	6.000.000	0	6.000.000
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	6.000.000	0	6.000.000
b. Izdatki pri financiranju	-4.152.850	0	-4.152.850
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-1.352.850	0	-1.352.850
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-2.800.000	0	-2.800.000
c. Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)	1.847.150	0	1.847.150
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	26.876.447	1117343	27.993.790
<i>Denarni izid v obdobju (seštevek Ac, Bc in Cc)</i>	<i>11.070.158</i>	<i>588.160</i>	<i>11.658.318</i>
Začetno stanje denarnih sredstev	15.806.289	529.183	16.335.472

Postavke denarnega izida so izdelane po posredni metodi. Podatki o nedenarnih transakcijah so izločeni iz prikaza izkaza denarnih tokov.

Med denarnimi tokovi iz poslovanja so izkazani prihodki in odhodki iz poslovanja ter spremembe terjatev in obveznosti. V skupnem znesku izkazujejo prebitek denarnih sredstev v višini 639.691 EUR.

Regulirana dejavnost je zmanjšala terjatve do neregulirane dejavnosti v višini 3.367.501 EUR. V enaki

višini so se zmanjšale interne obveznosti nereguliranih dejavnosti do reguliranih dejavnosti.

Denarni tokovi pri naložbenju izkazujejo prebitek izdatkov v višini 51.531 EUR.

Za neregulirane dejavnosti se ne vodijo ločeno denarna sredstva, razen za dejavnost EU projektov, za katere je izkazano stanje denarja v višini 1.117.343 EUR na dan 31. 12. 2017. Za ostale dejavnosti denarna sredstva niso izkazana.

3.5.12 POJASNILO O ODPSTOPANJU OD RAČUNOVODSKIH STANDARDOV

Družba v izkazu poslovnega izida v letih 2016 in 2017 ni pripoznala vseh prihodkov iz ČPZ, temveč je upoštevala določilo 120. člena Energetskega zakona. Ker 120. člen glede pripoznavanja prihodkov ni skladen z določili Slovenskih računovodskih standardov (SRS), predstavlja razmejevanje prihodkov odstopanje od določil SRS.

v EUR

Vpliv odloženih prihodkov po EZ	2017	2016
Odloženi prihodki po določitvah EZ – zmanjšanje prihodkov	23.276.350	6.899.730
Finančni odhodki obresti od povprečnega stanja presežka – povečanje	1.902.377	1.140.377
Prenos med prihodke v letu (obračunana amortizacija na PČR)	-1.946.017	-1.945.472
Prihodki iz naslova črpanja omrežnine na podlagi ukrepa Računskega sodišča	-2.873.160	-2.873.160
Prenos med prihodke iz razmejenih prihodkov preteklih let	-25.754.077	0
Manj plačan davek iz dobička zaradi davka na dobiček	0	-1.075.153
Povečanje odloženih davkov	-1.219.747	-205.506
Vpliv na poslovni izid in celotni kapital	-6.614.274	1.940.816

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (BREZ UPOŠTEVANJA 120. ČLENA EZ-1)

v EUR

Izkaz poslovnega izida	2017	2016
1. Čisti prihodki od prodaje (a + b)	172.798.563	160.104.380
a. na domačem trgu	119.614.441	110.415.577
b. na tujem trgu	53.184.122	49.688.803
3. Usredstvene lastne storitve	3.039.669	2.231.205
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	2.693.536	2.547.934
POSLOVNI PRIHODKI (1+2+3+4)	178.531.768	164.883.519

v EUR

Izkaz poslovnega izida	2017	2016
5. Stroški blaga, materiala in storitev (a + b)	103.939.175	87.723.619
a. Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	46.544.190	29.503.845
b. Stroški storitev	57.394.985	58.219.774
6. Stroški dela (a + b + c + d)	31.241.974	28.966.947
a. Stroški plač	23.411.332	21.469.947
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	3.186.739	3.006.815
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.727.842	1.617.017
d. Drugi stroški dela	2.916.061	2.873.168
7. Odpisi vrednosti (a + b + c)	32.984.408	30.419.649
a. Amortizacija	30.442.608	29.617.847
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	2.541.688	483.542
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	112	318.260
8. Drugi poslovni odhodki	778.734	725.765
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA (1+2+3+4-5-6-7-8)	9.587.477	17.047.538
9. Finančni prihodki iz deležev	67.481	199.802
a. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	67.481	0
c. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	0	199.802
10. Finančni prihodki iz danih posojil	84.320	124.749
a. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	66.178	86.753
b. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	18.142	37.996
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8.062	447.671
b. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	8.062	447.671
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	27.808
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.389.127	1.526.294
b. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	58.858	145.273
č. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	1.330.269	1.381.021
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	1.688	306.012
c. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.688	306.012
15. Drugi prihodki	1.598.961	113.577
16. Drugi odhodki	321.075	518.889
POSLOVNI IZID PRED DAVKI (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16)	9.634.411	15.554.334
17. Davek iz dobička	0	1.075.153
18. Odloženi davki	599.988	105.808
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (1+2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14+15-16-17-+18)	10.234.399	14.584.989

BILANCA STANJA (BREZ UPOŠTEVANJA 120. ČLENA EZ-1)

v EUR

SREDSTVA		31. 12. 2017	31. 12. 2016
A.	Dolgoročna sredstva	596.961.768	571.783.392
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	15.026.720	16.210.383
	1. Dolgoročne premoženjske pravice	15.026.720	16.210.383
II.	Opredmetena osnovna sredstva	486.599.155	464.322.576
	1. Zemljišča in zgradbe	229.865.485	224.284.134
	a) Zemljišča	41.521.193	40.212.312
	b) Zgradbe	188.344.292	184.071.822
	2. Oprema in sestavni deli	199.113.950	184.346.825
	3. Druge naprave in oprema	236.176	168.972
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	57.383.544	55.522.645
	a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	54.797.806	54.311.965
	b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	2.585.738	1.210.680
IV.	Dolgoročne finančne naložbe in posojila	92.802.624	89.081.278
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	92.802.624	89.081.278
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	90.977.174	87.414.202
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah	450.000	450.000
	c) Druge delnice in deleži	1.375.450	1.217.076
VI.	Odložene terjatve za davek	2.533.269	2.169.155
B.	Kratkoročna sredstva	74.199.874	103.089.512
II.	Zaloge	2.368.729	2.212.290
	1. Material	2.368.729	2.212.290
III.	Kratkoročne finančne naložbe in posojila	20.000.000	33.470.109
	2. Kratkoročna posojila	20.000.000	33.470.109
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	0	3.470.109
	b) Kratkoročna posojila drugim	20.000.000	30.000.000
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	25.204.844	22.182.003
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	1.247.355	3.621.390
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.212.348	16.665.210
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.745.141	1.895.403
V.	Denarna sredstva	27.993.790	16.335.472
C.	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	2.298.103	1.733.885
	SKUPAJ	674.827.234	647.717.151

v EUR

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		31. 12. 2017	31. 12. 2016
A.	Kapital	523.565.119	512.252.155
I.	Vpoklicani kapital	177.469.516	177.469.516
	1. Osnovni kapital	177.469.516	177.469.516
II.	Kapitalske rezerve	156.936.162	156.936.162
III.	Rezerve iz dobička	41.334.138	41.334.138
	1. Zakonske rezerve	8.507.813	8.507.813
	5. Druge rezerve iz dobička	32.826.325	32.826.325
V.	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-2.889.584	-3.999.332
VI.	Preneseni čisti poslovni izid	140.511.671	125.926.682
VII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.203.216	14.584.989
B.	Rezervacije in dolgoročne PČR	28.841.148	24.526.380
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	6.178.355	5.775.433
	2. Druge rezervacije	3.777.046	2.138.344
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	18.885.747	16.612.603
C.	Dolgoročne obveznosti	55.331.376	53.224.253
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	54.784.322	52.822.752
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	51.417.566	48.216.891
	4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.366.756	4.605.861
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	433.726	314.464
	4. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	433.726	314.464
III.	Odložene obveznosti za davek	113.328	87.037
Č.	Kratkoročne obveznosti	63.541.227	55.508.605
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	4.982.434	4.983.109
	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.982.434	4.983.109
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	58.558.793	50.525.496
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	34.338	14.461
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	23.693.546	16.811.954
	4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	765.309	73.189
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	34.065.600	33.625.892
D.	Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	3.548.363	2.205.758
	SKUPAJ	674.827.234	647.717.151

3.5.13 OSTALA POJASNILA

Prejemki revizorjev

Za obdobje 2016 do 2018 je za revizorja računovodskih izkazov družbe imenovana revizijska družba Deloitte revizija d.o.o.

Pojasnila iz Zakona o finančnem poslovanju

Družba ELES izpolnjuje kriterije finančne ustreznosti. V letu 2017 družba ni imela blokiranih računov. V okviru finančne funkcije in v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju ter poslovnimi usmeritvami družba spremlja in obvladuje finančna tveganja, ki jim je izpostavljena pri svojem poslovanju.

v EUR

Stroški revizorja za revidiranje letnega poročila	2017	2016
Revidiranje letnega poročila (pogodbena vrednost)*	13.000	13.000
Druge storitve dajanja zagotovil	5.800	0
Skupaj	18.800	13.000

* Samo stroški revidiranja družbe ELES (ni vključen strošek revizije skupine ELES).

3.5.14 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Od datuma računovodskih izkazov do dneva priprave tega poročila niso bili ugotovljeni dogodki, ki bi vplivali na resničnost in poštenost prikazanih računovodskih izkazov za leto 2017.

V nadaljevanju so razkriti vrednostno pomembnejši poslovni dogodki, ki bodo imeli vpliv na poslovanje družbe v letu 2018:

- V decembru 2017 je BSP sklenila z UCB pogodbo o kratkoročnem (okvirnem) posojilu za zagotovitev zadostnega obsega sredstev za zalaganje DDV-ja v višini 3.500.000 EUR, obveznost naše družbe iz naslova poročstva v obdobju od 3. 1. 2018 do 31. 12. 2018 je 1.750.000 EUR.
- V februarju 2018 je bila sklenjena pogodba o okvirnem kratkoročnem posojilu z družbo BSP v višini 3.000.000 EUR. Namen posojila je financiranje obratnih sredstev (potencialno zalaganje plačil za nemo-teno izvedbo finančne poravnave). Pogodba je sklenjena za dobo treh let.
- V februarju 2018 je bil sklenjen posel obrestne zamenjave za posojilo za financiranje odplačnega prevzema elementov 110 kV omrežja, z namenom varovanja rasti variabilne obrestne mere prejetega posojila.
- V marcu 2018 je bil sklenjen 3. dodatek k pogodbi o posojilu za financiranje odplačnega prevzema 110 kV omrežja električne energije, s katerim se je na novo definirala minimalna obrestna mera, ki znaša 0,65 % letno.

- V maju 2017 je družba s strani agencije prejela Odločbo o presežku omrežnine iz dejavnosti sistem-skega operaterja za leto 2015. Iz nje izhaja, da je agencija v postopku preveritve pravilnosti obračuna odstopanj za regulativno obdobje 2015 ugotovila razlike med izračunom družbe in svojim izračunom. Razlika v višini 2.448.277 EUR se nanaša na različno razumevanje izkazovanja prihodkov in stroškov nereguliranih dejavnosti za leto 2015 ter njihovega vpliva na izračun regulativnega okvira. Ker družba meni, da je ugotovljena razlika in zahteva AE glede ločenega računovodskega spremljanja nereguliranih dejavnosti za potrebe ugotavljanja odstopanj od regulativnega okvira za leto 2015 neutemeljena, se je odločila vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije. Agencija je vložila odgovor na tožbo, v katerem je tožbi nasprotovala. Stranki upravnega spora sta vložili pripravljali vlogi, Upravno sodišče pa v sporu še ni odločilo. Glede na trenutno izkazano višino razlike bi se zadeva obravnavala kot popravek napake. Ker je družba po mnenju agencije v letu 2015 izkazala za 2.023.069 EUR previsoke prihodke iz naslova prodaje ČPZ na avkcijah, bi ugotovila preneseno izgubo preteklih let, ki bi se krila v breme ene izmed postavk kapitala in v isti višini povečala dolgoročne pasivne časovne razmejitve.

4

KORPORATIVNO POROČANJE

Odgovornost je ena temeljnih vrednot družbe ELES. Trajnostni razvoj zato uresničujemo z odgovornostjo do lastnika, Republike Slovenije, ter z doseganjem poslovne odličnosti, skrbjo za okolje in odgovornostjo do družbenega okolja. Tem usmeritvam sledi tudi naše korporativno poročanje.

4.1 RAZVOJ CELOVITEGA RAZMIŠLJANJA IN KORPORATIVNEGA POROČANJA DRUŽBE ELES

4.1.1 IZVEDENI KORAKI

V Letnem poročilu družbe ELES za leto 2017 smo izvedli naslednje korake v smeri uvajanja celovitega poročanja:

- povezali smo (1) poslanstvo, vizijo in vrednote družbe ELES z njenimi (2) temeljnimi dejavnostmi in (3) ključnimi rezultati poslovanja v preteklem letu;
- nakazali smo tesno povezavo med (4) upravljanjem tveganj ter našimi dejavnostmi za ustvarjanje vrednosti; navedeno smo izvedli zaradi odločitve o uvedbi celovitega (integriranega) trajnostnega poročanja družbe ELES do leta 2020, s

katerim bomo zaokrožili naša dosedanja, že izvedena prizadevanja po uresničevanju integriranega sistema upravljanja (več o tem sistemu v poglavju 1.3.4 tega poročila);

- vzpostavili smo celovit pristop k poročanju o izvajanju posameznih ključnih dejavnosti, s katerimi družba ELES ustvarja vrednost na področju zanesljivega prenosa električne energije; v poročilu smo prek ključnih mednarodnih projektov, v katere smo vključeni skupaj z domačimi in tujimi partnerji, nakazali tudi povezave med izzivi naše dejavnosti in deležniki, s katerimi oziroma za katere ustvarjamo vrednost (več o tem v uvodu v poglavje 2.1).

4.1.2 NAČRTOVANI KORAKI

V Dolgoročnem strateškem planu družbe ELES za obdobje 2016-2020 smo si kot enega izmed strateških podciljev zadali uvedbo trajnostnega poročanja, ki se ga bomo skladno s prakso primerljivih evropskih podjetij iz panoge sistemskih operaterjev prenosnih omrežij lotili skladno z načeli celovitega poročanja (Integrated Reporting).

V skladu z mednarodno sprejetimi in uveljavljenimi načeli celovitega poročanja si bomo v prihodnje prizadevali za načrtovanje in izvedbo sistematičnega procesa uvajanja in uresničevanja celovitega razmišljanja in celovitega korporativnega poročanja družbe ELES, s poudarkom na:

- opredelitvi bistvenosti v procesu ustvarjanja vrednosti v družbi ELES na kratek, srednji in dolgi rok, ki bo vplivala tudi na načrtovanje ukrepov za uresničevanje naših strateških in izvedbenih ciljev na letni ravni ter v srednje- in dolgoročnem obdobju;
- sistematičnem prikazu temeljnih vplivnih dejavnikov na ustvarjanje vrednosti družbe ELES v celotni elektroenergetski oskrbni verigi (tako na vhodni strani proizvajalcev električne energije, kot na izhodni strani distribucijskih podjetij in upravljenih odjemalcev ter drugih ključnih deležnikov, ki vplivajo na naše poslovanje);
- izkazovanju povezljivosti finančnih in nefinančnih informacij o našem trajnostnem poslovanju.

4.2 POROČANJE O NEFINANČNEM POSLOVANJU

Letno poročilo družbe ELES, d.o.o., za leto 2017 vsebuje razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti, skladno z zahtevami novele ZGD – 1J (Direktiva 2014/95/EU). Pri načrtovanju in izvajanju poročanja o nefinančnem poslovanju upoštevamo usmeritve o preglednosti poslovanja in poročanju, kot so zajete v 8. točki Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (SDH, d. d., maj 2017).

V nadaljevanju podajamo jedrnat pregled ključnih vsebin razkritij, ki so potrebna za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ELES, in njihove umeščenosti v naše letno poročilo.

Jedro relevantnih informacij o nefinančnem poslovanju družbe ELES v letu 2017 je zajeto v Poslovnem poročilu (glavni sklop št. 2), in sicer tako v njegovem prvem delu (predstavitev ključnih dejavnosti, s katerimi ustvarjamo vrednost) kot tudi v drugem delu (nefinančni, t. j. družbeni in okoljski vidiki našega trajnostnega poslovanja, ki sledijo predstavitvi finančnih, t. j. ekonomskih vidikov poslovanja). V okviru sistematičnega uvajanja celovitega poročanja si bomo v prihodnje prizadevali za **okrepitev povezljivosti med finančnimi in nefinančnimi informacijami o poslovanju** znotraj Poslovnega poročila ter z vzajemnim referiranjem med Poslovnim in Računovodskim poročilom.

Kot v pričujočem letnem poročilu bomo tudi v prihodnje za učinkovito in mednarodno primerljivo poročanje o nefinančnih vidikih poslovanja uporabljali:

- **mednarodni okvir trajnostnega poročanja GRI** (s prehodom na GRI Standards v letu 2018 in z nadaljevanjem uporabe GRI EUSD sektorskih razkritij za elektroenergetske družbe) ter
- **načela in vodila Mednarodnega okvirja za celovito poročanje**, pripravljenega v okviru globalnega zaveznitva IIRC - International Integrated Reporting Council (The International <IR> Framework; 2014).

Preglednica: Umeščenost pričakovanih razkritij (poleg zakonsko predpisanih finančnih in nefinančnih razkritij) skladno s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države:

Opis pričakovanega razkritja (Kodeks, točka 8.1.1, str. 32)	Poglavje v Letnem poročilu družbe ELES za leto 2017, ki vsebuje pričakovano razkritje
- tveganja in sistem upravljanja s tveganji - notranje kontrole	1.3.2 Izjava o upravljanju (predvsem točke 4: Sodoben sistem upravljanja in nadzora poslovanja; 5: Sestava in komisije Nadzornega sveta in 10: Notranja revizija in sistem notranjih kontrol) 1.3.8 Upravljanje s tveganji
- raziskave in razvoj	2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti (še posebej: 2.1.3 Strateške inovacije)
- korporativno upravljanje družbe (vključno s pojasnitvijo odstopanj od določb Kodeksa)	1.3.2 Izjava o upravljanju; 1.3.4 Integrirani sistem upravljanja
- pomembni dogodki in okoliščine, ki vplivajo na poslovni položaj družbe in/ali lastnikov	1.1.2 Pomembnejši dogodki; 1.2.7 Vplivi na poslovanje v letu 2017 in prihodnje napovedi; 1.3.8 Upravljanje s tveganji
- poročanje o trajnostnem razvoju družbe	1.2.1 Poslanstvo, vizija in vrednote; 1.2.5 Ključni deležniki; 1.2.6 Strateške usmeritve do leta 2020; 1.3.8 Upravljanje s tveganji; 2.2 Trajnostno poslovanje (podsklopi: Ekonomija, Ljudje in Okolje); 4. Korporativno poročanje Op: v okviru uresničevanja strateškega podcilja uvedbe trajnostnega poročanja (skladno z Dolgoročnim strateškim planom družbe ELES za obdobje 2016 – 2020) bomo v prihodnje bistvena razkritja o področnih (okoljskih, družbenih itd.) politikah, tveganjih in priložnostih, odnosih z deležniki in drugih relevantnih vidikih v večji meri tematsko vključevali oziroma povezovali z vsebinami poglavja o trajnostnem poslovanju, v katerem obravnavamo ekonomske (finančna uspešnost poslovanja), družbene (odnosi z zaposlenimi in širšo družbo) ter okoljske (skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi) vidike našega poslovanja.

4.3 SKLADNOST S SMERNICAMI TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI

Poročanje o delovanju družbe ELES v letu 2017 sledi mednarodnim smernicam za trajnostno poročanje GRI (Global Reporting Initiative), verzija G4, in sektorskim razkritjem za energetske družbe (Sector Disclosures, Electric Utilities). V primerjavi z letnim poročilom za leto 2017 smo razširili nabor vsebin in s tem kazalnikov, o katerih poročamo.

Ključne vsebine, ki jih predstavljamo v poročilu, izhajajo iz opravljanja dejavnosti, za katere je družba ELES zadolžena (razvoj in obratovanje prenosnega omrežja), določili pa smo jih v sodelovanju s predstavniki področij (Področje za upravljanje s sredstvi in projekti, Področje za infrastrukturo prenosnega omrežja, Področje obratovanja sistema, Področje podpornih dejavnosti, Področje za informatiko in telekomunikacije, Področje za strateške inovacije) in vodji služb Vodstva.

Kljub temu, da smo pričeli s prilagajanjem priprave določenih podatkov o našem poslovanju ter vplivih našega delovanja na družbo in okolje v skladu s smernicami GRI G4, nekaterih razkritij še ne izpolnujemo ali jih izpolnujemo le delno, kar je v tabeli v nadaljevanju jasno označeno. V prihodnje si bomo prizadevali povečati skladnost poročanja s standardi trajnostnega poročanja GRI Standards, zato bomo nadaljevali s prilagajanjem zbiranja in priprave potrebnih podatkov.

Tako kot do sedaj, bomo tudi v bodoče na začetku koledarskega leta pripravili letno poročilo, ki bo zajemalo obdobje od 1. 1. do 31. 12. za preteklo leto.

Vprašanja v zvezi z letnim poročilom in njegovo usklajenostjo s smernicami trajnostnega poročanja GRI in načeli celovitega poročanja nam lahko pošljete na elektronski naslov info@eles.si.

KAZALO PO SMERNICAH TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI G4

SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA

Kazalnik	Razkritje	Poglavje
Strategija in analiza		
G4-1	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategiji obravnavanja trajnostnega razvoja	1.1.3 Nagovor direktorja; 1.3.2 Izjava o upravljanju
Predstavitev organizacije		
G4-3	Ime organizacije	1.2 Predstavitev družbe ELES; 3.5.1 Poročajoča družba
G4-4	Primarne blagovne znamke, izdelki in storitve	1.2.2 Dejavnost; 2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti
G4-5	Sedež organizacije	1.2 Predstavitev družbe ELES (osebna izkaznica); 3.5.1 Poročajoča družba
G4-6	Število držav, v katerih organizacija deluje, in imena držav	1.2 Predstavitev družbe ELES (opravljanje dejavnosti SOPO na območju Slovenije); 1.2.5 Ključni deležniki (vpetost v evropski prostor)
G4-7	Lastništvo in pravna oblika	1.1.3 Nagovor direktorja; 1.2 Predstavitev družbe ELES (osebna izkaznica); 1.2.5 Ključni deležniki; 3.5.1 Poročajoča družba
G4-8	Trgi (geografska in sektorska razdelitev ter razdelitev po tipih odjemalcev)	1.2 Predstavitev družbe ELES (predvsem 1.2.2 Dejavnost)
G4-9	Velikost organizacije (število zaposlenih, število dejavnosti, prihodki od prodaje, obveznosti/kapital, število produktov ali storitev)	1.2 Predstavitev družbe ELES; 2.2 Trajnostno poslovanje
G4-10	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe, regiji in spolu	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo
G4-13	Pomembnejše spremembe v obdobju poročanja	1.1.2 Pomembnejši dogodki; 1.1.3 Nagovor direktorja; 4.1 Razvoj celovitega razmišljanja in korporativnega poročanja družbe ELES
G4-14	Pojasnilo, če in kako organizacija uporablja previdnostno načelo	3.2 Izjava o odgovornosti posloводства družbe
G4-15	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	1.3.2 Izjava o upravljanju; 1.3.4 Integrirani sistem upravljanja; 1.3.5 Korporativna integriteta; 2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti; 2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo
G4-16	Članstvo v organizacijah	1.2.5 Ključni deležniki (Sodelovanje v organizacijah in združenjih)

Kazalnik	Razkritje	Poglavje
G4-17	Seznam subjektov, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze	1.2.4 Skupina ELES
G4-18	Proces definiranja vsebine poročila in zamejitev vidikov	1.2.6 Strateške usmeritve do leta 2020; 1.3.8 Upravljanje s tveganji; 2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti; 4.1 Razvoj celovitega razmišljanja in korporativnega poročanja družbe ELES
G4-22	Učinki sprememb podatkov iz predhodnih poročil in razlogi za te spremembe	1.2.7 Vplivi na poslovanje v letu 2017 in prihodnje napovedi; 2.2 Trajnostno poslovanje
G4-23	Pomembnejše spremembe v primerjavi s predhodnimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in vidikov	1.1.3 Nagovor direktorja; 1.2.7 Vplivi na poslovanje v letu 2017 in prihodnje napovedi; 2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti; 4.1 Razvoj celovitega razmišljanja in korporativnega poročanja družbe ELES
Vključevanje deležnikov		
G4-24	Seznam skupin deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje	1.2.5 Ključni deležniki
G4-25	Izhodišča za prepoznavanje in izbor deležnikov s katerimi organizacija sodeluje oziroma jih vključuje	1.2.5 Ključni deležniki
G4-26	Pristopi pri vključevanju deležnikov, vključno s pogostostjo sodelovanja po skupinah deležnikov	1.2.5 Ključni deležniki
Podatki o poročilu		
G4-28	Obdobje poročanja	4.3 Skladnost s smernicami trajnostnega poročanja GRI
G4-29	Datum zadnjega predhodnega poročila	4.3 Skladnost s smernicami trajnostnega poročanja GRI
G4-30	Cikel poročanja	4.3 Skladnost s smernicami trajnostnega poročanja GRI
G4-31	Kontaktne podatki za vprašanja v zvezi s poročilom	4.3 Skladnost s smernicami trajnostnega poročanja GRI
G4-32	Kazalo po smernicah GRI	4.3 Skladnost s smernicami trajnostnega poročanja GRI
G4-33	Zunanja preveritev poročanja po smernicah GRI	Zunanje preveritve poročanja po smernicah GRI za naslednje obdobje poročanja še ne načrtujemo.
Upravljanje		
G4-34	Upravljalna struktura organizacije	1.2.3 Organizacijska struktura; 1.3 Korporativno upravljanje
Etika in integriteta		
G4-56	Opis vrednot, načel, standardov in načel ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeksi, korporativna integriteta	1.2.1 Poslanstvo, vizija in vrednote; 1.2.6 Strateške usmeritve do leta 2020; 1.3 Korporativno upravljanje

SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA ZA ENERGETSKE DRUŽBE

Kazalnik	Razkritje	Poglavje
Profil organizacije		
EU4	Dolžina daljnovodov in kablovodov	1.2.2 Dejavnost (Prenosno omrežje družbe ELES)

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA

Bistveni vidiki	Upravljalni pristopi (DMA) in kazalniki	Poglavje	Komentar glede opustitve vsebine
EKONOMSKI VPLIVI	DMA	1.2.6; 1.3; 2.1, 2.2	
Ekonomska uspešnost	G4-EC1 Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost (prihodki, operativni stroški, plače in bonitete zaposlenih, plačila lastnikom kapitala, plačila državi (davki), donacije in druga vlaganja v skupnost)	1.1.1 Ključni kazalniki poslovanja; 1.2.6 Strateške usmeritve do leta 2020; 2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti; 2.2.1 Ekonomija: Finančna uspešnost poslovanja; 2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	
OKOLJSKI VPLIVI	DMA	1.2.6; 1.3; 2.1; 2.2	
Materiali	G4-EN1 Poraba materialov po teži ali prostornini	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o porabi materialov pri gradnji elektroenergetskih objektov.
	G4-EN2 Odstotek uporabljenih recikliranih materialov	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o porabi recikliranih materialov pri gradnji elektroenergetskih objektov in recikliranega plina SF6.
Energija	G4-EN3 Poraba energije v organizaciji	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o porabi energije za stavbe in za vozila.
	G4-EN6 Zmanjšanje porabe energije	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o zmanjšanju porabe električne energije pri uporabi zunanje razsvetljave.
Voda	G4-EN8 Skupna količina porabe vode	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o porabi vode v m ³ na zaposlenega in o količinskem razmerju porabe vode.
Biotska raznovrstnost	G4-EN11 Vplivi dejavnosti na biodiverzitetu v zaščiteneh območjih	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o poteku daljnovodov v območjih Natura 2000.
Izpusti	G4-EN15 Neposredne emisije toplogrednih plinov	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	

Bistveni vidiki	Upravljavski pristopi (DMA) in kazalniki	Poglavje	Komentar glede opustitve vsebine
	G4-EN16 Posredne emisije toplo-grednih plinov	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	
Odplake in odpadki	G4-EN22 Skupni izpusti vode po kakovosti in lokaciji	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o količini in načinih ravnanja z odpadno vodo.
	G4-EN23 Skupna teža odpadkov po vrstah in načinu odstranjevanja	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o izvoru in količini nevarnih in nenevarnih odpadkov ter načinu ravnanja z njimi.
	G4-EN24 Število in količina izlivov	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo, da v letu 2017 ni prišlo do razlitij nevarnih snovi.
Skladnost	G4-EN29 Finančna vrednost glob in skupno število nefinančnih sankcij za neskladnost z okoljsko zakonodajo		Poročamo, da nismo prejeli kazni, povezanih s področjem varstva okolja.
Skupni stroški/investicije	G4-EN31 Skupni stroški in investicije za zaščito okolja	2.2.3 Okolje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o okoljskih vlaganjih (investicije in tekoči izdatki za varstvo okolja)
DRUŽBENI VPLIVI			
Delovne prakse in dostojno delo	DMA	1.2.6; 1.3; 2.1; 2.2	
Zaposlovanje	G4-LA1 Število in stopnja novo zaposlenih in fluktuacija zaposlenih	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	
	G4-LA3 Vrnitev na delo in stopnja zadržanja zaposlenih po koriščenju starševskega dopusta, po spolu	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	
Varnost in zdravje pri delu	G4-LA6 Stopnja poškodb pri delu in izgubljeni delovni dnevi	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	Poročamo o izgubljenih delovnih urah zaradi bolniških odsotnosti.
Usposabljanje in izobraževanje	G4-LA9 Povprečno število ur izobraževanja na leto na zaposlenega po spolu in kategoriji zaposlenih	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	Poročamo o izobrazbeni strukturi, št. ur izobraževanja, prednostnih vsebinskih področjih izobraževanj in izdatkih.
	G4-LA11 Delež zaposlenih, ki redno prejemajo ocene njihovega dela in osebnega napredka, po spolu in kategoriji	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	Poročamo o izvajanju letnih razgovorov.

Bistveni vidiki	Upravljavski pristopi (DMA) in kazalniki	Poglavje	Komentar glede opustitve vsebine
Različnost in enake možnosti	G4-LA12 Struktura organov upravljanja in struktura zaposlenih po kategorijah zaposlenih (po spolu, starosti – pod 30 let, 30 – 50 let, nad 50 let, pripadniki manjšin, drugi relevantni kazalniki različnosti)	2.2.2 Ljudje: Odnosi z zaposlenimi in širšo družbo	Poročamo o deležu žensk in moških na vodilnih delovnih mestih.
Družba	DMA	1.2.6; 1.3; 2.1; 2.2	
Protikorupcijsko ravnanje	G4-SO3 Število in delež aktivnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo, in pri katerih so bila ta tveganja ugotovljena	1.3.5	Poročamo o prijavah kršitev korporativne integritete. Protikorupcijska klavzula vključena v vse pogodbe o sponzorstvih in donacijah.

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA ZA ENERGETSKE DRUŽBE

Bistveni vidiki	Upravljavski pristopi (DMA) in kazalniki	Poglavje	Komentar glede opustitve vsebine
EKONOMSKI VPLIVI			
Raziskave in razvoj	G4-DMA	2.1.3 Strateške inovacije	Poročamo o projektih s področja strateških inovacij (pametna omrežja).
Učinkovitost sistema	EU 12 Izgube na prenosnem omrežju	2.2.1 Ekonomija; Finančna uspešnost poslovanja	Poročamo o stroških nakupa električne energije za pokrivanje izgub.
DRUŽBA			
Lokalne skupnosti	G4-DMA	1.2.5 Ključni deležniki; 2.2.2 Ljudje: Skrbnost upravljanja z okoljskimi in prostorskimi vplivi	Poročamo o pomenu sodelovanja z lokalnimi skupnostmi pri izvajanju naših dejavnosti.

**SEZNAM
KRATIC**

SEZNAM KRATIC

AE	Agencija za energijo
AJPES	Agencija Republike Slovenije Za Javnopravne Evidence In Storitve
ARSO	Javna agencija RS za okolje
AUKN	Agencija za upravljanje kapitalskih naložb
BDP	Bruto domači proizvod
BS	Bilanca stanja
BSP	Regionalna energetska borza
CEF	Evropski sklad za povezovanje Evrope (Connecting Europe Facility)
CENELEC	Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehnik (European Committee for Electrotechnical Standardization)
CIGRÉ	Mednarodni sistem za velike elektroenergetske sisteme (Council on Large Electric Systems)
CIPO	Center za infrastrukturo prenosnega omrežja
CUK	Celovito upravljanje kadrov
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
ČPZ	Čezmejna prenosna zmogljivost
DDV	Davek na dodano vrednost
DPN	Državni prostorski načrt
DSP	Dolgoročni strateški plan
DV	Daljnovid
DWDM	Optično multipleksiranje (Dense Wavelength Division Multiplexing)
EE	Elektroenergetski
EBIT	Dobiček pred obrestmi in davki (Earnings Before Interest and Taxes)
EBITDA	Dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo (Earnings Before Interest, Taxes, and Amortization)
ECB	Evropska centralna banka
EIB	Evropska investicijska banka
EIMV	Elektro inštitut Milan Vidmar
EES	Elektroenergetski sistem
EFQM	Evropska fundacija za upravljanje kakovosti (European Foundation for Quality Management)
EMS	Sistem za vodenje elektroenergetskega sistema (Energy Management System)
ENP	Energetsko napajalna postaja

ENTSO-E	Nova oblika organizacije združenj ETSO in UCTE (European Network of Transmission System Operators for Electricity)
ES	Energetski sistem
ESEIA	European Sustainable Energy Innovation Alliance
EU	Evropska unija
EUR	Evro
EURIBOR	Medbančna ponujena obrestna mera znotraj Evra (Euro Interbank Offered Rate)
EUTC	European Utilities Telecom Council
EZ	Energetski zakon
FIFO	Prvi not, prvi ven (First in first out)
FLIKER	zaznavni pojav, ki je posledica nihanja amplitude napetosti v določenem frekvenčnem območju in nastopi zaradi delovanja nelinearnih porabnikov
GIS	Geografski informacijski sistem
GRI	Mednarodne smernice za trajnostno poročanje (Global Reporting Initiative)
GWh	Gigavatna ura
HE	Hidroelektrarna
HOPS	Hrvaški TSO
HR	Hrvaška
HRM	Upravljanje s kadri (Human resource management)
HSE	Holding Slovenske elektrarne
HU	Madžarska (Hungary)
HVDC	Visoke napetosti enosmernega toka (High-voltage, direct current)
IAEE	Mednarodno združenje za energetske ekonomike (International Association for Energy Economics)
IEC	Mednarodna komisija za elektrotehniko (International Electrotechnical Commission)
IEEE	Inštitut inženirjev elektrotehnik in elektronike (Institute of Electrical and Electronics Engineers)
IGCC	Vseevropski mehanizem izmenjave nenamernih odstopanj
INC	Medsistemske izravnave trenutnih odstopanj (Imbalance Netting Cooperation)
IP/MPLS	Internet Protocol Multiprotocol Label Switching
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo (International Organization for Standardization)
IT	Italija

IT	Informacijska tehnologija
ITK	Informatika in telekomunikacije
ITC	Mednarodna prenosna zmogljivost (International Transmission Capacity)
JAO	Skupna avkcijska pisarna (Joint Allocation Office)
JN	Javno naročilo
kV	Kilovolt
LN	Letni načrt
LR	Lastna raba
MAG	Magister
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MRS	Mednarodni računovodski standard
MVA	VA (volt amper), M (mega), merska enota za nazivno električno moč
MW	Megavat
MWA	WA (watt amper), M (mega), merska enota za moč električne energije
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NE	Nuklearna elektrarna
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
NS	Nadzorni svet
NTC	Neto prenosna zmogljivost (Net Transfer Capacity)
OPGW	Zaščitna vrv z vgrajenimi bakrenimi vodniki za prenos podatkov (Optical Ground Wire Cable)
OS	Osnovno sredstvo
OVE	Obnovljivi viri energije
OVS	Okoljevarstveno soglasje
PCI	Projekt skupnega interesa
PČR	Pasivne časovne razmejitve
PIPO	Področje za infrastrukturo prenosnega omrežja
PITK	Področje za informatiko in telekomunikacije
PO	Prenosno omrežje
POS	Področje za obratovanja sistema
PPD	Področje za podporne dejavnosti
PRSP	Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost
PUSP	Področje za upravljanje s sredstvi in projekti

PZDM	Promocija zdravja na delovnem mestu
RBS	Regulativna baza sredstev
ROA	Donos na sredstva
ROE	Donos na kapital
RP	Razdelilna postaja
RS	Republika Slovenija
RSCI	Regionalna varnostna iniciativa za sodelovanje (Regional Security Cooperation Initiative)
RTP	Razdelilna transformatorska postaja
SBR	Program za tveganja (Silver Bullet Risk)
SBRA	Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje
SDH	Slovenski državni holding
SDH	Sinhrona digitalna hierarhija (Synchronous Digital Hierarchy)
SHB	Slovenija, Hrvaške in Bosna in Hercegovina
SE	Sončne elektrarne
SI	Slovenija
SIS EGIZ	Slovensko inovacijsko stičišče
SODO	Sistemske operater distribucijskega omrežja z električno energijo
SOPO	Sistemske operater prenosnega omrežja
SPT	Samostojno pridobivanje toplotne in električne energije
SRIP PMiS	Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo Pametna mesta in skupnosti
SRS	Slovenski računovodski standardi
SM	Stojno mesto
SM	Stroškovno mesto
SN	Stroškovni nosilec
SUMO	Sistem za ugotavljanje meja obratovanja
ŠD	Športno društvo
TE	Termoelektrarna
TK	Telekomunikacije
TP	Transformatorska postaja
TR	Transformator
TSC	Združenje sistemskih operaterjev za zanesljivost obratovanja elektroenergetskih sistemov srednje Evrope (Transmission System Operator Security Cooperation)
TSO	Sistemske operater (Transmission System Operator)
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah

Izdajatelj: ELES, d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana
Vsebinska zasnova in priprava besedil: ELES, d.o.o. in Consensus, d.o.o.
Kreativna zasnova in oblikovanje: AV Studio
Fotografije: arhiv ELES

www.eles.si
info@eles.si

